

SAYINGS OF GURU NANAK

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਚਨਾਵਲੀ

by :

Dr. HARNAM SINGH SHAN

Fly. Prof. & Chairman, Guru Nanak Dev Chair
Punjab University, Chandigarh.

DHARAM PARCHAR COMMITTEE
(SHIROMANI GURDWARA PARBANDHAK COMMITTEE)
AMRITSAR

A DICTIONARY OF THE THOUGHT OF GURU NANAK DEV

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਿਚਾਰ-ਕੋਸ਼

SAYINGS OF GURU NANAK

(ORIGINALS WITH ENGLISH TRANSLATION)

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਚਨਾਵਲੀ

(ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਨੁਵਾਦ ਸਹਿਤ)

by

Dr. HARNAM SINGH SHAN

Fly. Prof. & Chairman, Guru Nanak Chair
Panjab University, Chandigarh

With
Foreword by Prof. Dr. SUNITI KUMAR CHATTERJI
Preface by SARDAR HUKAM SINGH
Prelude by BHAYEE ARDAMAN SINGH OF BAGRIAN
Appreciation by DR. BALBIR SINGH OF DEHRADUN

SHIROMANI GURDWARA PARBANDHAK COMMITTEE
AMRITSAR
1969, 2002

First Edition, 1969 : 5000
(Panjabi-English Version)

Second Edition, February 2002 : 5000
(Thoroughly revised, recast, re-edited and enlarged)

Prepared by
Dr. Harnam Singh Shan, M.A. (Eng, & Pbi.), Ph.D. (*London*), D. Litt. (CHD.)
F.R.A.S. (*London*), M.S.A. (Paris), M.B.S. (EDIN)
Honours in Persian & in Panjabi (Lahore)
Formerly Prof. & Chairman, Guru Nanak Chair &
Head of the Department of Panjabi Studies and of Sikh Studies
Panjab University,
605, Sector 16, Chandigarh ©

Published by
Dr. Gurbachan Singh Bachan, Secretary,
Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Amritsar,
for the first time in1969, in commemoration of the auspicious
and historic occasion of the 500th Birth-anniversary
of Sri Guru Nanak Dev Ji (1469-1969)

Printed at :
Golden offset Press (S.G.P.C.)
Gurdwara Ramsar Sahib, Amritsar. Ph. 540848

SAYINGS OF GURU NANAK

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਚਨਾਵਲੀ

DEDICATED

In gratitude to all those

whosoever

loved, helped and encouraged me

in my humble pursuits

at home and abroad.

– Harnam Singh Shan (Dr.)

SAYINGS OF GURU NANAK

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਬਚਨਾਵਲੀ

ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ
ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ
ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨ
ਵੇ ਲਾਲੋ !

As the Word of the Lord descends to me
So I make it known
O Lalo !

CONTENTS

FOREWORD

by

Dr. SUNITI KUMAR CHATTERJI
First National Research Professor of India
President, National Academy of Letters

Doctor Harnam Singh Shan, well known all over the Panjab and the rest of India as well as countries abroad, England and America where Indological studies are pursued, is a scholar of eminence in Panjabi, his mother-tongue, and in Urdu, Hindi and Persian, besides of course in English in which he took his M.A. degree from the University of the Panjab, Lahore. He is a keen student of literature, having to his credit, among other things, some definitive critical editions of early Panjabi classics, and he is widely travelled in five continents.

As a scholar of Sikhism, which religion with its thought and its great books (like the *Adi Granth* itself) is his heritage, both by birth and study and deep spiritual attachment, he has now given us a glimpse of quite an unknown facet of his scholarly and spiritual personality, viz, his knowledge of the thought of the great founder of Sikhism, Sri Guru Nanak Deva.

Scholars and writers, from both among the Sikhs and non-Sikhs, are now making a fresh study and appraisement of the great gifts of Guru Nanak to humanity in the various departments of life; and we are having, during the present Fifth Centenary of the Birth of Guru Nanak, celebrations in connection with which started on the *Janam-tithi* (or Birth-day, by the traditional lunar computation) of Sri Guru Nanak on the Full Moon Day of Kartik last (corresponding to 23rd. November, 1969), quite a number of books, monographs, papers and talks—excellent, good, indifferent and sometimes even bad— on different aspects of Guru Nanak's personality, his times, his teachings, his achievements and his mystic perception.

2

Professor Shan has himself come out with this present work of his. It is a homage paid to the great soul of Guru Nanak with the help of flowers culled from the vast flower-garden of his deathless thoughts and his matchless poetry; and his words of worldly wisdom as well as religious and spiritual insight;

words also of admonition and solace which are most appropriately made into a series of roses and garlands and offered to the shrine of his memory. It is, as we say in Bengal, *Ganga-jale ganga-puja* ("Worship of Mother Ganga with water from Mother Ganga herself").

Professor Shan shows a wide acquaintance with the Nanak Vani–the Word or Message of the Great Master. The arrangement is his own. Some of the quotations are short and pithy, and are like *sutras* or aphorisms, giving a lot within a short compass— *multum in parvo* and one can very well meditate upon these deeply meaningful sayings. Others are only slightly bigger, and they also have a profoundly spiritual content or a widely applicable material significance.

I shall not attempt to give examples. One cannot but be struck by the astonishingly high philosophical and poetical quality of most of the lines composed by the great Guru — he wrote over one thousand hymns and distichs, *shabads* and *shlokas*, and other verses; and hardly any line is banal or commonplace, without any great lesson or point in it. (Similarly also in the case of a world-poet like Rabindranath Tagore at the present day).

We feel grateful to Prof. Shan for giving us this fine anthology from Sri Guru Nanak Deva when the entire civilised world is rejoicing with gratitude and humility, with hope and thankfulness for his advent for the benefit to humanity. This work will help to disseminate the message of Guru Nanak, and that will also be a great blessing for humanity.

I only hope this fine work will not be missed in our hurry; and it will be a work to keep and to dip into, from time to time, to brace up our spirit and to derive inspiration in our humdrum daily life.

Suniti Kumar Chatterji
Emeritus Professor of Comparative Philology, University of Calcutta; Chairman, West Bengal Legislative Council (1952-65) ; National Research Professor in Humanities; President, Sahitya Akademi, New Delhi ; President, International Phonetic Association, London.

National Library Campus
Balvedere, Calcutta-27
December 16, 1969.

PREFACE

by

SARDAR HUKAM SINGH

Governor of Rajasthan; Ex-Speaker of the Indian Parliament
Founder of 'The Spokesman', New Delhi

Guru Nanak's thoughts and philosophy in religion have remained confined to only readers of Panjabi in which language the original words had been recorded. Many thinkers and students of religion have wondered why this religion, most modern in many respects, has not spread far and wide. Miss Pearl S. Buck, the famous writer and Nobel-Prize winner has observed : "I have studied the scriptures of other great religions, but I do not find elsewhere the same power of appeal to the heart and mind as I find here in these volumes (Guru Granth Sahib)". She has further said, "There is something strangely modern about these scriptures...They speak to persons of any religion or of none. They speak for the human heart and the searching mind".

Duncan Greenlees has spoken in the same vein. This renowned scholar said : "Among the world's scriptures few, if any, attain so high a literary level or so constant a height of inspiration".

The distinguished historian of international repute, Arnold Toynbee, had the future of religion in this scientific age in his mind when he noted : "Mankind's religious future may be obscure; yet, one thing can be foreseen; the living higher religions are going to influence each other, more than ever before, in these days of increasing communications between all parts of the world and all branches of human race. In this coming religious debate, the Sikh religion and its scriptures, the *Adi Granth*, will have something of special value to say to the rest of the world".

When such be the case we, the Sikhs, have a special responsibility to let people know what the founder, Guru Nanak, had contributed to the religious thought and philosophy. If we have failed to do our duty in this respect so far, here and now there is an opportunity to make up, at least partially, for that default.

2

We are celebrating 500th Birth-anniversary of Guru Nanak this year. The Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee in Amritsar, the Panjab

Government in Chandigarh, the Panjabi University in Patiala, the Panjab University in Chandigarh, the Guru Nanak Foundation in Delhi, and several other institutions and individuals are doing their best to utilise this occasion for producing literature on the life and teachings of Guru Sahib. Several books are there already and many more would be produced now. Each of them would be useful in its own way and would be welcome.

But Sardar Harnam Singh Shan has made a distinct effort and produced the "Sayings of Guru Nanak". In his own words, his attempt has been "to render them (the chosen holy utterances of Guru Nanak) into English in order to provide the readers of this international language with a handy volume for knowing the Man, his Message and Mission through his own words, preserved so far in their original and most authentic form".

Doctor Shan was very well suited for this purpose. His academic qualifications, his knowledge of Gurbani, his experience and contacts with other eminent scholars in India and abroad provided him the equipment needed for bringing out an authoritative tanslation of the words of Guru Nanak. The language is simple and the style direct.

The "sayings' have been arranged subjectwise, quoted under various heads, references given of the original Rag and page of Guru Granth Sahib. I can say Doctor Shan has succeeded in this new venture and has produced a work that may be considered first of its kind.

This work would be an easy source of knowledge for all people, a ready reference for students and research-scholars, and of great assistance to future writers, especially when there remians much more to be done for letting people know how true this message of Guru Nanak, delivered five hundred years ago, holds even today.

Raj Bhawan
Jaipur
September 20, 1969.

HUKAM SINGH
Governor of Rajasthan,
Senior Vice-President,
Guru Nanak Foundation, New Delhi.

PRELUDE

by

Bhayee Ardaman Singh
The Bhayee Sahib of Bagrian

Guru Nanak, the founder of Sikhism, was born in 1469. Sikhism is the way of life chalked out by him for us to live this span of life granted to us by the Creator. He did not only lay down the postulates, but took ten generations to teach us in practice how to live it. Mere 'eat, drink and be merry', and produce progeny is not enough. This is being done even by animals, birds and every living being. Human beings are endowed with power to think and take decisions. This makes them responsible for what they do. They have, therefore, to bear the consequences for their actions. We have to discharge our duty both towards the Creator and His Creation wherein He has been pleased to send us. Guru Nanak wishes us to live this human span of life effectively, actively, purposefully, usefully, successfully, peacefully; and in accordance with and in tune with the will of the Master who ordains us to live this life and live it in such a way that we may earn His pleasure and blessing.

Sikhism is based purely on rational understanding, intellectual argument, realization of Truth, enlightement through Knowledge *(Gyan)* and interpretation of the Word *(Sabad)* in actual life. Deeds and not the creed are essential. Its base is summed up in the *Sukhmani* as under:-

ਹਰਿ ਕੋ ਨਾਮੁ ਜਪਿ, ਨਿਰਮਲ ਕਰਮੁ.

(ਗਉ., ਮ. ਪ, ਪੰ. ੨੬੬).

Meditate on the Lord's Name
And do what is right.

(Gauri, M.V, p. 266).

It has provided, thus, the much-needed anchor to the doctrine of the Name (ਨਾਮ) which means a trenchant, pure and unadultrated monotheism.

There was a clash going on in India, when Guru Nanak came into this world, between the Aryan, Semitic and other schools of thought. Guru Nanak brought all of them together on one and the same platform, and at the same time steered clear of these conflicting camps and provided us an independent and

straight approach to the goal. This, in short, is living this human span of life in such a way as to earn the pleasure and blessing of the Lord.

Sikhism does not aim at salvation or deliverance which means a static merger with and reabsorption of the individual soul into the Universal Soul and finished with it. This is left entirely to the Grace of God, the *Akalpurkh*. Our duty is confined to right thinking and right actions, with pulsating love of the Omnipresent. The Fifth Nanak in Rag Devgandhari says:

ਰਾਜੁ ਨਾ ਚਾਹਉ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਚਾਹਉ,
ਮਨਿ ਪ੍ਰੀਤਿ ਚਰਨ ਕਮਲਾਰੇ.

(ਦੇਵਗੰਧਾਰੀ, ਮ. ਪ,. ਪੰ. ਪ੩੪).

I seek neither dominions nor deliverance.
I crave for nothing
but for the love of His lotus Feet.

(Devgandhari, M.V. p. 534).

The Satguru has aimed at creating a society of Men of God who have perfect faith and anchor in God, and are enthusiastically out to do good to and serve mankind (ਪਰਉਪਕਾਰ ਉਮਾਹਾ), and lift mankind to a higher plane. The spirit of man had, by his time, degenerated and decayed to non entity under the centuries of subjugation and exploitation by the priestly class (in the name of the church) and the state (the ruler coming to be considered a representative of the Divinity), and by the monied class and higher castes—all camouflaging their exactions in the name of God to perpetuate their hold. Guru Nanak undertook first to build the character of man and mould his mind to correct attitude, and thus awaken and free his spirit. By bringing man into the discipline and fear of the Fearless One, he emancipated him from all fears—the fear of the priest, the fear of the high class, the fear of the state and the fear of the ruler; the mental fear created by the superstitions, institutionalised formalism and ritualism of religion; and above all the fear of death itself. The Guru declared in Rag Wadhans :

ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾ ਸੂਰਿਆ ਹਕੁ ਹੈ,
ਜੋ ਹੋਇ ਮਰਨਿ ਪਰਵਾਣੋ.

(ਵਡਹੰਸ, ਮ. ੧, ਪੰ. ਪ੭੯)

Death is the privilege of the brave
Provided they die in an approved cause.

(Wadhans, M. 1, p.579)

ਜਿਨ ਨਿਰਭਉ, ਜਿਨ ਹਰਿ ਨਿਰਭਉ ਧਿਆਇਆ ਜੀ
ਤਿਨ ਕਾ ਭਉ ਸਭੁ ਗਵਾਸੀ. (ਆਸਾ ਮ. ੪, ਪੰ. ੧੧)

They who meditate on the Fearless Lord
All their fears vanish. (Asa, M. 4, p. 11).

2

In Sikhism, *Keertan*, singing the praises of such a Fearless Lord, is the only way of worship. In Keetan Gurbani, *Shabad* or Guru's Word, is sung in *ragas*. The whole of the Sikh scripture is in poetry set to music. The Bani is the Divine Word revealed to us by the Guru as conceived by him through inspiration. Guru Nanak has himself said in Rag Tilang :

ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ,
ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨ ਵੇ ਲਾਲੋ !

(ਤਿਲੰਗ, ਮ.੧, ਪੰ. ੭੨੨)

As the Word of the Lord descends to me
So I make it known O Lalo !

(Tilang, M. 1, P. 722)

It is sweetly put in old chronicles that whenever Guru Nanak felt inspired, he used to say-

ਮਰਦਾਨਿਆ ! ਰਬਾਬ ਛੇੜ, ਬਾਣੀ ਆਈ ਹੈ. (ਜਨਮਸਾਖੀ)

Strike a note on the Rabab, O Mardana !
Bani (the Word) has come (Janamsakhi)

Repudiating mythology and symbols of mythology as also symbolic ritualism, the Guru to convey thought, presented Word *(Shabad)* as symbol. Words are symbols of their meaningfulness. They convey a condition of knowledge and information. Thus words become the paramount carriers of knowledge (*Shabad* and *Gyan*). Realization comes through knowledge of the *Shabad.* Thus *Shabad* is the *Guru.* It is the purest of symbols. It cannot be

bogged down by the mundane associations and mis-interpretable mythological symbolism. *Shabad is*, therefore the purest vehicle of the noblest experiences.

In Sikhism we have then *Shabad* in the form of *Keertan*; words set to music and rhythm, utilising the experience-communicating quality of singing, objectified emotional character of *Rag*, the infinite concept of *Tal*; and the purposeful, meaningful, rationalizable and commonly understandable character of *Bani* in the form of *Shabad*. Verse and music when brought together create a beauty and sweetness, and generate a power that bypasses the critical and calculative checking of the brain and intellect; and approaches the mind direct and lifts it to ecstacies and raptures; and fills it with profound devotion and love; and brings it into direct contact with the Universal Lord.

The peculiar speciality in Sikhism lies in the continuity of the Guru in ten human forms and finally the Guru's omnipresence and dynamic existence amongst the Sikhs as the guiding and driving force and spirit in the *Gurbani*, the *Shabad* :

ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ,
ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ. (ਨਟ, ਮ. ੪, ਪੰ. ੯੮੨).

The Bani is the Guru,
And the Guru is the Bani.

(Nat, M. 4, p. 982).

3

We are celebrating the 500th Birth-anniversary of the Great Guru this year. It is, therefore, in the fitness of things that Dr. Harnam Singh Shan should have picked up his immortal and heart-lifting *Bani* (Word) and translating it into English, presented it to the world at large in this commendable form. English language is one of the most valuable heritages that the British have left to us. It is the language which is known more internationally than any other.

Guru Nanak was also the only spiritual Enlightener who travelled so much throughout the civilized world to spread his Word and teachings: from Tibet in the north and Ceylon in the south, and from Burma and Malaya in the east to Arab, Egypt and Turkey in the west. His *Bani* and teachings have, so far, remained confined amongst his followers, the Sikhs. The Light meant for the universe has remained conserved mostly in the Panjab and its surroundings. The efforts, such as this translation of selections from his *Bani*, that are being

made now to let the world bebefit from the Satguru's teachings, are very welcome, as correct translations are very essential to come to right interpretations and conclusions. The world was never more in need of the guidance and teachings of Guru Nanak than at this moment. It is ablaze with materialism leading to Godlessness and atheism. It is light and guidance of Guru Nanak Dev which can provide emancipation, tranquility and harmony to the anchorless minds.

Doctor Harnam Singh Shan, therefore, deserves to be congratulated for giving the right lead. I have known Doctor Shan for the last twenty years. When he joined the Panjab University soon after Partition, the University used to be at Simla alongwith the Panjab Government. He used to work with the late Principal Teja Singh who for some summers stayed with me at Bagrian House, Simla. I have followed his ventures and achievements in the field of knowledge, education, learning and research, both in India and abroad, with interest, pleasure and admiration. His study-cum-research tours in United Kingdom, France and other European countries and visits and work in U.S.A. and other advanced countries of the West and the East, have greatly added to his qualifications and worth.

This work of his, I am sure therefore, will also carry his added knowledge and research with it which will benefit and enlighten the reader. It deserves to be kept in every Sikh home and spread all around in India and abroad.

4

The stress in Sikhism is entirely on actions. Knowledge is required just to satisfy the inquisitiveness of the mind (Gauri, Kabir, p. 340) :

ਮਨ ਸਮਝਾਵਨ ਕਾਰਨੇ,
ਕਛੂਅਕ ਪੜੀਐ ਗਿਆਨ.

(ਗਉੜੀ, ਕਬੀਰ, ਪੰ. ੩੪੦).

Otherwise, it is plainly laid down that —

ਅਮਲ ਜਿ ਕੀਤਿਆ ਦੁਨੀ ਵਿਚਿ,
ਸੇ ਦਰਗਹ ਓਗਾਹ.

(ਸਲੋਕ, ਫ਼ਰੀਦ, ਪੰ. ੧੩੮੩).

Only the deeds man does here in the world

are of avail to him hereafter.

(Slok, Farid, p. 1383).

Let us, therefore, keep this slogan always in mind so that —

ਈਹਾ ਖਾਟਿ ਚਲਹੁ ਹਰਿ ਲਾਹਾ,

ਆਗੈ ਬਸਨੁ ਸੁਹੇਲਾ.

(ਗਉੜੀ, ਮ. ੫, ਪੰ. ੨੦੫).

If you earn merit here, in this world,

you will live in bliss hereafter.

(Gauri, M.V, p. 205).

If we can spread the Word, Guru Nanak brought to us, we will have served humanity and earned the Satguru's blessings.

I wish Doctor Shan every success in his pursuits and pray for Satguru being always with him **(ਅੰਗ–ਸੰਗ),** and hope the Master will provide him such many more oportunities to serve the Panth and the world at large.

It was a pleasure and privilege to write these few words as an introductory note to Dr. Harnam Singh Shan's present work and hope some service will have been done.

The Fort
Bagrian (Sangrur Distt.)
December 24, 1969.

Ardaman Singh, Bhayee
The Bhayee Sahib of Bagrian.

APPRECIATION

by

Dr. BALBIR SINGH, Ph. D. (*London*)
Highly learned brother of Dr. Bhai Vir Singh
author of 'Nirukat Guru Granth Sahib' and
founder of the Sahitya Kendar, Dehradun

Dr. Harnam Singh Shan has produced this volume, entitled "Sayings of Guru Nanak". I think this is what was needed the most.

Guru Nanak was the most travelled man of his times. His sayings have, therefore, a peculiar value. They were inspired as a spontaneous reaction when he came across various situations in life. As you read through his *sayings* you feel how he tears down the veil of superstitions by the keen edge of his words. The smoke screen of ritualism begins to dissolve, and you see Truth beginning to shed its spiritual glory. Although these utterances were made 500 years ago, they still hold their validity in the context of our modern age. Indeed, some of the *sayings* are almost as predictions made with reference to the context of our current problems.

Dr. Harnam Singh has provided the English translation of the originals, which greatly enhances the utility of the book. His translation is simple and apt which aids the comprehension of the purity of the original.

The arrangement of the sayings is very scientific and will raise the status of the book as a useful reference work.

I congratulate Dr. Harnam Singh Shan for his endeavours in conceiving the plan of the book and executing it creditably.

20, Pritam Road
Dehra Dun
September 14, 1969.

Balbir Singh, Dr.
Panchbati

COMMENDATION

by

Shri Bhim Sen Sachar

Formerly Chief Minister, Panjab; Governor, Andhra Pradesh
High Commissioner for India in Ceylon

47, Sector 4
Chandigarh
21st October, 1969

My dear Shan,

I am writing this to thank you for having afforded me an apportunity to view at a glance the essence of Guru Nanak's teachings. The life-giving and soul-stirring sayings of Guru Nanak Dev run through the pages of your book of dedication with the majesty peculiar to such publications.

The selections will be never-failing guide for those who are eager to find 'the right way' to blessedness, both here and hereafter.

I am sure the English-knowing public will be happy to receive these gems of thought so reverentially set by one who has probed so deeply into this vast ocean of knowledge, devotion, love and surrender.

I have no doubt a respectful study of the book will generate in us humility, tolerance and broad-mindedness, thus resulting in better appreciation of a man's duty to man. What can generate greater broad–mindedness than the pourings of the great Guru's heart, namely,

ਸਿਰੁ ਨਾਨਕ ਲੋਕਾ ਪਾਵ ਹੈ,
ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਉ ਜੇਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਵ ਹੈ । —ਬਸੰਤ, ਮ. ੧, ਪੰ. ੧੧੬੮.

I am a sacrifice to all the names ascirbed to You.
"I place my head at the feet of all those human beings
(Who utter your holy name). –Basant, M. I., p. 1168.

I congratulate you on your commendable effort and wish it all the success it deserves.

Yours sincerely,
Bhimsen Sachar
Chairman, Guru Nanak Foundation
Panjab State Branch, Chandigarh.

INTRODUCTION

This book is a collection of some pithy, popular and representative quotations gleaned from the sacred writings of Sri Guru Nanak Dev (1469-1539 A.D.), the holy founder of the Sikh religion.

These have been chosen from his hymns as arranged under in various musical modes and verse-patterns in the 1430-page volume of Sri Guru Granth Sahib, the Holy Book of the Sikhs[1], dated 1604 A.D. They touch almost every aspect of human life and express the original views of the Divine Master.

2

I have tried in my own humble way to render these into English in order to provide the speakers and readers of this international language with a handy volume so that they may get to know the Great Guru, his mind, message and mission through his own words, preserved in their original and most authentic form.

In order to enable them to hear his own voice too and also to enjoy direct communion with him on the historic occasion of his Birth-Quincentenary, I have ventured to give additionally their text in that very form in which it was at first recorded.[2] The original as well as the translated versions have been given relevant references to the Holy Book at their ends, indicating the name of the relevant section and the number of the page concerned. This is not only to authenticate their existence, but also further reading and to inspire the readers to read all his hymns—embodying his teachings, wit and wisdom—in their complete form.

I have endeavoured to render these verses into as simple a language and as direct a style as possible, so that these may be easily understood and cherished by the learned and the laymen

1. Except 27 from the writings of his earliest followers or biographers.
2. These are written in the people's language of North India, understood throughout the northern part of the Sub-continent.

alike in their native or adopted tongue. No translation in any language of such inspired utterances can fully convey the spirit of the original. And I am most conscious of my own limitations in presenting this, the first work of its kind.

In order to make these quotations more useful for all purposes and occasions and also to enable their readers to benefit from them accordingly, I have arranged them by themes, grouped them under appropriate headings and put them into alphabetical order. A subject-index of the renderings and a line-index of the originals have also been provided to facilitate their finding and usage, as and when desired.

3

It is not out of place to mention here something about the nature, importance and influence of these sayings. These are, in fact, simple and spontaneous utterances of that Prophet of the People, that Apostle of Peace and Harmony who always preferred to be known as 'man' and who looked on all men alike—all created by one and the same God. Hence, these outpoutings centre mostly around his favourite themes, such as the Unity and Fatherhood of God, the Beauty and Divinity of Nature, the Equality and Fraternity of Man, and the Righteous and Purposeful Conduct of Life.

They place the individual conduct before the ritual and lay great emphasis on its moral as well as personal and practical aspects, especially on virtues of love and truth, purity and honesty, unity and fraternity, loyalty and chastity, humility and generosity, integrity and solidarity, benevolence and temperance, sweetness and tolerance, effort and faith, justice and fairplay, courage and sacrifice, peace and reconciliation, self-respect and self-confidence, good company and fellow-feeling, dignity of labour and selfless service to mankind. They comprise prayers, admonitions, exhortations and counsels. They contain words of faith and cheer, caution and wisdom, courage and consolation for all humanity all over the world.

Though uttered about five hundred years ago, they have lost neither their charm and power nor universality. They are still as fresh, forceful and relevant as when they first poured out of his divine lips, duly tuned to the rebeck of Bhai Mardana, his Muslim companion. This is so because they are truths, universal truths, truthful pronouncements of a unique embodiment of truth and righteousness. The Master has himself asserted :

ਸਚੁ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੫

Truth never grows old. Ramkali, 955.

As they belong to the same category, they have become neither old nor out-of-tune. They are as true and effective as the doctrines they teach and the wisdom they convey. They are, therefore, instructive and inspiring in their content, direct and forthright in their expression, spiritual and practical in their approach, moral and catholic in their outlook, timeless in their appeal and universal in their application.

4

That is why they have been a constant source of light, comfort and consolation to millions of all castes, creeds and callings for the past five countries. Couched in the diction and imagery of the common man, and conveyed through proper action and personal experience of a superman, every thought contained in them has been felt by those who ever read, sang or heard them. They have all the power for moulding the thought and culture of today and also for leading men from unreality to reality, darkness to light, evil to rightousness and mortality to immortality.

It is so because they are the holy utterances of a True Teacher of mankind whose Word "is ever pure and ever-illuminating"[1], and "like a flashing sun-beam lights up, through the darkness of the illusions of the world, the path of humanity which men and women try to follow according to their inherited capacity."[2]

Hence, these have all along been touching the hearts and captivating the imagination of generations, and are still playing on the lips of the people of all castes, callings and climes who revere and cherish their creater as the Guru of the Hindus and the Pir of the Muslims :

ਬਾਬਾ ਨਾਨਕ ਸ਼ਾਹ ਫ਼ਕੀਰ
ਹਿੰਦੂ ਕਾ ਗੁਰੂ, ਮੁਸਲਮਾਨ ਕਾ ਪੀਰ.[3]

Baba Nanak Shah Faqir
Hindu ka Guru, Musalman ka Pir.

Their availability now in English and in their present convenient form will, I am sure, have similar influence on many more living in other, particularly the Western, parts of the world. People, whether of the East or of the West, who are becoming more and more weary of the materialism of the modern times will, especially, find in them comfort and the way of happy and healthful living, here and hereafter.

F-7, Panjab University Campus *Harnam Singh Shan (Dr.)*
Chandigarh-160014
October 1, 1969.

1. Guru Arjan Dev (ed.), ***Guru Granth Sahib***, Amritsar-1604, Dhanasri-,M.I.p. 687.
2. Sir Jogendra Singh in his Foreword to ***Guru Nanak*** by Raja Sir Daljit Singh, Lahore-1943, pp. ix-x.
3. An anonymous popular verse. See also Khushwant Singh, ***A History of the Sikhs***, Vol. I, Princetion-1961, p. 37.

A NOTE
REGARDING THE SECOND EDITION

This book has been out of stock since 1984. Instead of producing its long-awaited reprint, it has been thoroughly revised, recast, re-edited and enlarged.

This tough but pleasant and rewarding work was undertaken on 14 April 1994 at Guru Nanak Niwas, Golden Temple Complex, Amritsar; and was continued on my return to Chandigarh. It was carried on soon after my arrival on 5 June 1994 in the United States of America, during my stay firstly at 3010, Cascade Drive, Abingdon, Maryland–21009; and subsequently at 2249, Croydon Drive, Baldwin, New York-11510. By the abundant grace of God and Satguru, it was completed on 25 August 1994 at 347, Rose Brier Drive, Rochester Hills, Michigan – 48309.

The corrected copy was sent soon after to the Shiromani Gurdwara Prabandhak Committee, Amritsar for its publication. I am very happy and thankful that this highly esteemed and premier organisation of the Sikhs has reproduced it now in a much better, larger and more beneficial form.

605, Sector 16-D,
Chandigarh - 160015.
3 March, 1997
6 August, 1999

Harnam Singh Shan (Dr.)
Senior Vice-President
Guru Nanak Foundation
New Delhi.

SUBJECT-INDEX

Of

Headings given in English and Panjabi

ਵਿਸ਼ੈ-ਸੂਚੀ

ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਅੰਕਿਤ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਦਾ ਤਤਕਰਾ

(ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਅੱਖਰ-ਕ੍ਰਮ ਅਨੁਸਾਰ)

V

VI

VII

SAYINGS (ORIGINALS WITH THEIR ENGLISH RENDERINGS)

1

ABLUTION

ਨ੍ਹਾਵਣ, ਇਸ਼ਨਾਨ

੧. ਸਚਾ ਨਾਵਣੁ ਤਾਂ ਥੀਐ,

ਜਾਂ ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਗੈ ਭਾਉ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

1. The true ablution consists

in the constant adoration of God. Asa, 358.

੨. ਸਾਧ ਭਲੇ ਅਣਨਾਤਿਆ,

ਚੋਰ ਸਿ ਚੋਰਾ ਚੋਰ. ਸੂਹੀ, ੭੮੯.

2. The saints are good

even without ablution.

The thief remains a thief,

even if he bathes

at all the places of pilgrimage. Suhi, 789.

੩. ਕਾਇਆ ਕੂੜਿ ਵਿਗਾੜਿ ਕਾਹੇ ਨਾਈਐ ?

ਨਾਤਾ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ, ਸਚੁ ਕਮਾਈਐ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੬.

3. No bath can purify a body

defiled by falsehood.

Ablution is acceptable

only if one lives truthfully. Wadhans, 566

2

ACCOUNTABILITY

ਜਵਾਬਦੇਹੀ

੪. ਸਭਨਾ ਕਾ, ਦਰਿ ਲੇਖਾ ਹੋਇ,
ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ, ਤਰੈ ਨ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

4. All shall undergo reckoning
at the Divine Portal
No one shall be saved
without having good deeds to his credit. Ramkali, 952.

੫. ਅਗੈ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਵਾਚੀਐ,
ਬਹਿ ਲੇਖਾ ਕਰਿ ਸਮਝਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੪.

5. Hereafter, man's words and deeds are scrutinised.
and he is brought to account for them. Asa, 464.

3

ACCURSED LIFE

ਫਿਟਕਾਰਯੋਗ ਜੀਵਨ

੬. ਫਿਟੁ ਇਵੇਹਾ ਜੀਵਿਆ,
ਜਿਤੁ ਖਾਇ ਵਧਾਇਆ ਪੇਟੁ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦.

6. Accursed is the life
which is lived only to fatten one's belly. Suhi, 790.

4
ACQUITTAL
ਸੁਰਖ਼ਰੂਈ

੭. ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ,
ਗਏ ਮਸਕਤਿ ਘਾਲਿ;
ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ,
ਕੇਤੀ ਛੁਟੀ ਨਾਲਿ. ਜਪੁ, ੩.

7. They who have meditated on the Name,
have earned merit through hard endeavour.
Their faces radiate glory,
and many shall find liberation through them. jap, 3.

5
ADJUDICATION
ਨਿਬੇੜਾ, ਨਿਰਣਾ

੮. ਜੇਤੇ ਜੀਅ, ਲਿਖੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰ;
ਕਰਣੀ ਉਪਰਿ, ਹੋਵਗਿ ਸਾਰ. ਬਸੰਤ, ੧੧੬੯.

8. All are yoked to God's will,
and will be judged
according to their deeds. Basant, 1169.

੯. ਕਰਮੀ ਕਰਮੀ, ਹੋਇ ਵੀਚਾਰੁ;
ਸਚਾ ਆਪਿ, ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ. ਜਪੁ, ੭

9. True is God, True is His court
' All are judged there by their deeds. Jap, 7.

੧੦. ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ,
ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ. ਜਪੁ, ੮.

10. Our good and evil is scrutinised and judged
In the presence of God, the Supreme Judge. Jap, 8.

੧੧. ਕਰਣੀ ਉਪਰਿ ਹੋਇ ਤਪਾਵਸੁ... ਸਾਰੰਗ, ੧੨੩੮

11. God dispenses justice
according to our deeds. Sarang, 1238.

6

AMUSEMENT

ਮਨ-ਪਰਚਾਵਾ

੧੨. ਨਚਣੁ ਕੁਦਣੁ, ਮਨ ਕਾ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

12. Sport and play are the mind's amusement.

Alternate Rendering:

Dancing and capering of mime-makers
(of the Vaishnavite mimes)
is only the expression of the mind's passion. Asa, 465.

7

ANCESTOR-WORSHIP

ਪਿਤਰ-ਪੂਜਾ

੧੩. ਜੇ ਮੋਹਾਕਾ ਘਰੁ ਮੁਹੈ, ਘਰੁ ਮੁਹਿ ਪਿਤਰੀ ਦੇਇ,
ਅਗੈ ਵਸਤੁ ਸਿਞਾਣੀਐ, ਪਿਤਰੀ ਚੋਰ ਕਰੇਇ ;
ਵਢੀਅਹਿ ਹਥ ਦਲਾਲ ਕੇ, ਮੁਸਫ਼ੀ ਏਹ ਕਰੇਇ,
ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ, ਜਿ ਖਟੇ ਘਾਲੇ ਦੇਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨

13. If a thief having robbed a house,
offers the loot in worship to propitiate his ancestors,
it will be recognised in the world beyond,
and the departed souls
will be impeached there as thieves.
Justice demands the chopping off
the middleman's hands;
we obtain hereafter only
in proportion what we give here
out of our honest earnings. Asa, 472.

8
ANGER
ਕ੍ਰੋਧ, ਗ਼ੁੱਸਾ

੧੪. ...ਅਗਨਿ ਕ੍ਰੋਧੁ ਚੰਡਾਲੁ. ਸਿਰੀ, ੧੫.

14. The fire of anger is fatal. Siri, 15.

੧੫. ਭੰਉਕੈ ਕੋਪੁ ਖੁਆਰੁ ਹੋਇ, ਫਕੜੁ ਪਿਟੇ ਅੰਧੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

15. The angry one who barks and abuses,
suffers humiliation in consequence. Malar, 1288.

੧੬. ...ਮੁਠੀ ਕ੍ਰੋਧਿ ਚੰਡਾਲਿ. ਸਿਰੀ, ੯੧.

16. An angry disposition is ruinous. Siri, 91.

9
ANIMAL NATURE
ਪਸ਼ੂ-ਬਿਰਤੀ

੧੭. ਗਦਹੁ ਚੰਦਨਿ ਖਉਲੀਐ,
ਭੀ ਸਾਹੂ ਸਿਉ ਪਾਣੁ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦

17. A donkey anointed with sandal-paste
will still roll in dust. Suhi, 790.

੧੮. ਕੁਤੇ ਚੰਦਨੁ ਲਾਈਐ,
ਭੀ ਸੋ ਕੁਤੀ ਧਾਤੁ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

18. A dog remains a dog,
even if anointed with sandal-paste. Majh, 143.

10

ANOTHER'S PAIN

ਪੀੜ-ਪਰਾਈ

੧੯. ...ਕਉਣੁ ਜਾਣੈ ਪੀਰ ਪਰਾਈ ? ਬਿਲਾਵਲ, ੭੯੫.

19. One's pain is one's own. Bilawal, 795.

11

ARENA/FIELD OF DUTY

ਪਿੜ, ਕਾਰਜ-ਖੇਤਰ/ਫ਼ਰਜ਼-ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਖੇਤਰ/ਅਖਾੜਾ

੨੦. ਪਹਿਰੇ ਪਟੰਬਰ, ਕਰਿ ਅਡੰਬਰ,
ਆਪਣਾ ਪਿੜੁ ਮਲੀਐ । ਸੂਹੀ, ੭੬੬.

20. Let us deck ourselves
with the silks of merits and embellishments of virtue,
Let us adopt our arena (i.e. field of duty)
and stick to our ideal steadfastly Suhi, 766.

12

ASTROLOGICAL CALCULATIONS

ਜੋਤਸ਼, ਨਜੂਮ

੨੧. ਗਣਿ ਗਣਿ ਜੋਤਕੁ, ਕਾਂਡੀ ਕੀਨੀ;

ਪੜੈ ਸੁਣਾਵੈ, ਤਤੁ ਨ ਚੀਨੀ,

ਸਭਸੈ ਊਪਰਿ ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰੁ;

ਹੋਰ ਕਥਨੀ ਬਦਉ ਨ, ਸਗਲੀ ਛਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

21. The astrologer, calculating this and that,

prepares our horoscope and reads it out to us

without perceiving for himself the Reality of the Real.

It is the contemplation of Guru's Word

that surpasses everything

Hence I do not talk about anything else,

as all else is but irrelevant. Ramkali, 904

੨੨. ਗਣਤ ਗਣੀਐ, ਸਹਸਾ ਦੁਖੁ ਜੀਐ;

ਗੁਰ ਕੀ ਸਰਣਿ ਪਵੈ, ਸੁਖੁ ਥੀਐ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

22. Astrological calculations about one's future

create suspense or sorrow in one's heart.

But by seeking the Guru's refuge,

one always remains in peace and comfort. Ramkali, 904.

13
ATTACHMENT
ਮੋਹ

੨੩. ਜੇਤਾ ਮੋਹੁ ਪਰੀਤਿ ਸੁਆਦ,
ਸਭਾ ਕਾਲਖ ਦਾਗਾ ਦਾਗ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
ਦਾਗ ਦੋਸ ਮੁਹਿ ਚਲਿਆ ਲਾਇ,
ਦਰਗਹ ਬੈਸਣ ਨਾਹੀ ਜਾਇ.

23. All snares of attachment, worldly love and pleasure
blacken our body and soul.
He who departs with face
soiled with blackness of sin,
does not find a place of rest
at the Divine Portal. Dhanasari, 662.

੨੪. ਨਾਨਕ ਉਠੀ ਚਲਿਆ,
ਸਭਿ ਕੂੜੇ ਤੁਟੇ ਨੇਹ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

24. When one leaves this life,
all one's false ties are snapped. Siri, 16.

੨੫. ਲਖ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਹੋਵੈ, ਲਖ ਜੀਵਣੁ,
ਕਿਆ ਖੁਸੀਆ ਕਿਆ ਚਾਉ ?
ਵਿਛੁੜਿਆ ਵਿਸੁ ਹੋਇ ਵਿਛੋੜਾ,
ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਜਾਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੩.

25. Thousands of people you may love,
thousands of lives you may live
And enjoy in abundance the pleasures of life,
separation from which seems impossible
while you live.
Yet when, at last, the moment of parting comes,
everything is left in an instant. Sarang, 1243.

14

AUSPICIOUS DAYS

ਸਾਹਾ, ਲਗਨ, ਸ਼ੁਭ ਦਿਨ

੨੬. ਸਾਹਾ ਗਣਹਿ ਨਾ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ,

ਸਾਹੇ ਊਪਰਿ ਏਕੰਕਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

26. While counting and fixing auspicious days,

we forget that God is above

and beyond such considerations. Ramkali, 904.

15

AUSTERITIES

ਤਪ-ਹਠ, ਕਠੋਰ ਤਪੱਸਿਆ

੨੭. ਹਠੁ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਰਿ, ਕਾਇਆ ਛੀਜੈ;

ਵਰਤੁ ਤਪਨੁ ਕਰਿ, ਮਨੁ ਨਹੀ ਭੀਜੈ;

ਰਾਮ ਨਾਮ ਸਰਿ, ਅਵਰੁ ਨ ਪੂਜੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੫.

27. Practising self-torture to subdue desires,

only wears out the body.

Even the mind is not subdued

through fasting and penances.

Nothing, indeed, equals God's Name

(in its efficacy for obtaining the desired state).

Ramkali, 905.

16

AVARICE

ਲੋਭ, ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ

੨੮. ਲਬੁ ਕੁਤਾ, ਕੂੜੁ ਚੂਹੜਾ;
ਠਗਿ ਖਾਧਾ ਮੁਰਦਾਰੁ. ਸਿਰੀ ੧੫.

28. Avarice is a dog, falsehood a scavenger;
and cheating is like the eating of carrion. Siri, 15.

੨੯. ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਲੋਭੁ ਹੈ,
ਜਿਹਵਾ ਸੂਤਕੁ ਕੂੜੁ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

29. Avarice is the mind's impurity
and falsehood is that of the tongue. Asa, 472.

17

BAD CHARACTERS

ਭੈੜੇ ਬੰਦੇ

੩੦. ਚੋਰ, ਜਾਰ, ਜੂਆਰ, ਪੀੜੇ ਘਾਣੀਐ;
ਨਿੰਦਕ, ਲਾਇਤਬਾਰ, ਮਿਲੇ ਹੜਵਾਣੀਐ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮

30. Thieves, adulterers and gamblers
are pressed in the oil-press;
Slanderers and back-biters
are first fettered (then duly punished). Malar, 1288.

18

BAD COMPANY

ਕੁਸੰਗ, ਕੁਸੰਗਤ, ਭੈੜੀ ਸੁਹਬਤ

੩੧. ਚੋਰਾ, ਜਾਰਾ, ਰੰਡੀਆ, ਕੁਟਣੀਆ ਦੀਬਾਣੁ;

ਵੇਦੀਨਾ ਕੀ ਦੋਸਤੀ, ਵੇਦੀਨਾ ਕਾ ਖਾਣੁ;

ਸਿਫਤੀ ਸਾਰ ਨਾ ਜਾਣਨੀ, ਸਦਾ ਵਸੈ ਸੈਤਾਨੁ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦

31. Thieves, adulterers, prostitues and pimps

keep company together;

As do the irreligious

who eat and drink out of the same bowl.

They do not know the value of God's Praise

and Satan ever abides in them. Suhi, 790.

੩੨. ਦੁਸਟੀ ਸਭਾ ਵਿਗੁਚੀਐ,

ਬਿਖੁ ਵਾਤੀ, ਜੀਵਣ ਬਾਦਿ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

32. He who associates himself with evil-doers,

is ruined.

Being fed on poison (in the company of evil),

his life goes to waste. Prabhati, 1343.

19

BALANCE OF MIND

ਮਨ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ

੩੩. ਮਨੁ ਤਾਰਾਜੀ, ਚਿਤੁ ਤੁਲਾ,
ਤੇਰੀ ਸੇਵ ਸਰਾਫੁ ਕਮਾਵਾ;
ਘਟ ਹੀ ਭੀਤਰਿ ਸੋ ਸਹੁ ਤੋਲੀ,
ਇਨ ਬਿਧਿ ਚਿਤੁ ਰਹਾਵਾ. ਸੂਹੀ ੭੩੧.

33. With my mind as the scales,
consciousness as the weights
and devotion the gold-tester,
I will weigh You with them, my Lord !
within my heart;
and, thus, restrain my mind from its wanderings. Suhi, 731.

20

BASIC QUESTION ANSWERED

ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ-ਜਵਾਬ

੩੪. **ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ :**
ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ?
ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲਿ ?
ਉਸਦਾ ਜਵਾਬ :
ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ,
ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ. ਜਪੁ, ੧.

QUESTION :

34. How can one become true
and demolish the wall of illusion
for achieving attunement to the True one ?
How can the veil of falsehood be rent ?

ANSWER :

By obeying the Divine Order
and by walking in God's Will,
which is ingrained in our being. Jap, 1.

21

BEAUTY

ਰੂਪ, ਸੁੰਦਰਤਾ, ਖ਼ੂਬਸੂਰਤੀ

੩੫. ਰੂਪੀ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੈ,

ਜਾਂ ਦੇਖਾਂ ਤਾਂ ਭੁਖ, ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

35. Beauty does not still one's desire.

The more one sees it, the more one desires it. Malar, 1287.

੩੬. ਰੂਪੈ ਕਾਮੈ ਦੋਸਤੀ,

ਭੁਖੈ ਸਾਦੈ ਗੰਢੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

36. Lust befriends beauty as spontaneously

as hunger befriends the taste. Malar, 1288.

22

BEAUTIFUL WOMAN

ਸੁੰਦਰ ਨਾਰੀ

੩੭. ਨਾਰੀ ਅੰਦਰਿ ਸੋਹਣੀ,

ਮਸਤਕਿ ਮਣੀ ਪਿਆਰੁ. ਸਿਰੀ, ੫੪

37. That woman alone is beautiful

who adorns her forehead

with the jewel of love. Siri, 54.

23

BEGGING

ਮੰਗਣਾ

੩੮. ਜੇ ਘਰਿ ਹੋਦੈ ਮੰਗਣਿ ਜਾਈਐ,

ਫਿਰਿ ਓਲਾਮਾ ਮਿਲੈ ਤਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

38. He who goes about begging

for what he already has at his home,

gathers shame and reproach. Ramkali, 903

24

BEGGING SAINT

ਮੰਗਤਾ ਗੁਰੁ-ਪੀਰ

੩੯. ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਸਦਾਏ, ਮੰਗਣ ਜਾਇ

ਤਾ ਕੈ ਮੂਲਿ ਨ ਲਗੀਐ ਪਾਇ. ਸਾਰੰਗ, 1245.

39. Never kneel to a person

who proclaims himself guru or pir

but goes around begging. Sarang, 1245.

25

BEGUILER

ਰਾਹ-ਭੁਲਾਊ

੪੦. ਮੁਠਾ ਆਪਿ, ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ. ਮਾਝ ੧੪੦

40. He who himself is beguiled

beguiles his comrades too. Majh, 140.

26

BELIEF

ਨਿਸਚਾ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼

੪੧. ...ਮਨ ਹੀ ਤੇਂ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੧੧

41. Belief comes to the mind

from the mind itself. Tukhari, 1111.

੪੨. ਮੰਨੇ ਕੀ ਗਤਿ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ. ਜਪੁ, ੩.

42. The state of the one who truly believes in God,

cannot be described. Jap, 3.

27

BEST SYSTEM/SCHOOL OF THOUGHT
ਸਰੇਸ਼ਟ ਮਤ/ਪ੍ਰਣਾਲੀ/ਦਰਸ਼ਨ

੪੩. ਜੈ ਘਰਿ ਕਰਤੇ ਕੀਰਤਿ ਹੋਇ,

ਸੋ ਘਰੁ ਰਾਖੁ ਵਡਾਈ ਤੋਹਿ. ਆਸਾ, ੩੫੭.

43. That system alone is worth pursuing

which sings the praises of God.

In it does rest your true glory. Asa, 357.

28

BIRTH AND DEATH
ਜੰਮਣ ਅਤੇ ਮਰਣ

੪੪. ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ,

ਭਾਣੈ ਆਵੈ ਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

44. Birth and death occur by Divine Ordinance,

and all beings come and go by Divine Will. Asa, 472.

29

BLACK AND WHITE

ਕਾਲਾ ਤੇ ਚਿੱਟਾ

੪੫. ਰਾਤੀ ਹੋਵਨਿ ਕਾਲੀਆ, ਸੁਪੇਦਾ ਸੇ ਵੰਨ.

ਦਿਹੁ ਬਗਾ ਤਪੈ ਘਣਾ, ਕਾਲਿਆ ਕਾਲੇ ਵੰਨ. ਸੂਹੀ ੭੮੯.

45. Even if the nights are dark,

white remains white;

As also when the day is bright,

black remains black. Suhi, 789.

30

BLAME

ਦੋਸ਼, ਇਲਜ਼ਾਮ

੪੬. ਦਦੈ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਊ ਕਿਸੈ,

ਦੋਸੁ ਕਰੰਮਾ ਆਪਣਿਆ;

ਜੋ ਮੈ ਕੀਆ ਸੋ ਮੈ ਪਾਇਆ,

ਦੋਸੁ ਨ ਦੀਜੈ ਅਵਰ ਜਨਾ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

46. Do not blame others for your faults.

Your own evil deeds are to blame.

I reaped what I sowed.

Why then cast blame on others ? Asa, 433.

31

BLASPHEMER
ਰੱਬ-ਨਿੰਦਕ

੪੭. ਕੁਫਰਗੋਅ ਕੁਫਰਾਣੈ, ਪਇਆ ਦਝਸੀ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

47. A blasphemer will burn in the fire of hell. Majh, 142.

32

BLESSED BRIDE/HAPPILY WEDDED WIFE
ਸੁਹਾਗਣ, ਭਾਗਭਰੀ

੪੮. ਨਾਨਕ ਧੰਨੁ ਸੁਹਾਗਣੀ,
ਜਿਨ ਸਹ ਨਾਲਿ ਪਿਆਰੁ. ਸਿਰੀ, ੧੯.

48. Blessed is the wedded woman
who loves her husband intensely. Siri, 19.

੪੯. ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ, "ਤੁਸੀ ਰਾਵਿਆ ਕਿਨੀ ਗੁਣੀਂ" ?
"ਸਹਜਿ, ਸੰਤੋਖਿ ਸੀਗਾਰੀਆ, ਮਿਠਾ ਬੋਲਣੀ.
ਪਿਰੁ ਰੀਸਾਲੂ ਤਾ ਮਿਲੈ, ਜਾ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਸੁਣੀ" । ਸਿਰੀ, ੧੭.

49. Go and enquire of the happily wedded wife :
"By what merits You have
pleased and enjoyed your husbands."?
They will tell :
"By bedecking ourselves with
poise, contentment and sweet speech.
Union with the Joyous Lord is attained
by hearkening to the Master's Word. Siri, 17

33

BLESSED TIME

ਸੁਭਾਗਾ ਸਮਾਂ

੫੦. ਬੇਦਸ ਮਾਹ, ਰੁਤੀ, ਥਿਤੀ, ਵਾਰ ਭਲੇ;

ਘੜੀ, ਮੂਰਤ, ਪਲ ਸਾਚੇ, ਆਏ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

50. Blessed are the twelve months, the seasons,

the lunar and the solar days,

the hours, the minutes and the seconds

when the Lord meets us spontaneously. Tukhari, 1109.

34

BLESSING OF ATTUNEMENT

ਲਿਵ ਦੀ ਬਰਕਤ

੫੧. ਧਨੁ ਗਿਰਹੀ, ਸੰਨਿਆਸੀ, ਜੋਗੀ,

ਜਿ ਹਰਿ ਚਰਣੀ ਚਿਤੁ ਲਾਏ. ਮਾਰੂ, ੧੦੧੩.

51. Blessed is that householder, recluse or yogi,

who attunes himself to the love of God. Maru, 1013.

35

BLESSING OF UNION

ਵਸਲ ਦੀ ਬਰਕਤ

੫੨. ਨਾਨਕ ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਕੰਤੀ,

ਪਿਰ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਵਏ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੮.

52. Blessed is the bride

who merges herself in the being of her spouse. Tukhari, 1108.

36

BLOOD–SUCKERS

ਲਹੂ–ਚੂਸ

੫੩. ਜੇ ਰਤੁ ਲਗੈ ਕਪੜੈ,

ਜਾਮਾ ਹੋਇ ਪਲੀਤੁ.

ਜੋ ਰਤੁ ਪੀਵਹਿ ਮਾਣਸਾ,

ਤਿਨ ਕਿਉ ਨਿਰਮਲੁ ਚੀਤੁ ? ਮਾਝ, ੧੪੦.

53. If the garment be considered polluted and impured

by a stain of blood,

How can the minds of those

be deemed pure

who suck the blood of human beings ? Majh, 140.

37

BODY AND SOUL

ਸਰੀਰ ਤੇ ਆਤਮਾ

੫੪. ਜੀਉ ਪਾਇ,
ਤਨੁ ਸਾਜਿਆ... ਮਾਝ, ੧੩੮.

54. God himself made the body
and put soul into it. Majh, 138.

੫੫. ਪਿੰਡੁ ਪਵੈ,
ਜੀਉ ਚਲਸੀ... ਆਸਾ, ੪੧੮.

55. The soul escapes
as soon as the body falls. Asa, 418.

੫੬. ਦੇਹੀ ਮਾਟੀ, ਬੋਲੈ ਪਉਣੁ;
ਬੁਝੁ ਰੇ ਗਿਆਨੀ ! ਮੂਆ ਹੈ ਕਉਣੁ ?
ਮੂਈ ਸੁਰਤਿ, ਬਾਦੁ, ਅਹੰਕਾਰੁ,
ਓਹੁ ਨ ਮੂਆ ਜੋ ਦੇਖਣਹਾਰੁ. ਗਉੜੀ, ੧੫੨.

56. The body is of dust in which speaks nothing but air.
(When its dust returns to dust and air to air).
then what dies ?
It is the individual's consciousness,
one's strife and pride of the self, that dies
The ever-conscious soul never dies. Gauri, 152.

੫੭. ਹਉ ਨ ਮੂਆ, ਮੇਰੀ ਮੁਈ ਬਲਾਇ;
ਓਹੁ ਨ ਮੂਆ, ਜੋ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੨.

57. It is not me but the demon within me,
who has died;
For, he who has identified himself with God,
never dies. Gauri, 152.

38

BOWING THE HEAD

ਸਿਰ-ਝੁਕਾਈ

੫੮. ਸੀਸਿ ਨਿਵਾਇਐ ਕਿਆ ਥੀਐ,
ਜਾ ਰਿਦੈ ਕੁਸੁਧੇ ਜਾਹਿ ? ਆਸਾ, ੪੭੦.

58. Bowing of the head is no good
if at heart one is insincere. Asa, 470.

39

BRAHMAN

ਬ੍ਾਹਮਣ

੫੯. ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੈ, ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.
ਆਪਿ ਤਰੈ, ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੈ.

59. He alone is a true *Brahman**
who contemplates the Supreme Being
and so saves himself and all his kin. Dhanasri, 662.

੬੦. ਸੋ ਬ੍ਰਹਮਣੁ ਜੋ ਬਿੰਦੈ ਬ੍ਰਹਮੁ,
ਜਪੁ, ਤਪੁ, ਸੰਜਮੁ ਕਮਾਵੈ ਕਰਮੁ,
ਸੀਲ ਸੰਤੋਖ ਕਾ ਰਖੈ ਧਰਮੁ... ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧.

60. He alone is a true *Brahman**
who grasps Brahm (God);
practises meditation, discipline and self-control;
and adopts contentment and right conduct
as his religious observances. Slok, 1411.

*** *BRAHMAN* : The first of the four castes of the Hindu social order; of the Hindu priestly class.**

40

BROTHERHOOD OF MAN

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਭਰਾਤਰੀਅਤਾ,
ਭਾਈਬੰਦੀ

੬੧. ਸਭ ਮਹਿ ਜੀਉ, ਜੀਉ ਹੈ ਸੋਈ,

ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੩.

61. Within every one is the soul,

Alternate Rendering:

and the soul is God Himself

Who pervades all and everywhere. Malar, 1273.

੬੨. ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ... ਜਪੁ, ੬.

62. Let universal classfellowship (i.e. brotherhood) be

the highest aspiration of your religious order.

Alternate Rendering:

Let all mankind be your sect. (viz. Aaee Panth). Jap, 6.

੬੩. ਏਕ ਮਹਿ ਸਰਬ, ਸਰਬ ਮਹਿ ਏਕਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੭.

63. All are contained in the one Lord,

and the one Lord pervades all. Ramkali, 907.

41

BUTCHERS OF THE WORLD

ਜਗਤ-ਕਸਾਈ

੬੪. ਮਾਣਸਖਾਣੇ ਕਰਹਿ ਨਿਵਾਜ,

ਛੁਰੀ ਵਗਾਇਨਿ ਤਿਨ ਗਲਿ ਤਾਗ*. ਆਸਾ, ੪੭੧

64. They who devour human beings, offer namaz (i.e.,the Muslim prayer)

They who wield the butcher's knife

wear the sacred thread* round their neck ! Asa, 471.

੬੫. ਮਥੈ ਟਿਕਾ*, ਤੇੜਿ ਧੋਤੀ ਕਖਾਈ,

ਹਥਿ ਛੁਰੀ ਜਗਤ-ਕਸਾਈ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

65. With Brahmanical paste–marks on their foreheads

and their Ioin-cloths with stuck-up ends,

They are actually the butchers of the world,

holding knives in their hands. Asa, 471.

੬੬. ਜਗਤੁ ਪਸੂ, ਅਹੰ ਕਾਲੁ ਕਸਾਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੨.

66. The world is like an animal

And the arrogant death is like the butcher.

Ramkali, 932.

---

* *TAGG* : The sacrificial or sacred thread worn by the Brahmanical order among the Hindus.
* *TIKKA* : The frontal mark, a small round mark on the forehead intended for secterial distinction. It is also made at certain ceremonies or when one is setting out on a pilgrimage or the like.

42
CALUMNY
ਉਜ, ਬਦਖ਼ੋਈ, ਚੁਗ਼ਲੀ

੬੭. ਕੰਨੀ ਸੂਤਕੁ ਕੰਨਿ ਪੈ,

ਲਾਇਤਬਾਰੀ ਖਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

67. Calumny of others

amounts to the impurity of ears. Asa, 472.

43
CAPITAL AND COMMODITY
ਪੂੰਜੀ ਤੇ ਸੌਦਾ

੬੮. ਸਚੁ ਵਖਰੁ,

ਸਚੁ ਰਾਸਿ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

68. True commodity is bought

with the True capital.

Siri, 18.

44

CASTE-DISTINCTIONS

ਜਾਤ-ਪਾਤ ਦੀ ਤਮੀਜ਼

੬੯. ਜਾਤੀ ਦੈ ਕਿਆ ਹਥਿ ? ਸਚੁ ਪਰਖੀਐ;
ਮਹੁਰਾ ਹੋਵੈ ਹਥਿ, ਮਰੀਐ ਚਖੀਐ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

69. What power has caste ?
It is the righteousness that is tested.
Whosoever tastes poison will die,
no matter what his caste is. Majh, 142.

੭੦. ਜਾਣਹੁ ਜੋਤਿ, ਨ ਪੂਛਹੁ ਜਾਤੀ,
ਆਗੈ ਜਾਤਿ ਨ ਹੇ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

70. Know people by the Light illumining them
and do not ask for their cast–names;
For, in the Hereafter,
castes are not considered
and no one is differentiated by his caste. Asa, 349

45

CASTE AND BIRTH

ਜਾਤ ਤੇ ਜਨਮ

੭੧. ਜਾਤਿ ਜਨਮੁ ਨਹ ਪੂਛੀਐ, ਸਚ ਘਰੁ ਲੇਹੁ ਬਤਾਇ;
ਸਾ ਜਾਤਿ ਸਾ ਪਤਿ ਹੈ, ਜੇਹੇ ਕਰਮ ਕਮਾਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

71. God does not mind our caste or birth.
So let us learn the way of truthful living;
For, it is one's deeds
that proclaim one's caste and respect. Prabhati, 1330.

46

CASTE AND GARB

ਜਾਤ ਅਤੇ ਭੇਖ

੭੨. ਭੇਖ ਵਰਨ,

ਦੀਸਹਿ ਸਭਿ ਖੇਹ. ਆਸਾ, 352

72. All castes and garbs

are irrelavancies. Asa, 352.

47

CASTE AND NAME

ਜਾਤ ਤੇ ਨਾਂ

੭੩. ਫਕੜ ਜਾਤੀ, ਫਕੜੁ ਨਾਉ.

ਸਭਨਾ ਜੀਆ, ਇਕਾ ਛਾਉ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

73. To be proud of caste or glory in status

is futile;

For each of us shelters

under one and the same Master (i.e. God). Siri, 83.

48

CASTE AND POWER

ਜਾਤ ਅਤੇ ਜ਼ੋਰ

੭੪. ਅਗੈ ਜਾਤਿ ਨ ਜੋਰੁ ਹੈ,

ਅਗੈ ਜੀਉ ਨਵੇ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

74. Hereafter, caste and power do not count;

For, every soul appears there

in its true colours. Asa, 469.

49

CHARITY

ਦਾਨ, ਖ਼ੈਰਾਤ

੭੫. ...ਅਕਲੀ ਕੀਚੈ ਦਾਨੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫

75. Charity should be dispensed

with wisdom. Sarang, 1245.

੭੬. ਦੇ ਦੇ ਮੰਗਹਿ ਸਹਸਾ ਗੂਣਾ,

ਸੋਭ ਕਰੇ ਸੰਸਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

76. The 'generous' give but a little in charity;

But demand a thousand-fold return,

with worldly honour to boot. Asa, 466.

50

CLEAN CONDUCT

ਸੁੱਚਾ ਆਚਾਰ

੭੭. ਸੁਚੈ ਭਾਡੈ ਸਾਚੁ ਸਮਾਵੈ,

ਵਿਰਲੇ ਸੂਚਾਚਾਰੀ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

77. Truth is contained

only in a truly-cleaned vessel (i.e., the purified self).

Few indeed are blessed

with such a vessel of clean conduct.

(i.e., the truthful conduct). Sorath, 597.

51

CLEAN HEART

ਸਾਫ਼ ਦਿਲ, ਸੁੱਚਾ ਹਿਰਦਾ

੭੮. ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਖੁਦਾਇ ਕਾ, ਦਿਲਿ ਹਛੈ ਮੁਖਿ ਲੇਹੁ;

ਅਵਰਿ ਦਿਵਾਜੇ ਦੁਨੀ ਕੇ, ਝੂਠੇ ਅਮਲ ਕਰੇਹੁ. ਮਾਝ, ੧੪੦.

78. Utter the Name of God

with a pure heart and tongue.

Other things are as worldly embellishments,

based on false considerations. Majh, 140.

52

COMING & GOING/TRANSMIGRATION

ਆਵਾਗਵਨ/ਜਨਮ-ਮਰਨ

੭੯. ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ, ਹੁਕਮੇ ਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

79. Man comes and goes in God's will. Gauri, 151.

੮੦. ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ. ਜਪੁ, ੪.

80. Men transmigrate as God ordains. Jap, 4.

੮੧. ਜੋ ਦੀਸੈ ਸਭ ਆਵਣ ਜਾਣੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੧.

81. All that we see is transient. Maru, 1021.

੮੨. ਆਵਤੁ ਕਿਨੈ ਨ ਰਾਖਿਆ,
ਜਾਵਤੁ ਕਿਉ ਰਾਖਿਆ ਜਾਇ ?
ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਆ ਸੋਈ ਪਰੁ ਜਾਣੈ,
ਜਾਂ ਉਸ ਹੀ ਮਾਹਿ ਸਮਾਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

82. As none could withhold our coming,
so none can hold us back from going.
He alone, who has created all
and in whom all are bound to submerge,
knows the mystery behind it. Prabhati, 1329.

53

COMMON HERITAGE

ਸਾਂਝਾ ਵਿਰਸਾ

੮੩. ਸਾਹੁਰੜੀ ਵਥੁ ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਸਾਝੀ,
ਪੇਵਕੜੈ ਧਨ ਵਖੇ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੧.

83. God's bounties are common to all.
It is we who have created
these divisions and distinctions. Basant, 1171.

54
COMPASSION
ਦਇਆ, ਰਹਿਮ

੮੪. ...ਕੁਦਇਆ ਕਸਾਇਣਿ. ਸਿਰੀ, ੯੧.

84. Lack of compassion is identical with butchery. Siri, 91.

੮੫. ਦਰਸਨਿ ਦੇਖਿਐ, ਦਇਆ ਨ ਹੋਇ;
ਲਏ ਦਿਤੇ ਵਿਣੁ, ਰਹੈ ਨ ਕੋਇ. ਆਸਾ, ੩੫੦.

85. Compassion is not awakened (in the present age)
simply by beholding a supplicant's face;
For, none will move for another
without an understanding of give-and-take. Asa, 350.

55
CONCEALMENT OF THEFT
ਛੁਪਾਂਦਰਾ (ਚੋਰੀ-ਡਾਕੇ ਦਾ)

੮੬. ਹਟ ਪਟਣ ਬਿਜ ਮੰਦਰ ਭੰਜੇ
ਕਰਿ ਚੋਰੀ ਘਰਿ ਆਵੈ.
ਅਗਹੁ ਦੇਖੈ, ਪਿਛਹੁ ਦੇਖੈ,
ਤੁਝ ਤੇ ਕਹਾ ਛਪਾਵੈ ? ਗਉੜੀ, ੧੫੬

86. Having broken city-shops
and strong buildings;
And after committing thefts when he returns home,
he looks anxiously ahead and behind
to avoid detection.
But how can he conceal all that
from Your gaze, O Lord ? Gauri, 156

56
CONDUCT, TRUE
ਸਚੁ-ਆਚਾਰ

੮੭. ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ,
ਉਪਰਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

87. Truth is higher than everything else;
but higher by far is the living of truth. Siri, 62.

੮੮. ਸਾਚੀ ਰਹਤ,
ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਸੋਈ. ਬਿਲਾਵਲ, ੮੩੧

88. Man's conduct can be true only
if he cherishes the True One
within his heart. Bilawal, 831.

57
CONSCIENCE/CONSCIENTIOUSNESS
ਸੁਰਤ

੮੯. ਏਕਾ ਸੁਰਤਿ ਜੇਤੇ ਹੈ ਜੀਅ,
ਸੁਰਤਿ-ਵਿਹੂਣਾ ਕੋਇ ਨ ਕੀਅ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

89. All living beings are endowed with conscience.
There is no one without it. Siri, 24.

੯੦. ਜੇਹੀ ਸੁਰਤਿ, ਤੇਹਾ ਤਿਨ ਰਾਹੁ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

90. As is the nature of one's consciousness,
so is the way of one's living. Siri, 25.

58

CONSECRATION

ਭੇਖ-ਸੰਸਕਾਰ, ਦਸਤਾਰਬੰਦੀ

੯੧. ਦੇਨਿ ਦੁਆਈ ਸੇ ਮਰਹਿ,
ਜਿਨ ਕਉ ਦੇਨਿ ਸਿ ਜਾਹਿ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੬.

91. They who bless and consecrate are mortal,
as are the blessed and the consecrated ones.
How can the mortals
bless and consecrate their fellow-travellers?
Malar, 1286.

59

CONTEMPLATION OF NAME :

ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ

੯੨. ਕਿਛੁ ਪੁੰਨ ਦਾਨ, ਅਨੇਕ ਕਰਣੀ;
ਨਾਮ ਤੁਲਿ ਨ ਸਮਸਰੇ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੬

92. Alms–giving, charity or religious observances
Cannot equal the contemplation of God's Name.
Wadhans, 566.

੯੩. ਅਵਰੁ ਨ ਅਉਖਧੁ, ਤੰਤ ਨ ਮੰਤਾ;
ਹਰਿ ਹਰਿ ਸਿਮਰਣੁ, ਕਿਲਵਿਖ ਹੰਤਾ. ਆਸਾ, ੪੧੬.

93. No other medicine, charm or incantation
is as effective as the Contemplation of God,
Which alone destroys all sin and affliction. Asa, 416.

੯੪. ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੁਲਿ ਨ ਪੁਜਈ,
ਸਭ ਡਿਠੀ ਠੋਕਿ ਵਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

94. Through test and trial,
I have found that nothing (no austerities or penances)
equals the contemplation of God's Name. Siri, 62.

60

CONTEMPLATION OF WORD

ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਸਿਮਰਨ, ਜਾਪ

੯੫. ਏਹਾ ਮਤਿ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

95. The highest wisdom is
in the contemplation of the Word of God. Prabhati, 1343.

੯੬. ਛੂਟੈ ਸਬਦੁ ਕਮਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

96. Contemplating the Word of God,
brings release from the bondage. Siri, 62.

61

CONTEMPMLATION THROUGH GRACE

ਸਿਮਰਨ, ਕਿਰਪਾ-ਦਰਿਸ਼ਟੀ ਰਾਹੀਂ

੯੭. ਨਦਰਿ ਕਰੇ, ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

97. If God shows mercy,
man contemplates Him. Dhanasari, 661.

62

CONTENTION AND STRIFE

ਬਾਦ-ਬਿਰੋਧ

੯੮. ਬਿਨੁ ਬਾਦ ਬਿਰੋਧਹਿ
ਕੋਈ ਨਾਹੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੫.

98. No one is free
from contention and strife. Maru, 1025.

63
CONTENTMENT
ਸੰਤੋਖ, ਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ

੯੯. ਜੇਤਾ ਦੇਹਿ, ਤੇਤਾ ਹਉ ਖਾਉ;
ਬਿਆ ਦਰੁ ਨਾਹੀ, ਕੈ ਦਰਿ ਜਾਉ ? ਸਿਰੀ, ੨੫.

99. I eat whatever You give me.
There is no door, other than Yours, to go to. Siri, 25.

੧੦੦. ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਸੰਤੋਖੀਂਈ,
ਜਿਨੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ.
ਓਨੀ ਮੰਦੈ ਪੈਰੁ ਨ ਰਖਿਓ,
ਕਰਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਧਰਮੁ ਕਮਾਇਆ.
ਓਨੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨਾ,
ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੬-੬੭.

100. They alone have rendered true service
who attained contentment and meditated on
none but the Truest of the True.
They never treaded the path of evil,
rendered good to others and practised righteousness.
They loosened worldly bonds
and ate and drank in moderation. Asa, 466-67

64
COVETOUSNESS
ਹਿਰਸ, ਲੋਭ

੧੦੧. ਅਖੀ ਸੂਤਕੁ ਵੇਖਣਾ,
ਪਰਤ੍ਰਿਅ, ਪਰਧਨ, ਰੂਪੁ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

101. Coveting another's woman, wealth and beauty
amounts to the impurity of eyes. Asa, 472.

65

CREATION

ਸਰਿਸ਼ਟੀ-ਰਚਨਾ

੧੦੨. ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਆਕਾਰ, ਜਪੁ, ੧.

102. The universe came into being

by God's will. Jap, 1.

੧੦੩. ਸਾਚੇ ਤੇ ਪਵਨਾ ਭਇਆ,

ਪਵਨੈ ਤੇ ਜਲੁ ਹੋਇ;

ਜਲ ਤੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣੁ ਸਾਜਿਆ,

ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਮੋਇ. ਸਿਰਿ, ੧੯.

103. From the True Lord came air,

from air came water

and from water He created the three worlds

Then he infused into every heart His own light. Siri, 19.

੧੦੪. ਏਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ,

ਏਕਸੁ ਤੇ ਸਭ ਓਪਤਿ ਹੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

104. The will of the One alone pervades all the worlds,

as all creation is born of Him. Gauri, 223

66

CREATOR & CREATION

ਸਿਰਜਨਹਾਰ ਅਤੇ ਸਰਿਸ਼ਟੀ

੧੦੫. ਪਪੈ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਪਰਮੇਸਰੁ,
ਵੇਖਣ ਕਉ ਪਰਪੰਚੁ ਕੀਆ;
ਦੇਖੈ, ਬੂਝੈ, ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ,
ਅੰਤਰਿ ਬਾਹਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

105. God has created the universe for His own delight.
He, the Sovereign, sees, comprehends
and knows everything.
He permeates all things
both within and without. Asa, 433.

੧੦੬. ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ,
ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ. ਜਪੁ, ੪.

106. None but the Creator who created the universe,
knows when He created it. Jap, 4.

੧੦੭. ਆਪੇ ਕਰੇ, ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ... ਆਸਾ, ੪੧੮.

107. The Creator Himself is the Doer and the Cause. Asa, 418.

੧੦੮. ਜਿਨਿ ਸਿਰਿ ਸਾਜੀ, ਤਿਨਿ ਫੁਨਿ ਗੋਈ. ਆਸਾ, ੩੫੫.

108. God who has created the universe,
can also destroy it (when He so wills). Asa, 355.

੧੦੯. ਕਰਤਾ ਆਪਿ ਅਭੁਲੁ ਹੈ, ਨ ਭੁਲੈ ਕਿਸੈ ਦਾ ਭੁਲਾਇਆ. ਮਾਝ, ੧੪੫.

109. The Creator Himself is infallible
and can never be led astray. Majh, 145

67

CREATOR IN CREATION

ਸਰਿਸ਼ਟੀ ਵਿਚ ਸਿਰਜਨਹਾਰ

੧੧੦. ਕਰਿ ਆਸਣੁ,

ਡਿਠੋ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

110. The Creator, abiding in the universe,

keeps all creation in His sight

and delights to see it. Asa, 463.

੧੧੧. ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਰਵਿ ਰਹੇ,

ਸਿਵ ਸਕਤੀ ਕਾ ਮੇਲੁ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

111. In the creation,

which is the union of matter and spirit,

I see the Creator pervading everywhere. Siri, 21.

68

CREDIT FOR DEEDS

ਅਮਲਾਂ ਉਤੇ ਨਿਬੇੜਾ

੧੧੨. ਹੁਕਮਿ ਚਲਾਏ ਆਪਣੈ,

ਕਰਮੀ ਵਹੈ ਕਲਾਮ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੧.

112. God motivates everybody

according to His will.

His pen keeps recording our credit,

according to our deeds. Sarang, 1241.

69

CREED, HINDU-MUSLIM

ਹਿੰਦੂ-ਮੁਸਲਮ ਮੱਤ

੧੧੩. ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ,
ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ. ਜਨਮਸਾਖੀ ਮਿਹਰਬਾਨ, ੯੩.

113. There is neither a Hindu, nor a Muslim.
(All are human beings
born of the One Supreme Being). Janamsakhi 93.

੧੧੪. ਏਥੈ ਜਾਣੈ, ਸੁ ਜਾਇ ਸਿਞਾਣੈ,
ਹੋਰੁ ਫਕੜੁ ਹਿੰਦੂ, ਮੁਸਲਮਾਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

114. He who has realised God here in this life
shall have realisation of Him hereafter too;
All other consideration of being a Hindu or a Muslim,
is vain and useless. Ramkali, 952.

70

CULTURE

ਸਭਿਆਚਾਰ

੧੧੫. ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ,
ਆਚਾਰੁ ਨ ਕਿਨ ਹੀ ਪਾਇਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੫.

115. None has found way to true conduct
without cherishing the holy Word. Malar, 1285.

੧੧੬. ਜਿਥੈ ਜਾਇ ਬਹੀਐ, ਭਲਾ ਕਹੀਐ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੬.

116. Wherever we go and sit,
we should utter what is good. Wadhans, 566.

੧੧੭. ਗੁਰ ਕਉ ਜਾਣਿ ਨ ਜਾਣਈ,
ਕਿਆ ਤਿਸੁ ਚਜੁ ਅਚਾਰੁ ? ਸਿਰੀ, ੧੯.

117. Of what use are culture and wisdom to one
who does not acknowledge the True Master ? Siri, 19.

71

CURSE OF IGNORANCE

ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੀ ਲਾਅਨਤ

੧੧੮. ਬਿਮਲ ਮਝਾਰਿ ਬਸਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ, ਪਦਮਨਿ ਜਾਵਲ ਰੇ;
ਪਦਮਨਿ ਜਾਵਲ, ਜਲ ਰਸ ਸੰਗਤਿ, ਸੰਗਿ ਦੋਖ ਨਹੀ ਰੇ.
ਦਾਦਰ ! ਤੂ ਕਬਹਿ ਨ ਜਾਨਸਿ ਰੇ.
ਭਖਸਿ ਸਿਬਾਲੁ ਬਸਸਿ ਨਿਰਮਲ ਜਲ, ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨ ਲਖਸਿ ਰੇ.
ਬਸੁ ਜਲ ਨਿਤ ਨ ਵਸਤ ਅਲੀਅਲ, ਮੇਰ ਚਚਾ ਗੁਨ ਰੇ. ਮਾਰੂ, ੯੯੦.

118. The lotus, as also the aigae,
abide in the clean water of the pool.
The lotus abides with both
and yet keeps aloof
and untouched by their pollution.
But O frog ! you shall never understand this;
and while abiding in the same pure water,
eat only the weeds,
realising never the value of the nectar
that is available there.
You abide there, all the time,
but do not know the way of love
Like the humming bee,
who does not abide there,
but hearing the glory
(that is, smelling the fragrance)
of the lotus comes from afar
and remains there imbued with it. Maru, 990.

72

DANCE

ਨਾਚ

੧੧੯. ਪੂਰੇ ਤਾਲ, ਜਾਣੈ ਸਾਲਾਹ;

ਹੋਰੁ ਨਚਣਾ, ਖੁਸੀਆ ਮਨ ਮਾਹ. ਆਸਾ, ੩੫੦.

119. Natural rhythm becomes perfect

if it is tuned to the praise of God.

All other forms of dancing

give only a sensuous pleasure to the mind. Asa, 350.

73

DANCE AND MUSIC

ਨਿਰਤ ਤੇ ਸੰਗੀਤ

੧੨੦. ਵਾਜਾ ਮਤਿ, ਪਖਾਵਜੁ ਭਾਉ,

ਹੋਇ ਅਨੰਦੁ, ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ.

ਏਹਾ ਭਗਤਿ, ਏਹੋ ਤਪ ਤਾਉ,

ਇਤੁ ਰੰਗਿ ਨਾਚਹੁ, ਰਖਿ ਰਖਿ ਪਾਉ. ਆਸਾ ੩੫੦

120. By using right understanding as organ

and love as a tambourine,

You may remain in bliss

and enjoy the peace of mind.

This is real devotion, the true austerity.

Dance in such a loving and joyous abandon

with your measured steps. Asa, 350.

74

DAY AND NIGHT

ਦਿਨ ਤੇ ਰਾਤ

੧੨੧. ਦਿਨ ਮਹਿ ਰੈਣਿ, ਰੈਣਿ ਮਹਿ ਦਿਨੀਅਰੁ,
ਉਸਨ ਸੀਤ ਬਿਧਿ ਸੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.

121. In the day is the night
and in the night is the day.
Heat and cold are likewise
contained in each other. Ramkali, 879.

75

DEAD, THE

ਮੋਇਆ ਮਨੁੱਖ

੧੨੨. ਮੁਇਆ ਗੰਢੁ,
ਨੇਕੀ ਸਤੁ ਹੋਇ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

122. The dead sustain their bond with the living,
through their past virtuous deeds. Majh, 143.

76

DEAL

ਸੌਦਾ

੧੨੩. ਬੰਧਨ ਸਉਦਾ,
ਅਣਵੀਚਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੬.

123. Deals made without fore-thought
become entanglements. Asa, 416.

77
DEATH
ਮੌਤ

੧੨੪. ਸੁਣਿਐ,
ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ. ਜਪੁ, ੨.

124. They who hearken to the Name of God,
are beyond the reach of death. Jap, 2

Note : *See Mortality for more quotations on this subject.*

78
DEEDS AND REWARDS
ਕਰਮ ਤੇ ਫਲ

੧੨੫. ਆਪੇ ਬੀਜਿ, ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਹੁ ਜਪੁ ੪.

125. We reap what we sow. Jap, 4.

੧੨੬. ਕਰਮ ਕਰਤੂਤਿ ਬੇਲਿ ਬਿਸਥਾਰੀ,
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਫਲੁ ਹੂਆ. ਆਸਾ, ੩੫੧.

126. When the vine of good deeds thrives
it bears the fruit of God's Name. Asa, 351.

੧੨੭. ਫਲੁ ਤੇਵੇਹੋ ਪਾਈਐ
ਜੇਵੇਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

127. We gather the fruit
of the deeds we plant. Asa, 468.

Alternate Rendering:
We shall be rewarded
according to the service we render.

੧੨੮. ਜੈਸਾ ਕੀਚੈ,
ਤੈਸਾ ਪਾਈਐ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੮

128. Each receives.
as have been his deeds. Maru, 1028

79

DEEDS NOT WISHES

ਖ਼ਾਹਿਸ਼ਾਂ ਨਹੀ ਅਮਲ

੧੨੯. ਆਪਣ ਲੀਆ ਜੇ ਮਿਲੈ,
ਤਾ ਸਭੁ ਕੋ ਭਾਗਠੁ ਹੋਇ.
ਕਰਮਾ ਉਪਰਿ ਨਿਬੜੈ,
ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਗਉੜੀ ੧੫੬-੫੭.

129. If one were to get of one's own choice,
all would become rich.
But our fortune is determined
by our actions, not wishes;
However, much anyone, may
desire to the contrary. Gauri, 156-57

80

DEEDS WITHOUT NAME

ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣਾ ਆਚਾਰ

੧੩੦. ਨਾਮ ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ,
ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.

130. Accursed are the lives and deeds of men
who do not cherish the Name of God. Gujri, 489.

੧੩੧. ਨਾਮ ਬਿਨਾ, ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ ? ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

131. Without dwelling on God's Name,
of what avail are our deeds ? Prabhati, 1330.

81
DELUSION
ਭਰਮ, ਛਲ, ਮਾਇਆ-ਜਾਲ

੧੩੨. ਇਹੁ ਜਗੁ ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਇਆ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੫.

132. This world is led astray by delusion. Sorath, 635.

82
DESIRES
ਖ਼ਾਹਿਸ਼ਾਂ, ਇੱਛਾਵਾਂ

੧੩੩. ਜੈਸੀ ਆਸਾ, ਤੈਸੀ ਮਨਸਾ

ਪੂਰਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ, ਸੂਹੀ, ੭੬੩.

133. As is hope so is desire,

fulfilled by the All-inclusive God. Suhi, 763.

੧੩੪. ਜਿਉ ਅਗਨਿ ਮਰੈ ਜਲਿ ਪਾਇਐ,

ਤਿਉ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਦਾਸਨਿ ਦਾਸਿ. ਸਿਰੀ, ੨੨.

134. As fire is extinguished by throwing water over it,

so are our desires quenched or subdued

(by cherishing the Name of God). Siri, 22.

83
DESTINY
ਭਾਗ, ਕਿਸਮਤ

੧੩੫. ...ਲੇਖੇ ਆਵਹਿ ਭਾਗ. ਜਪੁ, ੬.

135. Men get only

what they are destined for. Jap, 6.

84
DESTINY AND DEVOTION
ਭਾਗ ਤੇ ਭਗਤੀ

੧੩੬. ਬਿਨੁ ਭਗਤੀ ਨਹੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਈਐ,

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਨਹੀ ਭਗਤਿ ਹਰੀ;

ਬਿਨੁ ਭਾਗਾ ਸਤਸੰਗੁ ਨ ਪਾਈਐ,

ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਹਰੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੨.

136. Without devotion

one cannot find the true Guru.

Without good fortune,

one cannot cherish devotion to God.

Without good luck,

one cannot enjoy the company of saints.

It is only through the Guru's grace

that one is blessed with God's Name. Basant, 1172.

85

DETACHED ONES

ਬੈਰਾਗੀ

੧੩੭. ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ*,

ਇਬ ਤਬ ਸਾਚੋ ਸਾਚਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੫.

137. They alone are truly detached (*Bairagi*)*

who are attached to the Name of God

and see the Truest of the True

at all times and in all things. Ramkali, 945.

੧੩੮. ਸੋ ਅਉਧੂਤੀ*,

ਜੋ ਧੂਪੈ ਆਪੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

138. He alone is truly detached (*Avadhut*)*

who subdues the self. Ramkali, 952.

*** *BAIRAGI :* A class of Hindu faqirs who, separated from passion or worldly attachments, roam the country and practise certain austerities.**

*** *AVADHUT :* A kind of Hindu religious mendicant who has separated himself from worldly feelings and obligations; hermit; a Jogi of the Gorakh School.**

86
DETACHMENT
ਨਿਰਲੇਪਤਾ

੧੩੯. ਜਿਉ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਅਲਿਪਤ ਹੈ,
ਐਸੀ ਬਣਤ ਬਣਾਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੧.

139. Live detached amidst attachments
like the lotus in the water. Malar. 1281.

੧੪੦. ਰਹੈ ਅਤੀਤੁ, ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਤਿਸ ਕਾ
ਤਨੁ ਮਨੁ ਅਰਪੈ, ਹੈ ਇਹੁ ਜਿਸ ਕਾ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੨.

140. Man should remain detached
and realise that everything is God's.
He should dedicate his body and mind to Him
to Whom they actually belong. Bilawal, 832.

87
DISCONTENTED
ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ

੧੪੧. ਨਾਸਾਬੂਰੁ ਹੋਵੈ ਫਿਰਿ ਮੰਗੈ,
ਨਾਰਦੁ ਕਰੇ ਖੁਆਰੀ.
ਲਬੁ ਅੰਧੇਰਾ ਬੰਦੀਖਾਨਾ,
ਅਉਗਣ ਪੈਰਿ ਲੁਹਾਰੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

141. He who is not content with what he is given
and craves ever more and more,
gathers only humiliation and frustration.
For, greed is like a dark prison
and vice is like a fetter around one's ankles. Basant, 1191.

88

DISGUISED ONE

ਭੇਖੀ, ਪਾਖੰਡੀ

੧੪੨. ਸੋ ਪਾਖੰਡੀ*

ਜਿ ਕਾਇਆ ਪਖਾਲੇ,

ਕਾਇਆ ਕੀ ਅਗਨਿ

ਬ੍ਰਹਮੁ ਪਰਜਾਲੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

142. He alone is the truly disguised one (*Pakhandi*)*

who cleans his body of its filth

And sanctifies it with its own fire,

acknowledging thus the Lord within. Ramkali, 952.

89

DISPELLER OF SINS

ਪਾਪ-ਬਿਨਾਸਨਹਾਰ

੧੪੩. ਕੋਟ ਕੋਟੰਤਰ ਪਾਪਾ ਕੇਰੇ,

ਏਕ ਘੜੀ ਮਹਿ ਖੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੩੮.

143. Myriads of sins are dispelled

in a moment

by the Almighty God. Asa, 438.

***PAKHANDI* : A Hindu sect whose followers deliberately observe dubious code of conduct in order to evade the notice of others.**

90
DISPELLER OF SORROWS
ਦੁਖ–ਬਿਸਾਰਣਹਾਰ

੧੪੪. ਦੂਖ ਬਿਸਾਰਣਹਾਰੁ ਸੁਆਮੀ,

ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੩੮

144. God is

the dispeller of sorrow.

It is only His Will

that prevails. Asa, 438

91
DIVINE INITIATIVE
ਰੱਬੀ ਪਹਿਲ

੧੪੫. ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ,

ਆਪੇ ਲਏ ਮਿਲਾਇ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

145. God,

the True Sovereign,

Himself unites the believer

with Himself. Siri, 18.

92
DIVINE JUSTICE
ਰੱਬੀ ਨਿਆਂ

੧੪੬. ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ, ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ,

ਸਚੜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇਗੁ ਮਸੋਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

146. He, the Supreme Master, is just and true.

His judgement is also true.

So is His command. Tilang, 723.

93
DIVINE MUSIC
ਰੱਬੀ ਸੰਗੀਤ

੧੪੭. ਘਟਿ ਘਟਿ ਵਾਜੈ ਕਿੰਗੁਰੀ,

ਅਨਦਿਨੁ ਸਬਦਿ ਸੁਭਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨

147. The divine music of God's flute

resounds through His Word

continuously and spontaneously

in every heart. Siri, 62.

94
DOUBT
ਭਰਮ, ਭੋਲਾਵੜਾ, ਸ਼ੰਕਾ, ਸੰਦੇਹ

੧੪੮. ਭਰਮਿ ਭੁਲਾਨੇ,

ਭਏ ਦਿਵਾਨੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.

148. Deluded by doubt,

mortals become mad. Ramkali, 935.

੧੪੯. ਭੋਲਾਵੜੈ ਭੁਲੀ,

ਭੁਲਿ ਭੁਲਿ ਪਛੋਤਾਣੀ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੧੧.

149. Led astray by doubt,

mortals repent in the long run. Tukhari, 1111.

95
DRESS
ਪਹਿਰਾਵਾ, ਪੁਸ਼ਾਕ

੧੫੦. ਬਾਬਾ ! ਹੋਰੁ ਪੈਨਣੁ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ,

ਜਿਤੁ ਪੈਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ,

ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ. ਸਿਰੀ, ੧੬

150. Wearing that kind of dress
which causes torment to the body
and breeds evil in the mind,
is distressful, O friend ! Siri, 16.

96
DUALITY
ਦੁਬਿਧਾ, ਦਵੈਤ ਭਾਵ, ਦੂਈ

੧੫੧. ਦੁਬਿਧਾ ਚੂਕੈ, ਤਾ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੁ,

ਘਰਿ ਬਾਹਰਿ ਏਕੋ ਕਰੁ ਜਾਣੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

151. One realises the Word

only when one is rid of duality

And knows that the One Lord is

both within and without. Prabhati, 1343.

੧੫੨. ਵਿਚਿ ਦੁਬਿਧਾ,

ਮਾਥੈ ਪਵੈ ਛਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

152. He who is engrossed in duality,

throws dust on his own head. Prabhati, 1343.

੧੫੩. ਦੁਬਿਧਾ ਛੋਡਿ, ਕੁਵਾਟੜੀ, ਮੂਸਹੁਗੇ ਭਾਈ !

ਅਹਿਨਿਸਿ ਨਾਮੁ ਸਲਾਹੀਐ, ਸਤਿਗੁਰ ਸਰਣਾਈ. ਆਸਾ, ੪੧੯.

153. Lose your duality or be led astray;

otherwise it will rob you

of your life's purpose, brother !

Take refuge, instead, with the True Guru,

and praise forever the Name of God. Asa,.419.

97
EARNING AND SHARING
ਖਟਣਾ ਤੇ ਵੰਡ ਛਕਣਾ

੧੫੪. ਘਾਲ ਖਾਇ, ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ,
ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

154. They alone have known the right way
who eat the fruit of their own toil
And share it then
with those in need. Sarang, 1245.

੧੫੫. ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ,
ਜਿ ਖਟੇ ਘਾਲੇ ਦੇਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

155. One obtains in hereafter
only in proportion to what one gives here
out of honest earnings. Asa, 472.

98
EARTH
ਧਰਤੀ, ਜ਼ਿਮੀਂ

੧੫੬. ...ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ
ਥਾਪਿ ਰਖੀ ਧਰਮਸਾਲ. ਜਪੁ, ੭.

156. ...God has set the earth
as the Seat of Duty. Jap, 7.

੧੫੭. ਧਰਤੀ ਹੋਰੁ,
ਪਰੈ ਹੋਰੁ ਹੋਰੁ. ਜਪ, ੩.

157. There are many more earths besides this;
beneath and beyond them are more still. Jap, 3.

99
ECSTASY
ਖ਼ੁਮਾਰੀ

੧੫੮. ਨਾਮ ਖ਼ੁਮਾਰੀ ਨਾਨਕਾ,

ਚੜ੍ਹੀ ਰਹੇ ਦਿਨ ਰਾਤ. ਅਗਿਆਤ

158. May the ecstasy of God's Name

keep me intoxicated day and night ! Anonymous

100
EDUCATED
ਸਿੱਖਿਅਤ, ਪੜ੍ਹਿਆ-ਲਿਖਿਆ

੧੫੯. ਪੜਿਆ ਮੂਰਖੁ ਆਖੀਐ,

ਜਿਸੁ ਲਬੁ, ਲੋਭੁ, ਅਹੰਕਾਰਾ. ਮਾਝ, ੧੪੦.

159. He who is educated

and indulges in greed, pride and craving,

Should be reckoned ignorant,

in spite of all his education. Majh, 140.

੧੬੦. ਨਾਨਕ ਸੋ ਪੜਿਆ, ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ, ਬੀਨਾ,

ਜਿਸੁ ਰਾਮੁ ਨਾਮ ਗਲਿ ਹਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, 938.

160. He alone is educated,

learned and wise,

Who wears the necklace

of the Lord's Name. Ramkali, 938.

101
EGO
ਹਉ, ਹਉਮੈ

੧੬੧. ਬੰਧਨ ਕਰਮ ਧਰਮ ਹਉ ਕੀਆ. ਆਸਾ, ੪੧੬.

161. All deeds and ceremonies performed in ego,
are nothing but entanglements. Asa, 416.

੧੬੨. ਹਉ ਵਿਚਿ ਜਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਖੋਵੈ.

162. Man degrades himself in the human order
because of his egoism. Suhi, 750.

102
EGOCENTRIC
ਮਨਮੁਖ, ਮਨਮਤੀਆ

੧੬੩. ਮਨਮੁਖ ਕਥਨੀ ਹੈ, ਪਰੁ ਰਹਤ ਨ ਹੋਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੧.

163. The egocentric preaches piety,
but does not himself practise it. Bilawal, 831.

੧੬੪. ਮਨਮੁਖ ਪਥਰੁ ਸੈਲੁ ਹੈ, ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਫੀਕਾ;
ਜਲ ਮਹਿ ਕੇਤਾ ਰਾਖੀਐ, ਅਭ ਅੰਤਰਿ ਸੂਕਾ. ਆਸਾ, ੪੧੯.

164. Accursed is the life of an egocentric
which is as hard and unfeeling as a stone,
That remains dry at the core
even when kept under water
for any length of time. Asa, 419.

103
EMANCIPATION
ਛੁਟਕਾਰਾ, ਮੁਕਤੀ

੧੬੫. ਤਉ ਛੂਟੈ ਜਾ ਖਸਮੁ ਛਡਾਏ,
ਗੁਰਮਤਿ ਮੇਲੇ, ਭਗਤਿ ਦਿੜਾਏ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੯.

165. Man is emancipated only
when God so wills.
He enables him to attune himself
to the instruction of the Guru
and cherish firmly his devotion to Him. Bilawal, 839.

104
ENLIGHTENMENT
ਗਿਆਨ

੧੬੬. ਗਿਆਨੁ ਨ ਗਲੀਈ ਢੂਢੀਐ,
ਕਥਨਾ ਕਰੜਾ ਸਾਰੁ.
ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਤਾ ਪਾਈਐ,
ਹੋਰ ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮੁ ਖੁਆਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੫

166. Enlightenment is not obtained
by idle chatter or prattle.
The description of its essence
is as hard as steel.
We are blessed with it
only by Divine grace.
All clever devices and willing
bring only ignominy. Asa, 465

105
ENVY AND ENMITY
ਵੈਰ-ਵਿਰੋਧ

੧੬੭. ਗੁਰਮੁਖਿ ਵੈਰ ਵਿਰੋਧ ਗਵਾਵੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੨.

167. The man of God *(Gurmukh)**
rids himself of envy and enmity. Ramkali, 942.

106
EQUALITY
ਬਰਾਬਰੀ, ਸਮਾਨਤਾ

੧੬੮. ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਕਹੁ ਕਿਸ ਨੋ ਕਹੀਐ ?
ਦੀਸੈ ਬ੍ਰਹਮੁ, ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਲਹੀਐ. ਆਸਾ, ੩੫੩.

168. Whom can we call bad, whom good,
when we see the same God within one and all ?
The Master revealed this as a truth to us. Asa, 353.

੧੬੯. ਸਭੁ ਕੋ ਊਚਾ ਆਖੀਐ,
ਨੀਚੁ ਨ ਦੀਸੈ ਕੋਇ.
ਇਕਨੈ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਐ,
ਇਕੁ ਚਾਨਣੁ ਤਿਹੁ ਲੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

169. Call everyone high,
as none seems low.
For, God, the Only Potter, has fashioned all vessels alike;
and His light alone is manifest
in all the three worlds. Siri, 62.

*** *GURMUKH* : turned to God (cf. *Manmukh* i.e. turned to self), man of God, man of religion; saint, enlightened; seer; one inpired with the Guru-given light.**

107
EQUANIMITY
ਸਹਿਜ

੧੭੦. ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਵਿਚਹੁ ਖੋਵੈ,
ਤਉ ਨਾਨਕ ਸਹਜਿ ਸਮਾਵੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੫.

170. When one loses one's ego,
he reaches the state of equanimity. Ramkali, 945.

੧੭੧. ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਘਰ ਹੀ ਪਰਗਾਸਿਆ,
ਸਹਜੇ ਸਹਜਿ ਸਮਾਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੩.

171. It is only through the grace of the Master
that one's innerself is illumined,
And one merges spontaneously
in the state of equanimity. Malar, 1273.

੧੭੨. ਸਰਵਰ ਹੰਸਾ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਇ;
ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੫.

172. The swan-like saints
never leave the lake-like Master.
They merge in equanimity,
through love and devotion. Dhanasri, 685.

108
ESSENCE
ਤੱਤ, ਸਾਰ

੧੭੩. ਜਪੁ ਤਪੁ ਸਭੁ,
ਇਹੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

173. The Word is the essence
of all meditation and austerity. Dhanasri, 661.

109
ESTRANGEMENT
ਬਿਗਾਨਗੀ

੧੭੪. ਮਨੁ ਪਰਦੇਸੀ ਜੇ ਥੀਐ,
ਸਭੁ ਦੇਸੁ ਪਰਾਇਆ. ਸੂਹੀ, ੭੬੭.

174. If the mind becomes a stranger to God,
it experiences estrangement
from the whole world. Suhi, 767.

੧੭੫. ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ ਸਬਦਿ ਸਾਚੈ,
ਮੇਲਿ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ. ਆਸਾ, ੪੩੯.

175. Nanak utters the truth :
"The long estrangement of the soul and the Supreme Soul
ends in their meeting
through the contemplation of the true Word." Asa, 439.

110
EVIL
ਬਦੀ, ਬੁਰਾਈ

੧੭੬. ਮੰਦਾ ਮੂਲਿ ਨ ਕੀਚਈ... ਆਸਾ, ੪੭੪.

176. Never commit evil... Asa, 474.

੧੭੭. ਜਿਤੁ ਕੀਤਾ ਪਾਈਐ ਆਪਣਾ,
ਸਾ ਘਾਲ ਬੁਰੀ ਕਿਉ ਘਾਲੀਐ ? ਆਸਾ, ੪੭੪.

177. Why should we endeavour in the way of evil
as we ourselves have to
bear the consequences therefrom ? Asa, 474.

੧੭੮. ਬੰਨੁ ਬਦੀਆ ਕਰਿ ਧਾਵਣੀ,
ਤਾ ਕੋ ਆਖੈ ਧੰਨੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੬.

178. Restrain your mind from running towards evil,
Then all will call you the Blessed one. Sorath, 596.

੧੭੯. ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖਿ, ਝਗੜਾ ਪਾਵਣਾ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੬

179. Do not fall into a quarrel
by calling anyone bad.

Alternate Rendering:
Do not enter into a dispute,
by speaking ill of any one. Wadhans, 566.

111
EXCELLENCE
ਉੱਤਮਤਾ

੧੮੦. ਉਤਮੁ ਆਖਿ,
ਨ ਊਚਾ ਹੋਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

180. By merely calling oneself excellent,
does not make one so. Prabhati, 1330.

112
EXERTION
ਜਤਨ, ਘਾਲ, ਉਪਰਾਲਾ

੧੮੧. ਜੇਤੀ ਸਿਰਠਿ ਉਪਾਈ ਵੇਖਾ,
ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿ ਮਿਲੈ ਲਈ. ਜਪੁ, ੨.

181. In the whole creation
that I see around me,
Nothing worthwhile can be obtained
without effort and exertion. Jap, 2

113
FAITH
ਦੀਨ, ਨਿਸਚਾ

੧੮੨. ਦੁਨੀਆ ਕਾਰਣਿ
ਦੀਨੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

182. Because of mammon, faith is lost. Slok, 1410.

114
FAITHFUL
ਸਾਦਿਕ, ਸਿਦਕੀ, ਸ਼ਰਧਾਲੂ

੧੮੩. ਸਿਦਕੁ ਸਬੂਰੀ ਸਾਦਿਕਾ,
ਸਬਰੁ ਤੋਸਾ ਮਲਾਇਕਾਂ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

183. Faith and contentment are virtues of the faithful.
Patience is the sustenance of the angelic beings. Siri, 83.

115
FALSE
ਕੂੜਾ, ਕੂੜਿਆਰ, ਝੂਠਾ

੧੮੪. ਥਾਉ ਨ ਪਾਇਨਿ ਕੂੜਿਆਰ,
ਮੁਹ ਕਾਲੈ ਦੋਜਕਿ ਚਾਲਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

184. The false find no refuge in God's court.
They are marched to hell with blackened faces. Asa, 463.

੧੮੫. ਜੇ ਸਉ ਕੂੜੀਆ, ਕੂੜੁ ਕਬਾੜੁ;
ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਆਖਉ ਸੰਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

185. Even if a false man tells a hundred lies
and passes off the useless as useful;
Even if the whole world is led
to believe in his word and deed
(he still remains false
and does not become acceptable). Dhanasri, 662.

੧੮੬. ਝੂਠੇ ਕਉ, ਨਾਹੀ ਪਤਿ ਨਾਉ,
ਕਬਹੁ ਨ ਸੂਚਾ ਕਾਲਾ ਕਾਉ.
ਪਿੰਜਰਿ ਪੰਖੀ ਬੰਧਿਆ ਕੋਇ,
ਛੇਰੀ ਭਰਮੈ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਇ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੯.

186. The false have
neither honour nor name nor fame.
They are like a black crow
which is never held pure.
Or, they are like a bird, shut in a cage
who gyrates behind the bars
but cannot get himself released. Bilawal, 839.

116

FALSE LEADER

ਝੂਠਾ ਆਗੂ

੧੮੭. ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਮੁਰਦਾਰੁ ਖਾਇ,

ਅਵਰੀ ਨੋ ਸਮਝਾਵਣਿ ਜਾਇ.

ਮੁਠਾ ਆਪਿ ਮੁਹਾਏ ਸਾਥੈ,

ਨਾਨਕ ਐਸਾ ਆਗੂ ਜਾਪੈ. ਮਾਝ, ੧੩੯-੪੦

187. The leader who indulges in flasehood

and usurps what is not his;

And yet goes to preach to others,

is himself deluded

and only misleads others. Majh, 139-40

117

FALSE VALUES

ਝੂਠੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਕੂੜੀਆਂ ਕਦਰਾਂ

੧੮੮. ਐਸੇ ਝੂਠਿ, ਮੁਠੇ ਸੰਸਾਰਾ;

ਨਿੰਦਕ ਨਿੰਦੈ, ਮੁਝੈ ਪਿਆਰਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

188. The world is so enmeshed in falsehood

and is so cheated by its false values

That whosoever is slandered by it,

is dear to me. Prabhati, 1330.

118

FALSEHOOD

ਕੂੜ, ਝੂਠ

੧੮੯. ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ,
ਓੜਕਿ ਸਚਿ ਰਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੩.

189. Falsehood exhausts itself.
Truth alone prevails ultimately. Ramkali, 953.

੧੯੦. ...ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ, ਕੂੜੋ ਕੂੜੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

190. Without you, O God !
everything is false. Asa, 468.

੧੯੧. ਨਾਨਕ ਗਲੀ ਕੂੜੀਈ,
ਕੂੜੋ ਪਲੈ ਪਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

191. From false talk,
one gathers only falsehood. Mahj, 141.

੧੯੨. ਕੂੜੁ ਮਿਠਾ, ਕੂੜੁ ਮਾਖਿਉ,
ਕੂੜੁ ਡੋਬੇ ਪੂਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

192. Falsehood is sweet like sugar and honey.
It has involved and drowned boatloads of men. Asa, 468

੧੯੩. ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ,
ਸਚੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੩.

193. Falsehood exhausts itself.
What the truth ordains, comes to pass. Malar, 1283.

119

FATHERHOOD OF GOD

ਰੱਬ ਦੀ ਪਿਤਾਮਤਾ

੧੯੪. ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ. ਜਪੁ, ੨.

194. There is but one Benefactor of all creatures. Jap, 2.

੧੯੫. ਨਾਨਕ ਜੰਤ ਉਪਾਇ ਕੈ,
ਸੰਮਾਲੇ ਸਭਨਾਹ.
ਜਿਨਿ ਕਰਤੈ ਕਰਣਾ ਕੀਆ,
ਚਿੰਤਾ ਭਿ ਕਰਣੀ ਤਾਹ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

195. He who creates all,
sustains them too.
The Creator who has made this world
also cares for it. Asa 467.

੧੯੬. ਕਰਤਾ ! ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਈ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

196. Creator ! You belong to all;
for all alike. Asa, 360.

੧੯੭. ਤੂ ਅੰਤਰਜਾਮੀ, ਜੀਅ ਸਭਿ ਤੇਰੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੮.

197. O the Inner-knower of all hearts !
All living beings belong to you. Maru, 1038.

੧੯੮. ਤੇਰੇ ਜੀਅ, ਜੀਆ ਕਾ ਤੋਹਿ.
ਕਿਤ ਕਉ ਸਾਹਿਬ ਆਵਹਿ ਰੋਹਿ ? ਸਿਰੀ, ੨੫.

198. How can you be angry
with Your own children, O Lord !
For, as You belong to them,
they belong to you ? Siri, 25.

੧੯੯. ਜੇਤੇ ਜੀਅ, ਤੇਤੇ ਸਭਿ ਤੇਰੇ... ਆਸਾ, ੩੫੪.

199. All living beings belong to you. Asa, 354.

120

FEAR AND LOVE

ਭੈ ਅਤੇ ਭਾਉ

੨੦੦. ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਮਨਿ ਭਉ,
ਤਿਨਾ ਮਨਿ ਭਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

200. They alone have love for God
who bear His fear in their minds. Asa, 465.

੨੦੧. ਭੈ ਭਉ ਰਾਖਿਆ, ਭਾਇ ਸਵਾਰਿ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

201. The fear of God keeps the love of Him firm. Gauri,151

੨੦੨. ਭੈ ਕੀਆ ਦੇਹਿ ਸਲਾਈਆ ਨੈਣੀ,
ਭਾਵ ਕਾ ਕਰਿ ਸੀਗਾਰੋ.
ਤਾ ਸੋਹਾਗਣਿ ਜਾਣੀਐ ਲਾਗੀ,
ਜਾ ਸਹੁ ਧਰੇ ਪਿਆਰੋ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨

202. Apply the collyrium of God's fear to your eyes.
and deck yourself with the love of the Lord.
Then alone you would be reckoned happily wedded
when your spouse would like and love you.
Tilang, 722.

121

FEAR TO FEARLESS, FROM

ਭੈ ਤੋਂ ਨਿਰਭੈ

੨੦੩. ਭੈ ਵਿਚਿ ਨਿਰਭਉ ਪਾਇਆ,
ਤਾ ਸਹਜੈ ਕੈ ਘਰਿ ਆਇਆ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

203. By living in fear of God,
man attains to God, Who is above fear;
And enters then the house of heavenly bliss. Sorath, 599.

122
FEARLESSNESS
ਨਿਰਭੈਤਾ

੨੦੪. ਭੈ ਰਚਿ ਰਹੈ, ਸੁ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

204. He who is immersed in the fear of God,
becomes fearless. Gauri, 223.

੨੦੫. ਡਰਿ ਘਰੁ, ਘਰਿ ਡਰੁ, ਡਰਿ ਡਰੁ ਜਾਇ.
ਸੋ ਡਰੁ ਕੇਹਾ, ਜਿਤੁ ਡਰਿ ਡਰਿ ਪਾਇ.... ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

205. By lodging the fear of God in mind
all other fears (of the world as also of the *yama*)
are banished from it.
So, what fear is left to frighten us any more ? Gauri, 151.

੨੦੬. ਏ. ਡਰੀਐ ਜੇ ਡਰ ਹੋਵੈ ਹੋਰੁ,
ਡਰਿ ਡਰਿ ਡਰਣਾ, ਮਨ ਕਾ ਸੋਰੁ ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

206. To be possessed of any fear,
other than for God, is vain.
Other fears are only perturbation of mind Gauri, 151.

123
FIVE DECEIVERS
ਪੰਜ ਠੱਗ

੨੦੭. ਰਾਜੁ, ਮਾਲੁ, ਰੂਪੁ, ਜਾਤਿ, ਜੋਬਨੁ, ਪੰਜੇ ਠਗ.
ਏਨੀ ਠਗੀ ਜਗੁ ਠਗਿਆ, ਕਿਨੈ ਨ ਰਖੀ ਲਜ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮

207. Dominions, wealth, beauty, pride of caste and youthfulness
all these five are robbers, (i.e. deceivers).
These have deceived the whole world (of goodness).
No one, caught in their clutches,
can preserve his sense of decency.
But these too are robbed (i.e. overcome) by those.
who take shelter with the true Master. Malar, 1288.

124
FIVE ELEMENTS
ਪੰਜ ਤੱਤ

੨੦੮. ਪੰਚ ਤਤੁ ਸੁੰਨਹੁ ਪਰਗਾਸਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੮.

208. The five elements were manifested
from the attributeless void. Maru, 1038

੨੦੯. ਇਹੁ ਮਨੁ ਪੰਚ ਤਤੁ ਤੇ ਜਨਮਾ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

209. This mind is born of five elements. Asa, 415.

125
FLESH
ਮਾਸ

੨੧੦. ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮੇ, ਮਾਸਹੁ ਜੰਮੇ,
ਹਮ ਮਾਸੈ ਕੇ ਭਾਂਡੇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੯੦.

210. We, conceived in flesh
and born from flesh,
are the vessels of flesh. Malar, 1290

੨੧੧. ਮਾਸਹੁ ਹੀ ਮਾਸੁ ਊਪਜੈ,
ਮਾਸਹੁ ਸਭੋ ਸਾਕ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.

211. From flesh grows flesh.
All our relationships are
with the things of flesh. Malar, 1289.

126

FOOD

ਭੋਜਨ, ਖ਼ੁਰਾਕ

੨੧੨. ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੈ,

ਦਿਤੋਨੁ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

212. All food and drink is pure;
For, God Himself has granted these
for our sustenance. Asa, 472.

੨੧੩. ਅੰਨੁ ਦੇਵਤਾ, ਪਾਣੀ ਦੇਵਤਾ
ਬੈਸੰਤਰੁ ਦੇਵਤਾ, ਲੂਣੁ
ਪੰਜਵਾ ਪਾਇਆ ਘਿਰਤੁ,
ਤਾ ਹੋਆ ਪਾਕੁ ਪਵਿਤੁ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

213. As corn is from heaven,
so too is water, fire and salt,
When clarified butter is added
food becomes even purer and holier. Asa, 473.

੨੧੪. ਬਾਬਾ ! ਹੋਰੁ ਖਾਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ
ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ,
ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ. ਸਿਰੀ, ੧੬

214. Eating that kind of food which causes torment to the body
and breeds evil in the mind,
is distressful, O friend ! Siri, 16.

127
FOOL
ਮੂਰਖ

੨੧੫. ਨਾਨਕ ਮੂਰਖ ਏਹਿ ਗੁਣ,
ਬੋਲੇ ਸਦਾ ਵਿਣਾਸੁ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

215. Such is the quality of the stupid
that he always talks thoughlessly. Majh, 143.

੨੧੬. ਮੂਰਖ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਮੁਹਿ ਮਾਰ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

216. The stubborn fool is set right
by smiting him on the face. Majh, 143.

ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

੨੧੭. ...ਮੂਰਖ ਭੁਖ ਨ ਜਾਈ.

217. The desires of a fool are never satisfied. Malar, 1287.

128
FORBEARANCE
ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ

੨੧੮. ਖਿਮਾ-ਵਿਹੂਣੇ ਖਪਿ ਗਏ,
ਖੂਹਣਿ ਲਖ ਅਸੰਖ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੭.

218. Millions have perished
for want of compassion and forbearance. Ramkali, 937.

129
FOREIGN INFLUENCE : ON CLOTHING
ਪੁਸ਼ਾਕ, ਪਹਿਰਾਵੇ ਉਤੇ ਬਦੇਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

੨੧੯. ਨੀਲ ਵਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਿ ਹੋਵਹਿ ਪਰਵਾਣੁ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

219. They wear blue clothes
in order to be acceptable to the ruling class. Asa, 472.

130

FOREIGN INFLUENCE : ON FOOD

ਖ਼ੁਰਾਕ, ਭੋਜਨ ਉਤੇ ਬਦੇਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

੨੨੦. ਅਭਾਖਿਆ ਕਾ ਕੁਠਾ ਬਕਰਾ ਖਾਣਾ
ਚਉਕੇ ਉਪਰਿ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

220. They eat the he-goats
slaughtered in the Muslim way
by uttering foreign words;
Yet they will not allow anyone
to enter their cooking-enclosures,
lest these should be defiled. Asa, 472.

131

FOREIGN INFLUENCE: ON GOD'S NAME & IMAGE

ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਂ ਅਤੇ ਰੂਪ ਉਤੇ ਬਦੇਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

੨੨੧. ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਕਉ ਅਲਹੁ ਕਹੀਐ,
ਸੇਖਾਂ ਆਈ ਵਾਰੀ
ਦੇਵਲ ਦੇਵਤਿਆ ਕਰੁ ਲਾਗਾ,
ਐਸੀ ਕੀਰਤਿ ਚਾਲੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

221. Now that the Sheikhs have an upper hand,
the Primal Lord has come to be called Allah.
Hindu gods and temples are being taxed
- such is the practice now in vogue. Basant, 1191.

੨੨੨. ਕੂਜਾ, ਬਾਂਗ, ਨਿਵਾਜ, ਮੁਸਲਾ,
ਨੀਲ ਰੂਪ ਬਨਵਾਰੀ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੧.

222. The ablution-pot, the call to prayer,
the prayer and the prayer-mat
have taken to the Muslim way.
Even the image of God
has been robed in blue
to appease the foreign rulers. Basant, 1191.

132

FOREIGN INFLUENCE : ON LANGUAGE

ਬੋਲੀ, ਭਾਸ਼ਾ ਉਤੇ ਬਦੇਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

੨੨੩. ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੀਆ, ਸਭਨਾ ਜੀਆ,
ਬੋਲੀ ਅਵਰ ਤੁਮਾਰੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

223. People have changed their tongue
and prefer to be greeted
in the Muslim way. Basant, 1191.

੨੨੪. ਖਤ੍ਰੀਆ ਤ ਧਰਮੁ ਛੋਡਿਆ,
ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

224. The Kshatriyas have forsaken their religion
and taken to the tongue of the foreign usurpers.
Dhanasari, 663.

133

FOREIGN INFLUENCE : ON RELIGION AND CULTURE

ਧਰਮ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਤੇ ਬਦੇਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

੨੨੫. ਖਤ੍ਰੀਆ ਤੇ ਧਰਮੁ ਛੋਡਿਆ,
ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ,
ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਈ,
ਧਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਰਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

225. The Kshatriyas have forsaken their religion
and adopted the language of the foreigners.
They have lost their distinctiveness
by pursuing the ways of the foreign rulers;
And no one now cherishes any regard
for religion and righteousness. Dhanasri, 663.

134
FOREIGN INFLUENCE : ON RELIGIOUS CODE
ਧਾਰਮਕ ਨੇਮਾਵਲੀ ਉਤੇ ਬਦੇਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

੨੨੬. ਕਲਿ ਕਲਵਾਲੀ ਸਰਾ ਨਿਬੇੜੀ,
ਕਾਜੀ ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਆ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

226. In this turbulent age,
the Muslim Code decides all matters
And the Qazi occupies the place of Krishna.
Ramkali, 903.

135
FOREIGN INFLUENCE : ON SCRIPTURES
ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਉਤੇ ਬਦੇਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

੨੨੭. ਕਲਿ ਪਰਵਾਣੁ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣੁ
ਪੋਥੀ, ਪੰਡਿਤ ਰਹੇ ਪੁਰਾਣ,
ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਭਇਆ ਰਹਮਾਣੁ,
ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਤੂ ਏਕੋ ਜਾਣੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

227. In the present age, Quran and other semitic scriptures
have become the Approved Books.
the Brahmins and the Vedas and the Puranas
are not being given their due respect.
The name of the Lord
has also been changed into Allah, the Lord of Mercy.
But whatever be His name,
know Him as one-in-one
For, He alone is the Creator of all Creation
and will remain as such
through all eternity. Ramkali, 903.

136

FOREIGN INFLUENCE : ON WORSHIP

ਪਾਠ-ਪੂਜਾ ਉਤੇ ਬਦੇਸੀ ਪ੍ਰਭਾਵ

੨੨੮. ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ, ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ,

ਸੰਜਮੁ ਤੁਰਕਾ, ਭਾਈ !

ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ,

ਨਾਮਿ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰਦਾ ਆਸਾ, ੪੭੧.

228. You perform Hindu workship in private

but outside you read Muslim scriptures

and observe the code of the Turks.

Leave aside hypocrisy, brother !

and take to God's Name;

For, it is only by cherishing this

that you will be able to cross the sea of maya

to safety (that is, get liberation). Asa, 471.

137

FOREIGN INVADER

ਬਦੇਸੀ ਹਮਲਾਆਵਰ, ਜਰਵਾਣਾ

੨੨੯. ਕੋਟੀ ਹੂ ਪੀਰ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ,
ਜਾ ਮੀਰੁ ਸੁਣਿਆ ਧਾਇਆ;
ਥਾਨ ਮੁਕਾਮ ਜਲੇ ਬਿਜ ਮੰਦਰ,
ਮੁਛਿ ਮੁਛਿ ਕੁਇਰ ਰੁਲਾਇਆ;
ਕੋਈ ਮੁਗਲੁ ਨ ਹੋਆ ਅੰਧਾ
ਕਿਨੈ ਨ ਪਰਚਾ ਲਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੧੭-੧੮.

229. On hearing the invasion of Babar,
millions of Muslim divines prayed for his halting
but they failed to halt him.
Under Babar's onslaught their houses, resting-places
and age-old temples were burnt down,
the princes were cut to pieces
and thrown to the winds.
Yet not a single Mughal became blind
and no one performed any miracle
to save the people from that disaster. Asa, 417-18.

੨੩੦. ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਾਬਲਹੁ ਧਾਇਆ
ਜੋਰੀ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

230. Babar, the Mughal, has rushed from Kabul
with the wedding party of sin.
And demands, in forced marriage,
the surrender of our womanhood. Tilang, 722.

੨੩੧. ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ,
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

231. When the bodies of our countrymen
are rent like shreds of cloth,
India will realise
the truth of what I say. Tilang, 723.

੨੩੨. ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ,
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਡਰਾਇਆ
ਆਪੈ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ,
ਜਮੁ ਕਰਿ ਮੁਗਲੁ ਚੜਾਇਆ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

232. You have saved Khurasan
and terrified India.
Creator ! since you do not take the blame
(of punishing evil-doers) on Yourself.
You have sent Baber
as your Regent of Death. Asa, 360.

138

FOREIGN INVASION

ਬਦੇਸੀ ਹਮਲਾ, ਹੱਲਾ

੨੩੩. ਸਾਹਾਂ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਈਆ,
ਰੰਗਿ ਤਮਾਸੈ ਚਾਇ;
ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਫਿਰਿ ਗਈ,
ਕੁਇਰੁ ਨ ਰੋਟੀ ਖਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

233. Indian rulers had lost their heads
in the pursuit of sensuous pleasure.
Now, when Babar has invaded
and his command has gone abroad,
even their princes go about.
without a crust. Asa, 417.

੨੩੪. ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਦੁਇ ਵੈਰੀ ਹੋਏ,
ਜਿਨੀ ਰਖੇ ਰੰਗੁ ਲਾਇ.
ਦੂਤਾ ਨੋ ਫੁਰਮਾਇਆ,
ਲੈ ਚਲੇ ਪਤਿ ਗਵਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

234. Those riches and beauty,
which were once their greatest asset
and which afforded them many pleasures,
have now become their greatest enemies.
The barbarous soldiers have been ordered
to deal with them ruthlessly.

They have dishonoured them
and carried them off. Asa, 417.

੨੩੫. ਸਰਮੁ ਧਰਮੁ ਦੁਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ,
ਕੂੜੁ ਫਿਰੈ ਪਰਧਾਨੁ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

235. Modesty and righteousness have disappeared;
and falsehood marches in the van, O Lalo !
Tilang, 722.

੨੩੬. ਰਾਮੁ ਨ ਕਬਹੂ ਚੇਤਿਓ,
ਹੁਣਿ ਕਹਣਿ ਨ ਮਿਲੈ ਖੁਦਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭

236. They who never thought of their own Rama
in time of comfort,
are now not acceptable even if they utter Allah
(to appease the Mughal tyrants in order to
seek safety and maintain honour). Asa, 417.

੨੩੭. ਖੂਨ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਹਿ ਨਾਨਕ
ਰਤੁ ਕਾ ਕੁੰਗੂ ਪਾਇ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

237. The wedding-songs of bloodshed are being sung
The wedded-ones are being anointed
with blood instead of saffron. Tilang, 722.

੨੩੮. ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕਰਲਾਣੇ,
ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦੁ ਨ ਆਇਆ ? ਆਸਾ, ੩੬੦.

238. The people have been tortured so ruthlessly
that they cried out to heaven.
Did it not awaken
any pity in You, O Lord ? Asa, 360.

139
FORESIGHT
ਦੂਰ-ਦਰਿਸ਼ਟੀ, ਦੂਰ-ਅੰਦੇਸ਼ੀ

੨੩੯. ਦੇ ਲੰਮੀ ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲੀਐ. ਆਸਾ, ੪੭੪.

239. Look ahead with foresight.

Alternate Rendering :

Take a long view. Asa, 474.

੨੪੦. ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦੀਰਘ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ,

ਗੁਰ ਸ਼ਬਦੀ ਮਨੁ ਧੀਰਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੭.

240. The far-sighted gains peace

and his mind develops patience

through the Guru's Word. Tukhari, 1107.

140
FORETHOUGHT
ਅਗੋਤੀ ਸੋਚ, ਪੂਰਵ ਵਿਵੇਕ

੨੪੧. ਅਗੋ ਦੇ ਜੇ ਚੇਤੀਐ,

ਤਾਂ ਕਾਇਤੁ ਮਿਲੈ ਸਜਾਇ ? ਆਸਾ, ੪੧੭.

241. If one thinks before-hand

and takes heed of the future,

one may avoid trouble. Asa, 417.

141

FORGETTING GOD

ਰੱਬ ਵਿਸਾਰਿਆਂ

੨੪੨. ਸੋ ਕਿਉ ਮਨਹੁ ਵਿਸਾਰੀਐ,
ਜਾ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ?
ਤਿਸੁ ਵਿਣੁ ਸਭੁ ਅਪਵਿਤ੍ਰੁ ਹੈ,
ਜੇਤਾ ਪੈਨਣੁ ਖਾਣੁ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

242. Why should we cast Him out of our mind
who is the Lord of our life and soul ?
All that we eat and wear
is impure without cherishing Him. Siri, 16.

੨੪੩. ਖਾਣਾ, ਪੀਣਾ, ਹਸਣਾ ਬਾਦਿ,
ਜਬ ਲਗੁ ਰਿਦੈ ਨ ਆਵਹਿ ਯਾਦਿ. ਆਸਾ, ੩੫੧.

243. Until we cherish God in our hearts,
all our eating, drinking
and merry-making is in vain. Asa, 351.

੨੪੪. ਹਰਿ ਬਿਨੁ
ਜੀਉ ਜਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੪.

244. When God is forgotten,
life stands scorched and burnt to ashes. Siri, 14.

੨੪੫. ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ,
ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ! ਸਿਰੀ, ੧੪.

245. Beware, O man, !

Lest, engrossed in worldly comforts, pleasures & splendours,

you should forget the Beneficent God

and His Name is effaced from your mind. Siri, 14.

੨੪੬. ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ,

ਰੋਗੁ ਵਡਾ ਮਨ ਮਾਹਿ. ਸਿਰੀ, ੨੧

246. Forgetting God even for an instant,

is as a great affliction of the mind. Siri, 21.

੨੪੭. ਜਿਸੁ ਬਿਸਰਿਐ, ਜਮੁ ਜੋਹਣ ਲਾਗੈ,

ਸਭਿ ਸੁਖ ਜਾਹਿ, ਦੁਖਾ ਫੁਨਿ ਆਗੈ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੯.

247. When a human forgets God,

the Regent of Death keeps him in eye.

All his comforts vanish

and miseries begin to confront him. Maru, 1039.

੨੪੮. ਕੀ ਵਿਸਰਹਿ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤਾ ਲਾਗੈ,

ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ ਤੂੰ ਵਿਸਰੁ ਨਾਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

248. How can we forget Him

without whom we suffer profound pain ?

Pray do not forsake me, Lord !

for, without you

I am afflicted by pain and sorrow. Asa, 354.

142

FORGETTING GOD'S NAME

ਨਾਮ ਵਿਸਾਰਿਆਂ

੨੪੯. ਨਾਨਕ ਇਹ ਤਨ ਜਾਲਿ,

ਜਿਨਿ ਜਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ. ਸੂਹੀ, ੭੮੯.

249. Burnt be the body

which has forsaken the Name of God. Suhi, 789.

੨੫੦. ਜਿਨੀ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ, ਦੂਜੀ ਕਾਰੈ ਲਗਿ;

ਦੁਬਿਧਾ ਲਾਗੇ ਪਚਿ ਮੁਏ, ਅੰਤਰਿ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਅਗਿ. ਸਿਰੀ, ੧੯.

250. They who have forgotten God's Name

and have lost themselves

in the mundane course of life,

Fall victim to duality

and are caught in the fire of desire. Siri, 19.

143

FORGETTING GOD'S WORD

ਬਾਣੀ ਵਿਸਾਰਿਆਂ

੨੫੧. ਜੈ ਤਨਿ ਬਾਣੀ ਵਿਸਰਿ ਜਾਇ,

ਜਿਉ ਪਕਾ ਰੋਗੀ ਵਿਲਲਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

251. He who forgets the holy Word,

behaves like a constantly sick man. Dhanasri, 661.

144

FORGIVENESS

ਖਿਮਾ, ਮਾਫ਼ੀ

੨੫੨. ਖਿਮਾ ਗਹੀ, ਬ੍ਰਤੁ ਸੀਲ ਸੰਤੋਖੰ.
ਰੋਗੁ ਨ ਬਿਆਪੈ, ਨਾ ਜਮ ਦੋਖੰ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

252. Forgiveness for one who imbibes its spirit,
is as virtuous as fasting, good conduct or contentment,
One who is able to forgive is neither afflicted by any malady,
nor is tortured by the Regent of Death. Gauri, 223.

145

FORTUNE

ਕਿਸਮਤ, ਭਾਗ

੨੫੩. ਕਰਮਾ ਉਪਰਿ ਨਿਬੜੈ,
ਜੇ ਲੋਚੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

253. Our fortune is determined
by our actions, not wishes;
However much anyone may
desire to the contrary Gauri, 223.

146

FOUR FIRES

ਚਾਰ ਅੱਗਾਂ

੨੫੪. ਚਾਰੇ ਅਗਨਿ ਨਿਵਾਰਿ ਮਰੁ,
ਗੁਰਮੁਖਿ ਹਰਿ ਜਲੁ ਪਾਇ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

254. Extinguish the four fires
(of cruelty, greed, anger and lust)
In the water of God's Name,
obtained from the Guru. Siri, 21.

147
FRATERNITY
ਭਾਈਚਾਰਾ, ਭਰਾਤਰੀਭਾਵ

੨੫੫. ਐ ਜੀ ਨਾ ਹਮ ਉਤਮ, ਨੀਚ ਨ ਮਧਿਮ,
ਹਰਿ ਸਰਣਾਗਤਿ ਹਰਿ ਕੇ ਲੋਗ. ਗੂਜਰੀ, ੫੦੪.

255. We who have taken shelter with God,
are God's own people, O friend !
We are neither high-caste, nor low-caste,
nor of the middling state. Gujri, 504.

148
FRIEND
ਮਿੱਤਰ, ਸੱਜਣ, ਦੋਸਤ

੨੫੬. ਸਜਣ ਸੇਈ ਨਾਲਿ ਮੈ, ਚਲਦਿਆ ਨਾਲਿ ਚਲੰਨਿ.
ਜਿਥੈ ਲੇਖਾ ਮੰਗੀਐ, ਤਿਥੈ ਖੜੇ ਦਿਸੰਨਿ. ਸੂਹੀ, ੭੨੯.

256. They alone are true friends
who accompany us to the other world
to stand as our pledge
when the account of our deeds is asked for. Suhi, 729.

੨੫੭. ਹਰਿ ਸਾ ਮੀਤੁ ਨਾਹੀ ਮੈ ਕੋਈ.
ਜਿਨਿ ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੀਆ, ਸੁਰਤਿ ਸਮੋਈ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੭.

257. None to me is a friend like God
who has blessed me with body and mind,
and has also infused consiousness. Maru, 1027.

149

FRIENDSHIP

ਮਿੱਤਰਤਾ, ਦੋਸਤੀ

੨੫੮. ਨਾਲਿ ਕਿਰਾੜਾ ਦੋਸਤੀ,

ਕੂੜੈ ਕੂੜੀ ਪਾਇ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

258. Friendship with the fickle-minded,

is like false love with false people. Slok, 1412.

150

FUTILITY

ਵਿਅਰਥਤਾ, ਤੁੱਛਤਾ, ਅਕਾਰਥਕਤਾ

੨੫੯. ਜਪੁ, ਤਪੁ, ਸੰਜਮੁ ਸਾਧੀਐ,

ਤੀਰਥਿ ਕੀਚੈ ਵਾਸੁ;

ਪੁੰਨ, ਦਾਨ, ਚੰਗਿਆਈਆ,

ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ ਕਿਆ ਤਾਸੁ ?

ਜੇਹਾ ਰਾਧੇ ਤੇਹਾ ਲੁਣੈ,

ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਜਨਮੁ ਵਿਣਾਸੁ. ਸਿਰੀ, ੫੬.

259. Man may meditate and do penance,

discipline his body and reside at places of pilgrimage;

He may also give to charity

and do good deeds.

But without devotion to the True one and His grace.

these are of no avail.

As he sows, so he reaps.

Without cultivating virtue,

life is all in vain. Siri, 56.

151
GAME OF LIFE
ਜੀਵਨ ਦੀ ਖੇਡ

੨੬੦. ਐਸੀ ਕਲਾ ਨ ਖੇਡੀਐ,

ਜਿਤੁ ਦਰਗਹ ਗਇਆ ਹਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

260. We should not play the game of life in such a way

that we lose credit in the court of God. Asa, 469.

152
GAME OF LOVE
ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਖੇਡ

੨੬੧. ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ,

ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ.

ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ,

ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

261. If you are keen to play the game of love,

step into my street

with your head placed on your palm

(i.e. with complete surrender and fervour).

Having set your foot upon it,

lay down your head

without any fear or grudge. Slok, 1412.

153

GARBS AND GUISES

ਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਭੇਸ, ਭੇਖ

੨੬੨. ਖਲੜੀ, ਖਪਰੀ, ਲਕੜੀ, ਚਮੜੀ,

ਸਿਖਾ, ਸੂਤੁ, ਧੋਤੀ ਕੀਨੀ

ਤੂੰ ਸਾਹਿਬੁ ਹਉ ਸਾਂਗੀ ਤੇਰਾ,

ਪ੍ਰਣਵੈ ਨਾਨਕੁ ਜਾਤਿ ਕੈਸੀ ? ਆਸਾ, ੩੫੮.

262. Some wear hides, some carry begging-bowl;

others hold the wooden staff

and some go about wearing the deer-skin.

Still others raise hair-tufts,

wear sacred-threads or tuck-up loin-cloths.

They have adopted such ways and garbs

to seek You, O the benign Master of this Show !

I, too, am one of Your actors

ever adopting strange wear to seek You,

But my garbs too do not determine my caste and deeds;

and these also do not matter

in quest after You. Asa, 358.

154

GARDENING

ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ

੨੬੩. ਕਰਿ ਹਰਿਹਟ ਮਾਲ ਟਿੰਡ ਪਰੋਵਹੁ,
ਤਿਸੁ ਭੀਤਰਿ ਮਨੁ ਜੋਵਹੁ;
ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਿੰਚਹੁ, ਭਰਹੁ ਕਿਆਰੇ,
ਤਉ ਮਾਲੀ ਕੇ ਹੋਵਹੁ;
ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਦੁਇ ਕਰਹੁ ਬਸੋਲੇ,
ਗੋਡਹੁ ਧਰਤੀ ਭਾਈ !
ਜਿਉ ਗੋਡਹੁ ਤਿਉ ਤੁਮ ਸੁਖ ਪਾਵਹੁ,
ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ. ਬਸੰਤ, ੧੧੭੧.

263. Let service with your hands
be your persian-wheel, its chain and the buckets
Let your mind be the bullock,
yoked to run it.
With it irrigate the beds of your body
with the nectar of God's Name,
So that the Gardener of the Universe
may own you accordingly.
Dig deep and turn the soil well
and weed out the growths of lust and wrath.
This kind of gardening will bring you happiness
for, your labour will surely bear fruit,
O brother ! Besant, 1171.

155

GARLAND

ਹਾਰ, ਫੁੱਲ-ਮਾਲਾ

੨੬੪. ਕਾਇਆ ਕੂਮਲ, ਫੁਲ ਗੁਣ,
ਨਾਨਕ ਗੁਪਸਿ ਮਾਲ.
ਏਨੀ ਫੁਲੀ ਰਉ ਕਰੇ,
ਅਵਰ ਕਿ ਚੁਣੀਅਹਿ ਡਾਲ ? ਸੂਹੀ, ੭੯੧.

264. If one makes a garland
of the leaves of one's body
and flowers of one's virtue,
it is acceptable to the Lord.
Why then should one search for other branches
for flowers of another kind. ? Suhi, 791.

156

GATHERING WEALTH

ਧਨ ਜੋੜਨਾ

੨੬੫. ਸੁਇਨਾ, ਰੁਪਾ ਸੰਚੀਐ,
ਧਨੁ ਕਾਚਾ ਬਿਖੁ ਛਾਰੁ.
ਸਾਹੁ ਸਦਾਏ ਸੰਚਿ ਧਨੁ,
ਦੁਬਿਧਾ ਹੋਇ ਖੁਆਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੭.

265. Man amasses gold and silver;
but such wealth is like poison and dust.
While gathering wealth,
he is happy to be called a banker.
But he is mistaken,
as caught up in duality,
he will stand humiliated. Ramkali, 937.

157

GLOBAL STRIFE

ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਵਾਦ, ਜਗਤੀ ਖਹਿਬੜ

੨੬੬. ਠਹਕਿ ਮੁਈ,
ਅਵਗੁਣਿ ਪਛੁਤਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩

266. The world is destroyed through strife
and regrets the errors it has committed. Ramkali, 933.

158

GLORY

ਪਰਤਾਪ; ਵੱਡਿਆਈ, ਆਦਰ

੨੬੭. ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ,
ਜਿਸੁ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਸਬਦੁ ਰਵੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

267. He alone is blessed with glory
who cherishes the holy Word in his heart. Ramkali, 952

੨੬੮. ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੈ
ਪੜਿ ਪੜਿ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, 1329

268. He who, with the Guru's[1] grace,
deliberates on learning, attains glory. Prabhati, 1329

159

GLORY OF GURU

ਗੁਰੂ ਦਾ ਪਰਤਾਪ

੨੬੯. ਸਤਿਗੁਰ[2] ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ,
ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਵਿਚੇ ਗਤਿ ਪਾਈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

269. Such is the distinctive glory of the True Guru;*
that through his grace and guidance,
One can attain salvation
even while living a normal domestic life. Dhanasri, 661.

1. The Master; spiritual teacher or guide, enlightener.
2. The True Master, enlightener, teacher or preceptor.

I

160

GOD : DEFINITION AND ATTRIBUTES

ਰੱਬ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਗੁਣ-ਲੱਛਣ

੨੭੦. ੧ਓ, ਸਤਿਨਾਮੁ, ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ,
ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰਵੈਰੁ,
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ ਅਜੂਨੀ,
ਸੈਭੰ, ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ. ਮੂਲ-ਮੰਤਰ, ੧.

270. There is but one God, the Supreme Being,
His name is Eternal Truth.
He is the Creator of Universe
and Immanent Reality.
He is devoid of fear and rancour.
He is Form Eternal, Unborn and Self-existent;
He is realised
by the grace of the Guru,
the holy preceptor. Invocation, 1.

੨੭੧. ਆਦਿ, ਅਨੀਲ, ਅਨਾਦਿ, ਅਨਾਹਿਤ,
ਜੁਗੁ, ਜੁਗੁ ਏਕੋ ਵੇਸੁ. ਜਪੁ, ੭.

271. God is Primal, Immaculate, Eternal,
and Immutable through all ages. Japu, 7

੨੭੨. ਆਦਿ ਸਚੁ, ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ,
ਹੈਭੀ ਸਚੁ, ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ. ਜਪੁ, ੧.

272. God was true in the beginning.
He was true throughout the ages.
He is true even now
and true for ever He shall be. Jap, 1.

੨੭੩. ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ, ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ. ਜਪੁ, ੫.

273. God alone knows how great He is. Jap, 5.

੨੭੪. ਏਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ,
ਏਕਸੁ ਤੇ ਸਭ ਓਪਤਿ ਹੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

274. The will of the One God alone
pervades in all the worlds,
as all creation is born of Him. Gauri, 223.

੨੭੫. ...ਤਿਸਹਿ ਸਰੀਕੁ ਨ ਕੋਈ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

275. No one equals Him. Sorath, 597.

੨੭੬. ਜੀਆ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਸੋਈ,
ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਰਖੈ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

276. God alone can kill beings in His will
and restores life to them, if He so wills.
No one else can sustain and protect them. Majh, 150.

੨੭੭. ਆਪੇ ਹੋਵੈ ਚੋਲੜਾ, ਆਪੇ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ.
ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ, ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

277. God Himself is the relisher,
the relish and the enjoyer as well.
He himself is the bride
and the spouse in bed with her.
He is my Master
who, immersed in love, pervades everywhere. Siri, 23.

੨੭੮. ਸਤਿ, ਸੁਹਾਣੁ, ਸਦਾ ਮਨਿ ਚਾਉ, ਜਪੁ, ੪.

278. God himself is the primal Truth,
Beauty and Bliss Eternal.

੨੭੯. ਵਡੇ ਕੀਆ ਵਡਿਆਈਆ,

ਕਿਛੁ ਕਹਣਾ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਇ.

ਸੋ ਕਰਤਾ, ਕਾਦਰ, ਕਰੀਮੁ,

ਦੇ ਜੀਆ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

279. The glories of the great God cannot be described.
He is the Creator, the Almighty and the Beneficent One
who provides sustenance for all living beings. Asa, 475.

੨੮੦. ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇ,

ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

280. God pervades everywhere
And motivates all under His will. Maru, 1042.

੨੮੧. ਨਾਨਕ ਏਕੀ ਬਾਹਰੀ,

ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

281. There is no one except Him, the One Lord,
to go to for refuge and sustenance. Asa, 475.

੨੮੨. ਸਭੁ ਹੁਕਮੇ ਵਰਤੈ,

ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ. ਬਸੰਤ ੧੧੮੮.

282. God's writ runs over all things
and all things merge in His will. Besant, 1188

੨੮੩. ਆਪਿ ਛਡਾਏ ਛੁਟੀਐ,

ਆਪੇ ਬਖਸਣਹਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

283. Only God Hi``mself can deliver us
Only He can forgive us. Siri, 62.

੨੮੪. ਸਤਿ ਕਰਤਾਰ. ਜਨਮਸਾਖੀ

284. God, the Creator, is True and Eternal. Janamsakhi.

II

161

GOD, ASSIGNMENTS OF
ਰੱਬ ਦੇ ਸੌਂਪੇ ਹੋਏ ਕੰਮ

੨੮੫. ਵਡਾ ਵਡਾ, ਵਡ ਮੇਦਨੀ,
ਸਿਰੇ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

285. God is the greatest of the great.
Great too is His world,
in which He himself assigns to everyone
his respective task. Asa, 472.

੨੮੬. ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ,
ਧੁਰਿ ਛੋਡੀ ਤਿੰਨੈ ਪਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

286. We have to do only that work
which has been assigned to us by God,
from the very beginning. Asa, 475.

162

GOD, ATTAINMENT OF
ਰੱਬ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ

੨੮੭. ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਪਾਈਐ,
ਕੂੜੀ ਕੂੜੈ ਠੀਸ. ਜਪੁ, ੭

287. God is attained only through God's grace.
All other boasted ways and means
are vain and false. Jap, 7.

੨੮੮. ਨਾਨਕ ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਸੋ ਪਾਏ;
ਆਸ ਅੰਦੇਸੇ ਤੇ ਨਿਹਕੇਵਲੁ,
ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਏ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

288. He who is graced by God, attains to Him
by freeing himself from hope and fear
and subuing his ego by means of the Word.Asa, 468.

੨੮੯. ਭਗਤਿ ਪਰਾਪਤਿ ਗੁਰੁ ਗੋਪਾਲਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨

289. God, the Guru, is attained
through loving adoration. Maur, 1042.

੨੯੦. ...ਹਰਿ ਪਾਈਐ ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

290. God is attained
by loving the True Guru. Sorath, 597.

੨੯੧. ਵਡਿਆਈ ਵਡਾ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

291. Man attains to the Great
through the praise of the Great One. Asa, 467.

163
GOD, CONTEMPLATION OF
ਰੱਬ ਦਾ ਸਿਮਰਨ

੨੯੨. ਨਦਰਿ ਕਰੇ,
ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

292. Only when God casts a glance of mercy
man can contemplate Him. Dhanasri, 661.

੨੯੩. ਸਚਿ ਸਿਮਰਿਐ,
ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

293. Contemplation of the True Lord,
brings illumination. Dhanasri, 661.

164
GOD, ENGRAFTING IN MIND
ਰੱਬ ਨੂੰ ਮਨ ਵਿਚ ਵਸਾਉਣਾ

੨੯੪. ਸਾਚਾ ਮੁਰਾਰੇ ਤਾਮਿ ਜਾਪਹਿ,
ਜਾਮਿ ਮੰਨਿ ਵਸਾਵਹੇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੭.

294. He alone can dwell on the True one
who engraves God in his mind. Wadhans, 567

165
GOD, INDENTIFICATION WITH
ਰੱਬ ਨਾਲ ਅਭੇਦਤਾ

੨੯੫. ਸਾਗਰ ਮਹਿ ਬੂੰਦ, ਬੂੰਦ ਮਹਿ ਸਾਗਰੁ,
ਕਵਣੁ ਬੁਝੈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੮.

295. As a drop of water is contained in the ocean,
so too the ocean is contained in the drop.
He who knows the real path of life,
knows this well. Ramkali, 878

੨੯੬. ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ,
ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

296. He who comes to know God,
becomes like Him. Ramkali, 931.

166

GOD, LOVE FOR

ਰੱਬ ਨਾਲ ਪਿਆਰ

੨੯੭. ਜੋ ਰਤੇ ਸਹਿ ਆਪਣੈ,
ਤਿਨ ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭.

297. Those who love God,
love everybody. Wadhans, 557.

੨੯੮. ***ਸਵਾਲ :*** ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ,
ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ?
ਮੁਹੌ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ,
ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ?
ਜਵਾਬ : ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ,
ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ. ਜਪੁ, ੨.

298. ***Question :*** What should we offer
to get a glimpse of God's Court ?
What words should we utter
to attain His love ?
Answer : In the ambrosial hours of the dawn,
meditate on His holy Name
and ponder on His greatness. Jap, 2

੨੯੯. ਜਾਲਉ ਐਸੀ ਰੀਤਿ,
ਜਿਤੁ ਮੈ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੯੦.

299. Cursed be the ritual
that makes us forget the Loved One. Wadhans, 590.

੩੦੦. ਨਾਨਕ ਸਾਈ ਭਲੀ ਪਰੀਤਿ,
ਜਿਤੁ ਸਾਹਿਬ ਸੇਤੀ ਪਤਿ ਰਹੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੯੦.

300. Blessed is the love
that maintains our honour with the Lord. Wadhans, 590.

੩੦੧. ਮਨ ਰੇ !

ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਬਿਨੁ ਪਿਆਰ ? ਸਿਰੀ, ੬੦.

301. O man ! You will not be released without cherishing love for God. Siri, 60.

੩੦੨. ਰੇ ਮਨ ! ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ,

ਜੈਸੀ ਮਛੁਲੀ ਨੀਰ

ਜਿਉ ਅਧਿਕਉ ਤਿਉ ਸੁਖੁ ਘਣੋ,

ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ

ਬਿਨੁ ਜਲ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਈ,

ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ਅਭ ਪੀਰ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

302. O man ! let your love for God be like that of the fish for water.
The more the water, the more it revels in it and feels peace of mind and body.
But without water, it can not live even for a moment.
God alone knows the extent of its suffering, caused by its separation from water. Siri, 60.

੩੦੩. ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾ ਰਸੀ,

ਸਭਿ ਬੁਰਿਆਈਆ ਛਾਰੁ. ਸੂਹੀ, ੭੮੬.

303. All sins may be eliminated by the supreme nector of God's love. Suhi, 786.

੩੦੪. ਮਨ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ

ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਇਆ... ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

304. Only they who love God can conquer the love of self. Tukhari, 1109.

੩੦੫. ਰੰਗੁ ਮਾਣਿ ਲੈ ਪਿਆਰਿਆ !

ਜਾ ਜੋਬਨੁ ਨਉਹੁਲਾ.

305. Enjoy God's love, dear one ! while youth is fresh and buoyant. Siri, 23

੩੦੬. ...ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਏਕੰ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

306. ...God is the only love. Asa, 360.

167
GOD, MEETING WITH
ਰੱਬ ਨਾਲ ਮੇਲ

੩੦੭. ਆਸਾ ਭੀਤਰਿ ਰਹੈ ਨਿਰਾਸਾ,

ਤਉ ਨਾਨਕ ਏਕੁ ਮਿਲੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

307. One meets God

when one lives without hope

in the midst of hopes. Ramkali, 877.

168
GOD, NAMES OF
ਰੱਬ ਦੇ ਨਾਂ

੩੦੮. ਕਿੰਤੇ ਨਾਮਾ, ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣਿਆ,

ਤੁਮ ਸਰਿ ਨਾਹੀ ਅਵਰੁ ਹਰੇ ! ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

308. Your names are countless, O Lord !

I do not know their end.

(But of one thing I am sure that)

there is not another like You. Ramkali, 877.

169

GOD, REALIZATION OF

ਰੱਬ ਦੀ ਸੋਝੀ

੩੦੯. ਚਤੁਰਾਈ

ਨਹ ਚੀਨਿਆ ਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੧.

309. God cannot be understood or realized

through cleverness. Gauri, 221.

੩੧੦. ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ,

ਨਦਰਿ ਪਛਾਣੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

310. God is realised

through God's own grace. Prabhati, 1343.

170

GOD, RECOGNITION OF

ਰੱਬ ਦੀ ਪਛਾਣ

੩੧੧. ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਛਾਣੀਐ,

ਨਦਰਿ ਕਰੇ, ਮਲੁ ਧੋਇ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

311. It is only by recognising God in our innerselves

that He blesses us with His grace

and cleans our minds of our sins. Siri, 18.

171

GOD, REVELATION OF

ਰੱਬ ਦਾ ਪਰਕਾਸ਼

੩੧੨. ਆਚਾਰੀ ਨਹੀ ਜੀਤਿਆ ਜਾਇ
ਪਾਠ ਪੜੈ ਨਹੀ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ;
ਅਸਟ ਦਸੀ ਚਹੁ ਭੇਦੁ ਨ ਪਾਇਆ
ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਦਿਖਾਇਆ. ਆਸਾ, ੩੫੫

312. God cannot be won over
through rites or deeds.
Learning also cannot help
in comprehending Him.
The four Vedas and the eighteen Puranas
have also failed to reveal His mystery.
The True Guru alone has revealed Him to me. Asa, 355.

੩੧੩. ਨਾ ਤਿਸੁ ਰੂਪ, ਵਰਨੁ, ਨਹੀ ਰੇਖਿਆ,
ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਨੀਸਾਣੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

313. God has neither form nor colour,
neither sign nor feature.
He is revealed only
through the true Word. Sorath, 597.

੩੧੪. ਸਭ ਮਹਿ ਵਰਤੈ ਏਕੋ ਸੋਇ
ਜਿਸ ਨੋ ਕਿਰਪਾ ਕਰੇ, ਤਿਸੁ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

314. God, the One, dwells within all;
But is revealed only to him
who receives His grace. Ramkali, 931.

172

GOD, UNION WITH

ਰੱਬ ਨਾਲ ਵਸਲ

੩੧੫. ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੜਾ,
ਨਾ ਵੇਛੋੜਾ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੬.

315. Once united with God
by means of the Word,
one is never separated again. Siri, 56.

੩੧੬. ਮਨੁ ਸੰਪਟੁ ਜਿਤੁ ਸਤਸਰਿ ਨਾਵਣੁ
ਭਾਵਨ ਪਾਤੀ ਤ੍ਰਿਪਤਿ ਕਰੇ;
ਪੂਜਾ ਪ੍ਰਾਣ ਸੇਵਕੁ ਜੇ ਸੇਵੇ,
ਇਨ ਬਿਧਿ ਸਾਹਿਬੁ ਰਵਤੁ ਰਹੈ. ਸੂਹੀ, ੭੨੮.

316. Let your mind be washed in the pool of truth
and become the abode of God.
Make then, as leaf-offerings,
your devotion to please Him.
Serve Him thereafter
by dedicating to him your life.
You will then be able
to enjoy your union with Him. Suhi, 728.

੩੧੭. ਵਾਦਿ ਅਹੰਕਾਰਿ ਨਾਹੀ ਪ੍ਰਭ ਮੇਲਾ.
ਮਨੁ ਦੇ ਪਾਵਹਿ ਨਾਮੁ ਸੁਹੇਲਾ. ਗਉੜੀ, ੨੨੬.

317. Union with God cannot be attained
through ego and argument.
The blissful Name is received
by tendering one's mind to the Lord. Gauri, 226.

173

GOD, UNITY OF

ਰੱਬ ਦੀ ਇੱਕਵਤਾ

੩੧੮. ਬ੍ਰਹਮਾ, ਬਿਸਨੁ, ਮਹੇਸ ਇਕ ਮੂਰਤਿ,
ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਕਾਰੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੮.

318. God, the One, Himself creates
and performms all.
The so-called Brahma (creator),
Vishnu (sustainer) and Shiva (destroyer)
are also contained in Him. Ramkali, 908.

੩੧੯. ਸੂਰਜੁ ਏਕੋ ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ.
ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕੇਤੇ ਵੇਸ. ਆਸਾ, ੩੫੭.

319. One single sun runs through all seasons,
and their various parts and aspects.
God is likewise One
and permeates through all.
Many are the forms and aspects
in which He manifests Himself. Asa, 357.

III

174

GOD, THE ALL-IN-ALL

ਰੱਬ ਸਭੋ ਕੁਝ, ਕਰਤਾ-ਧਰਤਾ

੩੨੦. ਆਪੇ ਕਰਣੀ, ਕਰਣਹਾਰੁ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੦.

320. God Himself is Both Doer and Deed. Basant, 1190.

੩੨੧. ਤੂੰ ਆਪੇ ਕਰਤਾ, ਕਰਣ ਜੋਗੁ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੦.

321. God Himself is the Creator and the Cause. Basant, 1190.

੩੨੨. ਆਪੇ ਸਾਜੇ, ਆਪੇ ਰੰਗੇ, ਆਪੇ ਨਦਰਿ ਕਰੇਇ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

322. God Himself creates
and then adorns us with His love
When He casts His gracious glance upon us. Tilang, 722.

175

GOD, THE CREATOR-DESTROYER-RECREATOR

ਰੱਬ : ਭੰਨਣ-ਘੜਨ ਸਮਰੱਥ

੩੨੩. ਜੋ ਉਸਾਰੇ ਸੋ ਢਾਹਿਸੀ,
ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੪.

323. Building and demolishing
are both in His will;
As there is
no other apart from Him. Ramkali, 934.

੩੨੪. ਭਨਿ ਭਨਿ ਘੜੀਐ, ਘੜਿ ਘੜਿ ਭਜੈ;
ਢਾਹਿ ਉਸਾਰੈ, ਉਸਰੇ ਢਾਹੈ.
ਸਰ ਭਰਿ ਸੋਖੈ, ਭੀ ਭਰਿ ਪੋਖੈ,
ਸਮਰਥ ਵੇਪਰਵਾਹੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.

324. Having destroyed, He recreates;
then destroys again as He wills.
Having demolished, He rebuilds
and having rebuilt, He demolishes again.
Having filled the sea,
He causes it to dry up
and then fills it again.
He alone who is beyond all care and dependence,
has the power to do so. Ramkali, 935.

176

GOD, THE FASHIONER

ਰੱਬ : ਘੜਨ-ਘਾੜਨ ਸਮਰਥ

੩੨੫. ਆਪੇ ਭਾਂਡੇ ਸਾਜਿਅਨੁ,
ਆਪੇ ਪੂਰਣੁ ਦੇਇ.
ਇਕਨੀ ਦੁਧੁ ਸਮਾਈਐ,
ਇਕਿ ਚੁਲੈ ਰਹਨਿ ਚੜੇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

325. God Himself shapes (men as) pots
and brings them to perfection
Into some is poured the milk
(of loving kindness),
While others are set for ever
upon the stove (of passion). Aasa, 475.

177

GOD, THE GIVER/BESTOWER/BENEFICENT

ਰੱਬ : ਸਰਬ-ਦਾਤਾਰ

੩੨੬. ਮੰਗਣ ਵਾਲੇ ਕੇਤੜੇ,
ਦਾਤਾ ਏਕੋ ਸੋਇ. ਸਿਰੀ, ੧੮

326. Supplicants are countless.
God alone is the Giver. Siri, 18.

੩੨੭. ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਸਰਬ ਦਾਤਾਰ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

327. The True Lord is beneficent to all. Dhanasri, 662.

੩੨੮. ਆਪੇ ਜਾਣੈ,
ਆਪੇ ਦੇਇ. ਜਪੁ, ੫.

328. God Himself knows our needs
And bestows His gifts accordingly. Jap, 5.

੩੨੯. ਤੇਰੇ ਦਾਨੈ ਕੀਮਤਿ ਨਾ ਪਵੈ,
ਤਿਸੁ ਦਾਤੇ ਕਵਣੁ ਸੁਮਾਰੁ ? ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

329. If His gifts cannot be evaluated,
how can one evaluate Him, their Giver. ? Gauri, 157.

੩੩੦. ਅਣਮੰਗਿਆ ਦਾਨੁ ਦੇਵਣਾ... ਸਿਰੀ, ੭੩.

330. God gives His gifts unasked for... Siri, 73.

੩੩੧. ਦੇਦਾ ਦੇ, ਲੈਦੇ ਥਕਿ ਪਾਹਿ. ਜਪੁ, ੨.

331. (God 's bounties flow so plentifully that)
He, the Giver, continues giving,
though it is the recipients
who grow weary of receiving. Jap, 2.

178

GOD, THE INDESCRIBABLE

ਰੱਬ : ਅਨੰਤ ਤੇ ਅਕੱਥ

੩੩੨. ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਅਨੇਕਾ, ਰੂਪ ਅਨੰਤਾ.

ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਹੀ, ਤੇਰੇ ਗੁਣ ਕੇਤੇ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

332. Your names, forms and merits

are countless and indescribable, O Lord ! Asa, 358.

IV

179

GOD, THE ONLY ACTOR/PERFORMER

ਰੱਬ : ਆਪੇ ਕਰਤਾ-ਕਿਰਤ-ਕਾਰਜ

੩੩੩. ਆਪੇ ਪਟੀ, ਕਲਮ ਆਪਿ,

ਉਪਰਿ ਲੇਖੁ ਭਿ ਤੂੰ.

ਏਕੋ ਕਹੀਐ ਨਾਨਕਾ,

ਦੂਜਾ ਕਾਹੇ ਕੂ ? ਮਲਾਰ, ੧੨੯੧.

333. God Himself is the boardlet, the pen

and the writing on it.

Speak then of the One, O Nanȧk !

why of a second ? Malar, 1291.

੩੩੪. ਆਪੇ ਮਾਛੀ, ਮਛੁਲੀ, ਆਪੇ ਪਾਣੀ ਜਾਲੁ

ਆਪੇ ਜਾਲ ਮਣਕੜਾ, ਆਪੇ ਅੰਦਰਿ ਲਾਲੁ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

334. God Himself is both fish and the fisherman;

the water and the net.

He Himself is also the float of the net

and the bait within it. Siri, 23.

180

GOD, THE ONLY DOER

ਰੱਬ : ਆਪੇ ਕਾਰਨ–ਕਰਤਾ–ਕਾਰਜ

੩੩੫. ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ... ਆਸਾ, ੪੧੮.

335. God Himself is both Doer and Cause. Asa, 418.

੩੩੬. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋਈ ਹੂਆ.
ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣੈ ਵਾਲਾ ਦੂਆ. ਗਉੜੀ, ੧੫੪.

336. Whatever God wills comes to pass;
For, there is no other Doer except Him. Gauri, 154.

181

GOD, THE ONLY GIVER

ਰੱਬ : ਇੱਕੋ–ਇਕ ਦਾਤਾ

੩੩੭. ਹਾਹੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਦਾਤਾ,
ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਜਿਨਿ ਰਿਜਕੁ ਦੀਆ;
ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ, ਹਰਿ ਨਾਮਿ ਸਮਾਵਹੁ,
ਅਨਦਿਨੁ ਲਾਹਾ ਹਰਿ ਨਾਮੁ ਲੀਆ. ਆਸਾ, ੪੩੪.

337. There is no other Giver but God
who creates and sustains all.
So, meditate always on His Name,
submerge yourself in it
and gather thereby the fruit of its bliss. Asa, 434.

182

GOD, THE ONLY REFUGE

ਰੱਬ : ਇੱਕੋ–ਇਕ ਓਟ/ਆਸਰਾ

੩੩੮. ਨਾਨਕ ਏਕੀ ਬਾਹਰੀ,
ਹੋਰ ਦੂਜੀ ਨਾਹੀ ਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

338. There is none except God, the Only Supreme Lord,
to go to (for refuge and sustenance). Asa, 475.

V

183

GOD, THROUGH GURU

ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਗੁਰੂ ਰਾਹੀਂ

੩੩੯. ...ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ,
ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

339. No one has attained to God
without the grace and guidance
of the True Master. Asa, 466.

੩੪੦. ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝੁ ਨ ਪਾਇਓ,
ਸਭ ਥਕੀ ਕਰਮ ਕਮਾਇ ਜੀਉ. ਸਿਰੀ, ੭੨.

340. No one has attained to God
without the grace and guidance of the True Master;
Though many have grown weary,
trying to do so through other means. Siri, 72.

੩੪੧. ...ਹਰਿ ਪਾਈਐ, ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

341. God is attained
by loving the True Guru. Sorath, 597.

184

GOD, THROUGH TRUTH

ਸੱਚ ਰਾਹੀਂ ਸਾਚਾ

੩੪੨. ...ਸਾਚੇ ਸਾਚਿ ਮਿਲਾਉ. ਸਿਰੀ, ੫੮.

342. The True one is met through Truth. Siri, 58.

੩੪੩. ਜਬ ਸਾਚ ਅੰਦਰਿ ਹੋਇ ਸਾਚਾ,
ਤਾਮਿ ਸਾਚਾ ਪਾਈਐ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੫.

343. When one nurtures the Truth in the heart,
one becomes True;
And through Truth
may meet the True One. Wadhans, 565.

VI

185
GOD AND LIFE
ਰੱਬ ਤੇ ਜਿੰਦ

੩੪੪. ਜੀਆ ਮਾਰਿ ਜੀਵਾਲੇ ਸੋਈ,
ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਈ ਰਖੈ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

344. God alone kills beings in His will
and then restores life to them if He so wills.
No one else can so sustain and protect them. Majh, 150.

186
GOD AND MAN
ਰੱਬ ਤੇ ਮਨੁੱਖ

੩੪੫. ਤੂ ਪੂਰਾ, ਹਮ ਊਰੇ ਹੋਛੇ;
ਤੂ ਗਉਰਾ, ਹਮ ਹਉਰੇ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੬-੯੭.

345. You are perfect, while we are imperfect
You are profound, while we are shallow. Sorath, 596-97.

੩੪੬. ਸਿਫਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਦਰਬਾਰਿ. ਮਾਝ, ੧੪੩

346. The bond between Man and God
is established only through His praise. Majh, 143.

੩੪੭. ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ,
ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

347. Whoever comes to know God,
becomes like Him. Ramkali, 931.

੩੪੮. ਦਰ ਦਰਸ਼ਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹੋਵੈ,
ਮੁਕਤਿ ਬਕੁੰਠੈ ਕਰੈ ਕਿਆ ? ਆਸਾ, ੩੬੦.

348. He who is devoted
to the vision of the Divine Portal
Shall set little value
on salvation and paradise. Asa, 360.

187

GOD AND WORLD

ਰੱਬ ਤੇ ਜੱਗ/ਜਗਤ

੩੪੯. ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ,
ਜਗੁ ਸੁਪਨਾ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੪.

349. The world without the True One,
is but a dream. Malar, 1274.

੩੫੦.ਨਿਹਚਲੁ, ਚਤੁਰ, ਸੁਜਾਣੁ, ਬਿਧਾਤਾ;
ਚੰਚਲ ਜਗਤੁ ਸਬਾਇਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

350. God who is eternal, wise and omniscient,
is also the Master of Destiny.
The world, on the other hand,
is fickle and inconsistant. Tukhari, 1109.

VII

188

GOD IN GURU

ਗੁਰੂ ਵਿਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ

੩੫੧. ਗੁਰ ਮਹਿ ਆਪੁ ਸਮੋਇ,
ਸਬਦੁ ਵਰਤਾਇਆ। ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

351. God is merged in Guru
and dispenses His Word through Him. Malar, 1279.

੩੫੨. ਗੁਰ ਮਹਿ ਆਪੁ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾਰੇ,
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਟਿ ਅਸੰਖ ਉਧਾਰੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੪.

352. God has lodged Himself in the Guru
By whose grace
countless millions are delivered. Maru, 1024.

189

GOD IN MAN

ਆਤਮਾ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ

੩੫੩. ਜਾਤਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ,
ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਤਾ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

353. God's light pervades in every creature
as every creature is contained
within His light. Asa, 469.

੩੫੪. ਘਟ ਘਟ ਅੰਤਰਿ ਬ੍ਰਹਮੁ ਲੁਕਾਇਆ,
ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਬਾਈ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

354. God is hidden in every heart.
every heart is illumined by Him.. Sorath, 597.

੩੫੫. ਸੋ ਜੀਵਿਆ ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ.
ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

355. He alone lives in whom the Lord resides.
No one else is really alive. Majh, 142.

੩੫੬. ਬੋਲਹੁ ਸਾਚੁ, ਪਛਾਣਹੁ ਅੰਦਰਿ.
ਦੂਰਿ ਨਾਹੀ, ਦੇਖਹੁ ਕਰਿ ਨੰਦਰਿ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੬.

356. Speak the truth and realize the Lord within.
He is not far from you.
You have only to see Him intuitively. Maru, 1026.

੩੫੭. ਮਹਲ ਮਹਿ ਬੈਠੇ ਅਗਮ ਅਪਾਰ. ਮਲਾਰ. ੧੨੫੫.

357. In our mansion (i.e. body) resides
the Infinite, Unconfinable God. Malar, 1255.

190

GOD IN NATURE

ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਪਰਮਾਤਮਾ

੩੫੮. ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓ,

ਆਪੀਨੈ ਰਚਿਓ ਨਾਉ.

ਦੁਯੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜੀਐ,

ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

358. God of Himself created Himself,

and assumed the Name then.

Secondly, He created Nature,

wherein He lives and beholds it with delight. Asa, 463.

੩੫੯. ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਿ ਕੈ

ਵਸਿਆ ਸੋਇ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

359. God created Nature

and pervades it. Siri, 83.

੩੬੦. ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

360. I am a sacrifice unto You,

O You who dwell in Nature. Asa, 469.

੩੬੧. ਸਭ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ,

ਤੂੰ ਕਾਦਿਰੁ ਕਰਤਾ... ਆਸਾ, ੪੬੪.

361. Your Nature works everywhere

You are the Master of Nature, its Creator-Lord. Asa, 464

VIII

191

GOD IS ABSOLUTE

ਰੱਬ ਸਰਬ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੈ

੩੬੨. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੰਮ੍ਰਥ ਸੋ ਥੀਐ;
ਹੀਲੜਾ ਏਹੁ ਸੰਸਾਰੋ. ਵਡਹੰਸੁ. ੫੭੯.

362. God is absolute, all powerful,
and whatever He wills comes to pass.
This world is but a pretext,
a make-believe. Wadhans, 579.

੩੬੩. ਭਾਣੈ ਤਖ਼ਤਿ ਵਡਾਈਆ,
ਭਾਣੈ ਭੀਖ ਉਦਾਸਿ ਜੀਉ.
ਭਾਣੈ ਥਲ ਸਿਰਿ ਸਰੁ ਵਹੈ,
ਕਮਲੁ ਫੁਲੈ ਆਕਾਸਿ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ, ੭੬੨.

363. If it pleases God,
He exalts one to the throne,
as another renounces the world and goes abegging.
If it pleases Him,
the sea may flow over the desert
and the lotus may bloom in the sky. Suhi, 762.

੩੬੪. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ,
ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ. ਗੂਜਰੀ, ੫੦੪.

364. Whatever pleases God, He does.
No one can gainsay it. Gujri, 504.

192

GOD IS ETERNAL
ਰੱਬ ਸਦੀਵੀ ਹੈ

੩੬੫. ਸਭ ਦੁਨੀ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ, ਮੁਕਾਮੁ ਏਕੁ ਰਹੀਮੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

365. The whole world is subject to coming and going.
The Lord of Mercy alone is permanent. Siri, 64.

੩੬੬. ਅਸਮਾਨੁ ਧਰਤੀ ਚਲਸੀ, ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

366. The sky and the earth will pass away.
The One alone will remain for ever. Siri, 64.

੩੬੭. ਜੁਗੁ ਜੁਗੁ ਸਾਚਾ ਹੈ, ਭੀ ਹੋਸੀ
ਕਉਣੁ ਨ ਮੂਆ, ਕਉਣੁ ਨ ਮਰਸੀ ? ਮਾਰੂ, ੧੦੨੨.

367. The True One has existed in all ages
and will forever be.
As regards man,
is there yet one who has not ended in death ?
Maru, 1022.

੩੬੮. ਦਿਨ ਰਵਿ ਚਲੈ, ਨਿਸਿ ਸਸਿ ਚਲੈ,
ਤਾਰਿਕਾ ਲਖ ਪਲੋਇ;
ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ਹੈ,
ਨਾਨਕਾ ਸਚੁ ਬੁਗੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

368. The sun, the day, the moon, the night,
and the innumerable stars shall all pass away.
Only God is eternal and shall stay for ever. .
Nanak tells this truth. Siri, 64.

193

GOD IS FORMLESS
ਰੱਬ ਅਰੂਪ/ਨਿਰਾਕਾਰ ਹੈ

੩੬੯. ਨਾ ਤਿਸੁ ਰੂਪੁ, ਨ ਰੇਖਿਆ ਕਾਈ. ਸੂਹੀ, ੭੫੦.

369. God has neither form nor material sign. Suhi, 750.

੩੭੦. ਸਹਸ ਤਵ ਨੈਨ, ਨਨ ਨੈਨ ਹੈ ਤੋਹਿ ਕਉ
ਸਹਸ ਮੂਰਤਿ ਨਨਾ ਏਕ ਤੋਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

370. You have thousands of eyes, O Lord !
and yet You have not even one. Dhanasri, 663.

194
GOD IS LOVE
ਰੱਬ ਪਿਆਰ–ਸਰੂਪ ਹੈ

੩੭੧. ...ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਏਕੇ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

371. God is the only love. Asa, 360.

੩੭੨. ਆਪੇ ਰਸੀਆ, ਆਪਿ ਰਸੁ, ਆਪੇ ਰਾਵਣਹਾਰੁ.
ਆਪੇ ਹੋਵੈ ਚੋਲੜਾ, ਆਪੇ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ;
ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਮੇਰਾ ਸਾਹਿਬੁ, ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

372. God Himself is the relisher, the relish,
and the enjoyer as well.
He Himself is the bride
and the spouse in bed with her.
He is my Master
who immersed in love, pervades everywhere. Siri, 23.

195
GOD IS TRUTH
ਰੱਬ ਸੱਚ–ਸਰੂਪ ਹੈ

੩੭੩. ਸਤਿ ਕਰਤਾਰ. ਜਨਮਸਾਖੀ.184

373. God, the Creator, is True and Eternal. Janamsakhi

੩੭੪. ਆਪੇ ਸਚੁ,
ਭਾਵੈ ਤਿਸੁ ਸਚੁ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

374. God Himself is True.
And it is only Truth that He likes. Siri, 25.

੩੭੫. ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ,
ਸਾਚੁ ਨਾਇ... ਜਪੁ, ੨.

375. True is the Lord.
True is His Name. Jap, 2.

੩੭੬. ਆਦਿ ਸਚੁ, ਜੁਗਾਦਿ ਸਚੁ,
ਹੈ ਭੀ ਸਚੁ, ਨਾਨਕ ਹੋਸੀ ਭੀ ਸਚੁ. ਜਪੁ, ੧.

376. God was True in the beginning.
He was True throughout the ages.
He is true now and will beTrue for ever. Jap, 1.

IX

196

GOD, MAN OF (GURMUKH)

ਗੁਰਮੁਖ

੩੭੭. ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਇ,
ਸੁ ਰਾਚੈ ਨਾਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

377. He who is Gurmukh[1]
is imbued with the holy Name. Prabhati, 1330.

੩੭੮. ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ, ਦਾਨੁ, ਇਸਨਾਨੁ.
ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਗੈ ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੨.

378. The God-oriented are blessed with
devotion to Name, charitable nature and purity.
They are spontaneously attuned to God. Ramkali, 942.

੩੭੯. ਬੋਲਹਿ ਸਾਚੁ, ਮਿਥਿਆ ਨਹੀ ਰਾਈ,
ਚਾਲਹਿ ਗੁਰਮੁਖਿ, ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੭.

379. The man of God speaks the truth
and is never false.
He follows the Guru's word
and lives in God's will. Gauri, 227.

੩੮੦. ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਦ, ਬੇਦ ਬੀਚਾਰੁ
ਗੁਰਮੁਖਿ ਮਜਨੁ, ਚਜੁ ਅਚਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੨.

380. For the man of God
reflection on the Word
is the *Nada*[2] and *Veda*.
His ablution and code of conduct
are also based on this. Ramkali, 932.

---

1. *GURMUKH* : i.e. turned to God or Guru (cf. Manmukh, i.e., turned to self); inspired with the Guru-given light; man of God; man of religion; God-conscious; saint, enlightened seer.

2. *NADA* : Subtle and sublime music said to be heard by the Yogis in their trance.

197

GOD-IMBUED

ਪ੍ਰਭ-ਰਾਤੇ

੩੮੧. ...ਪ੍ਰਭ ਰਾਤਉ, ਸੁਖ ਸਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

381. Imbued with God, one is ever full of joy. Siri, 62.

198

GOD-INTOXICATED

ਰੱਬ ਦਾ ਦੀਵਾਨਾ

੩੮੨. ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ,
ਜਾ ਸਾਹਿਬ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ.
ਮੰਦਾ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕਉ,
ਅਵਰੁ ਭਲਾ ਸੰਸਾਰੁ. ਮਾਰੂ, ੯੯੧.

382. He indeed is God-intoxicated
who holds the Lord dear;
Considers himself as unworthy
and the rest of the world as good. Maru, 991.

X

199

GOD'S ADMIRERS

ਰੱਬ ਦੇ ਪਰਸੰਸਕ

੩੮੩. ਸਾਲਾਹੀ ਸਾਲਾਹਿ,
ਏਤੀ ਸੁਰਤਿ ਨ ਪਾਈਆ.
ਨਦੀਆ ਅਤੈ ਵਾਹ,
ਪਵਹਿ ਸਮੁੰਦਿ ਨ ਜਾਣੀਅਹਿ. ਜਪੁ, ੫

383. Admirers praise Him,
but do not know the extent of His greatness;
As streams and rivulets flowing into the sea
do not know its depth or vastness. Jap, 5.

200
GOD'S APPROVAL/ ACCEPTANCE
ਰੱਬ ਦੀ ਪਰਵਾਨਗੀ/ਮਨਜ਼ੂਰੀ

੩੮੪. ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣੁ,

ਤਾ ਖਸਮੈ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਾਇਸੀ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

384. He who obeys the command of God,

is approved and admitted to His palace. Asa, 471.

੩੮੫. ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਜੋ ਚਲੈ,

ਸੋ ਪਵੈ ਖਜਾਨੈ. ਆਸਾ, ੪੨੧.

385. He who abides by the will of God,

is accepted and treasured by Him. Asa, 421.

੩੮੬. ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਸਾਖਤੀ,

ਦਰਗਹ ਸਚੁ ਕਬੂਲੁ. ਮਾਰੂ, ੧੦੯੦

386. One is approved only

if one submits oneself to the will of the Lord-commandant,

in Whose court only Truth is accepted.

Maru, 1090.

201

GOD'S ARTI

ਰੱਬ ਦੀ ਆਰਤੀ, ਪੂਜਾ

੩੮੭. ਗਗਨ ਮੈ ਥਾਲੁ, ਰਵਿ ਚੰਦੁ ਦੀਪਕ ਬਨੇ,
ਤਾਰਿਕਾ ਮੰਡਲ ਜਨਕ ਮੋਤੀ;
ਧੂਪੁ ਮਲਆਨਲੋ, ਪਵਣੁ ਚਵਰੋ ਕਰੇ,
ਸਗਲ ਬਨਰਾਇ ਫੂਲੰਤ ਜੋਤੀ;
ਕੈਸੀ ਆਰਤੀ ਹੋਇ, ਭਵਖੰਡਨਾ ! ਤੇਰੀ ਆਰਤੀ,
ਅਨਹਤਾ ਸਬਦ ਵਾਜੰਤ ਭੇਰੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

387. For the *Arti** (worship) of God,
the firmament becomes the salver,
the sun and the moon are the lamps,
while the galaxies of stars are as scattered pearls.
The fragrance of the sandal-wood provides incense,
the wind the chowrie-fan;
All vegetation are the flower-offerings
and the uncaused celestial music
becomes the temple-drums.
What a wonderful form of worship this is
(performed with all Nature participating in it)
Of Him who is the King of Light
and the Destroyer of Fear ! Dhanasri, 663.

੩੮੮. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ,
ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

388. Submission to God's will,
is His true worship. Dhanasri, 663.

******ARTI*** :- An Indian form of worship which is performed with lamps, etc.**

202

GOD'S BENEVOLENCE

ਰੱਬ ਦੀ ਬਖ਼ਸ਼ਿਸ਼

੩੮੯. ਬਹੁਤਾ ਕਰਮੁ, ਲਿਖਿਆ ਨ ਜਾਇ.

ਵਡਾ ਦਾਤਾ, ਤਿਲੁ ਨ ਤਮਾਇ. ਜਪੁ, ੫.

389. God's benevolence is great

and is beyond description.

He is the great Giver

who gives all and covets nothing. Jap, 5.

203

GOD'S BRIDE

ਰੱਬ ਦੀ ਨਾਰ, ਪਤਨੀ

੩੯੦. ਹਰਿ ਕੀ ਨਾਰਿ ਸੁ ਸਰਬ ਸੁਹਾਗਣਿ,

ਰਾਂਡ ਨ ਮੈਲੈ ਵੇਸੇ. ਸੂਹੀ, ੭੬੩.

390. God's bride is ever a blessed one.

she is never widowed

and is never shabbily dressed. Suhi, 763.

੩੯੧. ਠਾਕੁਰੁ ਏਕੁ, ਸਬਾਈ ਨਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩

391. God is the only spouse.

All other beings are His wives. Ramkali, 933.

204

GOD'S COMMAND/DIVINE ORDER

ਰੱਬ ਦਾ ਹੁਕਮ, ਈਸ਼ਵਰੀ ਆਦੇਸ਼

੩੯੨. ਹੁਕਮੀ ਹੋਵਨਿ ਜੀਅ... ਜਪੁ, ੧.

392. All life is shaped by God's ordering. Jap, 1.

੩੯੩. ਹੁਕਮੈ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ,
ਬਾਹਰਿ ਹੁਕਮ ਨ ਕੋਇ. ਜਪੁ, ੧.

393. All are subject to God's command.
Nothing is outside His sway. Jap, 1.

੩੯੪. ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸਿਰਦਾਰੁ,
ਦਰਿ ਦੀਬਾਣੀਐ. ਮਾਝ ੧੪੨.

394. They alone become nobles in His court
who obey His Orders. Majh, 142.

੩੯੫. ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ,
ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ. ਗਉੜੀ, ੧੫੬.

395. He who recognizes God's Command,
enjoys constant happiness
and peace of mind. Gauri, 156.

੩੯੬. ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ,
ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ. ਜਪੁ, ੧.

396. Submit to the Divine Order
and abide by His will
which is ingrained in our being. Jap, 1.

੩੯੭. ਹੁਕਮੀ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਏ ਰਾਹੁ. ਜਪੁ, ੨.

397. God's Command directs the path. Jap, 2.

੩੯੮. ਆਖਣੁ, ਵੇਖਣੁ, ਬੋਲਣੁ, ਚਲਣੁ,

ਜੀਵਣੁ, ਮਰਣਾ ਧਾਤੁ;

ਹੁਕਮੁ ਸਾਜਿ, ਹੁਕਮੈ ਵਿਚਿ ਰਖੈ,

ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਆਪਿ. ਮਾਝ, ੧੪੫.

398. Telling, seeing, speaking, moving, living and dying

— all are transient.

The True Lord, having established the Divine Order,

has Himself placed them all under it. Majh, 145.

੩੯੯. ਹੁਕਮੁ ਸਿਞਾਪੈ ਸਾਹ ਕਾ ਪਿਆਰੇ !

ਸਚੁ ਮਿਲੈ, ਵਡਿਆਈ ਹੋਇ. ਸੋਰਠ, ੬੩੬.

399. He who comprehends

the Divine Order of the King, O dear !

attains to the Truth and receives honour. Sorath, 636.

੪੦੦. ਜਿਵ ਜਿਵ ਹੁਕਮੁ,

ਤਿਵੈ ਤਿਵ ਕਾਰ. ਜਪੁ, ੮.

400. All are engaged in doing

what God ordains. Jap, 8.

205
GOD'S COURT
ਰੱਬ ਦਾ ਦਰਬਾਰ, ਦਰਗਾਹ

੪੦੧. ਸਚਾ ਆਪਿ, ਸਚਾ ਦਰਬਾਰੁ. ਜਪ, ੭.

401. God is true
and true is His court. Jap, 7.

੪੦੨. ਕਚ ਪਕਾਈ, ਓਥੈ ਪਾਇ. ਜਪ, ੭.

402. The true and the false
are determined in God's court. Jap, 7.

206
GOD'S DEVOTEES
ਰੱਬ ਦੇ ਭਗਤ

੪੦੩. ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਸਦਾ ਵਿਗਾਸੁ. ਜਪੁ, ੩.

403. The devotees of God are ever in bliss. Jap, 3

੪੦੪. ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਾਲਾਹਣੁ,
ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

404. The hunger of the devotees is for the praise of God,
As His True Name is their sustenance. Asa, 466.

੪੦੫. ਸਰਵਰ ਮਹਿ ਹੰਸੁ,
ਹੰਸ ਮਹਿ ਸਾਗਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੫.

405. The devotees are contained in God.
Even as God is contained in His devotees.
Dhanasari, 685.

207
GOD'S DISPLEASURE
ਰੱਬ ਦੀ ਨਾਰਾਜ਼ਗੀ, ਅਪ੍ਰਸੰਨਤਾ

੪੦੬. ਨਦਰਿ ਉਪਠੀ ਜੇ ਕਰੇ,
ਸੁਲਤਾਨਾ ਘਾਹੁ ਕਰਾਇਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

406. If God turns away
His gaze of favour,
He reduces even kings
to a blade of grass. Asa, 472.

208
GOD'S DOINGS
ਰੱਬ ਦੇ ਕਰਨੇ, ਕੰਮ, ਕਰਨੀਆਂ

੪੦੭. ਕਰਤੇ ਕੈ ਕਰਣੈ, ਨਾਹੀ ਸੁਮਾਰੁ. ਜਪੁ, ੩.

407. God's doings are beyond any count. Jap, 3.

੪੦੮. ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ,
ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ. ਜਪੁ, ੫.

408. There is no limit to God's works,
no end to His gifts. Jap, 5.

209
GOD'S EXTENT
ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਤ, ਵਿਸਤਾਰ

੪੦੯. ਤਾ ਕੀ ਗਤਿ ਮਿਤਿ
ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਣੈ... ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.

409. No one knows the state
and extent of God. Ramkali, 879.

੪੧੦. ਤੂ ਦਰੀਆਉ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ,
ਮੈ ਮਛੁਲੀ ਕੈਸੇ ਅੰਤੁ ਲਹਾ ? ਸਿਰੀ, ੨੫.

410. You, O Lord, are the River,
the All-knower, the All-seer.
How can I, a mere fish,
perceive Your expanse ? Siri, 25.

210

GOD'S FAVOURITES

ਰੱਬ ਦੇ ਮਨਪਸੰਦ, ਮਨਭਾਉਂਦੇ

੪੧੧. ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਓਹੋ ਚੰਗਾ,

ਜਿ ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ਖੁਦਾਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੬.

411. Such a one alone is dear to God

and attains His grace

who utters His Name and adores Him. Malar, 1286.

੪੧੨. ਹੁਕਮੁ ਮੰਨੇ ਸਿਰਦਾਰੁ,

ਦਰਿ ਦੀਬਾਣੀਐ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

412. They alone, who obey God's Ordinance,

are reckoned as nobles in His court. Majh, 142.

੪੧੩. ਸੇਵਕੁ, ਦਾਸੁ, ਭਗਤੁ ਜਨੁ ਸੋਈ,

ਠਾਕੁਰ ਕਾ ਦਾਸੁ, ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ. ਆਸਾ, ੩੫੫.

413. He alone is the true servant,

the true devotee, the real God-conscious,

Who is devoted and dedicated

to the service of the Master. Asa, 355.

੪੧੪. ਖਸਮ ਕੀ ਨਦਰਿ, ਦਿਲਹਿ ਪਸਿੰਦੇ,

ਜਿਨੀ ਕਰਿ ਏਕੁ ਧਿਆਇਆ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

414. They alone,

who keep God ever in their hearts,

enjoy His grace and become His favourites. Siri, 24.

211

GOD'S FEAR

ਰੱਬ ਦਾ ਡਰ, ਭੈ, ਭਉ

੪੧੫. ਸਗਲਿਆ ਭਉ ਲਿਖਿਆ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ.
ਨਾਨਕ ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰੰਕਾਰੁ, ਸਚੁ ਏਕੁ. ਆਸਾ, ੪੬੪.

415. The writ of God's fear
is set over the heads of all.
The One Formless, the True God
alone is without fear. Asa, 464.

੪੧੬. ਨਾਨਕ ਜਿਨ ਮਨਿ ਭਉ,
ਤਿਨਾ ਮਨਿ ਭਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

416. They alone have love for God
who bear His fear in their minds. Asa, 465.

੪੧੭. ਭੈ ਬਿਨੁ,
ਕੋਇ ਨ ਲੰਘਸਿ ਪਾਰਿ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

417. None can cross the Ocean of Existence
without imbibing the fear of God. Gauri, 151.

212

GOD'S GIFTS/BOUNTIES

ਰੱਬ ਦੀਆਂ ਦਾਤਾਂ, ਬਖ਼ਸ਼ਸ਼ਾਂ

੪੧੮. ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ, ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ. ਜਪੁ, ੫.

418. Men receive God's gifts
only through His grace and bounty. Jap, 5.

੪੧੯. ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ,
ਤੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤਿ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

419. As great as God Himself is,
so great are His gifts and bounties. Asa, 349.

੪੨੦. ਦਾਤੀ ਸਾਹਿਬ ਸੰਦੀਆ,
ਕਿਆ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ.
ਇਕ ਜਾਗੰਦੇ ਨਾ ਲਹੰਨਿ,
ਇਕਨਾ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਉਠਾਲਿ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

420. All bounties come from the Lord.
No one can claim them as a matter of right.
Some even awake do not get them,
while others He wakes out of sleep and blesses. Siri, 83.

213
GOD'S GLORY
ਰੱਬ ਦੀ ਪ੍ਰਭੁਤਾ, ਸੋਭਾ, ਪਰਤਾਪ

੪੨੧. ਜਿਤੁ ਮੁਖਿ ਸਦਾ ਸਲਾਹੀਐ,
ਭਾਗਾ ਰਤੀ ਚਾਰਿ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

421. They who always sing of His glory,
are blessed and radiant with His beauty. Asa, 473.

214
GOD'S GRACE
ਰੱਬ ਦੀ ਮਿਹਰ, ਕਿਰਪਾ, ਕਰਮ, ਨਦਰ

੪੨੨. ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ, ਸਚੁ ਪਾਈਐ... ਸਿਰੀ, ੬੨.

422. Truth is attained through God's grace. Siri, 62.

੪੨੩. ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ,
ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ.

423. Good actions may procure
a better quality of life.
But salvation comes only
through the grace of God. Jap, 2.

੪੨੪. ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ,
ਆਖਣੁ ਤੇਰਾ ਨਾਉ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

424. The ability to cherish God's Name
is obtained only through His grace. Dhanasri, 662.

੪੨੫. ਵਿਣੁ ਨਦਰੀ, ਨਾਨਕ ਨਹੀ ਕੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

425. No one is redeemed and attains anything
without God's glance of grace. Dhanasri, 661.

੪੨੬. ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ,
ਕਰਮੀ ਦਾਤਿ. ਜਪੁ, ੫.

426. Men receive God's gifts
only through His grace and bounty. Jap, 5.

215

GOD'S GRACIOUS GLANCE/GLAZE

ਰੱਬ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ, ਮਿਹਰ ਦੀ ਨਜ਼ਰ, ਨਦਰ

੪੨੭. ਤਿਨਾ ਸਵਾਰੇ ਨਾਨਕਾ,
ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ ਕਰੇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

427. God bedecks only those
on whom He castes His gracious glance. Asa, 475.

੪੨੮. ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ,
ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ. ਜਪੁ, ੮.

428. Man attains to ever-lasting joy
only through God's gracious glaze. Jap, 8.

216

GOD'S GREATNESS

ਰੱਬ ਦੀ ਵੱਡਿਆਈ

੪੨੯. ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ, ਵਡੀ ਨਾਈ,
ਕੀਤਾ ਜਾ ਕਾ ਹੋਵੈ. ਜਪੁ, ੫.

429. He alone is the Doer. His Name is great.
All that is accomplished, proceeds from Him. Jap, 5.

੪੩੦. ਜੇਵਡੁ ਭਾਵੈ,
ਤੇਵਡੁ ਹੋਇ. ਜਪੁ, ੬.

430. God becomes as great
as He wishes to be. Jap, 6.

੪੩੧. ਨਾਨਕ ਵਡਾ ਆਖੀਐ,
ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਆਪੁ. ਜਪੁ, ੫.

431. God is great.
None but He alone knows how great He is. Jap, 5.

੪੩੨. ਕੇਵਡੁ ਵਡਾ, ਡੀਠਾ ਹੋਈ. ਆਸਾ, ੩੪੮-੪੯.

432. Only he who has seen God,
can know how great He is. Asa, 348-49.

੪੩੩. ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ,
ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ. ਜਪੁ, ੫.

433. In order to know God's height,
one must be as high as He is. Jap, 5.

217

GOD'S RECOGNITION

ਰੱਬ ਦੀ ਪਛਾਣ

੪੩੪. **ਸਿੱਧਾਂ ਪੁਛਿਆ :**

ਵਰਨੁ, ਭੇਖੁ, ਅਸਰੂਪੁ ਨ ਜਾਪੀ

ਕਿਉਕਰਿ ਜਾਪਸਿ ਸਾਚਾ ?

ਬਾਬੇ ਦਸਿਆ :

ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਬੈਰਾਗੀ,

ਇਬ ਤਬ ਸਾਚੋ ਸਾਚਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੫.

434. **The Sidhas asked :**

If (as you say) God has

no particular colour, garb or form,

how can He be known or recognized ?

Guru Nanak told :

They who are detached (from Maya)

and are imbued with the Name,

Recognise the Truest of the True

here, there, now and ever. Ramkali, 945.

218

GOD'S IMMANENCE

ਰੱਬ ਦੀ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕਤਾ

੪੩੫. ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਦੂਰਿ ਨਾਹੀ,

ਪ੍ਰਭੁ ਤੂੰ ਹੈ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

435. The Lord is not far off.

He is here, close at hand. Asa, 354.

੪੩੬. ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ,

ਏਕੁ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹੀ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

436. The One God pervades everywhere.

He alone dwells in every soul. Asa, 433.

੪੩੭. ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਤਤੁ ਨ ਪਾਈਐ,

ਅਲਖੁ ਵਸੈ ਸਭ ਮਾਹਿ. ਮਾਰੂ, ੧੦੯੩.

437. Without the grace and guidance of the Guru,

this essence of Truth

that the Inaccessible God abides in all creation,

is not realized. Maru, 1093.

੪੩੮. ਜੋ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਬਾਹਰਿ ਦੇਖਹੁ,

ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਜੀਉ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

438. He who is within is also without.

There is no other besides Him. Sorath, 599.

219

GOD'S INFINITY

ਰੱਬ ਦੀ ਅਨੰਤਤਾ

੪੩੯. ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ,

ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ. ਜਪੁ, ੫.

439. There is no limit to God's works,

There is no end to His gifts. Jap, 5.

੪੪੦. ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਪੈ ਕੀਤਾ ਆਕਾਰੁ. ਜਪੁ, ੫.

440. We cannot ever know

the extent of His creation. Jap, 5.

੪੪੧. ਅੰਤ ਕਾਰਣਿ ਕੇਤੇ ਬਿਲਲਾਹਿ,

ਤਾ ਕੇ ਅੰਤ ਨ ਪਾਏ ਜਾਹਿ;

ਏਹੁ ਅੰਤੁ ਨ ਜਾਣੈ ਕੋਇ,

ਬਹੁਤਾ ਕਹੀਐ, ਬਹੁਤਾ ਹੋਇ.

441. Countless tax their hearts trying to ascertain His limits

but His limits cannot be found.

No one will ever discover them.

The more we say about them

the more there is left to be said. Jap, 5.

੪੪੨. ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ,

ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ. ਜਪੁ, ੫.

442. God alone knows how high,

how great, how infinite He is. Jap, 5.

220

GOD'S LOVE

ਰੱਬ ਦਾ ਪਿਆਰ, ਪ੍ਰੇਮ

੪੪੩. ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾ ਰਸੀ,
ਸਭਿ ਬੁਰਿਆਈਆ ਛਾਰੁ. ਸੂਹੀ, ੭੮੬.

443. All sins are eliminated
by the supreme nectar of God's Love. Suhi, 786.

੪੪੪. ਮਨ ਰੇ !
ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਬਿਨੁ ਪਿਆਰ ? ਸਿਰੀ, ੬੦.

444. O man !
you will not be released
without cherishing Love for God. Siri, 60.

221

GOD'S MERCY

ਰੱਬ ਦਾ ਰਹਿਮ, ਦਇਆ, ਤਰਸ

੪੪੫. ਨਦਰੀ ਕਰਮਿ,
ਲਘਾਏ ਪਾਰਿ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

445. The gracious God
ferries men through life
in His mercy. Asa, 465.

222

GOD'S MYSTERY

ਰੱਬ ਦਾ ਰਹੱਸ, ਭੇਦ, ਮਰਮ

੪੪੬. ਪੜਿਐ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ,
ਬੁਝਿਐ ਪਾਵਣਾ. ਮਾਝ, ੧੪੮.

446. The Divine mystery
is revealed not through reading,
but through right understanding. Majh, 148.

XI

223

GOD'S NAME

ਰੱਬ ਦਾ ਨਾਂ, ਹਰੀ–ਨਾਮ, ਨਾਮ

੪੪੭. ੧ਓ ਸਤਿ ਨਾਮੁ. ਮੂਲ–ਮੰਤਰ, ੧.

447. There is but one God, the Supreme Being
His Name is Eternal Truth. Mul,mantar, 1.

੪੪੮. ਸਾਚਾ ਸਾਹਿਬੁ,
ਸਾਚੈ ਨਾਇ. ਆਸਾ, ੯.

448. True is the Lord. True is His Name. Asa, 9.

੪੪੯. ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓ,
ਆਪੀਨੈ ਰਚਿਓ ਨਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

449. God created Himself from Himself,
And then He assumed the Name. Asa, 463.

੪੫੦. ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ, ਤੇਤਾ ਨਾਉ;
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ, ਨਾਹੀ ਕੋ ਥਾਉ. ਜਪੁ, ੪.

450. Whatever God has made
is an expression of His Name.
There is no place in creation
where His Name does not pervade. Jap, 4.

੪੫੧. ਨਾਮ ਤਤੁ,
ਸਭ ਹੀ ਸਿਰਿ ਜਾਪੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੩.

451. The Essence of the Name
is supreme over all that exists. Ramkali, 943.

੪੫੨. ਕਲ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

452. The most sublime thing in the Kali-age
is the Name of God. Dhanasri, 662.

੪੫੩. ਜਪਹੁ ਤ ਏਕੋ ਨਾਮਾ,
ਅਵਰਿ ਨਿਰਾਫਲ ਕਾਮਾ. ਸੂਹੀ, ੭੨੮.

453. Dwell only on God's Name,
as all other deeds are fruitless. Suhi, 728.

੪੫੪. ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ,
...ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.

454. Accursed are the lives and deeds of the men
who do not cherish the Name of God. Gujri, 489.

੪੫੫. ਸੰਸਾਰੁ ਰੋਗੀ,
ਨਾਮੁ ਦਾਰੂ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

455. The world is afflicted.
The Name of God
is the only remedy for it. Dhanasri, 687.

੪੫੬. ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਨਿਰੰਕਾਰੁ ਹੈ,
ਨਾਇ ਲਇਐ ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

456. Your Name, O God, is 'The Formless One'.
By dwelling on it, one does not go to hell. Asa, 465.

੪੫੭. ਰਾਮ ਨਾਮ ਊਤਮ ਗਤਿ ਹੋਈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

457. Man attains to a sublime state of bliss
through the Name of God. Prabhati, 1342.

੪੫੮. ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਤਨੁ ਜਾਲਿ,
ਜਿਨ ਜਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ. ਸੂਹਿ, ੭੮੯.

458. Burnt be the body
which has forsaken the Name of God. Suhi, 789.

੪੫੯. ...ਤੀਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

459. God's Name is itself
the real place of pilgrimage
(i.e.the source of purification). Dhanasri, 687.

੪੬੦. ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ ? ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

460. Without God's Name,
our deeds are of no avail. Prabhati, 1330.

੪੬੧. ਕਿਛੁ ਪੁੰਨ, ਦਾਨ, ਅਨੇਕ ਕਰਣੀ,
ਨਾਮ ਤੁਲਿ ਨ ਸਮਸਰੇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.

461. Alms, charities and such other ritual deeds
cannot equal the meditation
on the Name Divine. Wadhans, 566.

੪੬੨. ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ ਆਖਣੁ ਤੇਰਾ ਨਾਉ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

462. The ability to cherish God's Name
is attained through His grace. Dhanasri, 662.

੪੬੩. ਖਸਮੈ ਭਾਵੈ ਓਹੋ ਚੰਗਾ,
ਜਿ ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ਖੁਦਾਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੬.

463. He who utters God's Name,
is dear to God. Malar, 1286.

੪੬੪. ਮੰਨੇ ਨਾਉ ਸੋਈ ਜਿਣਿ ਜਾਇ,
ਅਉਰੀ ਕਰਮ ਨ ਲੇਖੈ ਲਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੪.

464. He who believes in God's Name will succeed,
as no other deed is of any account
in His court. Ramkali, 954.

੪੬੫. ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ,
ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

465. There can be no salvation
without dwelling upon the Name of God. Dhanasri, 663.

੪੬੬. ਜਗ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ,
ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

466. The only profit to be earned in this world
is the Name of God
Which can be earned only
by dwelling on the Guru's Word. Siri, 55.

੪੬੭. ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਧਨੁ ਨਿਰਮਲੋ,
ਜੇ ਦੇਵੈ ਦੇਵਣਹਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

467. God's Name is the purest wealth.
Man obtains it only
if He, the Giver,
is disposed to give it. Siri, 62.

XII

224

GOD'S NAME, ABODE OF

ਹਰੀ-ਨਾਮ ਦਾ ਨਿਵਾਸ-ਅਸਥਾਨ

੪੬੮. ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ,

ਆਪੇ ਕਰਤਾ, ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੬.

468. Within the body abides the Name of God

Who Himself is the creator

and is immortal. Maru, 1026.

੪੬੯. ਨਾਵੈ ਅੰਦਰਿ ਹਉ ਵਸਾਂ,

ਨਾਉ ਵਸੈ ਮਨਿ ਆਇ. ਸਿਰਿ ੫੫.

469. I abide in the Name,

and the Name abides in me. Siri, 55.

225

GOD'S NAME, ATTAINMENT TO

ਨਾਮ ਪਰਾਪਤੀ ਦਾ ਰਾਹ, ਪਹੁੰਚ

੪੭੦. ਗੁਰੁ ਪਉੜੀ, ਬੇੜੀ ਗੁਰੂ,

ਗੁਰੁ ਤੁਲਹਾ ਹਰਿ ਨਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੭.

470. The Guru is the ladder, the boat, the raft

by means of which

one may obtain God's Name. Siri, 17.

226

GOD'S NAME, EFFICACY OF

ਹਰੀ-ਨਾਮ ਦੀ ਤਾਸੀਰ, ਕਾਰਗਰਤਾ

੪੭੧. ਕਟੇ ਪਾਪ ਅਸੰਖ,
ਨਾਵੈ ਇਕ ਕਣੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੩.

471. An atom of God's Name
rids us of countless sins. Malar, 1283.

੪੭੨. ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਹਉਮੈ ਜਾਇ,
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਚਿ ਰਹੇ ਸਮਾਇ.
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਬੀਚਾਰੁ,
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ.
ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ ਹੋਇ,
ਨਾਨਕ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੧.

472. He who is saturated with the divine Name,
rids himself of his ego
and abides always in the Truth.
He meditates on the way of true Yoga (Union)
and so finds the door of salvation.
He even acquires
an understanding of the three worlds
and so attains to eternal bliss. Ramkali, 941.

੪੭੩. ਸੁਣਿਐ
ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ. ਜਪੁ, ੩.

473. By hearkening to the Name of God
sufferings and sins are annulled. Jap, 3.

੪੭੪. ਨਾਨਕ ਸਾਚੁ ਨਾਮਿ
ਮਲੁ ਖੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੮

474. The true Name washes away
all impurity of the mind. Gauri, 228.

227

GOD'S NAME, HUNGER FOR

ਹਰੀ-ਨਾਮ ਦੀ ਭੁੱਖ

੪੭੫. ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਾਲਾਹਣੁ,
ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

475. The hunger of the devotees is to Praise God.
His True Name is their Sustenance. Asa, 466.

੪੭੬. ਮਾਰੂ ਮੀਹਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ, ਅਗੀ ਲਹੈ ਨ ਭੁਖ.
ਰਾਜਾ ਰਾਜਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ, ਸਾਇਰ ਭਰੇ ਕਿ ਸੁਕ.
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ, ਕੇਤੀ ਪੁਛਾ ਪੁਛ. ਮਾਝ, ੧੪੮.

476. As the desert is not satisfied with rain
or a fire with wood
or a king with his existing dominions;
So is the thirst of the seas for more water
which remains unquenched.
This is also true of the hunger for the True Name
which, likewise, is never satisfied. Majh, 148.

228

GOD'S NAME, REPETITION OF

ਹਰੀ-ਨਾਮ ਦਾ ਸਿਮਰਨ

੪੭੭. ਆਖਾ ਜੀਵਾ, ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ,
ਆਖਣਿ ਅਉਖਾ, ਸਾਚਾ ਨਾਉ.
ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ,
ਉਤੁ ਭੂਖੈ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੂਖ. ਆਸਾ, ੯.

477. By repeating God's Name, I live;
by forgetting it, I die.
Repeating the Name of the True One is quite hard;
but he who hungers for it and partakes of it,
all his woes whither away. Asa, 9.

229

GOD'S NAME : SOURCE OF BLISS

ਹਰੀ-ਨਾਮ : ਸੁਖ-ਸਹਿਜ ਦਾ ਸੋਮਾ

੪੭੮. ...ਸਭਿ ਸੁਖ ਸਾਚਉ ਨਾਮੁ... ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

478. The Name of the True Lord
is the source of all bliss. Malar, 1279.

੪੭੯. ਰਾਮਨਾਮ,
ਊਤਮ ਗਤਿ ਹੋਈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

479. Man attains to the sublime state of bliss
through the Name of God. Prabhati, 1342.

੪੮੦. ਸਭਿ ਸੁਖ ਮੁਕਤਿ ਨਾਮ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ,
ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰ ਧਾਰੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੧੩.

480. All the comforts and salvation lie in the utterance
of God's Name, in reciting His Holy Word
and in lodging it in the heart. Maru, 1013.

230

GOD'S NAME : SOURCE OF HONOUR

ਹਰੀ-ਨਾਮ : ਪਤ-ਪ੍ਰਸਿੱਧੀ ਦਾ ਸੋਮਾ

੪੮੧. ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਤਰਣਾ, ਨਾਇ ਪਤਿ ਪੂਜ,
ਨਾਉ ਤੇਰਾ ਗਹਣਾ, ਮਤਿ ਮਕਸੂਦੁ;
ਨਾਇ ਤੇਰੈ ਨਾਉ, ਮੰਨੇ ਸਭ ਕੋਇ,
ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ, ਪਤਿ ਕਬਹੁ ਨ ਹੋਇ. ਪਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੭.

481. Only through Your Name, O God,
one can swim across the Ocean of Existence
and gather honour and regard in the world.
Your Name adorns one with glory
and fulfils the purpose of all pleading.
Through Your Name alone
one can gather repute and respect everywhere.
Without Your Name, O Lord,
one is never bestowed with honour. Prabhati, 1327.

231

GOD'S NAME : SOURCE OF PURIFICATION

ਹਰਿ–ਨਾਮ : ਸੁੱਚਮ ਦਾ ਸੋਮਾ

੪੮੨. ਤਨੁ ਸੂਚਾ ਸੋ ਆਖੀਐ,
ਜਿਸੁ ਮਹਿ ਸਾਚਾ ਨਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੯.

482. Pure is the body
wherein abides the true Name of the Lord. Siri, 19.

੪੮੩. ਭਰੀਐ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਕੈ ਸੰਗਿ,
ਓਹ ਧੋਪੈ ਨਾਵੈ ਕੈ ਰੰਗਿ. ਜਪੁ, ੪.

483. If the mind be defiled by sin and evil,
it can be cleaned only with devotion to God's Name.
Jap, 4.

੪੮੪. ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ, ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ,
ਨਾਮੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੪.

484. The body, the mind and the speech become pure
by cherishing the Name of God. Ramkali, 944.

232

GOD'S NAME : SOURCE OF SALVATION

ਹਰੀ–ਨਾਮ : ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸੋਮਾ

੪੮੫. ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵਸਿ;
ਮੁਕਤਿ ਨਾਮਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੈ. ਭੈਰਉ, ੧੧੨੭.

485. None would attain salvation,
without devotion to the Name Divine.
And the redeeming Name is obtained
through the guidance of the True Guru. Bhairo, 1127.

੪੮੬. ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ,
ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

486. There can be no salvation
without dwelling upon the Name of God. Dhanasri, 663.

233

GOD'S NAME : SOURCE OF VIRTUES AND POWERS

ਹਰੀ–ਨਾਮ : ਸ਼ੁਭ ਗੁਣਾਂ ਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸੋਮਾ

੪੮੭. ਸੁਣਿਐ ਸਤੁ, ਸੰਤੋਖੁ ਗਿਆਨੁ. ਜਪੁ, ੩.

487. By hearkening to the Name of God,
truth, contentment and spiritual illumination
are bestowed. Jap, 3.

੪੮੮. ਸੁਧਿ, ਬੁਧਿ, ਸੁਰਤਿ,
ਨਾਮਿ ਹਰਿ ਪਾਈਐ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

488. Intuition, intellect and right understanding
are gained through
absorption in the Name Divine. Malar, 1256.

234

GOD'S NAME IS PANACEA

ਹਰੀ–ਨਾਮ : ਸਰਬ ਔਖਦੀ, ਅਕਸੀਰ

੪੮੯. ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੂਖ,
ਤਿਤੁ ਭੂਖੈ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੂਖ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

489. All aches and pains of the one
who hungers for the True Name,
are consumed in that hunger. Asa, 349.

੪੯੦. ਸੰਸਾਰੁ ਰੋਗੀ, ਨਾਮੁ ਦਾਰੂ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

490. The Name of God is the only remedy
for the suffering humanity. Dhanasri, 687.

XIII

235

GOD'S NEARNESS

ਰੱਬ ਦੀ ਨਿਕਟਤਾ

੪੯੧. ਨੇੜਾ ਹੈ, ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਣਿਅਹੁ,

ਨਿਤ ਸਾਰੇ ਸੰਮਾਲੇ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.

491. God is near; do not think Him far away.

He always cares for and remembers us. Gujri, 489.

੪੯੨. ਬੋਲਹੁ ਸਾਚੁ, ਪਛਾਣਹੁ_ਅੰਦਰਿ,

ਦੂਰਿ ਨਾਹੀ, ਦੇਖਹੁ ਕਰਿ ਨੰਦਰਿ. ਮਾਰੂ. ੧੦੨੬.

492. Speak the truth and realise the Lord within

for, He is not far from you.

You have only to see Him intuitively. Maru, 1026.

੪੯੩. ਸਹੁ ਨੇੜੈ, ਧਨ ਕੰਮਲੀਏ !

ਬਾਹਰੁ ਕਿਆ ਢੂਢੇਹਿ ? ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

493. The Spouse is near at hand,

O foolish bride,

Whom are you seeking outside ? Tilang, 722.

236

GOD'S OMNIPOTENCE

ਰੱਬ ਦੀ ਸਰਬ-ਸ਼ਕਤੀਮਾਨਤਾ

੪੯੪. ਸੀਹਾ, ਬਾਜਾ, ਚਰਗਾ, ਕੁਹੀਆ, ਏਨਾ ਖਵਾਲੇ ਘਾਹ;
ਘਾਹੁ ਖਾਨਿ ਤਿਨਾ ਮਾਸ ਖਵਾਲੇ, ਏਹਿ ਚਲਾਏ ਰਾਹ.
ਨਦੀਆ ਵਿਚਿ ਟਿਬੇ ਦੇਖਾਲੇ, ਥਲੀ ਕਰੇ ਅਸਗਾਹ.
ਕੀੜਾ ਥਾਪਿ ਦੇਇ ਪਾਤਿਸਾਹੀ, ਲਸਕਰ ਕਰੇ ਸੁਆਹ.
ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਜੀਵਹਿ ਲੈ ਸਾਹਾ, ਜੀਵਾਲੇ ਤਾ ਕਿ ਅਸਾਹ ?
ਨਾਨਕ ਜਿਉ ਜਿਉ ਸਚੇ ਭਾਵੈ, ਤਿਉ ਤਿਉ ਦੇਇ ਗਿਰਾਹ. ਮਾਝ, ੧੪੪.

494. If God so wills,
he may cause tigers, hawks, kestrels and falcons to eat grass.
He may likewise cause
grass-eating animals to eat meat.
He can thus change life's pattern
as He pleases.
He may similarly cause islands to form in streams
and turn deserts into oceans.
He may even exalt a worm to kingship
and reduce an army to dust.
All creatures live by breathing,
but even without breathing they may still live
if He so wills it.
Hence, the True One sustains life
as it pleases Him. Majh, 144.

237

GOD'S OMNIPRESENCE

ਰੱਬ ਦੀ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕਤਾ

੪੯੫. ਸਗਲ ਰੂਪ, ਵਰਨ, ਮਨ ਮਾਹੀ,
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਏਕੋ ਸਾਲਾਹੀ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

495. He alone should be praised
Who pervades all forms, colours and hearts. Gauri, 223.

੪੯੬. ਸਿਦਕੁ ਕਰਿ ਸਿਜਦਾ, ਮਨੁ ਕਰਿ ਮਖਸੂਦੁ,
ਜਿਹ ਧਿਰਿ ਦੇਖਾ, ਤਿਹ ਧਿਰਿ ਮਉਜੂਦੁ. ਸਿਰੀ, ੮੪.

496. By making faith your bowing
and knowledge of mind your aim,
You will find God present wherever you look. Siri, 84.

੪੯੭. ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇ,
ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

497. God pervades everywhere
and motivates all things in His will.

238

GOD'S OMNISCIENCE

ਰੱਬ ਦੀ ਸਰਬੱਗਤਾ

੪੯੮. ਵਿਣੁ ਬੋਲੇ, ਜਾਣੈ ਸਭੁ ਸੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

498. God knows all without being told. Dhanasri, 661.

੪੯੯. ਨਾਨਕ ਜਾਣੈ, ਜਾਣੁ ਸੁਜਾਣੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

499. The wise God knows everything. Dhanasri, 662.

239

GOD'S ONENESS

ਰੱਬ ਦੀ ਇੱਕਵਤਾ, ਇਕਈਸ਼ਵਰਤਾ

੫੦੦. ਸਰਬੰ ਸਾਚਾ ਏਕੁ ਹੈ,
ਦੂਜਾ ਨਾਹੀ ਕੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੦.

500. There is One Eternal Lord in all spots.
There is none other. Dhanasri, 660.

੫੦੧. ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ,
ਏਕੁ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹੀ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

501. The One God pervades everywhere.
He alone dwells in every soul. Asa, 433.

੫੦੨. ਗੁਣੁ ਏਹੋ, ਹੋਰੁ ਨਾਹੀ ਕੋਇ,
ਨਾ ਕੋ ਹੋਆ, ਨਾ ਕੋ ਹੋਇ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

502. His unique quality is
that there is no other like Him.
There never was
nor will there ever be. Asa, 349.

੫੦੩.ਠਾਕੁਰੁ ਏਕੁ, ਸਬਾਈ ਨਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.

503. God is the sole spouse.
All other beings are His wives. Ramkali, 933.

੫੦੪. ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ. ਜਪੁ, ੨.

504. The Sustainer of all life is the One. Jap, 2.

੫੦੫. ਅਸਮਾਨੁ ਧਰਤੀ ਚਲਸੀ,
ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

505. The sky and the earth will pass away.
Then the One Alone will remain. Siri, 64.

240
GOD'S PLAY
ਰੱਬ ਦੀ ਖੇਡ

੫੦੬. ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ,
ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ! ਆਸਾ, ੪੬੩.

506. Your entire creation
and Laws of Nature are real.
O True King ! Asa, 463.

241
GOD'S PLEASURE
ਰੱਬ ਦੀ ਖ਼ੁਸ਼ੀ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ

੫੦੭. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ,
ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ. ਜਪੁ, ੬.

507. God does and will do what pleases Him.
No one can say what He should do. Jap, 6.

੫੦੮. ਜੋ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ, ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ. ਜਪੁ, ੪.

508. That alone is good which pleases God. Jap, 4.

੫੦੯. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ,
ਸਾਈ ਗਲ ਚੰਗੀ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੬.

509. Whatever pleases God,
is good and pleasant. Tilang, 726.

੫੧੦. ਜੇ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਦੇ ਵਡਿਆਈ,
ਜੇ ਭਾਵੈ ਦੇਇ ਸਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

510. If it pleases God, He bestows glory
or awards punishment. Asa, 417.

੫੧੧. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ,
ਕਾਗਹੁ ਹੰਸੁ ਕਰੇਇ. ਸਿਰੀ, ੯੧.

511. God turns one who is pleasing to Him,
from a crow into a swan. Siri, 92.

੫੧੨. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਨਾਨਕਾ,
ਹੁਕਮੁ ਸੋਈ ਪਰਵਾਨੋ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

512. Whatever pleases God's will,
that alone prevails. Siri, 25.

242

GOD'S PRAISE

ਰੱਬ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤ-ਸਲਾਹ

੫੧੩. ...ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ,
ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਹੋਈ... ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

513. The best of action, the purest deed,
to be done in this world,
is to sing the praise of God. Sorath, 599.

੫੧੪. ਸਿਫਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਦਰਬਾਰਿ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

514. Our bond with the Court Divine is established
only through the singing of His praises. Majh, 143.

੫੧੫. ਜਿਸੁ ਨੋ ਬਖਸੇ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹ,
ਨਾਨਕ ਪਾਤਿਸਾਹੀ ਪਾਤਿਸਾਹੁ. ਜਪੁ, ੫.

515. He on whom God bestows the gift of His praise,
is the king of kings. Jap, 5.

੫੧੬. ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ, ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

516. Good conduct,
according to the Master's teaching,
is in itself a praise of God. Prabhati, 1343.

੫੧੭. ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਾਲਾਹਣੁ,
ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

517. The hunger of the devotees is for the praise of God,
as His True Name is their sustenance. Asa, 466.

243

GOD'S PRICE/VALUE

ਰੱਬ ਦੀ ਕੀਮਤ, ਮੁੱਲ

੫੧੮. ...ਅਮੁਲੋ ਅਮੁਲੁ, ਆਖਿਆ ਨ ਜਾਇ,

ਆਖਿ ਆਖਿ, ਰਹੇ ਲਿਵ ਲਾਇ. ਜਪੁ, ੫.

518. Everything of God is priceless,
every attribute invaluable
and beyond description.
Those who try to describe Him
become lost for words. Jap, 5.

੫੧੯. ਨਾਨਕ ਕਾਗਦ ਲਖ ਮਣਾ,
ਪੜਿ ਪੜਿ ਕੀਚੈ ਭਾਉ;
ਮਸੂ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ,
ਲੇਖਣਿ ਪਉਣੁ ਚਲਾਉ;
ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ,
ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੫.

519. If I were to study thousands of learned books
and understand their entire import;
If I were to write with an ocean of ink
and with the speed of the wind;
I would still be unable, O God,
to estimate Your value
or say how great is Your Name. Siri, 15.

244
GOD'S PROVISION
ਰੱਬ ਦੀ ਰਸਦ-ਪੁਚਾਈ

੫੨੦. ਪਰੰਦਏ ਨ ਗਿਰਾਹ ਜਰ,
ਦਰਖਤ ਆਬ ਆਸ ਕਰ,
ਦਿਹੰਦ ਸੁਈ, ਏਕ ਤੁਈ, ਏਕ ਤੁਈ. ਮਾਝ, ੧੪੪.

520. Birds have no money
for the provision of anything.
They rest their hope
on natural water and trees.
God alone provides for them all.
He alone, yes, He the One. Majh, 144.

245
GOD'S SEAT
ਰੱਬ ਦਾ ਆਸਣ

੫੨੧. ਆਸਣੁ ਲੋਇ ਲੋਇ ਭੰਡਾਰ. ਜਪੁ, ੭.

521. God has His dwelling places
and stores everywhere. Jap, 7.

੫੨੨. ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਥਾਈ
ਏਕੁ ਵਸਿਆ ਮਨ ਮਾਹੀ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

522. The One God pervades everywhere.
He alone dwells in every soul. Asa, 433.

੫੨੩. ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

523. Seated within the universe,
God watches His creation with delight. Asa, 463

246
GOD'S SECOND
ਰੱਬ ਦਾ ਸਾਨੀ, ਜੋੜ

੫੨੪. ਦੂਜਾ ਕਉਣੁ ਕਹਾ ? ਨਹੀ ਕੋਈ.
ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ, ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ. ਗਉੜੀ ੨੨੩.

524. Whom should I call the second
when there is none other than God ?
He, the immaculate One, alone pervades all. Gauri, 223.

੫੨੫. ਜੋ ਅੰਤਰਿ ਸੋ ਬਾਹਰਿ ਦੇਖਹੁ,
ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਜੀਉ.
ਗੁਰਮੁਖਿ ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਦੇਖਹੁ,
ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਮੋਈ ਜੀਉ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

525. He who is within you,
view the same without,
There is no other besides Him.
By the Master's teaching,
know all existence to be one;
As His Light alone is pervasive in each being. Sorath, 599.

247
GOD'S SEPARATION
ਰੱਬ ਦਾ ਵਿਛੋੜਾ

੫੨੬. ਮੈ ਰੋਵੰਦੀ, ਸਭੁ ਜਗੁ ਰੁਨਾ,
ਰੁੰਨੜੇ ਵਣਹੁ ਪੰਖੇਰੂ,
ਇਕੁ ਨ ਰੁਨਾ ਮੇਰੇ ਤਨ ਕਾ ਬਿਰਹਾ,
ਜਿਨਿ ਹਉ ਪਿਰਹੁ ਵਿਛੋੜੀ. ੫੫੮.

526. Seeing me weeping, the whole world has wept,
even the birds in the woods have wept.
It was only my sense of separation,
which parted me from my Lord,
that did not join me in my weeping. Wadhans, 558.

੫੨੭. ਕਿਉ ਨ ਮਰੀਜੈ, ਜੀਅੜਾ ਨ ਦੀਜੈ,
ਜਾ ਸਹੁ ਭਇਆ ਵਿਡਾਣਾ ? ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

527. Why do I not die and give up my life
when my spouse has forsaken me ? Wadhans, 558.

248

GOD'S SERVANT
ਰੱਬ ਦਾ ਸੇਵਕ

੫੨੮. ਸੋ ਸੇਵਕੁ ਸੇਵਾ ਕਰੇ,
ਜਿਸ ਨੋ ਹੁਕਮੁ ਮਨਾਇਸੀ.
ਹੁਕਮਿ ਮੰਨਿਐ ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣੁ,
ਤਾ ਖਸਮੈ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਾਇਸੀ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

528. He alone serves God
whom God causes to abide by His order.
It is by obeying that,
he becomes approved
and is admitted to His palace. Asa, 471.

੫੨੯. ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ, ਕਰਮਿ ਚੜਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

529. God's servants are they
who serve Him with offerings of good deeds. Asa, 465.

੫੩੦. ਬੰਦੇ ਸੇ ਜਿ ਪਵਹਿ ਵਿਚਿ ਬੰਦੀ,
ਵੇਖਣ ਕਉ ਦੀਦਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

530. God's true devotees are those
who adopt the way of submission
in order to have sight of Him. Asa, 465.

੫੩੧. ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਸੰਤੋਖੀਈ, ਜਿਨੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ,
ਓਨੀ ਮੰਦੈ ਪੈਰੁ ਨ ਰਖਿਓ, ਕਰਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਧਰਮੁ ਕਮਾਇਆ.
ਓਨੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨਾ, ਅੰਨੁ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

531. The contented are they
who dwell upon none but the Truest of theTrue
and serve Him truly.
They do not tread the path of evil.
They do good and practise righteousness.
They loosen worldly bonds
and eat and drink in moderation. Asa, 467.

੫੩੨. ਵਖਤੁ ਵੀਚਾਰੇ, ਸੁ ਬੰਦਾ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੮੪.

532. He who uses his span of life rightly,
and contemplates his duty at the right time,
is the true servant of God. Sir, 84.

੫੩੩. ਸੇਵਾ ਕਰੇ, ਸੁ ਚਾਕਰੁ ਹੋਇ. ਸੂਹੀ, ੭੨੮.

533. He who serves God is His servant. Suhi, 728.

249
GOD'S SERVICE
ਰੱਬ ਦੀ ਸੇਵਾ

੫੩੪. ਅਬੇ ਤਬੇ ਕੀ ਚਾਕਰੀ, ਕਿਉ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ?

ਪਥਰ ਕੀ ਬੇੜੀ ਜੇ ਚੜੇ, ਭਰ ਨਾਲਿ ਬੁਡਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੨੦.

534. None can reach the Lord's court

by serving all and sundry

(i.e. by believing in many gods.)

For, whoever boards a boat of stone,

must surely sink with it. Asa, 420.

੫੩੫. ਲਾਇ ਚਿਤੁ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ,

ਮੰਨਿ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਕੰਮੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੬.

535. Render service with devoted heart

and let faith in His Name be your vocation. Sorath, 596.

250
GOD'S SPOUSAL ENJOYMENT
ਰੱਬ ਦੀ ਸੇਜ-ਮਾਣਨੀ

੫੩੬. ਗੁਰਮੁਖਿ ਰਵਹਿ ਸੋਹਾਗਣੀ,

ਸੋ ਪ੍ਰਭੁ ਸੇਜ ਭਤਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

536. God, the Spouse, enjoys on His couch

the love of only chaste and righteous wives Siri, 21.

251

GOD'S TRANSCENDENCE

ਰੱਬ ਦੀ ਸਰਵ-ਉੱਚਤਾ, ਅਪਰੰਪਰਤਾ

੫੩੭. ਕਥਨਾ ਕਥੀ ਨਾ ਆਵੈ ਤੋਟਿ,

ਕਥਿ ਕਥਿ ਕਥੀ, ਕੋਟੀ ਕੋਟਿ ਕੋਟਿ. ਜਪ, ੨.

537. There is no end to the ways

in which God has been described.

Yet all powers of expression have failed to

describe this Transcendent Lord;

Even though countless millions have tried

in millions of ways to tell or sing of Him. Jap, 2.

੫੩੮. ਵਡਾ ਸਾਹਿਬੁ, ਊਚਾ ਥਾਉ,

ਊਚੇ ਉਪਰਿ, ਊਚਾ ਨਾਉ.

ਏਵਡੁ ਊਚਾ ਹੋਵੈ ਕੋਇ,

ਤਿਸੁ ਊਚੇ ਕਉ ਜਾਣੈ ਸੋਇ.

ਜੇਵਡੁ ਆਪਿ, ਜਾਣੈ ਆਪਿ ਆਪਿ... ਜਪੁ, ੫.

538. God is great and His throne is very high.

His Name is higher than the highest.

One must be as high as He

to know how high He is.

He alone knows His height and greatness. Jap, 5.

252

GOD'S UNIQUE BESTOWAL

ਰੱਬ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਦਾਤ, ਬਖ਼ਸ਼ਸ਼

੫੩੯. ਨਾਨਕ ਨਿਰਗੁਣਿ ਗੁਣੁ ਕਰੇ,

ਗੁਣਵੰਤਿਆ ਗੁਣੁ ਦੇ;

ਤੇਹਾ ਕੋਇ ਨ ਸੁਝਈ,

ਜਿ ਤਿਸੁ ਗੁਣੁ ਕੋਇ ਕਰੇ. ਜਪੁ, ੨.

539. God is so merciful that

He bestows virtue on the repenting non-virtuous

and increases blessedness on the striving virtuous.

But I cannot think of any one

who can do Him any good in return.

253

GOD'S UNIQUE KINGSHIP

ਰੱਬ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀ

੫੪੦. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋਈ ਕਰਸੀ,

ਹੁਕਮੁ ਨ ਕਰਣਾ ਜਾਈ.

ਸੋ ਪਾਤਿਸਾਹੁ, ਸਾਹਾ ਪਾਤਿਸਾਹਿਬੁ,

ਨਾਨਕ ਰਹਣੁ ਰਜਾਈ. ਜਪੁ, ੬.

540. God ordains as He wishes.

No one can order what he should do.

For, He is the King, the King of Kings;

and we are only to live as He wills. Jap, 6.

254

GOD'S WILL

ਰੱਬ ਦੀ ਰਜ਼ਾ, ਭਾਣਾ

੫੪੧. ਜਿਉ ਸਾਹਿਬੁ ਰਾਖੈ, ਤਿਉ ਰਹੈ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

541. Men should live, as God wills. Siri, 25.

੫੪੨. ਜੋ ਕਿਛੁ ਵਰਤੈ, ਸਭ ਤੇਰੀ ਰਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

542. Whatever happens, is all in Your will. Gauri, 151.

੫੪੩. ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਜੋ ਚਲੈ,
ਸੋ ਪਵੈ ਖਜਾਨੈ. ਆਸਾ, ੪੨੧.

543. He who submits to the will of God,
is accepted and treasured by Him. Asa, 421.

੫੪੪. ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ, ਭਾਣੈ ਹੋਇ,
ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ. ਜਪੁ, ੫.

544. Liberation from bondage
comes by God's grace.
None else has any say (i.e. can intercede) in this. Jap, 5.

੫੪੫. ਤਾ ਕਉ ਬਿਘਨੁ ਨ ਲਾਗਈ,
ਚਾਲੈ ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ. ਆਸਾ, ੪੨੧.

545. He who walks in the will of God,
faces no impendiment. Asa, 421.

੫੪੬. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ,
ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਮਾਨੁਖ ! ਆਸਾ, ੪੧੭

546. That alone happens which pleases God.
Nothing is in the hands of man
who is completely helpless. Asa, 417.

੫੪੭. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ ਸੋਈ ਹੂਆ.
ਅਵਰੁ ਨ ਕਰਣੈ ਵਾਲਾ ਦੂਆ. ਗਉੜੀ, ੧੫੪.

547. Whatever God willed, has come to pass;
For, there is no other Doer except Him. Gauri, 154

੫੪੮. ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਸਾਖਤੀ,
ਦਰਗਹ ਸਚੁ ਕਬੂਲੁ. ਮਾਰੂ, ੧੦੯੦.

548. One is approved only if one submits oneself
to the will of the Lord-commandant
in whose court only Truth is accepted. Maru, 1090.

੫੪੯. ਸੋ ਕਰੇ ਜਿ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

549. God does whatever He wills. Asa, 475.

੫੫੦. ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ, ਹੁਕਮੇ ਜਾਇ.
ਆਗੋ ਪਾਛੈ ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

550. Man comes and goes by God's will
which pervades everywhere and everything
for all time. Gauri, 151.

੫੫੧. ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਭਾਣੈ ਤਿਸੈ ਰਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

551. Pain and pleasure are part of God's will. Gauri, 223.

255

GOD'S WORD, REVEALED WORD

ਰੱਬ ਦੀ ਬਾਣੀ; ਸ਼ਬਦ; ਇਲਹਾਮ

੫੫੨. ਇਹ ਬਾਣੀ ਮਹਾ ਪੁਰਖ ਕੀ,
ਨਿਜ ਘਰਿ ਵਾਸਾ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫

552. This Word is of the Supreme Being.
It enables one to obtain peace within one's self.
Ramkali, 935.

੫੫੩. ਬਾਣੀ ਬਿਰਲਉ ਬੀਚਾਰਸੀ... ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.

553. Rare is the one
who reflects on God's Word. Ramkali, 935.

੫੫੪. ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ,
ਤਾ ਕੋ ਪਾਵੈ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

554. He who loves God's True Word
will reach the gate of salvation. Dhanasri, 661.

੫੫੫. ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ,
ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨੁ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

555. As the Word of the Lord descends to me,
so I make it known, O Lalo ! Tilang, 722.

256

GOD'S WORKS

ਰੱਬ ਦੇ ਕੰਮ-ਕਾਰ

੫੫੬. ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਕੀ ਸਾਚੀ ਕਾਰ. ਜਪੁ, ੭.

556. True He is,
True are his works. Jap, 7.

੫੫੭. ਅੰਤੁ ਨ ਕਰਣੈ, ਦੇਣਿ ਨ ਅੰਤੁ. ਜਪੁ, ੫.

557. There is no limit to God's works,
There is no end to His gifts. Jap, 5.

257

GOD'S WRIT

ਰੱਬ ਦੀ ਲਿਖਤ, ਪਰਵਾਨਾ

੫੫੮. ਸਰਬ ਜੀਆ ਸਿਰਿ ਲੇਖੁ ਧੁਰਾਹੁ,
ਬਿਨੁ ਲੇਖੈ ਨਹੀ ਕੋਈ ਜੀਉ, ਸੋਰਠਿ, ੫੯੮.

558. The Lord's writ is over the heads of all.
There is none over whom this writ is not effective. Sorath, 598.

੫੫੯. ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਿਉ ਮੇਟੀਐ
ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਰਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੯.

559. The writ of a human's fate,
written before he is born
and scribed under God's own will,
cannot be obliterated without His grace. Siri, 59.

੫੬੦. ਲੇਖੁ ਨ ਮਿਟਈ ਹੇ ਸਖੀ !
ਜੋ ਲਿਖਿਆ ਕਰਤਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੭.

560. The writ, as inscribed by the Creator,
cannot be effaced (without His grace),
O friend ! Ramkali, 937.

੫੬੧. ਜੀਅ ਉਪਾਇ, ਰਿਜਕੁ ਦੇ ਆਪੇ;
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇਆ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

561. God Himself creates and sustains all creatures,
and His writ runs over one and all. Maru, 1042.

੫੬੨. ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ, ਕਰਤੈ ਕਰਿ ਪਾਇਆ,
ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ. ਸੂਹੀ, ੭੬੩.

562. None, except God,
can erase the effect of our past deeds,
already recorded by God Himself. Suhi, 763.

੫੬੩. ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਪਾਈਐ... ਆਸਾ, ੪੧੮.

563. Man receives only as much as is written in his lot
by God Himself. Asa, 418.

੫੬੪. ਸਭੁ ਹੁਕਮੋ ਵਰਤੈ, ਹੁਕਮਿ ਸਮਾਇ. ਬਸੰਤ, ੧੧੮੮.

564. God's writ runs over all
and all merge in His will. Basant, 1188.

XIV
258
(THE) GODLY AND THE WORLDLY
ਸਾਧੂ ਤੇ ਸੰਸਾਰੀ

੫੬੫. ਭਗਤਾ ਤੈ ਸੈਸਾਰੀਆ,

ਜੋੜੁ ਕਦੇ ਨ ਆਇਆ. ਮਾਝ, ੧੪੫.

565. God's devotees and worldlings

can never join in companionship. Majh, 145.

XV
259
GODS AND GODDESSES
ਦੇਵਤੇ ਅਤੇ ਦੇਵੀਆਂ

੫੬੬. ਦੇਵੀ ਦੇਵਾ ਪੂਜੀਐ ਭਾਈ !

ਕਿਆ ਮਾਗਉ ਕਿਆ ਦੇਹਿ ?

ਪਾਹਣੁ ਨੀਰਿ ਪਖਾਲੀਐ ਭਾਈ !

ਜਲ ਮਹਿ ਬੂਡਹਿ ਤੇਹਿ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੭.

566. What can one expect

from the worship of gods and goddesses ?

What can one ask of them

and what can they possibly give ?

These stone-gods that are washed with water,

also sink in water.

How can they that sink in water,

ferry others across the Ocean of Existance ? Sorath, 637.

260
GODS AND SEERS
ਦੇਵਤੇ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ੀ-ਮੁੰਨੀ

੫੬੭. ਬ੍ਰਹਮਾ, ਬਿਸਨੁ, ਰਿਖੀ, ਮੁਨੀ,
ਸੰਕਰੁ, ਇੰਦੁ, ਤਪੈ, ਭੇਖਾਰੀ.
ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ, ਸੋਹੈ ਦਰਿ ਸਾਚੈ;
ਆਕੀ ਮਰਹਿ ਅਫਾਰੀ. ਮਾਰੂ, ੯੯੨.

567. Brahma, Vishnu, Shiva and Indra
and those seers, sages, asceties and mendicants,
who obey the command of God,
are honoured in His court.
But they who disobey Him,
are surely destroyed by Him. Maru, 992.

261
GOLDEN WAY
ਸੁਨਹਿਰੀ ਰਾਹ

੫੬੮. ਕੁਬੁਧਿ ਮਿਟੈ, ਗੁਰ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ,
ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੈ, ਮੋਖ ਦੁਆਰ...
ਮਾਨੈ ਹੁਕਮੁ, ਸਭੇ ਗੁਣ ਗਿਆਨੁ,
ਨਾਨਕ ਦਰਗਹ ਪਾਵੈ ਮਾਨੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੪.

568. By contemplating on the Guru's Word,
foul understanding is effaced
By meeting the True Guru,
the door to salvation is visualised.
By submitting to the will of God
man is blessed with all virtues and wisdom,
and is honoured at His portal. Ramkali, 944.

262

GOOD AND BAD

ਚੰਗਾ ਤੇ ਮੰਦਾ

੫੬੯. ਹਮ ਨਹੀ ਚੰਗੇ, ਬੁਰਾ ਨਹੀ ਕੋਇ.

ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਤਾਰੇ ਸੋਇ. ਸੂਹੀ, ੭੨੮.

569. As we lack merit so do others.

Hence, no one is altogether meritless.

God alone can make all

swim across the Ocean of Existence. Suhi, 728.

੫੭੦. ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖੀਐ... ਆਸਾ, ੪੭੩.

570. Call no one bad. Asa, 473.

੫੭੧. ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖਿ,

ਝਗੜਾ ਪਾਵਣਾ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.

571. Do not pick a quarrel

by speaking ill of anyone. Wadhans, 566.

੫੭੨. ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵੈ ਸਾਈ ਭਲੀ ਕਾਰ. ਜਪੁ, ੪.

572. That alone is good which pleases God. Jap, 4.

੫੭੩. ਅੰਦਰਹੁ ਝੂਠੇ ਪੈਜ ਬਾਹਰਿ,

ਦੁਨੀਆ ਅੰਦਰਿ ਫੈਲੁ.

ਅਠਸਠਿ ਤੀਰਥ *ਜੇ ਨਾਵਹਿ,

ਉਤਰੈ ਨਾਹੀ ਮੈਲੁ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

573. Those who are false from within

but outworldly keep pose of virtue

and flaunt themselves before the world,

will never get their impurity washed off,

Even if they bathe

at the sixty-eight places of pilgrimage*. Asa,473.

੫੭੪. ਜਿਨ ਪਟੁ ਅੰਦਰਿ ਬਾਹਰਿ ਗੁਦੜੁ,

ਤੇ ਭਲੇ ਸੰਸਾਰਿ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

574. They who have silk within and rags without

are the good ones of the world. Asa, 473.

੫੭੫. ਊਤਮ ਸੇ ਦਰਿ ਊਤਮ ਕਹੀਅਹਿ,

ਨੀਚ ਕਰਮ ਬਹਿ ਰੋਇ. ਸਿਰੀ, ੧੫.

575. Good are they who are so adjudged at God's gate.

The evil-doers can only sit outside and cry. Siri, 15.

੫੭੬. ਹੁਕਮੀ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ... ਜਪੁ, ੧.

576. High and low come to be so by His will. Jap, 1.

੫੭੭. ਭਾਵੈ ਚੰਗਾ ਭਾਵੈ ਮੰਦਾ,

ਜੈਸੀ ਨਦਰਿ ਤੁਮਾਰੀ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੧.

577. One becomes good or bad

in accordance with God's will. Basant, 1191.

---

੫੭੩ Sixty-eight holy places of pilgrimage of the Hindus, situated mostly on the banks of Indian rivers.

263

GOOD COMPANY/SOCIETY

ਸੰਗਤ, ਨੇਕ ਸੁਹਬਤ

੫੭੮. ਊਤਮੁ ਸੰਗਤਿ, ਊਤਮੁ ਹੋਵੈ.
ਗੁਣ ਕਉ ਧਾਵੈ, ਅਵਗੁਣ ਧੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੧੪.

578. Man is ennobled in noble company.
While striving for merits,
he washes of his demerits. Asa, 414.

੫੭੯. ਜਿਨ ਕੈ ਮਨਿ, ਵਸਿਆ ਸਚੁ ਸੋਈ.
ਤਿਨ ਕੀ ਸੰਗਤਿ, ਗੁਰਮੁਖਿ ਹੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੮.

579. The company of those
who cherish the True Lord within,
turns mortals into holy beings. Gauri, 228.

264

GOOD CONDUCT

ਸੁਭ ਕਰਮ, ਕਰਣੀ

੫੮੦. ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਗੁਰਮਤਿ ਸਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

580. Divine laudation is the purest action,
according to the Guru's teaching,

੫੮੧. ਜਹ ਕਰਣੀ, ਤਹ ਪੂਰੀ ਮਤ.
ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ, ਘਟੇ ਘਟਿ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

581. Where conduct is good, understanding is perfect.
Without good conduct, it is less and less.
Siri, 25.

265
GOOD DEEDS
ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ, ਆਚਾਰ-ਵਿਹਾਰ, ਵਤੀਰਾ

੫੮੨. ਵਿਣੁ ਕਰਮਾ ਕਿਛੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ,
ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਧਾਵੈ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨
582. Nothing can be obtained without good deeds,
though one may run about a great deal. Tilang, 722.

੫੮੩. ਜਪਹੁ ਤ ਏਕੋ ਨਾਮਾ,
ਅਵਰਿ ਨਿਰਾਫਲ ਕਾਮਾ. ਸੂਹੀ, ੭੨੮.
583. Dwell only on God's Name,
dwelling on any other than this is fruitless. Suhi, 728.

੫੮੪. ਸੇਵਕ ਸੇਵਹਿ, ਕਰਮ ਚੜਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.
584. They alone are true servants of God
who serve Him
with the offerings of good deeds. Asa, 465.

266
GOOD TURN
ਭਲਾਈ, ਨੇਕੀ

੫੮੫. ਜੇ ਕੋ ਏਕ ਕਰੈ ਚੰਗਿਆਈ,
ਮਨਿ ਚਿਤਿ ਬਹੁਤੁ ਬਫਾਵੈ.
ਏਤੇ ਗੁਣ, ਏਤੀਆ ਚੰਗਿਆਈਆ,
ਦੇਇ ਨ ਪਛੋਤਾਵੈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੮.
585. If one happens to do a good turn to another,
one feels proud and makes much of it.
But God who bestows so much merit
and does countless good,
Does all this graciously
and never refers to it afterwards. Prabhati, 1328.

267

GRATITUDE

ਸ਼ੁਕਰਾਨਾ, ਧੰਨਵਾਦ

੫੮੬. ਜਿਸ ਦਾ ਦਿਤਾ ਖਾਵਣਾ,

ਤਿਸੁ ਕਹੀਐ ਸਾਬਾਸਿ. ਆਸਾ, ੪੭੪.

586. Let us say "All Hail" to Him

who gives us all that we eat. Asa, 474.

268

(THE) GREAT PERSON

ਪਰਧਾਨ, ਮਹਾਨ ਪੁਰਖ

੫੮੭. ਸਚੁ ਵਰਤੁ, ਸੰਤੋਖੁ ਤੀਰਥੁ,

ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਇਸਨਾਨੁ.

ਦਇਆ ਦੇਵਤਾ, ਖਿਮਾ ਜਪਮਾਲੀ,

ਤੇ ਮਾਣਸ ਪਰਧਾਨ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

587. He alone is great

who cherishes Truth as fasting,

contentment as pilgrimage,

wisdom and contemplation as ablution,

compassion as a god

and forgiveness as his prayer-beads. Sarang, 1245.

269

GREATEST GIFT

ਸਰੇਸ਼ਟ ਸੁਗਾਤ

੫੮੮. ਨਾਉ ਨੀਰੁ ਚੰਗਿਆਈਆ,
ਸਤੁ ਪਰਮਲੁ ਤਨਿ ਵਾਸੁ.
ਤਾ ਮੁਖੁ ਹੋਵੈ ਉਜਲਾ,
ਲਖ ਦਾਤੀ ਇਕ ਦਾਤਿ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

588. By dwelling on the Name,
bathing in the water of virtue
and imbibing the fragrance of righteousness,
the face lights up and reflects an inner glory.
This is the gift of a million of gifts. Siri, 16.

270

GREED

ਲਾਲਚ

੫੮੯. ਲਾਲਚੁ ਛੋਡਹੁ ਅੰਧਿਹੋ !
ਲਾਲਚਿ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੯.

589. Abandon greed, O blind-in-greed !
as greed is the cause of immense grief. Asa, 419.

੫੯੦. ਲਾਲਚ ਛੋਡਿ ਰਚਹੁ ਅਪਰੰਪਰਿ,
ਇਉ ਪਾਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਹੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੦.

590. Lay aside your greed
and love the Infinite Lord
So that you may find thereby,
the door of salvation. Maru, 1030.

271
GREEDY
ਲਾਲਚੀ

੫੯੧. ਲਬੁ ਅਧੇਰਾ ਬੰਦੀਖਾਨਾ,
ਅਉਗਣ ਪੈਰਿ ਲੁਹਾਰੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

591. Greed is like a dark prison
and vice is like a fetter round one's ankle. Basant, 1191.

੫੯੨. ਬੈ ਮਾਲੈ ਘੁਲਿ ਮਿਲਿ ਮਿਚਲਿ,
ਊਂਘੈ ਸਉੜਿ ਪਲੰਘੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

592. Greed merges with the wealthy as naturally
as one feeling sleepy may fall to asleep
even on a narrow bed.
Malar, 1288.

272
GUESTS
ਪਰਾਹੁਣੇ, ਮਹਿਮਾਨ, ਅਤਿਥੀ

੫੯੩. ਧਨੁ, ਜੋਬਨੁ ਅਰੁ ਫੁਲੜਾ,
ਨਾਠੀਅੜੇ ਦਿਨ ਚਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

593. Riches, beauty and flowers
all are guests for only a few days. Siri, 23.

273
GUISE, COLOUR AND CASTE
ਭੇਖ, ਵਰਣ ਤੇ ਜਾਤ

੫੯੪. ਭੇਖ ਵਰਨ ਦੀਸਹਿ ਸਭਿ ਖੇਹ. ਆਸਾ, ੩੫੨.

594. All garbs and castes
are as irrelevancies Asa, 352.

I

274

GURU (ENLIGHTENER/DIVINE PRECEPTOR)

ਗੁਰੂ, ਸਤਿਗੁਰੂ

ੳ੯੫. ਗੁਰ ਪ੍ਰਸਾਦਿ. ਮੂਲ-ਮੰਤਰ, ੧.

595. God is made known to human
by the grace of the Guru, the Enlightener. Invocation, 1.

੫੯੬. ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ,
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

596. Without the Guru, all is darkness.
Without the Word, we do not realise it. Siri, 55.

੫੯੭. ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ,
ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ ਤ, ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

597. He alone knows the right way
who meets the Guru,
And blessed with his guidance,
realises the Divine Ordinance. Ramkali, 904.

੫੯੮. ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ, ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੩.

598. God's Word is the Guru.
And the mind attuned to it is the disciple. Ramkali, 943.

੫੯੯. ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਭਗਤਿ ਨ ਭਾਉ ਹੋਇ,
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਸੰਤ ਨ ਸੰਗੁ ਦੇਇ.
ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਅੰਧੁਲੇ ਧੰਧੁ ਰੋਇ,
ਮਨੁ ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਿਰਮਲੁ, ਮਲੁ ਸਬਦਿ ਖੋਇ. ਬਸੰਤ, ੧੧੭੦.

599. Without the Guru,
there can be no bhakti, no love
and no access to the company of saints.
Without the Guru,
one blindly engages in futile endeavour.
But with the Guru, one's mind becomes purified;
For, its filth is purged by means of the Word. Basant, 1170.

੬੦੦. ਗੁਰੁ ਦੇਵਾ, ਗੁਰੁ ਅਲਖ ਅਭੇਵਾ,
ਤ੍ਰਿਭਵਣ ਸੋਝੀ, ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ. ਭੈਰਉ, ੧੧੨੫.

600. The Guru is God, ineffable, unseeable.
He who follows the Guru may comprehend
the nature of the universe. Bhairo, 1125

II

275

GURU : THE LADDER

ਗੁਰ-ਪਉੜੀ

੬੦੧. ਗੁਰੁ ਪਉੜੀ, ਬੇੜੀ ਗੁਰੂ,
ਗੁਰੁ ਤੁਲਹਾ, ਹਰਿਨਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੭.

601. The Guru is the ladder, the boat, the raft
by means of which one may attain to God. Siri, 17.

੬੦੨. ...ਗੁਰ ਪਉੜੀ ਨਿਜ ਥਾਨੁ. ਮਲਾਰੁ, ੧੨੭੯.

602. The Guru is the ladder
by which the self is reached. (i.e. realised.).Malar, 1279.

276

GURU : THE RIVER

ਗੁਰ-ਦਰੀਆਉ

੬੦੩. ਗੁਰੁ ਦਰੀਆਉ ਸਦਾ ਜਲੁ ਨਿਰਮਲੁ,
ਮਿਲਿਆ ਦੁਰਮਤਿ ਮੈਲੁ ਹਰੈ.
ਸਤਿਗੁਰਿ ਪਇਐ ਪੂਰਾ ਨਾਵਣੁ,.
ਪਸੂ ਪਰੇਤਹੁ ਦੇਵ ਕਰੈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

603. The Guru is as a river perennialy full of holy water
by bathing in which,
man is rid of the impurity of his foul understanding.
The perfect holy bath lies, therefore,
in meeting the True Guru
who then turns man's beast-and-goblin nature
into that of the angelic beings. Prabhati, 1329.

277

GURU : THE SOURCE OF LOVE

ਗੁਰੂ : ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਸੋਮਾ

੬੦੪. ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ,
ਹਉਮੈ ਮੈਲ ਨਾ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

604. Without the Guru,
the love of God does not rise in our hearts
And the dirt of ego is not wahsed away. Siri, 60.

III

278

GURU'S SERVICE

ਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ

੬੦੫. ਗੁਰ ਕੀ ਸੇਵਾ ਸੋ ਕਰੇ,
ਜਿਸੁ ਆਪਿ ਕਰਾਏ. ਆਸਾ, ੪੨੧.

605. He alone serves the Guru
who is brought to do so by the Lord Himself. Asa, 421.

279

GURU'S TEACHING

ਗੁਰੂ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼, ਸਿੱਖਿਆ

੬੦੬. ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ, ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ,
ਤਿਸ ਕੈ ਚਾਨਣਿ, ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ;
ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਪਰਗਟੁ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

606. There is Light among all
and that Light is God's Ownself
which pervades and enlightens everyone.
But it becomes manifest only
through the teaching
and guidance of the Guru. Dhanasri, 663.

280
GURU'S WORD
ਗੁਰੂ ਦਾ ਵਾਕ/ਸ਼ਬਦ/ਬਾਣੀ

੬੦੭. ਗੁਰ ਵਾਕੁ ਨਿਰਮਲੁ,
ਸਦਾ ਚਾਨਣੁ... ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

607. The Guru's Word is ever-pure
and ever-illuminating. Dhanasri, 687.

੬੦੮. ਜਗ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ;
ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

608. The only profit to be earned in this world
is the Name of God.
This can be earned only
by dwelling on the Guru's Word and teaching. Siri, 55.

੬੦੯. ਰੂੜੀ ਬਾਣੀ, ਹਰਿ ਪਾਇਆ,
ਗੁਰ ਸਬਦੀ ਬੀਚਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੬.

609. Beauteous is the Guru's Word
by contemplation of which
God is attained. Ramkali, 936.

੬੧੦. ਧੁਨਿ ਮਹਿ ਧਿਆਨੁ, ਧਿਆਨ ਮਹਿ ਜਾਨਿਆ;
ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥ ਕਹਾਨੀ. ਰਾਮਕਲੀ, 879.

610. Such is the inexpressible tale of the Guru's Word
that its melody leads to concentration.
and concentration leads to knowledge. Ramkali, 879.

281
GURU'S WORD OR ACTION
ਗੁਰੂ ਦੀ ਕਥਨੀ ਜਾਂ ਕਰਨੀ

੬੧੧. ਗੁਰ ਕਹਿਆ ਸਾ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ,
ਗੁਰ ਕੀ ਕਰਣੀ ਕਾਹੇ ਧਾਵਹੁ ? ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.

611. Act as directed by the Guru.
You need not rush to cavil at his actions. Ramkali, 933.

I

282

GURU NANAK DEV : ABOUT HIMSELF

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਆਪਣੇ ਬਾਰੇ

੬੧੨. ਪੰਚ ਤਤ ਕਾ ਪੁਤਲਾ,
ਨਾਨਕ ਮੇਰਾ ਨਾਉ. ਜਨਮਸਾਖੀ

612. I am a puppet
compounded of five elements.
My name is Nanak. Janam-sakhi.

੬੧੩. ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ਸਾਹ ਕਾ, ਨਾਨਕੁ ਬਉਰਾਨਾ.
ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ, ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਾ । ਮਾਰੂ, ੯੯੧.

613. I, insane Nanak, am mad
after the Divine King.
I have become crazy after Him
and I recognise none other than Him. Maru, 991.

II

283

GURU NANK DEV : BARD/MINSTREL OF THE LORD

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਰੱਬ ਜੀ ਦੇ ਢਾਢੀ

੬੧੪. ਹਉ ਢਾਢੀ ਵੇਕਾਰੁ,
ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

614. I was a bard out of work.
God blessed me with His service. Majh, 150.

੬੧੫. ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਸਾਲਾਹਿ,
ਪੂਰਾ ਪਾਇਆ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

615. By praising the True One
and adoring the Eternal Truth,
I have attained to the Perfect Lord. Majh, 150.

੬੧੬. ਹਉ ਢਾਢੀ ਕਾ ਨੀਚ ਜਾਤਿ,
ਹੋਰਿ ਉਤਮ ਜਾਤਿ ਸਦਾਇਦੇ.
ਤਿਨ ਮੰਗਾ ਜਿ ਤੁਝੈ ਧਿਆਇਦੇ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

616. I am God's minstrel of a low caste,
others claim to be of higher castes.
But I seek only the company of those
who meditate on You, O Lord ! Asa, 468.

284

GURU NANAK DEV : BEGGAR OF LORD'S VISION

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਰੱਬੀ ਦੀਦਾਰ ਦੇ ਭੀਖਕ

੬੧੭. ਭਉ ਤੇਰਾ ਭਾਂਗ, ਖਲੜੀ ਮੇਰਾ ਚੀਤੁ,
ਮੈ ਦੇਵਾਨਾ ਭਇਆ ਅਤੀਤੁ.
ਕਰ ਕਾਸਾ ਦਰਸਨ ਕੀ ਭੂਖ,
ਮੈ ਦਰਿ ਮਾਗਉ ਨੀਤਾ ਨੀਤ.
ਤਉ ਦਰਸਨ ਕੀ ਕਰਉ ਸਮਾਇ,
ਮੈ ਦਰਿ ਮਾਗਤੁ ਭੀਖਿਆ ਪਾਇ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੧.

617. Your fear, O God, is my hemp-drug
and my mind is the leather pouch which holds it.
I have turned mad through this intoxication
and have become an anchorite.
With my hands as the begging bowl,
I hunger for nothing but Your sight
which I beg, day after day, at Your door.
Bless me Lord with Your gracious glance
as I call like a beggar at Your portal.
Pray dole out this charity to me. Tilang, 721.

285

GURU NANAK DEV : BELIEVER IN LORD'S IMMANENCE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਰੱਬ ਜੀ ਦੀ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ੀ

੬੧੮. ਦੂਰਿ ਨ ਜਾਨਾ, ਅੰਤਰਿ ਮਾਨਾ,
ਹਰਿ ਕਾ ਮਹਲੁ ਪਛਾਨਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੮.

618. I know that You are not far away.
I believe that You are within
and I know Your mansion too. Tukhari, 1108.

੬੧੯. ਤੂੰ ਸਭਨੀ ਥਾਈ, ਜਿਥੈ ਹਉ ਜਾਈ,
ਸਾਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰੁ ਜੀਉ. ਆਸਾ, ੪੩੮.

619. You exist everywhere.
Wherever I go I find You, O our True Creator ! Asa, 438

286

GURU NANAK DEV : SLAVE OF THE LORD

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਰੱਬ ਜੀ ਦੇ ਸੇਵਕ, ਗੋਲੇ, ਗ਼ੁਲਾਮ

੬੨੦. ਅਪੁਨੇ ਠਾਕੁਰ ਕੀ ਹਉ ਚੇਰੀ;
ਚਰਨ ਗਹੇ ਜਗਜੀਵਨ ਪ੍ਰਭ ਕੇ,
ਹਉਮੈ ਮਾਰਿ ਨਿਬੇਰੀ. ਸਾਰੰਗ, ੧੧੯੭.

620. I am the slave to my Master, God
I grasp His feet.
He the Life-of-all-Life has rid me of my ego.
Sarang, 1197.

੬੨੧. ਮੁਲ ਖਰੀਦੀ ਲਾਲਾ ਗੋਲਾ, ਮੇਰਾ ਨਾਉ ਸਭਾਗਾ.
ਗੁਰ ਕੀ ਬਚਨੀ ਹਾਟਿ ਬਿਕਾਨਾ,
ਜਿਤੁ ਲਾਇਆ ਤਿਤੁ ਲਾਗਾ. ਮਾਰੂ, ੯੯੧.

621. I am a bought bond-slave of the Lord.
and my name is Lucky.
I was sold in the market at His bidding
and now I go the way He bids. Maru, 991.

287

GURU NANAK DEV : SPOKESMAN OF THE LORD

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਰੱਬ ਜੀ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ

੬੨੨. ਜੈਸੀ ਮੈ ਆਵੈ ਖਸਮ ਕੀ ਬਾਣੀ,
ਤੈਸੜਾ ਕਰੀ ਗਿਆਨੁ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

622. As the Word of the Lord descends to me,
so I make it known, O Lalo ! Tilang, 722.

੬੨੩. ਤਾ ਮੈ ਕਹਿਆ ਕਹਣੁ,
ਜਾ ਤੁਝੈ ਕਹਾਇਆ. ਵਡਹੰਸ, ੫੬੬.

623. I spoke only what You, O God,
inspired me to speak. Wadh, 566.

288

GURU NANK DEV : TRADER OF THE LORD

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਰੱਬ ਜੀ ਦੇ ਵਣਜਾਰੇ

੬੨੪. ਮੈਂ ਬਨਜਾਰਨਿ ਰਾਮ ਕੀ,
ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਵਖਰੁ ਵਾਪਾਰੁ. ਗਉੜੀ, ੧੫੭

624. I am a merchant of God, the All-pervading Lord,
I deal only in the merchandise of His Name. Gauri, 157.

੬੨੫. ਨਾਨਕ ਤੇਰਾ ਬਾਣੀਆ,
ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਮੈ ਰਾਸਿ.
ਮਨ ਤੇ ਧੋਖਾ ਤਾ ਲਹੈ,
ਜਾ ਸਿਫਤਿ ਕਰੀ ਅਰਦਾਸਿ. ਵਡਹੰਸ, ੫੫੭.

625. Nanak is the trader for that Lord
Who is also his only capital.
The doubts of his mind depart only
when he praises and prays to Him. Wadhans, 557.

III

289

GURU NANAK DEV : THE MONOTHEIST

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਇਕਈਸ਼ਵਰਵਾਦੀ

੬੨੬. ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ,
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਪੂਜਉ,
ਮੜੈ ਮਸਾਣਿ ਨਾ ਜਾਈ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੪.

626. I do not believe in Duality.
I worship none but God.
I neither visit tombs nor crematoriums. Sorath, 634.

੬੨੭. ਦੂਜਾ ਕਉਣੁ ਕਹਾ ? ਨਹੀ ਕੋਈ.
ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ, ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

627. Whom should I name the Second,
when there is no one other than God ?
He, the Immaculate One, alone, pervades all. Gauri, 223.

290

GURU NANAK DEV : THE POET

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਰੱਬ ਜੀ ਦੇ ਸ਼ਾਇਰ, ਕਵੀ

੬੨੮. ਕਰੇ ਕਰਾਏ, ਸਭ ਕਿਛੁ ਜਾਣੈ,

ਨਾਨਕ ਸਾਇਰ ਇਵ ਕਹਿਆ. ਆਸਾ, ੪੩੪.

628. "God Himself does everything

or causes others to do whatever He wills.

He also knows everything."–

So says Nanak, the poet of the Lord. Asa, 434.

੬੨੯. ਸਾਸੁ ਮਾਸੁ, ਸਭੁ ਜੀਉ ਤੁਮਾਰਾ,

ਤੂ ਮੈ ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ.

ਨਾਨਕੁ ਸਾਇਰੁ ਏਵ ਕਹਤੁ ਹੈ,

ਸਚੇ ਪਰਵਰਦਗਾਰਾ ! ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੦.

629. "My breath, flesh and soul—all are Yours.

To me You are extremely dear,

O You, the true Provider of All !

So says Nanak, the poet.

Dhanasri, 660.

291

GURU NANAK DEV : THE PROCLAIMER OF TRUTH

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਸੱਚ ਦੇ ਐਲਾਨਚੀ, ਢੰਡੋਰਚੀ

੬੩੦. ਸਚ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ,

ਸਚੁ ਸੁਣਾਇਸੀ ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

630. Nanak utters the Word of the True One.

And proclaims the Truth at the appointed time.

Tilang, 723.

੬੩੧. "ਦਿਨ ਰਵਿ ਚਲੈ, ਨਿਸਿ ਸਸਿ ਚਲੈ,

ਤਾਰਿਕਾ ਲਖ ਪਲੋਇ;

ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ ਹੈ",

ਨਾਨਕਾ ਸਚ ਬੁਗੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

631. "The day and night, sun and moon,

and the innumerable stars

shall all pass away.

Only God is eternal

and shall stay for ever,"

Nanak tells the truth. Siri, 64.

੬੩੨. ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ,

"ਸਬਦਿ ਸਾਚੈ, ਮੇਲਿ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ". ਆਸਾ, ੪੩੯.

632. Nanak utters the truth :

'The long estrangement of the soul and the Supreme Soul

can end in their reunion

Only through the contemplation

of the True Word. Asa, 439.

292

GURU NANAK DEV : THE UNIQUE TRAVELLER

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਅਦੁੱਤੀ ਯਾਤਰੀ

੬੩੩. ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਤ ਭਏ ਉਦਾਸੀ,
ਦਰਸਨ ਕੈ ਤਾਈ ਭੇਖ ਨਿਵਾਸੀ.
ਸਾਚ ਵਖਰ ਕੇ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ,
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.

633. I left my home in search of the righteous
and am following this course
to evolve a new philosophy of life.
Being a pedlar of Truth,
I trade in Truth.
It is only through the righteous
that I shall be able
to ferry my following across
the Ocean of Existence. Ramkali, 939.

293

GURU NANAK DEV : THE WONDERSTRUCK

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਵਿਸਮਾਦਿਤ ਪੁਰਖ

੬੩੪. ਵੇਖਿ ਵਿਡਾਣੁ,
ਰਹਿਆ ਵਿਸਮਾਦੁ ! ਆਸਾ, ੪੬੪.

634. O, I am amazed
at the wonders of the universe. Asa, 464.

੬੩੫. ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ !
ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ ! ਸੋਰਠ, ੫੯੬.

635. Wonderous are Your plays,
my Lord ! Sorath, 596.

294

GURU NANAK DEV : THE WRITER, GOD'S SCRIBE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ : ਰੱਬ ਜੀ ਦੇ ਲਿਖਾਰੀ

੬੩੬. ਨਾਨਕ ਕਾਗਦ ਲਖ ਮਣਾ, ਪੜਿ ਪੜਿ ਕੀਚੈ ਭਾਉ.
ਮਸੂ ਤੋਟਿ ਨ ਆਵਈ, ਲੇਖਣਿ ਪਉਣੁ ਚਲਾਉ.
ਭੀ ਤੇਰੀ ਕੀਮਤਿ ਨ ਪਵੈ, ਹਉ ਕੇਵਡੁ ਆਖਾ ਨਾਉ !

636. If I were to study thousands of learned books
and understand all their import;
If I were to write with an ocean of ink
and with the speed of the wind;
I would still be unable, O God,
to estimate Your value
or say how great is Your name ! Siri, 15.

IV

295

GURU NANAK DEV ADDRESSES THE PHYSICIAN

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਵੈਦ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ

੬੩੭. ਵੈਦੁ ਬੁਲਾਇਆ ਵੈਦਗੀ, ਪਕੜਿ ਢੰਢੋਲੇ ਬਾਂਹ.
ਭੋਲਾ ਵੈਦੁ ਨ ਜਾਣਈ, ਕਰਕ ਕਲੇਜੇ ਮਾਹਿ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

637. The physician has been called in
to diagnose my ailment,
and he feels my pulse.
But the ignorant one does not know
that the pain is in my heart. Malar, 1279.

296

GURU NANAK DEV ADVISES MACHHINDRA

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਮਾਛਿੰਦਰ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਸਲਾਹ

੬੩੮. ਸੁਣਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰਾ, ਨਾਨਕੁ ਬੋਲੈ,
"ਵਸਗਤਿ ਪੰਚ ਕਰੇ ਨਹ ਡੋਲੈ,
ਐਸੀ ਜੁਗਤਿ ਜੋਗ ਕਉ ਪਾਲੇ,
ਆਪਿ ਤਰੈ ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੇ." ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

638. Listen O Machhindra !
"He who disciplines his five desires,
does not falter.
He who practises Yoga in such a way,
saves himself and his whole lineage. Ramkali, 877.

297

GURU NANAK DEV ANSWERS BASIC QUESTION

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ

ਸਵਾਲ :

੬੩੯. ਕਿਵ ਸਚਿਆਰਾ ਹੋਈਐ ?
ਕਿਵ ਕੂੜੈ ਤੁਟੈ ਪਾਲ ?

ਜਵਾਬ :

ਹੁਕਮਿ ਰਜਾਈ ਚਲਣਾ,
ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਨਾਲਿ. ਜਪੁ, ੧.

QUESTION :

639. How can one be true and qualified
for achieving attunement to the True One ?
How can the veil of falsehood be rent ?

ANSWER :

By submitting to the Divine Order
and by walking in God's Will
Which is ingrained in our being. Jap, 1.

298

GURU NANAK DEV ANSWERS BHANGAR NATH

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਭੰਗਰ ਨਾਥ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

੬੪੦. **ਜੋਗੀ ਨੇ ਪੁਛਿਆ :**

ਪੁਛੇ ਜੋਗੀ ਭੰਗਰ ਨਾਥੁ, "ਤੁਹਿ ਦੁਧ ਵਿਚ ਕਿਉਂ ਕਾਂਜੀ ਪਾਈ ?
ਫਿਟਿਆ ਚਾਟਾ ਦੁਧ ਦਾ,
ਰਿੜਕਿਆਂ ਮਖਣੁ ਹੱਥ ਨਾ ਆਈ.
ਭੇਖ ਉਤਾਰਿ ਉਦਾਸ ਦਾ,
ਵਤ ਕਿਉਂ ਸੰਸਾਰੀ ਰੀਤ ਚਲਾਈ ?"

640. **The Yogi Questioned :**

The Yogi Bhangar Nath Asked :
"Why have you mixed the *Kanji*
(a sort of vinegar, i.e. worldly affections)
into the milk (of detachment) ?* ~
The whole pot of milk (of spirituality)
has thus turned sour
and no butter (essence of spiritual living)
can now be had by churning it.
Why have you put aside
the holy robe of an ascetic,
adopted the ways of the world
and started again to live like a man of the world ?"

***That is, why have you polluted the saintly life which you have, originally, been leading by adopting now the life of a family man?**

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਆਖਿਆ :

੬੪੧. ਨਾਨਕ ਆਖੇ, "ਭੰਗਰਨਾਥ !

ਤੇਰੀ ਮਾਉ ਕੁਚੱਜੀ ਆਹੀ.

ਭਾਂਡਾ ਧੋਇ ਨ ਜਾਤਿਓਨਿ.

ਭਾਇ ਕੁਚੱਜੇ ਫਲੁ ਸੜਾਈ,

ਹੋਇ ਅਤੀਤ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਤਜਿ;

ਫਿਰਿ ਉਨ ਹੂੰ ਕੇ ਘਰ ਮੰਗਣ ਜਾਈ;

ਬਿਨ ਦਿਤੇ, ਕਛੁ ਹਥਿ ਨ ਆਈ". ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੪੦.

The Guru Answered :

641. Guru Nanak replied, "O Bhangar Nath !

your mother (i.e. your teacher) is an unskillful woman

who does not even know

that the churning-vessel must be cleaned well

before putting into use.

She has thus spoiled the whole thing.

You call yourself an ascetic

simply by giving up the family life !

and dissocating yourselves from the householders;

yet you go round and beg at their doors !

Beware ! he who gives nothing here,

cannot expect to get anything

here or hereafter. Varan Bhai Gurdas, 1/40.

299

GURU NANAK DEV ANSWERS CHARPAT NATH

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਚਰਪਟ ਨਾਥ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਚਰਪਟ ਨਾਥ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ :

੬੪੨. ਦੁਨੀਆ ਸਾਗਰੁ ਦੁਤਰੁ ਕਹੀਐ,
ਕਿਉਕਰਿ ਪਾਈਐ ਪਾਰੋ ? ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

Charpat asked :

642. "The Ocean of Existence
is said to be impassable.
How then can we cross it
and safely reach the other shore ?" Ramkali, 938.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ :

੬੪੩. "ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਨਿਰਾਲਮੁ, ਮੁਰਗਾਈ ਨੈਸਾਣੇ.
ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ, ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ." ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

Guru Nanak Answered :

643. "As the lotus thrusts upwards
and does not drown in water;
As the duck swims
and does not become wet while swimming,
So can we cross, safely and unaffectedly,
the Ocean of Existence
By attuning our minds to the Word of the Guru
and repeating the holy Name of God.* Ramkali, 938.

300

GURU NANAK DEV ANSWERS EMPEROR BABAR

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਬਾਬਰ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

੬੪੪. ਕਹਿ ਨਾਨਕ, "ਸੁਣ ਬਾਬਰ ਮੀਰ !
ਤੁਝ ਤੇ ਮਾਗੈ ਸੋ ਅਹਿਮਕ ਫ਼ਕੀਰ." ਜਨਮਸਾਖੀ, ਭਾ. ਬਾਲਾ, ੪੦੧.

644. Nanak said,
"Listen, O king Babar !
He who asks you for a gift
must be a foolish faqir." Janamsakhi, Bhai Bala, 401.

*** The Guru suggested thereby that God comes to live only in the clean heart and that essence of spirituality cannot be attained without purifying it of its impurities through the Guru's Word for doing which it is not necessary for any one to run away from the world.**

301

GURU NANAK DEV ANSWERS HIS CRITICS
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਆਪਣੇ ਨੁਕਤਾਚੀਨਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

੬੪੫. ਕੋਈ ਆਖੈ 'ਭੂਤਨਾ', ਕੋ ਕਹੈ 'ਬੇਤਾਲਾ'
ਕੋਈ ਆਖੈ 'ਆਦਮੀ, ਨਾਨਕੁ ਵੇਚਾਰਾ' !
'ਭਇਆ ਦਿਵਾਨਾ ਸਾਹ ਕਾ, ਨਾਨਕੁ ਬਉਰਾਨਾ
ਹਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਜਾਨਾ'. ਮਾਰੂ, ੯੯੧.

645. Some call me a goblin, some a sprite.
some call me just a forsaken man.
But I, the mad God-intoxicated Nanak,
have lost my reason in pursuit of Him, the Sovereign Lord.
For, I know none else but God. Maru, 991.

੬੪੬. ਤਉ ਦੇਵਾਨਾ ਜਾਣੀਐ, ਜਾ ਸਾਹਿਬ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ;
ਮੰਦਾ ਜਾਣੈ ਆਪ ਕਉ, ਅਵਰੁ ਭਲਾ ਸੰਸਾਰੁ. ਮਾਰੂ, ੯੯੧.

646. He, indeed, is truly mad (after God)
who holds the Lord dear;
considers himself as unworthy
and the rest of the world as good. Maru, 991.

੬੪੭. ਮਸਟਿ ਕਰਉ, 'ਮੂਰਖੁ' ਜਗਿ ਕਹੀਆ,
ਅਧਿਕ ਬਕਉ, ਤੇਰੀ ਲਿਵ ਰਹੀਆ.
ਭੂਲ ਚੂਕ ਤੇਰੈ ਦਰਬਾਰਿ, ਨਾਮ ਬਿਨਾ ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ ?
ਐਸੇ ਝੂਠਿ ਮੁਠੇ ਸੰਸਾਰਾ, ਨਿੰਦਕੁ ਨਿੰਦੈ ਮੁਝੈ ਪਿਆਰਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

647. If I keep silent,
people call me stupid.
If I talk too much, I cannot be attuned to You.
My shortcomings are to be judged
in Your court, O God,
And I believe that without cherishing Your Name,
my deeds are of no avail.
People are so engrossed in falsehood
that I have come to love those
Who are slandered
and condemned by them. Prabhati, 1330.

302

GURU NANAK DEV ANSWERS QAZIS AND MULLAHS OF MECCA

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਮੱਕੇ ਦੇ ਕਾਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਮੁੱਲਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਕਾਜ਼ੀਆਂ ਤੇ ਮੁੱਲਾਣਿਆਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ :

੬੪੮. ਪੁਛਣਿ ਖੋਲਿ ਕਿਤਾਬ ਨੋ,

"ਹਿੰਦੂ ਵਡਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨੋਈ" ?

The Qazis and Mullahs asked :

648. Opening the book, they asked :

"Who is the better or superior—

the Hindu or the Muslim" ?

ਗੁਰੂ–ਬਾਬੇ ਨੇ ਜਵਾਬਦਿਆਂ ਆਖਿਆ :

੬੪੯. ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਹਾਜੀਆਂ :

"ਸੁਭ ਅਮਲਾਂ ਬਾਝਹੁੰ ਦੋਵੇ ਰੋਈ ।

ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਇ,

ਦਰਗਹਿ ਅੰਦਰਿ ਲਹਿਨ ਨ ਢੋਈ ।" ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੩੩

The Guru Baba told them :

649. "Divorced from good deeds

both will be (brought to)) weeping

and will not find refuge in God's court."

Varan Bh. Gurdas 1/33.

303

GURU NANAK DEV ANSWERS SIDDHAS

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਿੱਧਾਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਸਿੱਧਾਂ ਨੇ ਪੁੱਛਿਆ :

੬੫੦. ਸਿਧ ਪੁਛਣਿ, "ਸੁਣਿ ਬਾਲਿਆ !
ਕਉਣੁ ਸਕਤ ਤੁਹਿ ਏਥੇ ਲਿਆਈ ?

The Siddhas Asked :

650. The Siddhas asked, "Listen O youngman !
what power has brought you
to this place (i.e. the Mount Sumer)"?

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ :

੬੫੧. "ਹਉ ਜਪਿਆ ਪਰਮੇਸਰੋ,
ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਸੰਗਿ ਤਾੜੀ ਲਾਈ." ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੨੮

The Guru Replied :

651. "I meditated on God
and contemplated Him
with love and devotion". Varan Bhai Gurdas, 1/28.

ਸਿੱਧਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਪੁਛਿਆ :

੬੫੨. ਫਿਰ ਪੁਛਣ ਸਿਧ, "ਨਾਨਕਾ !
ਮਾਤ ਲੋਕ ਵਿਚ ਕਿਆ ਵਰਤਾਰਾ ?"

The Siddhas asked again :

652. The Siddhas then enquired,
"Nanak ! what is happening in the world below"?

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਫਿਰ ਦਸਿਆ :

੬੫੩. ਬਾਬੇ ਕਹਿਆ ਨਾਥ ਜੀ ! 'ਸਚ ਚੰਦ੍ਰਮਾ ਕੂੜ ਅੰਧਾਰਾ.
ਕੂੜ ਅਮਾਵਸ ਵਰਤਿਆ, ਹਉ ਭਾਲਣ ਚੜ੍ਹਿਆ ਸੰਸਾਰਾ.

ਪਾਪ ਗਿਰਾਸੀ ਪਿਰਥਮੀ. ਧੌਲ ਖੜਾ ਧਰ ਹੇਠ ਪੁਕਾਰਾ.
ਸਿੱਧ ਛਪ ਬੈਠੇ ਪਰਬਤੀ, ਕੌਣ ਜਗਤ ਕਉ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ?
ਜੋਗੀ ਗਯਾਨ-ਵਿਹੂਣਿਆ, ਨਿਸ ਦਿਨ ਅੰਗ ਲਗਾਇਨ ਛਾਰਾ.
ਬਾਝ ਗੁਰੂ ਡੁਬਾ ਜਗ ਸਾਰਾ ।" ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ੧/੨੯.

The Guru then Answered :

653. The Divine Master replied, "Dear Naths !
the darkness of falsehood has eclipsed the moon of truth.
In the dark moonless night of utter falsehood,
I have set out to seek the truth world over.
Sin has enslaved the world
and the Bull (Dharma : righteousness)
standing beneath the earth,
cries in anguish for help.
Who will save the afflicted world
when the Sidhas have hidden themselves
in mountain-retreats ?
The Yogis who go about
on the earth below,
lack real wisdom.
They occupy themselves in plastering their bodies,
day and night, with ashes
and do nothing else.
The whole world is drowning
without the grace and guidance of the Guru,
(the enlightener and the true leader)".

Varan Bhai Gurdas, 1/29.

ਸਿੱਧਾਂ ਨੇ ਫਿਰ ਖਿੱਝ ਕੇ ਆਖਿਆ :

੬੫੪. ਸਿਧਿ ਬੋਲਨਿ "ਸੁਣ ਨਾਨਕਾ !
ਤੁਹਿ ਜਗ ਨੂੰ ਕਿਆ ਕਰਾਮਾਤਿ ਦਿਖਾਈ ?
ਕੁਝ ਵਿਖਾਲੇ ਅਸਾਂ ਨੋ,
ਤੁਹਿ ਕਿਉਂ ਢਿਲ ਅਵੇਹੀ ਲਾਈ" ?

The Siddhas then asked him in a challenging tone :

654. The Siddhas said, "Listen to us, Nanak ! and tell :
what miracles you have displayed to the world ?
Show some of those to us as well.
Why have yu been so dilatory
in exhibiting the same ?

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਜਵਾਬਦਿਆਂ ਦਸਿਆ :

੬੫੫. ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ, "ਨਾਥ ਜੀ !
ਅਸਾਂ ਤੇ ਵੇਖਣ ਜੋਗੀ, ਵਸਤੁ ਨਾ ਕਾਈ ।
ਗੁਰ. ਸੰਗਤਿ, ਬਾਣੀ ਬਿਨਾਂ,
ਦੂਜੀ ਓਟ ਨਹੀਂ ਹੈ ਰਾਈ ।" ਵਾਰਾਂ ਭਾ. ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੪੨.

655. The Divine Master said, O dear Nath !
I have nothing to exhibit,
no supernatural power to display.
I depend on nothing like that and have no refuge
other than the Guru-God,
the holy congregation of believers
and the holy Word of the Lord.

Varan Bh. Gurdas, 1/42

304

GURU NANAK COMMENTS ON SHEIKH FARID'S THOUGHT

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀਆਂ ਸ਼ੇਖ਼ ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਉਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ

ਸ਼ੇਖ਼ ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ ਸੀ :

੬੫੬. ਪਹਿਲੈ ਪਹਰੈ ਫੁਲੜਾ,
ਫਲੁ ਭੀ ਪਛਾ ਰਾਤਿ.
ਜੋ ਜਾਗੰਨਿ੍ ਲਹੰਨਿ ਸੇ,
ਸਾਈ ਕੰਨੋ ਦਾਤਿ. ਸਲੋਕ ਸ਼ੇਖ਼ ਫ਼ਰੀਦ, ੧੩੮੪.

Sheikh Farid had said :

656. The first part of the night yields flower
the later part fruit.
They who keep awake in God,
are alone blessed with His bounties.
Shalok Sheikh Farid, 1384.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

੬੫੭. ਦਾਤੀ ਸਾਹਿਬ ਸੰਦੀਆ,
ਕਿਆ ਚਲੈ ਤਿਸੁ ਨਾਲਿ ?
ਇਕਿ ਜਾਗੰਦੇ ਨਾ ਲਹਨਿ੍,
ਇਕਨ੍ਾ ਸੁਤਿਆ ਦੇਇ ਉਠਾਲਿ. ਸਿਰੀ, ੮੩; ੧੩੮੪.

Guru Nanak commented :

657. All bounties come from the Lord.
None can expect them from Him,
as a matter of right.
Some even awake do not get them,
while others He wakes out of sleep and blesses. Siri, 83; 1384.

ਸ਼ੇਖ਼ ਫ਼ਰੀਦ ਜੀ ਨੇ ਪਛਤਾਉਂਦਿਆਂ ਆਖਿਆ ਸੀ :

੬੫੮. ਬੇੜਾ ਬੰਧਿ ਨ ਸਕਿਓ, ਬੰਧਨ ਕੀ ਵੇਲਾ.

ਭਰਿ ਸਰਵਰੁ ਜਬ ਊਛਲੈ, ਤਬ ਤਰਣੁ ਦੁਹੇਲਾ. ਸੂਹੀ, ੭੯੪.

Sheikh Farid had repentedly observed :

658. I did not make my boat
when there was time for it.
Now, when the ocean is rough
and the waves are lashing,
it is far more difficult to cross it. Suhi, 794.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੁਆਂਦਿਆਂ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

੬੫੯. ਜਪ ਤਪ ਕਾ ਬੰਧੁ ਬੇੜੁਲਾ,
ਜਿਤੁ ਲੰਘਹਿ ਵਹੇਲਾ.
ਨਾ ਸਰਵਰੁ ਨਾ ਊਛਲੈ,
ਐਸਾ ਪੰਥੁ ਸੁਹੇਲਾ. ਸੂਹੀ, ੭੨੯.

Guru Nanak commented :

659. Let Your boat be
of God's meditation and pious endeavour.
This will enable you to cross unhampered
the Ocean of Existence.
Your path will thus become so easy
that you shall not have to face a rough ocean
and to contend with its lashing waves. Suhi, 729.

305

GURU NANAK CONVERSES WITH SHEIKH BRAHAM

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਸ਼ੇਖ਼ ਬ੍ਰਹਮ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰਾ

ਸ਼ੇਖ਼ ਬ੍ਰਹਮ ਜੀ ਨੇ ਆਖਿਆ :

੬੬੦. ਅਕੈ ਤੇ ਲੋੜੁ ਮੁਕਦਮੀ, ਅਕੈ ਤ ਅਲਹੁ ਲੋੜੁ.
ਦੁਹਿ ਬੇੜੀ ਨਾ ਲਤ ਧਰੁ, ਮਤੁ ਵੰਞਹੁ ਵਖਰੁ ਬੋੜਿ.

Sheikh Braham said :

660. Either seek worldly prosperity or seek God.
Do not put your feet on both boats
lest you should lose all your merchandise.

ਗੁਰੂ ਜੀ ਨੇ ਦਸਿਆ :

੬੬੧. ਦੁਹੀ ਬੇੜੀ ਲਤ ਧਰੁ, ਦੁਹੀ ਵਖਰੁ ਚਾੜਿ;
ਕੋਈ ਬੇੜੀ ਡੁਬਸੀ, ਕੋਈ ਲੰਘੇ ਪਾਰਿ।
ਨਾ ਪਾਣੀ ਨਾ ਬੇੜੀਆਂ, ਨਾ ਡੁਬੇ ਨਾ ਜਾਇ;
ਨਾਨਕ ਵਖਰੁ ਸਚੁ ਧਨੁ, ਸਹਿਜੇ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ.ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੪੮.

Guru Nanak replied :

661. Put your feet on both boats
and load your merchandise in both of them.
One may sink, the other may cross over.
When a man amasses
the wealth and merchandise of Truth.,
and abides naturally in God,
There is neither sea or boat;
nor sinking or any suffering accruing to Him*
Janamsakhi, Puratan, 48

ਸ਼ੇਖ਼ ਜੀ ਨੇ ਫਿਰ ਆਖਿਆ :

੬੬੨. ਫ਼ਰੀਦਾ ਚੂੜੇਲੀ ਸਿਉ ਰਤਿਆ, ਦੁਨੀਆਂ ਕੂੜਾ ਭੇਤ.
ਹੇ ਨਾਨਕ ! ਅੱਖੀ ਦੇਖਦਿਆਂ, ਉਜੜਿ ਹੋਵੇ ਖੇਤ.

***That is, abide in the True One in the midst of falsehood. Remain a householder and a man of God simultaneously.**

That is, if one boat were in the process of sinking, the other will come to the rescue soon. The love of God will save from worldly entanglements and the love of family will curb renunciation taking extreme forms. Thus imbalance in both extremes will end in the restoration of harmony.

The Sheikh then said :

662. The world becomes a place of mystery
because of our attachment with that dreadful witch (i.e. *maya*).
I have seen with my own eyes, O Nanak,
the field of life being ruined.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਫ਼ਰਮਾਇਆ :

੬੬੩. ਫ਼ਰੀਦਾ ਧੁਰਹੁ ਧੁਰਹੁ ਹੋਂਦਾ ਆਇਆ, ਚੁੜੇਲੀ ਸਿਉ ਹੇਤੁ.
ਨਾਨਕ ਖੇਤੁ ਨ ਉਜੜੈ, ਜੇ ਰਾਖਾ ਹੋਇ ਸੁਚੇਤ. ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੪੯.

The Guru replied :

663. That dreadful witch (i.e. *maya*), O Farid,
has been fascinating men since the beginning of creation.
But if the watchman remained wide-awake,
the field would remain safe from her encroachment.

ਸ਼ੇਖ਼ ਜੀ ਨੇ ਹੋਰ ਪੁਛਿਆ :

੬੬੪. ਇਕ ਸਾਹਿਬੁ ਤੇ ਦੁਇ ਹੱਦੀਂ,
ਕਿਹੜਾ ਸੇਵੀ, ਕਿਹੜਾ ਰੱਦੀਂ ?

The Sheikh asked :

664. The Lord is but One.
But there are two ways (i.e. Islam and Hinduism)
leading to Him.
Which of these two is to be accepted,
and which rejected ?

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਸਮਝਾਇਆ :

੬੬੫. ਹਿੱਕੋ ਸਾਹਿਬੁ, ਹਿੱਕਾ ਹਦਿ.
ਹਿੱਕੋ ਸੇਵਿ, ਤੇ ਦੂਜਾ ਰਦਿ. ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੬੨-੬੩.

The Guru told :

665. There is only one God
and hence there can be only one way.
Accept only that way
and reject all others. Janamsakhi, Puratan, 62-63.

306

GURU NANAK CORRECTS MIAN MITHA
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਵਲੋਂ ਮੀਆਂ ਮਿੱਠਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਸੋਧ

ਮੀਆਂ ਮਿੱਠੇ ਆਖਿਆ :

੬੬੬. ਅਵਲਿ ਨਾਂਉ ਖ਼ੁਦਾਇ ਦਾ,
ਦੂਜਾ ਨੱਬੀ ਰਸੂਲ.
ਨਾਨਕ ! ਕਲਮਾ ਜੇ ਪੜਹਿ,
ਤਾਂ ਦਰਗਹਿ ਪਵਹਿ ਕਬੂਲੁ.

Mian Mitha stated :

666. The first name is that of God
and the second is that of the Prophet.
You will find acceptance,
O Nanak, in the court of God
Only if you will repeat Kalma
(i.e. the Creed, the Muslim confession of faith).

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਨੇ ਦੱਸਿਆ :

੬੬੭. ਅਵਲਿ ਨਾਂਉ ਖ਼ੁਦਾਇ ਦਾ,
ਦਰਿ ਦਰਵਾਨ ਰਸੂਲੁ;
ਸ਼ੇਖ਼ਾ ! ਨੀਅਤਿ ਰਾਸ ਕਰਿ,
ਤਾਂ ਦਰਗਹਿ ਪਵਹਿਂ ਕਬੂਲ. ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੭੮-੭੯.

Guru Nanak stated :

667. The first name, indeed, is that of God.
Prophets are many
and they are serving as gate-keepers at His gate.
You will find acceptance
O Sheikh, in His court
only if you will cherish good intentions
and do virtuous deeds. Janamsakhi, Puratan, 78-79.

307

GURU NANAK DISMISSES PEOPLE'S CRITICISM

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਲੋਕ-ਚਰਚਾ ਬਾਰੇ ਨਿਰਣਾ

੬੬੮. ਏਸ ਕਲੀਉ ਪੰਜ ਭੀਤੀਉਂ,
ਕਿਉਂਕਰ ਰਖਾਂ ਪਤ ?
ਜਾਂ ਬੋਲਾਂ ਤਾਂ ਆਖੀਏ,
'ਬੜ ਬੜ ਕਰੇ ਬਹੁਤ' .
ਚੁਪ ਕਰਾਂ ਤਾਂ ਆਖੀਏ, 'ਇਸ ਘਟ ਨਾਹੀ ਮਤ'.
ਜੇ ਬਹਿ ਰਹਾਂ ਤਾਂ ਆਖੀਏ, 'ਬੈਠਾ ਸੱਥਰ ਘੱਤ'.
ਉਠ ਚਲਾਂ ਤਾਂ ਆਖੀਏ, 'ਛਾਰ ਗਿਆ ਸਿਰ ਘੱਤ'.
ਜੇਕਰ ਨਿਵਾਂ ਤਾਂ ਆਖੀਏ, 'ਡਰਦਾ ਕਰੇ ਭਗਤ'.
ਕਾਈ ਗਲੀ ਨਾ ਮੇਵਨੀ, ਕਿਤ ਵਲ ਕਢਾਂ ਝਤ ?
ਏਥੇ ਓਥੇ ਨਾਨਕਾ ! ਕਰਤਾ ਰਖੈ ਪਤ. ਜਨਮਸਾਖੀ, ਭਾਈ ਬਾਲਾ.

668. How should I protect my honour
from the materialists of the Kali-age ?
If I speak, they say,
"he talks too much".
If I keep silent, they say,
"he has nothing to say".
If I stay at home, they say,
" he is a bore".
If I go away, they say,
"he has run away and has brought discredlt to his family".
Even if I show humility, they say,
"he does so on account of fear"!
"Since I can never be safe
from the criticism of people,
Where should I go
to pass my time without anxiety" ?
"The Creator alone protects our honour
here and hereafter." Janamsakhi, Bhai Bala.

308

GURU NANAK DEV EXPLAINS TO ALI YAR

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦਾ ਪੀਰ ਅਲੀ ਯਾਰ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਣ

੬੬੯. **ਅਲੀ ਯਾਰ** : ਐ ਦਰਵੇਸ਼ ! ਅਜ਼ ਕੁਜਾਈ ਵ ਨਾਮ ਚਿਹ ਦਾਰੀ ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਮਨ ਅਜ਼ ਖ਼ਿਤਾਏ ਪੰਜਾਬਮ ਵ ਨਾਮਮ ਨਾਨਕ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਅਸਤ.

ਅਲੀ ਯਾਰ : ਮਾਇਨੇ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨ ਫ਼ਹਿਮੀਦਮ.

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਨਿਰੰਕਾਰ ਨਾਮੇ ਖ਼ੁਦਾ ਅਸਤ, ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਮਨਸੂਬ ਬਿਦਾਂ,
ਯਾਨੀ ਬੰਦਾ ਇ ਖ਼ੁਦਾਇਮ.

ਅਲੀ ਯਾਰ : ਰਹਿਨੁਮਾਏ ਤੋ ਕੀਸਤ ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਖ਼ੁਦਾਇ ਮਨ.

ਅਲੀ ਯਾਰ : ਖ਼ੁਦਾ ਰਾ ਬਚਹਿ ਯਾਫ਼ਤੀ ?

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ : ਬਤਰਕਿ ਖ਼ੁਦੀਏ ਖ਼ੁਦ ਵ ਬਤਰਕਿ ਮਾਸਿਵਾਏ ਅੱਲਾ.

ਗੋਸ਼ਟ; ਜਨਮਸਾਖੀ, ਭਾਈ ਬਾਲਾ, ੪੭੬.

669. **Ali Yar :** O Darvesh ! where have you come from
and what is your name ?

Guru Nanak : I have come from Panjab, the Land of Five Rivers
and my name is Nanak Nirankari.

Ali Yar : I do not understand
the meaning of the word 'Nirankari'.

Guru Nanak : 'Nirankar' is the name of God.
'Nirankari' means one who belongs to Him.
Being one of God's men and associated with Him as such,
I am, therefore, being called so.

Ali Yar : Who is your guide and teacher ?

Guru Nanak : God, our Creator.

Ali Yar : How have you attained to God ?

Guru Nanak : By subduing my ego
and by dwelling on nothing else but God.

Gosht; Janamsakhi, Bhai Bala, 476.

309

GURU NANAK DEV EXPLAINS TO BHARTHARI

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਭਰਥਰੀ ਨੂੰ ਸਮਝਾਉਣਾ

੬੭੦. ਸੁਣਿ ਭਰਥਰਿ !
ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰੁ :
'ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ,
ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੁ.' ਆਸਾ, ੪੧੨

670. Listen, Bharthari !
Nanak states this after due pondering;
The immaculate Name alone
is my sole support. Asa, 412

310

GURU NANAK DEV REPLIES TO RUKAN DIN

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪੀਰ ਰੁਕਨਦੀਨ ਨੂੰ ਜਵਾਬ

ਪੀਰ ਜੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ :

੬੭੧. ਅਸਾ ਜੋ ਲਦਣ ਲਦਿਆ,
ਅਸਾਡੀ ਭੀ ਕਰਿ ਕਾਇ.

Pir Sahib appealed :

671. My life-time is complete
and I am ready to depart.
Pray bless me too
with your grace
(So that I may have a successful journey
to the next world).

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਜੀ ਦੀ ਧਰਵਾਸ :

੬੭੨. ਜੋ ਭਰਿਆ ਸੋ ਲਦਸੀ, ਸਭਨਾ ਖਸਮੁ ਰਜਾਇ.
ਨਾਨਕ ਤੇ ਮੁਖ ਉਜਲੇ, ਚਲੇ ਹਕ ਕਮਾਇ. ਜਨਮਸਾਖੀ.

Guru Nanak replied :

672. He whose life-time is complete
shall surely depart
taking with him result of his deeds;
for, all are bound by the will of God.
They who depart after living truthfully,
are honoured by the Lord
and their faces radiate glory. Janamsakhi.

V

311

GURU NANAK DEV AND GOD

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ

੬੭੩. ਅਗਮ, ਅਗੋਚਰੁ, ਰੂਪੁ ਨ ਰੇਖਿਆ.

ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ, ਘਟਿ ਘਟਿ ਦੇਖਿਆ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੮.

673. God is Unfathomable and Unperceivable.

He has neither form nor outline.

But when I searched and sought,

I found Him residing in every heart. Bilawal, 838.

312

GURU NANAK DEV AND GOD'S NAME

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਅਤੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਨਾਂ

੬੭੪ ਬਿਨੁ ਜਿਹਵਾ ਜੋ ਜਪੈ ਹਿਆਇ,

ਕੋਈ ਜਾਣੈ ਕੈਸਾ ਨਾਉ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬

674. He who utters God's Name from his heart,

and not from his tongue,

enjoys its bliss.

None else can realize

its pleasure and significance. Malar, 1256.

VI

313
GURU NANAK DEV ENJOYING GOD'S COMPANY
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਸੰਗ-ਸਾਥ ਮਾਣਦਿਆਂ

੬੭੫. ਜਾ ਤੂੰ ਤਾ ਕਿਆ ਹੋਰਿ,
ਮੈ ਸਚੁ ਸੁਣਾਈਐ. ਮਾਝ, ੧੪੬

675. When You are here with me,what more I need ?
I am telling the truth, my Lord ! Majh, 146

੬੭੬ ਜਾ ਤੂ ਤਾ ਮੈ ਸਭੁ ਕੋ.
ਤੂ ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰੀ ਰਾਸਿ ਜੀਉ.
ਤੁਧੁ ਅੰਤਰਿ ਹਉ ਸੁਖਿ ਵਸਾ,
ਤੂੰ ਅੰਤਰਿ ਸਾਬਾਸਿ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ, ੭੬੨.

676. When I have You with me, I have everything.
You, O God, are my Master, my capital.
As you abide within me,
I enjoy peace and feel blessed. Suhi, 762.

314
GURU NANAK DEV PRAISING GOD
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿਫ਼ਤ-ਸਲਾਹ ਕਰਦਿਆਂ

੬੭੭. ਤੂ ਸੁਲਤਾਨੁ ਕਹਾ ਹਉ ਮੀਆ,
ਤੇਰੀ ਕਵਨ ਵਡਾਈ ?
ਜੋ ਤੂ ਦੇਹਿ ਸੁ ਕਹਾ ਸੁਆਮੀ,
ਮੈ ਮੂਰਖ ਕਹਣੁ ਨ ਜਾਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੭੯੫.

677. You are the Sovereign, O God !
If I call You a chieftain, how is it a praise for You ?
As You inspire me so I praise You;
For, I, the ignorant,
can say nothing by myself in Your praise. Bilawal, 795

੬੭੮. ਕੁਦਰਤਿ ਕਵਣ, ਕਹਾ ਵੀਚਾਰੁ ?
ਵਾਰਿਆ ਨ ਜਾਵਾ ਏਕ ਵਾਰ. ਜਪੁ, ੪.

678. It is beyond me to comprehend or describe
the vastness and wonder of Your creation.
I am unworthy,
of being even a sacrifice to You ! Jap, 4

315

GURU NANAK DEV PREPARING FOR GOD'S UNION

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ, ਪ੍ਰਭੁ-ਮਿਲਣੀ ਲਈ ਤਿਆਰੀ ਕਰਦਿਆਂ

੬੭੯. ਸੰਬਤਿ ਸਾਹਾ ਲਿਖਿਆ,

ਮਿਲਿ ਕਰਿ ਪਾਵਹੁ ਤੇਲੁ.

ਦੇਹੁ ਸਜਣ ਆਸੀਸੜੀਆ,

ਜਿਉ ਹੋਵੈ ਸਾਹਿਬ ਸਿਉ ਮੇਲੁ. ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

679. The year and the day of my wedding is fixed.

Come my friends,

pour oil on the threshold and bless me

So that I may attain union with my Lord. Gauri, 157.

316

GURU NANAK DEV PROCLAIMS BENEFIT OF GOD'S PRAISE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਦਾ ਪ੍ਰਭੁ-ਉਸਤਤ ਦੀ ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ ਸਬੰਧੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਿਆਂ

੬੮੦. ਨਾਨਕ ਆਖੇ ਏਹ ਬੀਚਾਰ :

'ਸਿਫਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਦਰਬਾਰਿ'. ਮਾਝ, ੧੪੩.

680. I, Nanak, do hereby proclaim

after due deliberation :

"Our bond with God's court is established

only through the singing of His praises". Majh, 143.

VII

317

GURU NANAK DEV'S ASPIRATION

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਰੀਝ

੬੮੧. ਮਛੁਲੀ ਹੋਵਾ ਜਲਿ ਬਸਾ.
ਜੀਅ ਜੰਤ ਸਭਿ ਸਾਰਿ.
ਉਰਵਾਰਿ ਪਾਰਿ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਵਸੈ,
ਹਉ ਮਿਲਉਗੀ ਬਾਹ ਪਸਾਰਿ. ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

681. I would love to be as a fish living in water;
if by doing so I could cherish the Sustainer-of-All
And meet Him who dwells on this side and that
with my arms stretched forth
for a close embrace. Gauri, 157.

318

GURU NANAK DEV'S AUDIENCE WITH GOD

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭੁ-ਮਿਲਣੀ

੬੮੨. ਹਉ ਢਾਢੀ ਵੇਕਾਰੁ, ਕਾਰੈ ਲਾਇਆ.
ਰਾਤਿ ਦਿਹੈ ਕੈ ਵਾਰ, ਧੁਰਹੁ ਫੁਰਮਾਇਆ.
ਢਾਢੀ ਸਚੈ ਮਹਲਿ, ਖਸਮਿ ਬੁਲਾਇਆ.
ਸਚੀ ਸਿਫਤਿ ਸਾਲਾਹੁ, ਕਪੜਾ ਪਾਇਆ.
ਸਚਾ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਨਾਮੁ, ਭੋਜਨੁ ਆਇਆ.
ਗੁਰਮਤੀ ਖਾਧਾ ਰਜਿ, ਤਿਨਿ ਸੁਖ ਪਾਇਆ.

682. I was a bard out of work.
God blessed me with His service
and commanded me to sing His priases night and day.
He then summoned me to His Eternal Abode,
bestowed on me
the Robe of the Praise of His True Name
and fed me with
The Nectar-like Name of the Eternal Truth. Majh, 150.

319

GURU NANAK DEV'S CALL TO HUMANITY

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਮਾਨਵਜਾਤੀ ਨੂੰ ਸੱਦਾ

੬੮੩. ਆਵਹੁ ਭੈਣੇ ! ਗਲਿ ਮਿਲਹੁ,
ਅੰਕਿ ਸਹੇਲੜੀਆਹ !
ਮਿਲਿ ਕੈ ਕਰਹੁ ਕਹਾਣੀਆ,
ਸੰਮ੍ਰਥ ਕੰਤ ਕੀਆਹ. ਸਿਰੀ, ੧੭.

683. Come, dear sisters ! come my bosom-friends !
come and clasp me in your embrace.
And let us sing together
the glories of our Omnipotent Lord. Siri, 17.

320

GURU NANAK DEV'S CAUTIONS AND EXHORTATIONS

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਚੇਤਾਵਨੀਆਂ ਤੇ ਪਰੇਰਨਾਵਾਂ

੬੮੪. ਝੂਠੁ ਨ ਬੋਲਿ, ਪਾਡੇ !
ਸਚੁ ਕਹੀਐ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

684. Do not utter falsehood,
O Pandit !
State what is true. Ramkali, 904.

੬੮੫. ਪ੍ਰਾਣੀ ! ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ. ਮਲਾਰ, ੧੦੫੪.

685. Dwell on the Name of the True One alone,
O man ! Malar, 1054.

੬੮੬. ਮਨ ਰੇ ! ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਬਿਨੁ ਪਿਆਰ ? ਸਿਰੀ, ੬੦.

686. You will not be delivered,
O man,
Without cherishing love of God. Siri, 60.

੬੮੭. ਰੰਗੁ ਮਾਣਿ ਲੈ ਪਿਆਰਿਆ !

ਜਾ ਜੋਬਨੁ ਨਉਹੁਲਾ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

687. Enjoy God's love, dear one !

while your youth is fresh and buoyant. Siri, 23.

੬੮੮. ਮਤੁ ਦੇਖਿ ਭੂਲਾ ਵੀਸਰੈ,

ਤੇਰਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ ਨਾਉ ! ਸਿਰੀ, ੧੪.

688. Beware, O man ! lest

(engrossed in worldly comforts, pleasures and splendours),

You should forget the Beneficent God

and His gracious Name is effaced from your mind. Siri, 14.

੬੮੯. ਹਾਟੀ ਬਾਟੀ ਨੀਦ ਨ ਆਵੈ;

ਪਰ ਘਰਿ ਚਿਤੁ ਨ ਡੋਲਾਈ । ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.

689. Remain ever alert

in and outside your home.

And never waver

even on seeing others' wealth or beauty. Ramkali, 939.

੬੯੦. ਰੋਸੁ ਨ ਕੀਜੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ,

ਰਹਣੁ ਨਹੀ ਸੰਸਾਰੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

690. Do not be cross with the Lord.

Drink His nectar,

as you are not to stay

in the world permanently. Ramkali, 931.

321
GURU NANAK DEV'S CONVICTION
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਨਿਸਚਾ

੬੯੧. ਮੈ ਆਪਣਾ ਗੁਰੁ ਪੂਛਿ ਦੇਖਿਆ,
ਅਵਰੁ ਨਾਹੀ ਥਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੪.

691. I consulted my Master
and He convinced me that
there is no other place but God's. Siri, 14.

322
GURU NANAK DEV'S COUNSEL
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸਲਾਹ

੬੯੨. ਬੋਲਹੁ : 'ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਤਾਰ'.
ਫੁਨਿ ਬਹੁੜਿ ਨ ਆਵਣ ਵਾਰ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

692. Utter, O men !
the True Name of the Creator
So that you are not cast into
the flux of the world again. Prabhati, 1329.

323
GURU NANAK DEV'S CREED : ITS FIRST PRINCIPLE
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਮੂਲ-ਸਿਧਾਂਤ

੬੯੩. ੧ੳ ਸਤਿ ਨਾਮੁ, ਕਰਤਾ ਪੁਰਖੁ, ਨਿਰਭਉ, ਨਿਰਵੈਰੁ.
ਅਕਾਲ ਮੂਰਤਿ, ਅਜੂਨੀ, ਸੈਭੰ, ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ. ਮੂਲ-ਮੰਤਰ, ੧.

693. There is but one God, the Sole Supreme Being.
His Name is Eternal Truth.
He is the Creator of the Universe
and Immanent-reality.
He is devoid of fear and rancour.
He is Immortal, Unincarnated and Self-existent,
And is realized
by the grace of the Guru, the holy preceptor.
Invocation, 1.

324

GURU NANAK DEV'S CREED : A SUMMARY STATEMENT

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਧਰਮ ਦਾ ਸਾਰਾਂਸ਼

੬੯੪. ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ, ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਪੂਜਉ,

ਮੜੈ ਮਸਾਣਿ ਨ ਜਾਈ.

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਰਾਚਿ ਨ ਪਰਘਰਿ ਜਾਵਾ,

ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਨਾਮਿ ਬੁਝਾਈ.

ਘਰ ਭੀਤਰਿ ਘਰੁ ਗੁਰੂ ਦਿਖਾਇਆ,

ਸਹਜਿ ਰਤੇ ਮਨ ਭਾਈ ! ਸੋਰਠਿ, ੬੩੪.

694. I do not dabble in duality.

I worship none other than God.

I resort neither to tombs nor to cremation grounds.

Lured by desire,

I am neither tempted to knock at another's door*;

for, God's Name has fulfilled all my desires;

and the Master has shown me

the Lord's mansion in my own self.

So, my mind is, thereby,

absorbed in poise. Sorath, 634.

***That is, to go to places other than those where God is worshipped.**

325

GURU NANAK DEV'S DECLARATION

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਐਲਾਨ

੬੯੫. "ਹਰਿ ਨਾਮੈ ਤੁਲਿ ਨ ਪੁਜਈ",

ਸਭ ਡਿਠੀ ਠੋਕਿ ਵਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

695. Through test and trial,

I have found that

"No such act–neither austerities nor penances—

equals devotion to the Name Divine". Siri, 62.

੬੯੬. ਸਚੁ ਕਹੈ ਨਾਨਕੁ :

"ਸਬਦਿ ਸਾਚੈ, ਮੇਲਿ ਚਿਰੀ ਵਿਛੁੰਨਿਆ". ਆਸਾ, ੪੩੯.

696. Nanak utters this truth :

"The long estrangement of the soul

and the Supreme Soul

will end in their reunion

Through the contemplation of the True Word." Asa, 439.

੬੯੭. ਸਾਹਿਬ ਕੇ ਗੁਣ ਨਾਨਕੁ ਗਾਵੈ, ਮਾਸਪੁਰੀ ਵਿਚਿ ਆਖੁ ਮਸੋਲਾ :

"ਜਿਨਿ ਉਪਾਈ ਰੰਗਿ ਰਵਾਈ, ਬੈਠਾ ਵੇਖੈ ਵਖਿ ਇਕੇਲਾ.

ਸਚਾ ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਸਚੁ ਤਪਾਵਸੁ, ਸਚੜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇਗੁ ਮਸੋਲਾ.

ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ, ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ.

ਆਵਨਿ ਅਠਤਰੈ ਜਾਨਿ ਸਤਾਨਵੈ, ਹੋਰੁ ਭੀ ਉਠਸੀ ਮਰਦ ਕਾ ਚੇਲਾ.

ਸਚ ਕੀ ਬਾਣੀ ਨਾਨਕੁ ਆਖੈ, ਸਚੁ ਸੁਣਾਇਸੀ, ਸਚ ਕੀ ਬੇਲਾ." ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

697. Nanak sings the glories of God in this city[1],

littered with the dead,

and proclaims this principle :

"He who creates all things and keeps them in His will,

is watching all, sitting apart and alone.

He, the Lord, is true.

His command and justice are true

and so shall be His judgement based on truth.

When the vesture of our countrymen

will be torn to shreds.

India will realize the truth of what I say.

The Mughal[2] coming in seventy-eight[3],

will depart in ninety-seven[4].

Then another 'son of man'[5] shall come forward".

Nanak utters this Word of the True One

and proclaims the truth the time calls for".

Tilang, 723.

---

1. Emanabad in West Panjab (Pakistan).
2. Babar, the founder of the Mughal Empire in India.
3. Babar's invasion of India in 1578 Vikrami.
4. Babar's son's (Humayun's) exit from India in 1597 Vikrami.
5. Said to be Sher Shah Suri who snatched power from the Mughals and established his own rule in India.

326

GURU NANAK DEV'S DEMANDS

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ

੬੯੮. ਕਰਤਾ ! ਤੂ ਮੇਰਾ ਜਜਮਾਨੁ,
ਇਕ ਦਖਿਣਾ ਹਉ ਤੈ ਪਹਿ ਮਾਗਉ :
"ਦੇਹਿ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ". ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

698. Creator ! You alone are my host.
The only boon I beg from You is :
"Please bless me with Your Holy Name." Prabhati, 1329.

੬੯੯. ਜਤੁ ਸਤੁ ਚਾਵਲ, ਦਇਆ ਕਣਕ,
ਕਰਿ ਪ੍ਰਾਪਤਿ ਪਾਤੀ ਧਾਨੁ.
ਦੂਧੁ ਕਰਮੁ, ਸੰਤੋਖੁ ਘੀਉ ਕਰਿ,
ਐਸਾ ਮਾਂਗਉ ਦਾਨੁ.
ਖਿਮਾ ਧੀਰਜੁ ਕਰਿ ਗਊ ਲਵੇਰੀ,
ਸਹਜੇ ਬਛਰਾ ਖੀਰੁ ਪੀਐ.
ਸਿਫਤਿ ਸਰਮ ਕਾ ਕਪੜਾ ਮਾਂਗਉ,
ਹਰਿ ਗੁਣ ਨਾਨਕ ਰਵਤੁ ਰਹੈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

699. I beg from You, my Lord !
the alms of continence and truth as rice;
compassion as wheat;
And attainment of Your grace
as the receiving of charity in a leafy bowl;
good deeds as milk
content as clarified butter;
Pray let the calf of my mind
suck in poise the milk of
the milch-cow of forgiveness and forbearance.
Please bless me with the cloth of
Your praise and modesty
So that I may ever dwell
upon Your merits. Prabhati, 1329.

327

GURU NANAK DEV'S DESIRE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਇੱਛਾ

੭੦੦. ਮਰਣੈ ਕੀ ਚਿੰਤਾ ਨਹੀ,

ਜੀਵਣ ਕੀ ਨਹੀ ਆਸ;

ਤੂ ਸਰਬ ਜੀਆ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਹੀ,

ਲੇਖੈ ਸਾਸ ਗਿਰਾਸ. ਸਿਰੀ, ੨੦.

700. I have neither fear of death

nor craving for life.

I only seek You, O Lord !

Who cherishes all

and in Whose will we breathe and survive. Siri, 20.

328

GURU NANAK DEV'S ESSENTIAL ADVICE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿੱਖਿਆ

੭੦੧. ਜਹਾਂ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਤਹ ਜਾਉ,
ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਕਰਮ ਕਮਾਉ.
ਨਾਮੇ ਰਾਤਾ, ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਉ. ਆਸਾ, ੪੧੪-੧੫.

701. Go there
where you may obtain the Lord's Name.
Do good deeds and earn merit
by the grace of the Guru.
Imbued with the Name,
sing ever the praise of God. Asa, 414-15.

੭੦੨. ਚਾਕਰੀਆ, ਚੰਗਿਆਈਆਂ,
ਅਵਰ ਸਿਆਣਪ ਕਿਤੁ ?
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ ਤੂੰ,
ਬਧਾ ਛੁਟਹਿ ਜਿਤੁ. ਸੂਹੀ, ੭੨੯.

702. Merit lies only in serving God.
All other service and cunning or feigned goodness
are of no avail.
Hold, therefore, to His Name.
That alone will free you from your shackles. Suhi, 729.

੭੦੩. ਮਨਹੁ ਨ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿ, ਅਹਿਨਿਸਿ ਧਿਆਈਐ.
ਜਿਉ ਰਾਖਹਿ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ, ਤਿਵੈ ਸੁਖੁ ਪਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੫੨.

703. Never forget God's Name.
Dwell upon it day and night.
Be content with the life He gives you. Suhi, 752.

੭੦੪. ਦੁਰਮਤਿ ਤਿਆਗਿ, ਲਾਹਾ ਕਿਛੁ ਲੇਵਹੁ. ਆਸਾ, ੩੫੬.

704. Discard evil-mindedness and earn some merit. Asa, 356.

329

GURU NANAK DEV'S FAVOURITE BLESSING

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਮਨ-ਭਾਉਂਦੀ ਅਸੀਸ

੭੦੫. ਤੈਨੂੰ ਕਰਤਾਰ ਚਿਤ ਆਵੇ ! ਜਨਮਸਾਖੀ.

705. May you ever remember the Creator ! Janamsakhi.

330

GURU NANAK DEV'S FAVOURITE FOLK

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਮਨ-ਪਸੰਦ ਲੋਕ

੭੦੬. ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੈ ਸਦ ਬਲਿਹਾਰੀ,

ਜਿਨ ਏਕ ਸਬਦਿ ਲਿਵ ਲਾਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯

706. I am ever a sacrifice to those

who concentrate on the Word of God. Ramkali, 879.

331

GURU NANAK DEV'S FAVOURITE THEME

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਮਨ-ਭਾਉਂਦਾ ਵਿਸ਼ਾ

੭੦੭. ਤੂਈ ਹੈ ਨਿਰੰਕਾਰ ਕਰਤਾਰ,

ਨਾਨਕ ਬੰਦਾ ਤੇਰਾ. ਲਤੀਫ਼, ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ੨੪੭.

707. You, O Lord ! are the Incorporeal Creator.

Nanak is a slave of Yours.

Latif, History of Panjab, 247.

332
GURU NANAK DEV'S HUMILITY
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਨਿਮਰਤਾ/ਹਲੀਮੀ

੭੦੮. ਨਾਨਕੁ ਨੀਚੁ ਕਹੈ ਵੀਚਾਰੁ. ਜਪੁ, ੪.

708. So thinks and says Nanak,
the lowliest of the lowly. Jap, 4.

੭੦੯. ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ,
ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ.
ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ,
ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਰੀਸ ? ਸਿਰੀ, ੧੫.

709. Nanak seeks the company of
the lowliest of the lowly,
the lowest of the low-born;
For, emulation of the high-born is in vain. Siri, 15.

੭੧੦. ਨਾ ਹਉ ਜਤੀ, ਸਤੀ, ਨਹੀ ਪੜਿਆ,
ਮੂਰਖ, ਮੁਗਧਾ, ਜਨਮੁ ਭਇਆ;
ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕ ਤਿਨ ਕੀ ਸਰਣਾ,
ਜਿਨ ਤੂ ਨਾਹੀ ਵੀਸਰਿਆ. ਆਸਾ, ੧੨ ਤੇ ੩੫੭.

710. I am neither chaste nor true;
nor even a scholar.
Foolish and ignorant,
I am born in this world.
I, therefore, seek refuge with those
who never forget You. Asa, 12 and 357.

333
GURU NANAK DEV'S HUNGER AND THIRST
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਭੁੱਖ-ਪਿਆਸ

੭੧੧. ਕਿਆ ਮਾਗਉ, ਕਿਆ ਕਹਿ ਸੁਣੀ ?
ਮੈ ਦਰਸਨ ਭੂਖ ਪਿਆਸਿ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ, ੭੬੨.

711. What should I ask for ?
What should I be heard uttering,
Except that I hunger and thirst
for a sight of You, O Lord ! Suhi, 762.

334

GURU NANAK DEV'S KING

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ

੭੧੨. ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਸੰਸਾਰ, ਹਭਾਹੂੰ ਬਾਹਰਾ.
ਨਾਨਕ ਕਾ ਪਾਤਿਸਾਹੁ ਦਿਸੈ ਜਾਹਰਾ. ਆਸਾ, ੩੯੭.

712. God is beyond the compass of
the religious books in the whole world !
Yet He, the King of Nanak,
is seen manifest all over. Asa, 397.

335

GURU NANAK DEV'S LONGING FOR A GLIMPSE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭੁ-ਦਰਸ਼ਨ ਲਈ ਸਿੱਕ

੭੧੩. ਤੇਰੇ ਦਰਸਨ ਵਿਟਹੁ ਖੰਨੀਐ ਵੰਞਾ,
ਤੇਰੇ ਨਾਮ ਵਿਟਹੁ ਕੁਰਬਾਣੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭.

713. I may cut myself into pieces
to gain a glimpse of You.
I am all sacrifice to Your Name,
O my Lord ! Wadhans, 557.

੭੧੪. ਸੁਪਨੈ ਆਇਆ, ਭੀ ਗਇਆ,
ਮੈ ਜਲੁ ਭਰਿਆ ਰੋਇ...
ਆਉ ਸੁਭਾਗੀ ਨੀਦੜੀਏ !
ਮਤੁ ਸਹੁ ਦੇਖਾ ਸੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

714. In my dream, the Loved came, then went away,
at which I wept copious tears...
Come, blessed sleep !
that I may see Him again
at least in a dream ! Wadhans, 558.

VIII

GURU NANAK DEV'S LOVE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਪਿਆਰ

336

(i) FOR ALL AND SUNDRY

ਸਭ ਨਾਲ, ਹਰ ਕਿਸੇ ਨਾਲ

੭੧੫. ਜੀਵੈ ਦਾਤਾ,

ਮਰੈ ਨ ਕੋਇ. ਮਾਝ, ੧੪੪.

715. May the Provider of all

live for ever !

So that no one may die of

lack of sustenance ! Majh, 144.

੭੧੬. ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ

ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ. ਸਿੱਖ-ਅਰਦਾਸ.

716. May everyone prosper

In Your will, by Your grace ! Sikh Prayer.

(ii) FOR GOD : ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਨਾਲ

੭੧੭. ਜਿਉ ਮੀਨਾ ਬਿਨੁ ਪਾਣੀਐ,
ਤਿਉ ਸਾਕਤੁ ਮਰੈ ਪਿਆਸ.
ਤਿਉ ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਮਰੀਐ, ਰੇ ਮਨਾ !
ਜੋ ਬਿਰਥਾ ਜਾਵੈ ਸਾਸੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

717. As a fish dies without water
and the reprobate is tormented by the thirst of *maya*.
So does the God-oriented suffers
if a single breath is passed without
the rememberance of God. Sorath, 597.

੭੧੮. ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੀਤਮਾ ! ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ.
ਮੈ ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਵਈ,
ਤੂੰ ਭਾਵਹਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੧.

718. O my Loved Lord !
I have none else other than you.
Without You, nothing else is pleasing to me
For, by lovingly adoring You,
I find joy and peace. Siri, 61.

੭੧੯. ਆਖਾ ਜੀਵਾ,
ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ. ਆਸਾ, ੯

719. By uttering God's Name, I live.
By forgetting it, I die. Asa, 9.

MAYA **: Material wealth; world-stuff, the corruptible and corrupting world; delusion; phenomena, cosmic illusion.**

338

(iii) FOR ANIMAL LIFE

ਪਸ਼ੂ-ਪੰਛੀਆਂ ਨਾਲ

੭੨੦. ਮਛੁਲੀ ਜਾਲੁ ਨ ਜਾਣਿਆ,
ਸਰੁ ਖਾਰਾ ਅਸਗਾਹੁ.
ਅਤਿ ਸਿਆਣੀ ਸੋਹਣੀ,
ਕਿਉ ਕੀਤੋ ਵੇਸਾਹੁ ?
ਕੀਤੇ ਕਾਰਣਿ ਪਾਕੜੀ,
ਕਾਲੁ ਨ ਟਲੈ ਸਿਰਾਹੁ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

720. The fish did not notice the net
cast in the saltish unfathomable sea.
Why did you, O clever and beauteous being,
trust your eye ?
Now trapped you are because of your folly
death hovers over you
which cannot be averted. Siri, 55.

੭੨੧. ਹਰਣੀ ਹੋਵਾ ਬਨਿ ਬਸਾ,
ਕੰਦ ਮੂਲ ਚੁਣਿ ਖਾਉ.
ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਮੇਰਾ ਸਹੁ ਮਿਲੈ,
ਵਾਰਿ ਵਾਰਿ ਹਉ ਜਾਉ ਜੀਉ. ਗਉੜੀ, ੧੫੮.

721. I would love to be a deer,
roaming in the forest and living on the roots,
If through Guru's grace,
I could meet that way my Beloved,
to Whom I am all sacrifice. Gauri, 158.

੭੨੨. ਕੋਕਿਲ ਅੰਬਿ ਸੁਹਾਵੀ ਬੋਲੈ... ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੮.

722. The beautiful cuckoo
sings on the mango tree. Tukhari, 1108.

339

(iv) FOR HUMAN BEINGS

ਮਨੁੱਖਾਂ ਨਾਲ

੭੨੩. ਤੇਰੇ ਜੀਅ, ਜੀਆ ਕਾ ਤੋਹਿ,
ਕਿਤ ਕਉ ਸਾਹਿਬ ! ਆਵਹਿ ਰੋਹਿ ?
ਜੇ ਤੂੰ ਸਾਹਿਬ ! ਆਵਹਿ ਰੋਹਿ;
ਤੂੰ ਓਨਾ ਕਾ, ਤੇਰੇ ਓਹਿ । ਸਿਰੀ, ੨੫.

723. All creation is Yours, O God !
You are the only Master of all.
Why are they visited then
with Your wrath, at times ?
In spite of your having wrath on them,
they are still Yous and You are theirs, O Lord ! Siri, 25.

੭੨੪. ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕੁਰਲਾਣੇ,
ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦੁ ਨ ਆਇਆ ? ਆਸਾ, ੩੬੦.

724. The people (of India),
tortured so ruthlessly (by Babar's forces),
have cried out to Heaven.
Did it not awaken any pity
in You, O Lord ? Asa, 360.

੭੨੫. ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ... ਜਪੁ, ੬.

725. Let universal brotherhood be
the highest aspiration
of your religious order.

Alternate Rendering:
Let all mankind be
your sect (viz. Ayee Panth) Jap, 6.

੭੨੬. ਗਲੀ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ.
ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਸਮਸਰਿ ਜਾਣੈ.
ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਸੋਈ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

726. Religion consists of more than talk.
He who looks on all alike
and considers them as equals,
may be acclaimed as religious. Suhi, 730.

340

(v) FOR MOTHERLAND (HINDUSTAN)

ਮਾਤ-ਭੂਮੀ (ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ) ਨਾਲ

੭੨੭. ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ,
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਡਰਾਇਆ....
ਜਮੁ ਕਰਿ ਮੁਗਲੁ ਚੜਾਇਆ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

727. You have saved Khurasan
and terrified India...
And have sent Babar, the Mughal,
as Regent of Death. Asa, 360.

੭੨੮. ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ,
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

728. When the bodies of our countrymen
are rent to shreds,
India will realize the truth
of what I say. Tilang, 723

੭੨੯. ਸਾਹਾਂ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਈਆ,
ਰੰਗਿ ਤਮਾਸੈ ਚਾਇ.
ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਫਿਰਿ ਗਈ,
ਕੁਇਰੁ ਨ ਰੋਟੀ ਖਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

729. The Indian rulers lost their heads
in the pursuit of sensuous pleasure.
Now, when Babar has invaded
and desolation has followed his foot-steps,
Even their princes cannot get bread
enough to eat in peace. Asa, 417.

੭੩੦. ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕੁਰਲਾਣੇ,
ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦੁ ਨ ਆਇਆ ? ਆਸਾ, ੩੬੦.

730. The people (of India),
tortured so ruthlessly (by Babar's forces),
have cried out to Heaven.
Did it not awaken any pity
in You, O Lord ? Asa, 360.

341

(vi) FOR NATURE

ਕੁਦਰਤ ਨਾਲ

੭੩੧. ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

731. I am a sacrifice to You
Who dwells in Nature. Asa, 469.

੭੩੨. ਕੁਦਰਤਿ ਦੇਖਿ ਰਹੇ ਮਨੁ ਮਾਨਿਆ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੩.

732. Seeing God's Omnipotence,
manifest in Nature,
my mind is propitiated. Maru, 1043.

੭੩੩. ਨਾਨਕ ਸਚ ਦਾਤਾਰੁ,
ਸਿਨਾਖਤੁ ਕੁਦਰਤੀ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

733. The Beneficent God alone is True.
He is revealed and recognised
through His Nature. Majh, 141.

੭੩੪. ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਸਿਰਜਿ ਸਮਾਇਆ,
ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੋਵਾ.
ਸਚੜਾ ਦੂਰਿ ਨ ਭਾਲੀਐ,
ਘਟਿ ਘਟਿ ਸਬਦੁ ਪਛਾਣੋਵਾ. ਵਡਹੰਸ, ੫੮੧.

734. The Lord who creates and destroys the World
is known through His Nature.
Do not, therefore, seek that True One far away.
Recognise Him here,
for, He is manifest in every heart. Wadhans, 581.

੭੩੫. ਮੈ ਰੋਵੰਦੀ, ਸਭੁ ਜਗੁ ਰੁਨਾ,
ਰੁੰਨੜੇ ਵਣਹੁ ਪੰਖੇਰੂ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

735. As I weep, the whole world weeps,
Even the birds of the woods weep with me.

Wadhans, 558.

IX

342

GURU NANAK DEV'S MAINSTAY

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਮੁੱਖ ਆਧਾਰ

੭੩੬. ਸੁਣਿ ਭਰਥਰਿ ! ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਬੀਚਾਰੁ :

"ਨਿਰਮਲ ਨਾਮੁ ਮੇਰਾ ਆਧਾਰੁ". ਆਸਾ, ੪੧੨.

736. Listen O Bharthari !

Nanak says after due deliberation :

"The immaculate Name alone

is my only support." Asa, 412.

343

GURU NANAK DEV'S MASTER/PRECEPTOR

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਗੁਰੂ, ਪੀਰ–ਮੁਰਸ਼ਦ

੭੩੭. ਅਪਰੰਪਰ, ਪਾਰਬ੍ਰਹਮੁ, ਪਰਮੇਸਰੁ,
ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਸੋਈ ਜੀਉ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

737. He who is the Infinite,
Transcendent and Supreme God,
Is the One whom
Nanak has known as his Preceptor. Sorath, 599.

੭੩੮. ਸਾਹਿਬੁ ਮੇਰਾ ਏਕੋ ਹੈ,
ਏਕੋ ਹੈ, ਭਾਈ, ਏਕੋ ਹੈ. ਆਸਾ, ੩੫੦.

738. My Lord is One,
One and Sole.
The only one, brother Asa, 350

੭੩੯. ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ,
ਦਿਉਹਾੜੀ ਸਦ ਵਾਰ.
ਜਿਨਿ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ,
ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੀ ਵਾਰ. ਆਸਾ, ੪੬੨.

739. Countless times a day,
I am a sacrifice to my Guru
Who can in an instant,
turn mortals into god-like saints. Asa, 462.

੭੪੦. **ਸਿੱਧਾਂ ਨੇ ਪੁਛਿਆ :**
ਤੇਰਾ ਕਵਣੁ ਗੁਰੂ ਜਿਸ ਕਾ ਤੂ ਚੇਲਾ ?... ...
ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ :
ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ, ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੩.

740. **The Siddhas asked :**
"Who is your Guru
of whom you are the disciple ?"
Guru Nanak answered :
God's Word is the Guru
and the mind which attunes to it,
is the disciple." Ramkali, 943.

344

GURU NANAK DEV'S MISSION : ITS KEYNOTE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਜੀਵਨ-ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਮੁੱਖ ਸੁਰ

੭੪੧. ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ, ਨਾ ਮੁਸਲਮਾਨ, ਜਨਮਸਾਖੀ, ਮਿਹਰਬਾਨ, ੯੩.

741. There is neither any Hindu nor any Muslim;
But only Man. Janamsakhi, Meharban, 93.

345

GURU NANAK DEV'S MORAL CODE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਆਚਾਰ-ਨੇਮਾਵਲੀ

੭੪੨. ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ,
ਉਸੁ ਸੂਅਰ ਉਸੁ ਗਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

742. Depriving others of their due is
like eating pork to a Muslim
or beef to a Hindu. Majh, 141.

੭੪੩. ਜੇ ਗੁਣ ਹੋਵਨਿ ਸਾਜਨਾ,
ਮਿਲਿ ਸਾਝ ਕਰੀਜੈ.
ਸਾਝ ਕਰੀਜੈ ਗੁਣਹ ਕੇਰੀ,
ਛੋਡਿ ਅਵਗਣ ਚਲੀਐ.
ਪਹਿਰੇ ਪਟੰਬਰ, ਕਰਿ ਅਡੰਬਰਿ;
ਆਪਣਾ ਪਿੜ ਮਲੀਐ, ਸੂਹੀ, ੨੬੬.

743. If our friends are blessed with merits
let us share the same with them;
and relinquish, thereby, our own vices.
Sharing their merits
and discarding our demerits,
let us deck ourselves
with the silks and embellishments of virtue
and tread, therewith, our life's way. Suhi, 766

੭੪੪. ਅਕਲਿ ਏਹ ਨ ਆਖੀਐ,
ਅਕਲਿ ਗਵਾਈਐ ਬਾਦਿ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

744. He who wastes his wisdom in strife or disputation,
cannot be called wise. Sarang, 1245.

੭੪੫. ਦੋਹੀ ਦਿਚੈ ਦੁਰਜਨਾ,
ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਕੂੰ ਜੈਕਾਰੁ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

745. Declare that
you will never associate
with the evil-doers.
Proclaim that
you will ever hail
the victory of the good ones. Slok, 1410.

੭੪੬. ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ !
ਨਾਮਿ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

746. Discard hypocrisy
and take to God's Name;
For it is by devotion to the name alone
that you will be able to swim through safely Asa, 471.

੭੪੭. ਲਾਲਚ ਛੋਡਿ, ਰਚਹੁ ਅਪਰੰਪਰਿ;
ਇਉ ਪਾਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ. ਮਾਰੂ. ੧੦੩੦.

747. Lay aside your greed
and love the Infinite Lord
So that you may find, thereby,
the door of salvation. Maru, 1030.

੭੪੮. ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖਿ, ਝਗੜਾ ਪਾਵਣਾ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.

748. Do not cause a quarrel
by calling anyone bad. Wadhans, 566.

੭੪੯. ਲਾਲਚੁ ਛੋਡਹੁ ਅੰਧਿਹੋ !
ਲਾਲਚਿ ਦੁਖੁ ਭਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੯.

749. Discard greed, O blind-in-greed !
as greed is the cause of great suffering. Asa, 419.

346

GURU NANAK DEV'S PILGRIMAGE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਤੀਰਥ-ਯਾਤਰਾ

੭੫੦. ਮਾਘਿ ਪੁਨੀਤ ਭਈ,
ਤੀਰਥੁ ਅੰਤਰਿ ਜਾਨਿਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

750. God has entered my being.
Now I make a pilgrimage within,
and am purified. Tukhari, 1109.

੭੫੧. ਪ੍ਰੀਤਮ ਗੁਣ ਅੰਕੇ,
ਸੁਣਿ ਪ੍ਰਭ ਬੰਕੇ !
ਤੁਧੁ ਭਾਵਾ, ਸਰਿ ਨਾਵਾਂ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯

751. Beauteous Beloved !
If I imbibe the spirit of Your merit
and my doing so pleases You,
my pilgrimage is made,
my ablution is done. Tukhari, 1109.

੭੫੨. ਗੰਗ ਬਨਾਰਸਿ ਸਿਫਤਿ ਤੁਮਾਰੀ,
ਨਾਵੈ ਆਤਮ ਰਾਉ.
ਸਚਾ ਨਾਵਣੁ ਤਾਂ ਥੀਐ,
ਜਾਂ ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਗੈ ਭਾਉ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

752. A pilgrimage to Benares
and ablution in the Ganges is for me,
The singing of God's praises
in which my soul may bathe constantly.
For, true bathing consists in
the constant cherishing of one's love For God. Asa, 358.

੭੫੩. ਮਨੁ ਮੰਦਰੁ, ਤਨੁ ਵੇਸ ਕਲੰਦਰੁ,
ਘਟ ਹੀ ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਾ.
ਏਕੁ ਸਬਦੁ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਾਨਿ ਬਸਤੁ ਹੈ,
ਬਾਹੁੜਿ ਜਨਮਿ ਨ ਆਵਾ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੭੯੫.

753. My mind is the temple,
my body is the mendicant.
I bathe at the pilgrimage-place of my heart.
As the Word of the One Lord
now abides in my mind;
I shall have not to be born again. Bilawal, 795.

347

GURU NANAK DEV'S PLEA

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਤਰਲਾ

੭੫੪. ਤੁਧੁ ਗੁਣ, ਮੈ ਸਭਿ ਅਵਗਣਾ,
ਇਕ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਜੀਉ.
"ਸਭਿ ਰਾਤੀ ਸੋਹਾਗਣੀ,
ਮੈ ਡੋਹਾਗਣਿ ਕਾਈ ਰਾਤਿ ਜੀਉ" ! ਸੂਹੀ, ੭੬੨.

754. You, O Lord ! have all merits
and I have all demerits.
The only plea of Nanak is :
"Having blessed Your virtuus brides
with Your company for these many nights,
Is there no night left for me,
the forsaken one ?" Suhi, 762.

348

GURU NANAK DEV'S PRACTICAL ADVICE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਅਮਲੀ ਸਿੱਖਿਆ

੭੫੫. ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਪਿ ਸਾਰੁ,
ਲਬੁ, ਲੋਭ, ਬੁਰਾ ਅਹੰਕਾਰੁ.
ਲਾੜੀ, ਚਾੜੀ, ਲਾਇਤਬਾਰੁ,
ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਾ, ਮੁਗਧੁ, ਗਵਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

755. Reap the profit of the contemplation of God's Name
which is the essence of all excellence.
Avarice, covetousness and egotism are evil.
Neither slander nor incite or provoke anyone.
The self-willed man who goes on in this way,
is blind, foolish and ignorant. Ramkali, 931.

349

GURU NANAK DEV'S PRAYER

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਅਰਦਾਸ

੭੫੬. ਕਰਤਾ ! ਤੂ ਮੇਰਾ ਜਜਮਾਨੁ

ਇਹ ਦਖਿਣਾ ਹਉ ਤੈ ਪਹਿ ਮਾਗਉ :

"ਦੇਹਿ ਆਪਣਾ ਨਾਮੁ". ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

756. O Creator !

You alone are my host.

The only boon I beg from you is;

"Please bless me with Your Name." Prabhati, 1329.

੭੫੭. ਜਿਉ ਭਾਵੈ ਤਿਉ ਰਾਖੁ ਤੂ,

ਮੈ ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜਾ ਕੋਇ. ਸਿਰੀ, ੨੦.

757. Save me, God, as it pleases You.

I have none else, but you, to go to. Siri, 20

੭੫੮. ਗੁਰਸਬਦੀ ਸਹੁ ਪਾਇਆ,

ਸਚੁ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ, ੭੬੩.

758. Through the Guru's Word,

I have obtained the Lord.

The prayer of Nanak has thus been granted.

Suhi, 763.

350

GURU NANAK DEV'S REFUGE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਆਸਰਾ

੭੫੯. ਤੂ ਦਰੀਆਉ ਦਾਨਾ ਬੀਨਾ,

ਮੈ ਮਛੁਲੀ ਕੈਸੇ ਅੰਤੁ ਲਹਾ ?

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਤਹ ਤੂ ਹੈ,

ਤੁਝ ਤੇ ਨਿਕਸੀ ਫੂਟਿ ਮਰਾ.

ਨ ਜਾਣਾ ਮੇਉ, ਨ ਜਾਣਾ ਜਾਲੀ.

ਜਾ ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ, ਤਾ ਤੁਝੈ ਸਮਾਲੀ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

759. You, O Lord, are the River,

the All-Knower and the All-Seer.

How can I, a mere fish,

comprehend Your expanse ?

Wherever I look,

I see You there.

If I lose you I will not be able to live.

Even as I know

neither the net nor the fisherman ;

when pain comes,

I call upon You and seek Your refuge. Siri, 25.

351

GURU NANAK DEV'S RELATIONS

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਾਕ-ਸੰਬੰਧੀ

੭੬੦. **ਸੁਣ ਲਾਲੂ ! ਗੁਣ ਐਸਾ :**
ਸਗਲੈ ਲੋਕ ਬੰਧਨ ਕੇ ਬਾਂਧੇ,
ਸੋ ਗੁਣ ਕਹੀਏ ਕੈਸਾ ?

ਖਿਮਾ ਹਮਾਰੀ ਮਾਤਾ ਕਹੀਏ, ਸੰਤੋਖ ਹਮਾਰਾ ਪਿਤਾ.
ਸਤਿ ਹਮਾਰਾ ਚਾਚਾ ਕਹੀਏ, ਜਿਨ ਸੰਗ ਮਨੂਆ ਜਿਤਾ.
ਭਾਉ ਭਾਈ ਸੰਗ ਹਮਾਰੇ, ਪ੍ਰੇਮ ਪੂਤ ਸੋ ਸਾਚਾ.
ਧੀ ਹਮਾਰੀ ਧੀਰਜ ਬਣੀ, ਐਸੇ ਸੰਗ ਹਮ ਰਾਚਾ.
ਸ਼ਾਂਤ ਹਮਾਰੇ ਸੰਗ ਸਹੇਲੀ, ਮਤਿ ਹਮਾਰੀ ਚੇਲੀ.
ਇਹ ਕੁਟੰਬ ਹਮਾਰਾ ਕਹੀਏ, ਸਾਸ ਸਾਸ ਸੰਗ ਖੇਲੀ।
ਏਕੰਕਾਰ ਹਮਾਰਾ ਖ਼ਾਵੰਦ, ਜਿਨ ਇਹ ਬਣਤ ਬਣਾਈ.
ਉਸ ਕੋ ਤਿਆਗ ਅਵਰ ਕੋ ਲਾਗੇ, ਨਾਨਕ ਸੋ ਦੁਖ ਪਾਈ.

ਜਨਮਸਾਖੀ, ਭਾਈ ਬਾਲਾ, ੮੪.

760. Listen, O Lalu, to this dissertation
then tell me what it is
that binds men to this world.
Consider forgiveness as my mother,
contentment as my father
and truth as my uncle
with whose help I have subdued my mind.
Devotion is my brother
who keeps company with me.
True love is my son and patience my daughter
whose affectionate company I enjoy.
Humility is my friend
and intellect my disciple.
This is all that my family consists of
with whom I usually dwell.
One God is my Husband
who has created this universe.
Whoever forsakes Him and seeks another
will suffer pain and misery. Janamsakhi, Bhai Bala, 84.

352

GURU NANK DEV'S SOLE BASE AND PROP

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਮੂਲ ਆਧਾਰ ਤੇ ਆਸਰਾ

੭੬੧. ਤੇਰਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਤਾਰੇ ਸੰਸਾਰੁ.

ਮੈ ਏਹਾ ਆਸ, ਏਹੋ ਆਧਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

761. Your Name alone enables the world

to swim across the Ocean of Existence.

(that is, brings liberation to the whole world.)

In that alone lies my hope,

and that alone is my sole prop. Siri, 24.

353

GURU NANAK DEV'S SUPPLICATION

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਅਰਜ਼

੭੬੨. ਇਕ ਨਾਨਕ ਕੀ ਅਰਦਾਸਿ :

"ਜੇ ਤੁਧੁ ਭਾਵਸੀ,

ਮੈ ਦੀਜੈ ਨਾਮ-ਨਿਵਾਸੁ,

ਹਰਿ ਗੁਣ ਗਾਵਸੀ". ਸੂਹੀ, ੭੫੨.

762. The only supplication of Nanak is :

"O God, if such be Your will,

Bless me so that

I may ever remain attuned to Your Name

and keep on singing Your praises. Suhi, 752

354

GURU NANAK DEV'S SURRENDER TO GOD AND PEOPLE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਰੱਬ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਆਤਮ-ਸਮਰਪਨ

੭੬੩. ਤੇਰੀ ਗਤਿ ਅਵਿਗਤਿ ਨਹੀ ਜਾਣੀਐ,

ਅਣਜਾਣਤ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ.

ਨਾਨਕੁ ਵੇਚਾਰਾ ਕਿਆ ਕਹੈ ?

ਸਭੁ ਲੋਕੁ ਸਲਾਹੇ ਏਕਸੈ.

ਸਿਰੁ ਨਾਨਕ ਲੋਕਾ ਪਾਵ ਹੈ.

ਬਲਿਹਾਰੀ ਜਾਉ ਜੇਤੇ ਤੇਰੇ ਨਾਵ ਹੈ. ਬਸੰਤ ੧੧੬੮.

763. O Formless and Stateless One !

Your form and state are not known to us.

But, even though we do not know all that;

we must utter Your holy Name,

What else can I, poor Nanak, say ?

everyone praises only You,

O You, our only Lord !

I place my head, in reverance,

at the feet of all those human beings,

(who utter Your holy Name),

I am a sacrifice

to all the Names ascribed to You ! Basant, 1168.

355

GURU NANAK DEV'S TEACHING, UNIVERSALITY OF

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੀ ਸਰਵਲੋਕਿਕਤਾ/ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕਤਾ

੭੬੪. ਖਤ੍ਰੀ, ਬ੍ਰਾਹਮਣ, ਸੂਦ, ਵੈਸ,

ਸਭ ਏਕੈ ਨਾਮਿ ਤਰਾਨਥ.

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕੁ ਉਪਦੇਸੁ ਕਹਤੁ ਹੈ,

ਜੋ ਸੁਨੈ ਸੋ ਪਾਰਿ ਪਰਾਨਥ. ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ, ਮਾਰੂ, ੧੦੦੧.

764. Whether one belongs

to the martial or the priestly class,

to the commercial or agricultural caste,

All can cross the Ocean of Existence

by cherishing the Name of God.

Guru Nanak has instructed all,

without making any distinction,

in this divine wisdom.

Whosoever hears it,

is ferried across the Ocean of Existence.

Guru Arjan Dev, Maru, 1001.

X

GURU NANAK DEV'S TIMES AND CONTEMPORARY MILIEU :

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਸਮਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀ ਤੇ ਵਾਤਾਵਰਨ

(i)

356

THE KALI-AGE : ITS CHIEF CHARACTERISTICS

ਕਲਜੁਗ : ਇਸ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ

੭੬੫. ਕਲਜੁਗਿ ਰਥੁ ਅਗਨਿ ਕਾ,
ਕੂੜੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

765. In this Kali-age
flaming passion has taken the form of a chariot,
driven along by falsehood as its charioteer. Asa, 470.

੭੬੬. ਖੋਟੇ ਕਉ ਖਰਾ ਕਹੈ,
ਖਰੇ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ.
ਅੰਧੇ ਕਾ ਨਾਉ ਪਾਰਖੂ,
ਕਲੀ ਕਾਲ ਵਿਡਾਣੈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੯.

766. Wonderful is the Age of Kali,
where the blind man goes by
the name of assayer (judge of merit),
The imposter is called genuine
and the worth of the genuine
is not even known ! Gauri, 229.

੭੬੭. ਕਲਿ ਕਾਤੀ, ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ,
ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ.
ਕੂੜੁ ਅਮਾਵਸ, ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ,
ਦੀਸੈ ਨਾਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ ! ਮਾਝ, ੧੪੫.

767. This Dark Age has turned into a drawn knife.
kings behave like butchers
and righteousness has taken wings.
In this completely dark night of falsehood,
the moon of truth is nowhere visible. Majh, 145.

੭੬੮. ਕਲਿ ਹੋਈ ਕੁਤੇ-ਮੁਹੀ,
ਖਾਜੁ ਹੋਆ ਮੁਰਦਾਰੁ.
ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਭਉਕਣਾ,
ਚੂਕਾ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੨.

768. What evil times have come !
Men have faces like the dogs
that eat carrion and bark out falsehood.
They have forsaken righteous thinking altogether.
Sarang, 1242.

੭੬੯. ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣਾ, ਕਰਹਿ ਧਿਙਾਣਾ,
ਕਲਿ ਲਖਣ ਵੀਚਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

769. Know this to be a sign of the Kali-age
that whoever is an aggressor,
is approved. Ramkali, 902.

੭੭੦. ਨਾਨਕ ਕਲਿ ਕਾ ਏਹੁ ਪਰਵਾਣੁ.
ਆਪੇ ਆਖਣੁ, ਆਪੇ ਜਾਣੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

770. Such is the way of the Kali-age
that every one says that
he himself knows everything. Ramkali, 951.

KALI, KALJUG is the name of the last and the worst of the four Yugas or Ages, according to the Hindu thought. The present or the Iron Age of vice, ignorance and spiritual darkness is supposed to have begun in 3102 B.C .

(ii)

357

MUSIC OF THE AGE

ਸਮੇਂ ਦਾ ਸੰਗੀਤ

੭੭੧. ਤਾਲ ਮਦੀਰੇ ਘਟ ਕੇ ਘਾਟ,
ਦੋਲਕ ਦੁਨੀਆ ਵਾਜਹਿ ਵਾਜ;
ਨਾਰਦੁ ਨਾਚੈ ਕਲਿ ਕਾ ਭਾਉ,
ਜਤੀ ਸਤੀ ਕਹ ਰਾਖਹਿ ਪਾਉ ? ਆਸਾ, ੩੪੯.

771. The impulses of the mind
are clamouring like cymbals and ankle-bells.
The drum of the worldly distractions
is thumping constantly.
The mercurial mind, dancing to their tune,
is setting, thus, the general tone of the Age.
Under such conditions, where can
men of continence and virtue put their feet ? Asa, 349.

(iii)

358

O WHAT A WORLD !

ਦੁਨੀਆ ਕੈਸੀ ਹੋਈ !

੭੭੨. ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆ ਕੈਸੀ ਹੋਈ !
ਸਾਲਕੁ ਮਿਤੁ ਨ ਰਹਿਓ ਕੋਈ,
ਭਾਈ ਬੰਧੀ ਹੇਤੁ ਚੁਕਾਇਆ,
ਦੁਨੀਆ ਕਾਰਣਿ ਦੀਨੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

772. O, what has the world come to !
no guide of the way, no friend is left in it.
Even brothers and relatives
have lost the element of love.
O, it is for the sake of this world
that people lose even faith in God ! Slok, 1410.

(iv)

359

FOREIGN INVADER

ਬਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾਆਵਰ, ਜਰਵਾਣਾ

੭੭੩. ਕੋਟੀ ਹੂ ਪੀਰ ਵਰਜਿ ਰਹਾਏ,
ਜਾ ਮੀਰੁ ਸੁਣਿਆ ਧਾਇਆ.
ਥਾਨ ਮੁਕਾਮ ਜਲੇ ਬਿਜ ਮੰਦਰ,
ਮੁਛਿ ਮੁਛਿ ਕੁਇਰ ਰੁਲਾਇਆ.
ਕੋਈ ਮੁਗਲੁ ਨ ਹੋਆ ਅੰਧਾ,
ਕਿਨੈ ਨ ਪਰਚਾ ਲਾਇਆ ! ਆਸਾ, ੪੧੭-੧੮.

773. On hearing of the invasion of Babur,
millions of Muslim divines prayed for his halting,
but failed to halt him.
Then Babur rushed to burn down
their houses, resting-places and age-old temples.
He cut their princes into pieces
and threw them to the winds.
In spite of all that,
not a single Mughal became blind
and no one performed any miracle
to save the people from that disaster !

Asa, 417-18.

੭੭੪. ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਾਬਲਹੁ ਧਾਇਆ,
ਜੋਰੀ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

774. Babur (the Mughal) has rushed from Kabul,
with the wedding-party of sin
And forcibly demands
the possession of our motherland.
(*or* the submission of our womanhood.) Tilang, 722.

੭੭੫. ਕਾਇਆ ਕਪੜੁ ਟੁਕੁ ਟੁਕੁ ਹੋਸੀ,
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸਮਾਲਸੀ ਬੋਲਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੩.

775. When the bodies of our countrymen
are torn like shreds of cloth,
India will realise the truth of what I say. Tilang, 723.

੭੭੬. ਖੁਰਾਸਾਨ ਖਸਮਾਨਾ ਕੀਆ,
ਹਿੰਦੁਸਤਾਨੁ ਡਰਾਇਆ.
ਆਪੈ ਦੋਸੁ ਨ ਦੇਈ ਕਰਤਾ,
ਜਮੁ ਕਰਿ ਮੁਗਲੁ ਚੜਾਇਆ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

776. You have saved Khurasan and terrified India.
Creator !
As you do not take the responsibility
(of punishing the evil-doers) on Yourself,
You have sent Babur, the Mughal,
as Your Regent of Death. Asa, 360

(v)

360

FOREIGN INVASION

ਬਦੇਸ਼ੀ ਹਮਲਾ

੭੭੭. ਸਾਹਾਂ ਸੁਰਤਿ ਗਵਾਈਆ,
ਰੰਗਿ ਤਮਾਸੈ ਚਾਇ.
ਬਾਬਰਵਾਣੀ ਫਿਰਿ ਗਈ,
ਕੁਇਰੁ ਨ ਰੋਟੀ ਖਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

777. Indian rulers lost their senses
in the pursuit of sensuous pleasure.
Now, when Babur has invaded
and desolation has followed his foot-steps,
Even their princes cannot get bread
enough to eat in peace. Asa, 417.

੭੭੮. ਧਨੁ ਜੋਬਨੁ ਦੁਇ ਵੈਰੀ ਹੋਏ,
ਜਿਨੀ ਰਖੇ ਰੰਗੁ ਲਾਇ.
ਦੂਤਾ ਨੋ ਫੁਰਮਾਇਆ,
ਲੈ ਚਲੇ ਪਤਿ ਗਵਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

778. Those riches and beauty
which were once their greatest assets,
And afforded them many pleasures,
have now become their greatest enemies.
The barbarous soldiers have been ordered
to deal with them ruthlessly.
They have dishonoured them
and have carried them off. Asa, 417.

੭੭੯. ਸਰਮੁ ਧਰਮੁ ਦੁਇ ਛਪਿ ਖਲੋਏ,
ਕੂੜੁ ਫਿਰੈ ਪਰਧਾਨੁ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

779. Modesty and righteousness
have gone into hiding
And falsehood is strutting about in false glory.
Tilang, 722.

੭੮੦. ਰਾਮੁ ਨ ਕਬਹੂ ਚੇਤਿਓ,
ਹੁਣਿ ਕਹਣਿ ਨ ਮਿਲੈ ਖੁਦਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

780. They who never thought of their own Rama
in time of comfort,
Are now not acceptable even if they utter Allah
(to appease the Mughal tyrants or to reach safety
and maintain their honour). Asa, 417.

੭੮੧. ਖੂਨ ਕੇ ਸੋਹਿਲੇ ਗਾਵੀਅਹਿ ਨਾਨਕ
ਰਤੁ ਕਾ ਕੁੰਗੂ ਪਾਇ, ਵੇ ਲਾਲੋ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

781. People are singing the wedding-songs
of murder and slaughter.
The wedded-ones are being anointed
with blood instead of saffron. Tilang, 722.

੭੮੨. ਏਤੀ ਮਾਰ ਪਈ ਕਰਲਾਣੇ,
ਤੈਂ ਕੀ ਦਰਦੁ ਨ ਆਇਆ ? ਆਸਾ, ੩੬੦.

782. The people were tortured so ruthlessly
that they wailed and cried out to Heaven.
Did it not awaken any pity for them
in You, O Lord ? Asa, 360.

(vi)

FOREIGN INFLUENCE

ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ

361

(1)

FOREIGN INFLUENCE ON RELIGION AND CULTURE

ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਉਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ

੭੮੩. ਖਤ੍ਰੀਆ ਤ ਧਰਮੁ ਛੋਡਿਆ,

ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ.

ਸ੍ਰਿਸਟਿ ਸਭ ਇਕ ਵਰਨ ਹੋਈ,

ਧਰਮ ਕੀ ਗਤਿ ਰਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

783. The *Kshatriyas* have forsaken their true function

and have adopted the language of the aliens.

They have lost their distinctiveness

by pursuing the ways of the foreign rulers.

Now no one cherishes any regard

for religion and righteousness. Dhanasri, 663.

362

(2)

FOREIGN INFLUENCE ON GOD'S IMAGE :
ਰੱਬ ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਉਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ

੭੮੪. ਆਦਿ ਪੁਰਖੁ ਕਉ ਅਲਹੁ ਕਹੀਐ,

ਸੇਖਾਂ ਆਈ ਵਾਰੀ.

ਦੇਵਲ ਦੇਵਤਿਆ ਕਰੁ ਲਾਗਾ,

ਐਸੀ ਕੀਰਤਿ ਚਾਲੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

784. Now that the *Sheikhs* have gained an upper hand,

the Primal Lord has come to be called *Allah.*

and Hindu gods and temples have been taxed,

Such has become the way and practice now.

Basant, 1191.

੭੮੫. ਕੂਜਾ, ਬਾਂਗ, ਨਿਵਾਜ, ਮੁਸਲਾ,

ਨੀਲ ਰੂਪ ਬਨਵਾਰੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

785. The ablution-pot, the call to prayer,

the prayer and the prayer-mat

have taken to the Muslim way.

Even the image of God has been robed in blue

to appease the foreign rulers. Basant, 1191.

363

(3)

FOREIGN INFLUENCE ON WORSHIP

ਪਾਠ-ਪੂਜਾ ਉਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ

੭੮੬. ਅੰਤਰਿ ਪੂਜਾ, ਪੜਹਿ ਕਤੇਬਾ,
ਸੰਜਮੁ ਤੁਰਕਾ ਭਾਈ.
ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ !
ਨਾਮਿ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

786. You perform Hindu worship in private
but outside you read Muslim scriptures
and adopt their ways.
Leave aside hypocrisy, brothers !
and take to God's Name;
For, it is only by cherishing this
that you will be able to cross the sea of *Maya*.
(i.e. to get liberation) Asa, 471.

364

(4)

FOREIGN INFLUENCE ON LANGUAGE

ਬੋਲੀ ਉਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ

੭੮੭. ਘਰਿ ਘਰਿ ਮੀਆ, ਸਭਨਾਂ ਜੀਆਂ,
ਬੋਲੀ ਅਵਰ ਤੁਮਾਰੀ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੧.

787. People have changed their tongue
and prefer to be greeted
in the Muslim way. Basant, 1191.

੭੮੮. ਖਤ੍ਰੀਆ ਤ ਧਰਮੁ ਛੋਡਿਆ,
ਮਲੇਛ ਭਾਖਿਆ ਗਹੀ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

788. The *Kshatriyas* have forsaken their religion.
and have adopted the
language of the foreign usurpers. Dhanasri, 663.

365
(5)

FOREIGN INFLUENCE ON CODE
ਧਾਰਮਕ ਨੇਮਾਵਲੀ ਉਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ

੭੮੯. ਕਲਿ ਕਲਵਾਲੀ ਸਰਾ ਨਿਬੇੜੀ,
ਕਾਜੀ ਕ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਆ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

789. In this distressful Kali-age,
the Shariat Law (of the Muslims) is operative
And the *Qazi* (the Muslim judge) is exalted
as Lord Krishna (i.e. a Hindu deity). Ramkali, 903.

366
(6)

FOREIGN INFLUENCE ON SCRIPTURES
ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕਾਂ ਉਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ

੭੯੦. ਕਲਿ ਪਰਵਾਣੁ ਕਤੇਬ ਕੁਰਾਣੁ,
ਪੋਥੀ, ਪੰਡਿਤ ਰਹੇ ਪੁਰਾਣ.
ਨਾਨਕ ਨਾਉ ਭਇਆ ਰਹਮਾਣੁ,
ਕਰਿ ਕਰਤਾ ਤੂ ਏਕੋ ਜਾਣੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

790. In the present Age,
the Quran and other Mohammadan scriptures
have become the Approved Books.
The Brahmins, the Puranas and other Hindu Scriptures
are not being given due respect.
The name of God has also been changed into Rehman
But whatever be His name,
know Him as One;
For, He alone is the Creator of all Creation
and will remain as such
through all eternity. Ramkali, 903.

367

(7)

FOREIGN INFLUENCE ON WEAR/DRESS

ਪੁਸ਼ਾਕ ਉਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ

੭੯੧. ਨੀਲ ਵਸਤ੍ਰ ਪਹਿਰਿ

ਹੋਵਹਿ ਪਰਵਾਣੁ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

791. They wear blue clothes

in order to be acceptable to the ruling class. Asa, 472.

368

(8)

FOREIGN INFLUENCE ON FOOD

ਖ਼ੁਰਾਕ ਉਤੇ ਬਦੇਸ਼ੀ ਪਰਭਾਵ

੭੯੨. ਅਭਾਖਿਆ ਕਾ ਕੁਠਾ ਬਕਰਾ ਖਾਣਾ,

ਚਉਕੇ ਉਪਰਿ ਕਿਸੈ ਨ ਜਾਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

792. They eat the he-goats

slaughtered in the Muslim way

by uttering foreign words;

Yet, they will not allow anyone

to enter their cooking-squares,

lest these should be defiled. Asa, 472.

(vii)

GENERAL SITUATION : ਆਮ ਦਸ਼ਾ

369

(1)

RELIGION, CULTURE AND CHARACTER
ਧਰਮ, ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਦਾਚਾਰ

੭੯੩. ਕਾਲੁ ਨਾਹੀ, ਜੋਗੁ ਨਾਹੀ,
ਨਾਹੀ ਸਤ ਕਾ ਢਬੁ.
ਥਾਨਸਟ ਜਗ ਭਰਿਸਟ ਹੋਏ,
ਡੂਬਤਾ ਇਵ ਜਗੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

793. The time has gone
when people knew the way
of true Union and Truth.
Now, even places of worship stand polluted.
The whole world is, thus, coming to ruin. Dhanasri, 662.

੭੯੪. ਸਰਮ ਧਰਮ ਕਾ ਡੇਰਾ ਦੂਰਿ.
ਨਾਨਕ ਕੂੜੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ. ਆਸਾ, ੪੭੧

794. They are lost to all sense of duty and decency.
And falsehood prevails everywhere. Asa, 471.

370

(2)

RULERS AND OFFICIALS
ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀ

੭੯੫. ਰਾਜੇ ਸੀਹ, ਮੁਕਦਮ ਕੁਤੇ ;
ਜਾਇ ਜਗਾਇਨਿ ਬੈਠੇ ਸੁਤੇ.
ਚਾਕਰ ਨਹਦਾ ਪਾਇਨਿ ਘਾਉ,
ਰਤੁ ਪਿਤੁ ਕੁਤਿਹੋ ਚਟਿ ਜਾਹੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

795. The rulers are turned tigers
and their officers hounds
who awaken people sleeping peacefully.
(i.e. do not let people to rest in peace).
Their subordinates wound them with their claws
and lick up all the blood and marrow
that is spilt. Malar, 1288.

371

(3)

RULERS AND THE RULED
ਰਾਜੇ ਅਤੇ ਪਰਜਾ

੭੯੬. ਲਬੁ ਪਾਪੁ ਦੁਇ ਰਾਜਾ ਮਹਤਾ,
ਕੂੜੁ ਹੋਆ ਸਿਕਦਾਰੁ.
ਕਾਮੁ ਨੇਬੁ ਸਦਿ ਪੁਛੀਐ,
ਬਹਿ ਬਹਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ.
ਅੰਧੀ ਰਯਤਿ ਗਿਆਨ ਵਿਹੂਣੀ,
ਭਾਹਿ ਭਰੇ ਮੁਰਦਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮-੬੯.

796. Evil is the king
and avarice is his minister.
Falsehood is the mint-master
and lust is the deputy.
They sit and confabulate together.
The subjects are blind and bereft of understanding.
They submit to their will like the dead. Asa, 468-69.

372

(4)

LEADERS OF RELIGION AND SOCIETY
ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਆਗੂ

੭੯੭. ਕਾਦੀ ਕੂੜੁ ਬੋਲਿ ਮਲੁ ਖਾਇ,
ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਨਾਵੈ ਜੀਆ ਘਾਇ.
ਜੋਗੀ ਜੁਗਤਿ ਨ ਜਾਣੈ ਅੰਧੁ
ਤੀਨੇ ਓਜਾੜੇ ਕਾ ਬੰਧੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੨੨.

797. The *Qazi*[1] utters lies
and so eats filth.
The *Brahmin*[2] slays life
and makes show of pious bathing.
The *Yogi*[3], blind of insight,
himself knows not the true praxis.
All three, thus, lead the people to desolation. Dhanasri, 622.

1.*QAZI*: Judge, one adept in Islamic Law. 2. *BRAHMIN*: Member of the first of the four castes of the Hindu social order. 3. *YOGI*: One who performs Yog; a contemplative saint; an ascetic, a hermit; one supposed to have obtained supernatural powers.

373

(5)

MEN AND WOMEN

ਮਰਦ ਅਤੇ ਜ਼ਨਾਨੀਆਂ

੭੯੮ ਰੰਨਾ ਹੋਈਆ ਬੋਧੀਆ,

ਪੁਰਸ ਹੋਏ ਸਈਆਦ.

ਸੀਲੁ, ਸੰਜਮੁ, ਸੁਚ ਭੰਨੀ,

ਖਾਣਾ ਖਾਜੁ ਅਹਾਜੁ.

ਸਰਮੁ ਗਇਆ ਘਰਿ ਆਪਣੈ,

ਪਤਿ ਉਠਿ ਚਲੀ ਨਾਲਿ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੩.

798. Women have become submissive,

while men have become cruel.

They have lost all sense of self-culture,

self-control, self-respect and self-help.

They have also forsaken

the virtues of good conduct, restraint, piety and decency;

and eat what they should avoid. Sarang, 1243.

੭੯੯. ਮਾਣਸ ਮੂਰਤਿ ਨਾਨਕੁ ਨਾਮੁ.

ਕਰਣੀ ਕੁਤਾ, ਦਰਿ ਫੁਰਮਾਨੁ. ਆਸਾ, ੩੫੦.

799. Men are men only in name and shape.

In their deeds, they are just like dogs,

waiting for commands at the door of others. Asa, 350.

374

(6)

PROFESSEDLY RELIGIOUS MEN

ਜ਼ਾਹਿਰਨ ਜਾਂ ਨਾਂ-ਧਰੀਕ ਧਰਮੀ ਪੁਰਸ਼

੮੦੦. ਮਾਣਸ ਖਾਣੇ ਕਰਹਿ ਨਿਵਾਜ,
ਛੁਰੀ ਵਗਾਇਨਿ ਤਿਨ ਗਲਿ ਤਾਗ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

800. They who devour human beings
offer *Namaz* (i.e., perform Muslim prayers).
They who wield the butcher's knife,
wear the sacred-threads round their necks ! Asa, 471

੮੦੧. ਮਥੈ ਟਿਕਾ, ਤੇੜਿ ਧੋਤੀ ਕਖਾਈ,
ਹਥਿ ਛੁਰੀ ਜਗਤ ਕਾਸਾਈ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

801. With the paste-marks on their foreheads
and their lion-cloths with stuck-up ends,
They are actually the butchers of the world,
holding knives in their hands. Asa, 471.

375

(7)

LAHORE CITY

ਲਾਹੌਰ ਸ਼ਹਿਰ

੮੦੨. ਲਾਹੌਰ ਸਹਰੁ,
ਜਹਰੁ ਕਹਰੁ, ਸਵਾ ਪਹਰੁ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

802. God's curse is upon the city of Lahore
for a quarter of the day,
(owing to the bloodshed and destruction
wrought by Babur in 1524 A.D.) Slok, 1412.

376

(8)

LIFE AND PEOPLE

ਜੀਵਨ ਅਤੇ ਜਨਤਾ

੮੦੩. ਜੀਵਨ ਤਲਬ ਨਿਵਾਰਿ;
ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣਾ, ਕਰਹਿ ਧਿਙਾਣਾ,
ਕਲਿ ਲਖਣ ਵੀਚਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

803. Shed your desire to remain alive
in these turbulent times.
As the distinguishing feature of the Kali-age is
to approve of those who are aggressors
and are tyranising over others. Ramkali, 902.

੮੦੪. ਜਿਸੁ ਸਿਕਦਾਰੀ ਤਿਸਹਿ ਖੁਆਰੀ,
ਚਾਕਰ ਕੇਹੇ ਡਰਣਾ ;
ਜਾ ਸਿਕਦਾਰੈ ਪਵੈ ਜੰਜੀਰੀ,
ਤਾ ਚਾਕਰ ਹਥਹੁ ਮਰਣਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

804. The master suffers humiliation,
while the servant has nothing to fear.
Whenever the master is chained,
he dies at the hands of his own servant. Ramkali, 902.

੮੦੫. ਜੇ ਕੋ ਸਤੁ ਕਰੇ ਸੋ ਛੀਜੈ,
ਤਪ ਘਰਿ ਤਪੁ ਨ ਹੋਈ ;
ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਲਏ ਬਦਨਾਵੀ,
ਕਲਿ ਕੇ ਲਖਣ ਏਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

805. Whoever practises truth in this Age, is humaliated.
Whoever labours hard, faces frustration.
Whoever utters God's Name, is maligned.
These are some of the characteristics
of the present Age. Ramkali, 902.

377

(9)

INJUSTICE AND CORRUPTION

ਅਨਿਆਂ, ਵੱਢੀਖੋਰੀ ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ

੮੦੬. ਕਾਜੀ ਹੋਇ ਕੈ, ਬਹੈ ਨਿਆਇ,

ਫੇਰੇ ਤਸਬੀ, ਕਰੇ ਖੁਦਾਇ ;

ਵਢੀ ਲੈ ਕੈ, ਹਕੁ ਗਵਾਏ,

ਜੇ ਕੋ ਪੁਛੈ, ਤਾ ਪੜਿ ਸੁਣਾਏ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

806. The *Qazi* who sits to dispense justice.

mumbles God's Name while telling the rosary;

yet,takes bribes and commits injustice.

If someone asks for

the basis or reason for his decision,

he does not hesitate

in reading out chapter and verse. Ramkali, 951.

378

(10)

KING AND JUSTICE

ਹਾਕਮ ਅਤੇ ਹੱਕ-ਨਿਆਂ

੮੦੭. ਰਾਜਾ ਨਿਆਉ ਕਰੇ, ਹਥਿ ਹੋਇ;

ਕਹੈ ਖੁਦਾਇ, ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਇ. ਆਸਾ, ੩੫੦.

807. The king administers justice

only if his palm is greased.

He does not move, at all,

in the name of God. Asa, 350.

379

(11)

MEN OF CHARITY

ਦਾਨੀ ਲੋਕ

੮੦੮. ਸਤੀ ਪਾਪੁ ਕਰਿ ਸਤੁ ਕਮਾਹਿ.
ਗੁਰ ਦੀਖਿਆ ਘਰਿ ਦੇਵਣ ਜਾਹਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

808. The 'men of charity' give in charity
the wealth gathered by them through sin;
And their 'Guru' himself goes to their homes
to impart instruction to them. Ramkali, 951.

380

(12)

FAMILY LIFE

ਘਰੋਗੀ ਜੀਵਨ

੮੦੯. ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਖੈ ਖਟਿਐ ਭਾਉ.
ਭਾਵੈ ਆਵਉ, ਭਾਵੈ ਜਾਉ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

809. The women love the men
for their earnings.
Otherwise it does not matter to them
where they come from
or to where they go. Ramkali, 951.

381

(13)

RELIGION AND CULTURE

ਧਰਮ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ

੮੧੦. ਸਾਸਤੁ ਬੇਦੁ ਨ ਮਾਨੈ ਕੋਇ.
ਆਪੋ ਆਪੈ ਪੂਜਾ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

810. None accepts the authority
of the Vedas and Shastras
(that is, do not follow the teachings of scriptures).
Everyone worships only himself
(that is, looks after his own interest). Ramkali, 951.

382

(viii)

SIN PREVAILS ALL AROUND

ਪਾਪ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਵਰਤਾਰਾ

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਸੁਮੇਰ ਪਰਬਤ ਦੇ ਸਿੱਧਾਂ ਨੂੰ ਦਸਿਆ :

੮੧੧. "ਕਲੁ ਆਈ ਕੁਤੇਮੁਹੀ, ਖਾਜ ਹੁਆ ਮੁਰਦਾਰੁ ਗੁਸਾਈ.
ਰਾਜੇ ਪਾਪ ਕਮਾਂਵਦੇ, ਉਲਟੀ ਵਾੜ ਖੇਤ ਕਉ ਖਾਈ.
ਪਰਜਾ ਅੰਧੀ ਗਿਆਨ ਬਿਨੁ. ਕੂੜ ਕੁਸੱਤ ਮੁਖਹੁ ਆਲਾਈ.
ਚੇਲੇ ਸਾਜ ਵਜਾਇੰਦੇ, ਨੱਚਣ ਗੁਰੂ ਬਹੁਤੁ ਬਿਧਿ ਭਾਈ.
ਸੇਵਕ ਬੈਠਣ ਘਰਾਂ ਵਿਚ, ਗੁਰ ਉਠ ਘਰੀਂ ਤਿਨਾੜੇ ਜਾਈ.
ਕਾਜ਼ੀ ਹੋਏ ਰਿਸ਼ਵਤੀ, ਵਢੀ ਲੈ ਕੇ ਹੱਕ ਗਵਾਈ.
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖੈ ਦਮ ਹਿਤੁ, ਭਾਵੈ ਆਇ ਕਿਥਾਊਂ ਜਾਈ.
ਵਰਤਿਆ ਪਾਪ ਸਭਸਿ ਜਗ ਮਾਹੀ." ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੩੦.

Guru Nanak told the Siddhas of the Mount Sumer :

811. "It is the Kali-age over there.
People behave like the dogs
which feed on the flesh of corpses.
The rulers commit sinful deeds.
The fences are thus eating up the crops,
they are meant to protect.
The subjects being ignorant and slavish,
have become blind.
They utter evil and tell untold lies.
The disciples play the tune
and their preceptors dance to it in so many ways.
The servants sit at ease in their homes,
and the masters have to visit them there.
The judges have become corrupt,
take bribes and do injustice.
Love between man and woman exists just for money.
They meet and depart at will.
Sin prevails
throughout the whole world." Varan Bhai Gurdas, 130

383

(ix)

THE WAY OUT

ਬਚਾਓ ਦਾ ਰਾਹ

੮੧੨. ਆਖੁ ਗੁਣਾ ਕਲਿ ਆਈਐ !

ਤਿਹੁ ਜੁਗ ਕੇਰਾ ਰਹਿਆ ਤਪਾਵਸੁ,

ਜੇ ਗੁਣ ਦੇਹਿ, ਤੇ ਪਾਈਐ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

812. Utter Divine laudation

for, the Kali-age is come.

The justice of the past three Ages

is no longer administered.

One can find the way out of this situation

only if one is blessed with the requisite virtues

by the Almighty Himself.

Ramkali, 903.

੮੧੩. ਕਲ ਮਹਿ

ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

813. In the Kali-age,

the most sublime thing is

the Name of God. Dhanasri, 662.

384

XI

GURU NANAK DEV'S TRAVELS

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀਆਂ ਉਦਾਸੀਆਂ/ਪ੍ਰਚਾਰਫੇਰੀਆਂ

ਸਿੱਧਾਂ ਨੇ ਪੁਛਿਆ :

੮੧੪. ਕਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਗ੍ਰਿਹੁ ਤਜਿਓ ਉਦਾਸੀ ?
ਕਿਸੁ ਕਾਰਣਿ ਇਹੁ ਭੇਖੁ ਨਿਵਾਸੀ ?
ਕਿਸੁ ਵਖਰ ਕੇ ਤੁਮ ਵਣਜਾਰੇ ?
ਕਿਉਕਰਿ ਸਾਥੁ ਲੰਘਾਵਹੁ ਪਾਰੇ ? ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.

Siddhas asked :

814. "Why have you forsaken your home
and have become a recluse ?
Why have you donned
the garb of a mendicant ?
What is the merchandise that you seek to trade ?
How will you ferry your associates across ?" Ramkali, 939.

ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ :

੮੧੫. ਗੁਰਮੁਖਿ ਖੋਜਤ ਭਏ ਉਦਾਸੀ,
ਦਰਸਨ ਕੈ ਤਾਈ ਭੇਖ ਨਿਵਾਸੀ.
ਸਾਚ ਵਖਰ ਕੇ ਹਮ ਵਣਜਾਰੇ,
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮੁਖਿ ਉਤਰਸਿ ਪਾਰੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.

Guru Nanak answered :

815. "I left my home in search of
the righteous and enlightened
And follow this course
in order to evolve a new philosophy of life.
Being a pedlar of Truth,
I trade in Truth.
I shall ferry my associates across
(the Ocean of Existence)."
by the grace of God and guidance of the Guru.
Ramkali, 939.

385

GURU NANAK DEV'S UNION WITH GOD

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂ-ਮਿਲਣੀ

੮੧੬. ਸਾਜਨ ਸਹਜਿ ਮਿਲੇ,
ਗੁਣ ਗਹਿ, ਅੰਕਿ ਸਮਾਨਿਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯

816. Union with the Beloved
has come to me spontaneously.
As I have imbibed His qualities,
He has permeated my whole being. Tukhari, 1109.

੮੧੭. ਨਾਨਕ ਮੇਲਿ ਲਈ ਗੁਰਿ ਅਪਣੈ,
ਘਰਿ ਵਰ ਪਾਇਆ ਨਾਰੀ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯

817. My Guru-God has brought me
into union with Himself.
I, a mere woman, have thus found
the Spouse in my own home. Tukhari, 1109.

੮੧੮. ਨਾਨਕ ਅਹਿਨਿਸਿ ਰਾਵੈ ਪ੍ਰੀਤਮੁ,
ਹਰਿ ਵਰੁ ਥਿਰੁ ਸੋਹਾਗੋ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੧੦.

818. She who cherishes love of the Spouse day and night,
is of eternally blessed matrimony. Tukhari, 1110.

386

GURU NANAK DEV'S UNIVERSAL PRAYER

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵ-ਅਰਦਾਸ

੮੧੯. ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ,
ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ. ਸਿੱਖ-ਅਰਦਾਸ.

819. Prays Nanak,
'May Your Name, Your Glory, O God,
be ever in ascendant;
May the whole humanity be blessed with peace and prosperity
in Your Will, by Your grace' ! The Sikh Prayer.

387

GURU NANAK DEV'S WAY TO EMANCIPATION

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਮੁਕਤੀ-ਮਾਰਗ

੮੨੦. ਜਪ, ਤਪ, ਸੰਜਮ, ਕਰਮ ਨ ਜਾਨਾ;
ਨਾਮੁ ਜਪੀ ਪ੍ਰਭ ਤੇਰਾ.
ਗੁਰੁ ਪਰਮੇਸਰੁ ਨਾਨਕ ਭੇਟਿਓ ;
ਸਾਚੈ ਸਬਦਿ ਨਿਬੇਰਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੮.

820. I do not know the way of penance and contemplation,
rituals and self-mortification.
I dwell solely on Your Name, O God !
Thus, I have met with the Guru-God
and all my problems stand resolved
by dwelling upon the holy Word. Ramkali, 878.

388

GURU NANAK DEV'S YEARNING

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਤਾਂਘ/ਲੋਚਾ

੮੨੧. ਤਿਸੁ ਬਿਨੁ ਘੜੀ ਨਹੀ ਜਗਿ ਜੀਵਾਂ,
ਐਸੀ ਪਿਆਸ ਤਿਸਾਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੩.

821. Without Him (that is, God),
I cannot live even for a moment in the world.
Such is the intensity of my yearning. Malar, 1273.

੮੨੨. ਜੋਗੀ ਹੋਵੇ ਜੋਗਵੈ, ਭੋਗੀ ਹੋਵੈ ਖਾਇ.
ਤਪੀਆ ਹੋਵੈ ਤਪੁ ਕਰੇ, ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਮਲਿ ਨਾਇ.
ਤੇਰਾ ਸਦੜਾ ਸੁਣੀਜੈ ਭਾਈ !
ਜੇ ਕੋ ਬਹੈ ਅਲਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

822. The renunciator practises renunciation,
the reveller revels in temporal pleasures.
The ascetic practises austerities
and washes his body clean at the places of pilgrimage.
I but seek to hear only Your tiding, O Lord,
if someone sits with me and utters it to me. Suhi, 730.

389
GURU NANAK DEV'S YOGA
ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਜੋਗ/ਯੋਗ

੮੨੩. ਸੁਰਤਿ ਸਬਦੁ, ਸਾਖੀ ਮੇਰੀ ਸਿੰਙੀ,

ਬਾਜੈ ਲੋਕੁ ਸੁਣੇ.

ਪਤੁ ਝੋਲੀ ਮੰਗਣ ਕੈ ਤਾਈ, ਭੀਖਿਆ ਨਾਮੁ ਪੜੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

823. Guru's instruction is my horn (megaphone)

and I sing through it the Word

enshrined in my conscience.

People hear and enjoy this divine music.

In the begging-bowl of my body's patched coat,

I yearn to gather, as alms, God's Name. Ramkali, 877.

390
HAPPY WIFE
ਸੁਹਾਗਣ

੮੨੪. ਆਪਣੇ ਕੰਤ ਪਿਆਰੀ, ਸਾ ਸੋਹਾਗਣਿ... ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

824. She who is dear to her husband,

is the happy wife. Tilang, 722.

੮੨੫. ਹਰਿ ਵਰੁ ਨਾਰਿ ਸੁਹਾਵਣੀ... ਸਿਰੀ, ੫੬.

825. Happy is the wife,

who has God as her husband. Siri, 56.

391

HAPPINESS

ਖ਼ੁਸ਼ੀ, ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ

੮੨੬. ਮੁੰਧੇ ! ਗੁਣਹੀਣੀ ਸੁਖੁ ਕੇਹਿ ? ਸਿਰੀ, ੫੬

826. What happiness can there be
for one without merit, O lady ? Siri, 56.

੮੨੭. ਤਿਸੈ ਸਰੇਵਹੁ ਤਾ ਸੁਖੁ ਪਾਵਹੁ,
ਸਰਬ ਨਿਰੰਤਰਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ. ਆਸਾ, ੪੩੩.

827. Serve Him, the All–permeating Lord,
and receive, thereby, comfort and happiness. Asa, 433.

੮੨੮. ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ,
ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ. ਗਉੜੀ, ੧੫੬.

828. One who recognises God's command,
enjoys continuous happiness
and peace of mind. Gauri, 156.

392

HEART

ਦਿਲ, ਹਿਰਦਾ

੮੨੯. ਜਿਤੁ ਘਟਿ ਸਚੁ ਨ ਪਾਇ,
ਸੁ ਭੰਨਿ ਘੜਾਈਐ. ਮਾਝ, ੧੪੬.

829. The heart that does not cherish Truth,
must be dismantled and rebuilt. Majh, 146.

੮੩੦. ਪਾਣੀ ਚਿਤੁ ਨ ਧੋਪਈ,
ਮੁਖਿ ਪੀਤੈ ਤਿਖ ਜਾਇ, ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੦

830. Water, of course, quenches one's thirst
But it cannot wash,
and cleanse one's heart. Sarang, 1240

393

HEART-CLEANING

ਦਿਲ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ

੮੩੧. ਬਾਹਰਿ ਦੇਵ ਪਖਾਲੀਅਹਿ,
ਜੇ ਮਨੁ ਧੋਵੈ ਕੋਇ.
ਜੂਠਿ ਲਹੈ, ਜੀਉ ਮਾਜੀਐ,
ਮੋਖ ਪਇਆਣਾ ਹੋਇ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.

831. If instead of washing idols from without,
man washes his own heart from within,
The filth of his innerself will disappear,
his soul will become clean
And he will be ready to depar
to his deliverance. Gujri, 489.

394

HEAVEN

ਸਵਰਗ, ਭਿਸਤ, ਬਹਿਸ਼ਤ

੮੩੨. ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ,
ਭਿਸਤਿ ਨ ਪਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

832. Heaven is not attained
without good deeds. Ramkali, 952.

੮੩੩. ਗਲੀ ਭਿਸਤਿ ਨ ਜਾਈਐ,
ਛੁਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

833. No one reaches heaven by mere chatter.
Salvation comes through living the truth. Majh, 141.

395

HELL

ਨਰਕ, ਦੋਜਕ, ਦੋਜ਼ਖ

੮੩੪. ...ਨਾਇ ਲਇਐ,

ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

834. By dwelling on God's Name,

one does not go to hell. Asa, 465.

396

HELL AND HEAVEN

ਨਰਕ-ਸਵਰਗ

੮੩੫. ਅਮਲੁ ਕਰਿ ਧਰਤੀ, ਬੀਜੁ ਸਬਦੋ ਕਰਿ,

ਸਚ ਕੀ ਆਬ ਨਿਤ ਦੇਹਿ ਪਾਣੀ;

ਹੋਇ ਕਿਰਸਾਣ, ਈਮਾਨੁ ਜੰਮਾਇ ਲੈ,

ਭਿਸਤੁ ਦੋਜਕੁ ਮੂੜੇ ਏਵ ਜਾਣੀ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

835. Let good deeds be your soil

and the Guru's Word the seed.

Irrigate it daily with the water of truth.

Turn yourself into a cultivator

and let this crop of faith germinate;

enabling you, thereby, to know the difference

between the state of heaven and hell. Siri, 24.

397

HEREAFTER

ਅਗੋ, ਅਗਲੇ ਜਹਾਨ

੮੩੬. ਸਚੈ ਸਰਮੈ ਬਾਹਰੇ,
ਅਗੈ ਲਹਹਿ ਨ ਦਾਦਿ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

836. They who do not cherish
Truth and Endeavour here,
shall not be honoured hereafter. Sarang, 1245.

੮੩੭. ਸੇ ਦੁਖ ਆਗੈ,
ਜਿ ਭੋਗ ਬਿਲਾਸੇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੬.

837. Those who indulge in sensuous pleasures here,
suffer misery in the hereafter. Malar, 1276.

੮੩੮. ਆਗੈ ਪੂਛ ਨ ਹੋਵਈ,
ਜਿਸੁ ਬੇਲੀ ਗੁਰੁ ਕਰਤਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

838. He whose protector is the Creator Himself,
is not questioned in the hereafter. Siri, 62.

੮੩੯. ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਊਤਮ ਸੇਈ,
ਜਿ ਪਾਪਾਂ ਪੰਦਿ ਨ ਦੇਹੀ. ਸਿਰੀ, ੯੧.

839. They alone are held in high esteem hereafter,
who do not teach sinful ways, Siri, 91.

੮੪੦. ਅਗੈ ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਵਾਚੀਐ,
ਬਹਿ ਲੇਖਾ ਕਰਿ ਸਮਝਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੪.

840. Hereafter, man's words and deeds are scrutinised
and he is brought to account for them. Asa, 464.

੮੪੧. ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਸੋ ਮਿਲੈ,
ਜਿ ਖਟੇ ਘਾਲੇ ਦੇਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

841. We get hereafter in proportion to that
which we give here out of our honest earnings.
Asa, 472.

398

HIGH AND LOW

ਉਚ ਅਤੇ ਨੀਚ

੮੪੨. ਨਾਨਕ ਉਤਮੁ ਨੀਚੁ ਨ ਕੋਇ. ਜਪੁ, ੭.

842. Of himself, no one can be high or low.

Alternate rendering:

There is no high or low degree before the Almighty. Jap, 7.

੮੪੩. ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਹਿ ਤੇ ਕਮਜਾਤਿ.

ਨਾਨਕ ਨਾਵੈ ਬਾਝੁ ਸਨਾਤਿ. ਆਸਾ, ੧੦.

843. They who forget the Lord

are low-caste creatures.

For, without His Name

mortals are as outcaste wretches. Asa, 10.

੮੪੪. ਨੀਚਾ ਅੰਦਰਿ ਨੀਚ ਜਾਤਿ,

ਨੀਚੀ ਹੂ ਅਤਿ ਨੀਚੁ;

ਨਾਨਕੁ ਤਿਨ ਕੈ ਸੰਗਿ ਸਾਥਿ,

ਵਡਿਆ ਸਿਉ ਕਿਆ ਰੀਸ?

844. I myself am one among the innumerable ones,

rather the lowliest of the lowly.

And I seek the kinship of the lowliest,

the lowest among the low-born;

For, emulation of the high-born is in vain. Siri, 15.

OR Why emulate the (so-called) higher ones ?

੮੪੫. ਜਿਥੈ ਨੀਚ ਸਮਾਲੀਅਨਿ,

ਤਿਥੈ ਨਦਰਿ ਤੇਰੀ ਬਖਸੀਸ. ਸਿਰੀ, ੧੫.

845. God's elevating grace is there

where the lowly and down-trodden

The are properly looked after. Siri, 15.

399

HIGHEST THOUGHT

ਉੱਚਤਮ ਵਿਚਾਰ

੮੪੬. ਉਤਮੁ ਏਹੁ ਬੀਚਾਰੁ ਹੈ :
ਜਿਨਿ ਸਚੇ ਸਿਉ ਚਿਤੁ ਲਾਇਆ,
ਜਗਜੀਵਨੁ ਦਾਤਾ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

846. The highest thought is this :
Whosoever attunes himself to the True One,
attains Him and finds in Him
the Giver of Universal Life. Asa, 466.

400

HINDUS

ਹਿੰਦੂ

੮੪੭. ਹਿੰਦੂ ਮੂਲੇ ਭੂਲੇ, ਅਖੁਟੀ ਜਾਂਹੀ.
ਨਾਰਦਿ ਕਹਿਆ ਸਿ ਪੂਜ ਕਰਾਂਹੀ...
ਪਾਥਰੁ ਲੇ ਪੂਜਹਿ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ.
ਓਹਿ ਜਾ ਆਪਿ ਡੁਬੇ, ਤੁਮ ਕਹਾ ਤਰਣਹਾਰੁ ? ਬਿਹਾਗੜਾ, ੫੫੬.

847. The Hindus having strayed from the Primal Lord,
are going the wrong way.
They worship idols, as instructed by Narad...
They, the ignorant ones, worship stone-gods,
not realising that stones which themselves sink,
cannot ferry others across. Bihagra, 556.

੮੪੮. ਚਉਕਾ ਦੇ ਕੈ ਸੁਚਾ ਹੋਇ.
ਐਸਾ ਹਿੰਦੂ ਵੇਖਹੁ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

848. They plaster their cooking-squares
to become pure.
But rare is the Hindu
who is what he ought to be. Ramkali, 951.

401

HINDUS AND MUSLIMS

ਹਿੰਦੂ ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਣ

੮੪੯. ਹਿੰਦੂ ਕੈ ਘਰਿ, ਹਿੰਦੂ ਆਵੈ,
ਸੂਤੁ ਜਨੇਊ, ਪੜਿ ਗਲਿ ਪਾਵੈ ;
ਸੂਤੁ ਪਾਇ, ਕਰੇ ਬੁਰਿਆਈ,
ਨਾਤਾ ਧੋਤਾ, ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

849. A (*Brahmin*) Hindu goes to the home of another Hindu
and chanting *mantras* (verses),
puts the 'sacred thread' round his neck.
But if, in spite of wearing the same,
he does evil
he is not accepted by God.
So, all his ceremonies and ritual bathing
have gone to waste.

Ramkali, 951.

੮੫੦. ਮੁਸਲਮਾਨੁ ਕਰੇ ਵਡਿਆਈ,
ਵਿਣੁ ਗੁਰ ਪੀਰੈ, ਕੋ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ.
ਰਾਹੁ ਦਸਾਇ, ਓਥੈ ਕੋ ਜਾਇ,
ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ, ਭਿਸਤਿ ਨ ਪਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

850. A Muslim praises his own faith
and is self-satisfied with his beliefs.
But he too is not accepted by God
if he does not act upon the teachings of his True Master.
Even if the right way is shown to him
rare is the one who reaches there;
For, without good deeds
no one is admitted into heaven. Ramkali, 952.

੮੫੧. ਏਥੇ ਜਾਣੈ ਸੁ ਜਾਇ ਸਿਞਾਣੈ,
ਹੋਰੁ ਫਕੜੁ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਣੈ.
ਸਭਨਾ ਕਾ ਦਰਿ ਲੇਖਾ ਹੋਇ,
ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ, ਤਰੈ ਨਾ ਕੋਇ.
ਸਚੋ ਸਚੁ ਵਖਾਣੈ ਕੋਇ,
ਨਾਨਕ ਅਗੈ ਪੁਛ ਨ ਹੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

851. They who know God here
will recognize Him hereafter.
The rest, whether Hindus or Muslims,
all is a vain boast.
Everyone is answerable to God
and no one is saved but for his good deeds.
But they who utter the Name of the Truest of the True,
are not brought to account hereafter. Ramkali, 952.

੮੫੨. ਪੁਛਣਿ ਖੋਲਿ ਕਿਤਾਬ ਨੋ,
"ਹਿੰਦੂ ਵਡਾ ਕਿ ਮੁਸਲਮਾਨੋਈ ?"
ਬਾਬਾ ਆਖੇ ਹਾਜੀਆਂ,
"ਸ਼ੁਭ ਅਮਲਾਂ ਬਾਝਹੁੰ ਦੋਵੇ ਰੋਈ.
ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਦੋਇ,
ਦਰਗਹਿ ਅੰਦਰਿ ਲਹਿਨ ਨਾ ਢੋਈ". ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੩੩.

852. Opening the book,
the *qazis* and priests at Mecca asked Guru Nanak,
"Who is the better or superior,
the Hindu or the Muslim" ?
The Guru replied,
"Divorced from good deeds,
both (will) be brought to weeping
and will not find refuge in God's Court."
Varan Bhai Gurdas, 1/33.

402
HOLY COMPANY/SOCIETY
ਸੰਗਤ, ਸਤਿਸੰਗ

੮੫੩. ਚੰਦਨ ਭਗਤਾ ਜੋਤਿ ਇਨੇਹੀ,
ਸਰਬੇ ਪਰਮਲੁ ਕਰਣਾ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੧.

853. Such is the nature of the true devotees
that they, like the scented *Chandan*,
impart their fragrance to all around them. Tilang, 721.

੮੫੪. ਲਖ ਸਿਆਣਪ ਜੇ ਕਰੀ,
ਲਖ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਮਿਲਾਪੁ.
ਬਿਨੁ ਸੰਗਤਿ ਸਾਧ ਨ ਧ੍ਰਾਪੀਆ,
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਦੂਖ ਸੰਤਾਪੁ. ਸਿਰੀ, ੨੦.

854. Even if one were to possess immense wisdom
and were to live in a loving association
with myriads of men;
without the society of the holy,
there would be no satisfaction;
and without the Name,
there would be pain and misery. Siri, 20.

403
HOLY CONGREGATION
ਸਤਿਸੰਗਤ, ਸਾਧ ਸੰਗਤ

੮੫੫. ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਈਐ... ਸੋਰਠਿ, ੫੯੮.

855. The Lord's Essence is obtained
in the congregation of the holy. Sorath, 598.

੮੫੬. ਸਤਸੰਗਤਿ ਕੈਸੀ ਜਾਣੀਐ ?
ਜਿਥੈ ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ. ਸਿਰੀ, ੭੨.

856. The holy congregation is a meeting
wherein nothing but
the Name of One alone is recited. Siri, 72.

404
HONEST SHOPKEEPING
ਸੱਚੀ/ਨੇਕਨੀਤ ਦੁਕਾਨਦਾਰੀ

੮੫੭. ਹਾਣੁ ਹਟੁ ਕਰਿ ਆਰਜਾ,
ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਕਰਿ ਵਥੁ.
ਸੁਰਤਿ ਸੋਚ ਕਰਿ ਭਾਂਡਸਾਲ,
ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਤਿਸ ਨੋ ਰਖੁ.
ਵਣਜਾਰਿਆ ਸਿਉ ਵਣਜੁ ਕਰਿ,
ਲੈ ਲਾਹਾ ਮਨ ਹਸੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

857. Let transient life be your shop
and the true Divine Name your merchandise.
Let alertness and purity to be warehouse
and treasure in it the Name of God.
Deal only with the Lord's dealers,
take a fair profit and be happy. Sorath, 595.

405
HONEST WORK
ਸੁੱਚੀ/ਨੇਕਨੀਤ ਕਿਰਤ

੮੫੮. ਘਾਲਿ ਖਾਇ, ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ.
ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

858. They alone have known the right way,
who earn their their livelihood
through hard work;
and share their earnings
with those in need. Sarang, 1245.

406
HOPE AND DESIRE
ਆਸਾ ਅਤੇ ਮਨਸਾ

੮੫੯. ਆਸਾ ਮਨਸਾ ਬੰਧਨੀ... ਸੋਰਠਿ, ੬੩੫.

859. Hope and desire are
as chains of the mind. Sorath, 635.

407
HOPES
ਆਸਾਂ, ਉਮੀਦਾਂ

੮੬੦. ਜਿਸ ਕੀ ਆਸਾ ਤਿਸ ਹੀ ਸਉਪਿ ਕੈ,
ਏਹੁ ਰਹਿਆ ਨਿਰਬਾਣੁ, ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

860. Peace and Detachment come
from resting our hopes on Him
Who creates them in us. Prabhati, 1329

408
HOUSE OF EQUANIMITY
ਸਹਿਜ-ਘਰ

੮੬੧. ਗੁਰਿ ਕਹਿਆ, ਸਾ ਕਾਰ ਕਮਾਵਹੁ.
ਸਬਦੁ ਚੀਨਿ, ਸਹਜ ਘਰਿ ਆਵਹੁ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੨.

861. Do the task the Guru has enjoined upon you .
And reflecting on the Word,
get into the House of Equanimity. Bilawal, 832.

409
HOUSEHOLD
ਗ੍ਰਿਹਸਥ, ਘਰਬਾਰ

੮੬੨. ਸਚਿ ਸਿਮਰਿਐ, ਹੋਵੈ ਪਰਗਾਸੁ,
ਤਾ ਤੇ ਬਿਖਿਆ ਮਹਿ ਰਹੈ ਉਦਾਸੁ.
ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ,
ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਵਿਚੇ ਗਤਿ ਪਾਈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

862. Contemplation of the True Lord
brings that illumination
Which enables one
to remain unattached in the midst of worldly pleasures.
Such is the distinctive greatness
of the True Guru (Preceptor)
That through his grace and guidance
one can attain salvation,
even while living with one's wife and children
(i.e. leading a normal domestic life.) Dhanasari, 661.

410
HOUSEHOLDER
ਗ੍ਰਿਹਸਥੀ, ਘਰਬਾਰੀ

੮੬੩. ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਜੋ ਨਿਗ੍ਰਹੁ ਕਰੈ.
ਜਪੁ, ਤਪੁ, ਸੰਜਮੁ ਭੀਖਿਆ ਕਰੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

863. He alone is the ideal householder
who disciplines his passions
And begs from God the alms of
meditation, hard work and self-control. Ramkali, 952.

੮੬੪. ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰੇ ਸਰੀਰ;
ਸੋ ਗਿਰਹੀ ਗੰਗਾ ਕਾ ਨੀਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

864. The householder
who gives in charity all he can afford,
is as pure as the water of the Ganges. Ramkali, 952.

411
HOUSEHOLDER AND RECLUSE
ਗ੍ਰਹਸਥੀ ਅਤੇ ਉਦਾਸੀ

੮੬੫. ਜਿਸ ਤੇ ਹੋਆ ਸੋਈ ਕਰਿ ਮਾਨਿਆ,
ਨਾਨਕ ਗਿਰਹੀ, ਉਦਾਸੀ ਸੋ ਪਰਵਾਣੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੯.

865. He alone is approved
as a householder or as a recluse
who accepts and adores Him
Who has created him. Prabhati, 1329.

412
HUMAN BODY
ਸਰੀਰ, ਕਾਇਆ, ਤਨ

੮੬੬. ਕਾਇਆ ਮਹਲੁ, ਮੰਦਰੁ, ਘਰੁ ਹਰਿ ਕਾ;
ਤਿਸੁ ਮਹਿ ਰਾਖੀ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

866. Human body is the Palace, the Temple,
and the House of God
In which He has placed His infinite light. Malar, 1256.

੮੬੭. ਤ੍ਰਿਹੁ ਗੁਣ* ਬੰਧੀ ਦੇਹੁਰੀ,
ਜੋ ਆਇਆ ਜਗਿ ਸੋ ਖੇਲੁ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

867. Human body is bound down
by the Three Dispositions.
Whoever is born,
lives within their limits. Siri, 21.

੮੬੮. ਕਾਇਆ ਸੋਚ ਨ ਪਾਈਐ,
ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਭਗਤਿ ਪਿਆਰ. ਸਿਰੀ, ੫੯.

868. Human body is not cleaned
without the loving adoration of God. Siri, 59.

੮੬੯. ਦੇਹੀ ਅੰਦਰਿ ਨਾਮੁ ਨਿਵਾਸੀ,
ਆਪੇ ਕਰਤਾ ਹੈ ਅਬਿਨਾਸੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੬.

869. Within the body abides the Name of God
Who Himself is the Creator and is Immortal. Maru, 1026.

੮੭੦. ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਤਨੁ ਜਾਲਿ,
ਜਿਨਿ ਜਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ. ਸੂਹੀ, ੭੮੯.

870. Burnt be the body
which has forsaken the Name of God. Suhi, 789.

***_TRI GUN_ : The three vital qualities or constituents of nature and every existing thing, which by their varying proportion determine the nature of all that exists.**

413

HUMAN LIFE

ਮਨੁੱਖਾ ਜੀਵਨ

੮੭੧. ਮਾਲ ਕੈ ਮਾਣੈ, ਰੂਪ ਕੀ ਸੋਭਾ,
ਇਤੁ ਬਿਧਿ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਿਰੀ, 24.

871. Man wastes his life
in the pride of wealth
and the glamour of beauty. Siri, 24.

੮੭੨. ਰੈਣਿ ਗਵਾਈ ਸੋਇ ਕੈ,
ਦਿਵਸੁ ਗਵਾਇਆ ਖਾਇ.
ਹੀਰੇ ਜੈਸਾ ਜਨਮੁ ਹੈ,
ਕਉਡੀ ਬਦਲੇ ਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੬.

872. Man loses his nights in sleep
and days in eating and drinking.
This precious human life
is thus sold away
for a mere *courie* shell (i.e., nothing). Gauri, 156.

੮੭੩. ਸੇਵਤ ਰਹੇ ਚਿਤੁ ਜਿਨ ਕਾ ਲਾਗਾ,
ਆਇਆ ਤਿਨ ਕਾ ਸਫਲੁ ਭਇਆ. ਆਸਾ, ੪੩੨.

873. It is only they who love and serve God
that fulfil the object
of their coming into being. Asa, 432.

੮੭੪. ਰਜਿ ਨ ਕੋਈ ਜੀਵਿਆ,
ਪਹੁਚਿ ਨ ਚਲਿਆ ਕੋਇ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

874. None lives long enough
to fulfil or exhaust his wishes
or accomplish all his tasks. Slok, 1412.

414

HUMILITY

ਨਿਮਰਤਾ, ਨਿਰਮਾਣਤਾ

੮੭੫. ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ,

ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

875. Sweetness and humility

are the essence of all virtue

and good qualities. Asa, 470.

੮੭੬. ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਨੀਚੁ ਸਦਾਏ,

ਤਉ ਨਾਨਕ ਮੋਖੰਤਰੁ ਪਾਏ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

876. Salvation is attained

by cherishing loving devotion to God

And by dwelling in (i.e. behaving with)

humility. Asa, 470.

415

HUNGER/AVARICE

ਭੁੱਖ/ਤ੍ਰਿਸ਼ਨਾ

੮੭੭. ...ਭੁਖੈ ਸਾਦੈ ਗੰਢੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

877. Hunger and taste are correlated. Malar, 1288.

੮੭੮. ਭੁਖਿਆ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਜਾ ਖਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

878. The hungry man
renews his bond with the world
when he gets something to eat. Majh, 143.

੮੭੯. ਭੁਖਿਆ ਭੁਖ ਨ ਉਤਰੀ,
ਜੇ ਬੰਨਾ ਪੁਰੀਆ ਭਾਰ. ਜਪੁ, ੧.

879. The hunger (that is, avarice and desire) of man
is never appeased,
Even if all the wealth in the world
is piled up for him. Jap, 1.

੮੮੦. ਸਾਚੇ ਨਾਮ ਕੀ ਲਾਗੈ ਭੁਖ,
ਤਿਤੁ ਭੁਖੇ ਖਾਇ ਚਲੀਅਹਿ ਦੂਖ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

880. All the pains of a man
who hungers for the True Name,
and partakes of it,
are consumed in that hunger. Asa, 349

੮੮੧. ਨਾਨਕ ਭਗਤਾ ਭੁਖ ਸਾਲਾਹਣੁ,
ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਆਧਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

881. The hunger of the devotees is to praise God.
His true Name is their sustenance. Asa, 466.

੮੮੨. ਦੁਖੀ ਦੁਨੀ ਸਹੇੜੀਐ, ਜਾਇ ਤ ਲਗਹਿ ਦੁਖ.
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ. ਕਿਸੈ ਨ ਲਥੀ ਭੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

882. Wealth is gathered through pain;
when it departs it leaves pain.
No one is ever satisfied without drinking deeply
the nectar of God's True Name. Malar, 1287.

416

HYPOCRISY

ਪਾਖੰਡ, ਦੰਭ

੮੮੩. ਸਾਸਤੁ ਬੇਦੁ ਬਕੈ ਖੜੋ ਭਾਈ !
ਕਰਮ ਕਰਹੁ ਸੰਸਾਰੀ.
ਪਾਖੰਡਿ ਮੈਲੁ ਨ ਚੂਕਈ ਭਾਈ !
ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਵਿਕਾਰੀ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੫.

883. You stand up and recite the Shastras and Vedas,
but you act and behave like a man of the world.
You are dirty within with the filth of sin
which cannot be cleaned through hypocrisy,
O brother !

Sorath, 635.

417

IDEAL DISCIPLINE

ਆਦਰਸ਼ਕ ਜ਼ਬਤ/ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ

੮੮੪. ਭਉ ਭੁਇ, ਪਵਿਤੁ ਪਾਣੀ, ਸਤੁ ਸੰਤੋਖੁ ਬਲੇਦ;
ਹਲੁ ਹਲੇਮੀ, ਹਾਲੀ ਚਿਤੁ ਚੇਤਾ, ਵਤੁ ਵਖਤ ਸੰਜੋਗੁ;
ਨਾਉ ਬੀਜੁ, ਬਖਸੀਸ ਬੋਹਲ, ਦੁਨੀਆ ਸਗਲ ਦਰੋਗ;
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ ਕਰਮੁ ਹੋਇ, ਜਾਵਹਿ ਸਗਲ ਵਿਜੋਗ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੫.

884. Let love be the soil, piety the water,
and truth and contentment the bullocks.
Let humility be the plough, conscience the ploughman,
remembrance of God's Name the watering
and union with God the seed-time.
Let God's Name be the seed and His grace the crop.
All these virtues constitute the true discipline
before which the whole world seems false.
When one acquires such self-discipline through His grace,
his separation from Him ends in union. Ramkali, 955.

418

IDEAL FARMING

ਆਦਰਸ਼ਕ ਕਿਰਸਾਣੀ

੮੮੫. ਧਰਮੁ ਭੂਮਿ, ਸਤੁ ਬੀਜੁ ਕਰਿ,
ਐਸੀ ਕਿਰਸ ਕਮਾਵਹੁ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

885. Farm so that faith is your soil
and truth your seed. Asa, 418.

੮੮੬. ਇਹ ਤਨੁ ਧਰਤੀ, ਬੀਜੁ ਕਰਮਾ ਕਰੋ;
ਸਲਿਲ ਆਪਾਉ, ਸਾਰਿੰਗਪਾਣੀ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

886. Consider this body the soil,
your actions the seed.
Irrigate them with the water of the Name of God
Who holds the whole earth. Siri, 23.

੮੮੭. ਮਨੁ ਹਾਲੀ, ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਣੀ,
ਸਰਮੁ ਪਾਣੀ, ਤਨੁ ਖੇਤੁ.
ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ, ਸੰਤੋਖ ਸੁਹਾਗਾ,
ਰਖੁ ਗਰੀਬੀ ਵੇਸੁ.
ਭਾਉ ਕਰਮ ਕਰਿ ਜੰਮਸੀ,
ਸੇ ਘਰ ਭਾਗਠ ਦੇਖੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

887. Let the mind be the ploughman,
good deeds the ploughing,
honest strivings the water and your body the field.
Let God's Name be the seed, content the leveller
and humility the garb.
Let your actions be
those of love and amity.
The seed will then sprout,
the crop will grow.
And you will see your home
blessed with prosperity. Sorath, 595.

419

IDEAL GARDENING

ਆਦਰਸ਼ਕ ਬਾਗ਼ਬਾਨੀ

੮੮੮. ਅਖਰ ਬਿਰਖ, ਬਾਗ ਭੁਇ ਚੋਖੀ,

ਸਿੰਚਿਤ ਭਾਉ ਕਰੇਹੀ.

ਸਭਨਾ ਫਲੁ ਲਾਗੈ ਨਾਮੁ ਏਕੋ,

ਬਿਨੁ ਕਰਮਾ ਕੈਸੇ ਲੇਹੀ ? ਆਸਾ, ੩੫੪.

888. Let the Guru's Word grow

as you would trees in the garden of your heart.

Water them with Divine Love,

then all the trees will bear

the fruit of God's Name.

This, however, can happen only

with His grace and devoted service. Asa, 354.

420

IDEAL LIFE

ਆਦਰਸ਼ਕ ਜੀਵਨ

੮੮੯. ਜਤੁ ਪਾਹਾਰਾ, ਧੀਰਜੁ ਸੁਨਿਆਰੁ;
ਅਹਰਣਿ ਮਤਿ, ਵੇਦੁ ਹਥੀਆਰ.
ਭਉ ਖਲਾ, ਅਗਨਿ ਤਪ ਤਾਉ;
ਭਾਂਡਾ ਭਾਉ, ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਤੁ ਢਾਲਿ.
ਘੜੀਐ ਸਬਦੁ ਸਚੀ ਟਕਸਾਲ.
ਜਿਨ ਕਉ ਨਦਰਿ, ਕਰਮੁ ਤਿਨ ਕਾਰ,
ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ, ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ. ਜਪੁ, ੮.

889. Let continence be the forge,
poise the goldsmith,
understanding the anvil
and knowledge the tools.
Let God's fear be the bellows,
austerity the fire
and loving devotion the crucible
to melt therein the metal of life's nectar.
The gold of life is thus shaped,
The holy Word is thus fashioned
in such a mint of Truth.
Only those who are blessed
with God's gracious glance,
work out their lives in this way;
And the gracious Lord
fills them, thereby, with everlasting bliss. Jap, 8.

421
IDEAL WRITING
ਆਦਰਸ਼ਕ ਲਿਖਤ

੮੯੦. ਜਾਲਿ ਮੋਹੁ, ਘਸਿ ਮਸੁ ਕਰਿ,
ਮਤਿ ਕਾਗਦੁ ਕਰਿ ਸਾਰੁ.
ਭਾਉ ਕਲਮ ਕਰਿ ਚਿਤੁ ਲੇਖਾਰੀ,
ਗੁਰ ਪੁਛਿ ਲਿਖੁ ਬੀਚਾਰੁ.
ਲਿਖੁ ਨਾਮੁ, ਸਾਲਾਹ ਲਿਖੁ,
ਲਿਖੁ ਅੰਤੁ ਨ ਪਾਰਾਵਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

890. Burn your worldly attachment and pound it into ink.
Turn your chaste intelligence into fine paper.
Make devotion your pen and your mind the scribe.
Then write what the Guru has taught
Write about God's Name and His praise.
Write also that there is no limit to His praise,
and no end to His greatness. Siri, 16.

422
IDOLATORY
ਬੁਤ-ਪੂਜਾ

੮੯੧. ਥਾਪਿਆ ਨ ਜਾਇ,
ਕੀਤਾ ਨਾ ਹੋਇ. ਜਪੁ, ੨.

891. God can neither be installed (like an idol)
nor can He be shaped. Jap, 2.

੮੯੨. ਪਾਥਰੁ ਲੇ ਪੂਜਹਿ ਮੁਗਧ ਗਵਾਰ,
ਓਹਿ ਜਾ ਆਪਿ ਡੁਬੇ,
ਤੁਮ ਕਹਾ ਤਾਰਣਹਾਰੁ ? ਬਿਹਾਗੜਾ, ੫੫੬

892. The ignorant, thoughtless persons
who offer worship to the stones
Do not realize that the stones
which themselves sink in water
Cannot ferry their worshippers across. Bihagra, 556.

੮੯੩. ਭੁਖਿਆ ਦੇਇ,
ਨ ਮਰਦਿਆ ਰਖੈ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੧.

893. An idol neither feeds the hungry
nor rescues the dying. Sarang, 1241.

423

IGNORANT

ਅਗਿਆਨੀ

੮੯੪. ਮਨੁ ਅੰਧੁਲਾ,
ਅੰਧਲੀ ਮਤਿ ਲਾਗੈ.
ਗੁਰ ਕਰਣੀ ਬਿਨੁ,
ਭਰਮੁ ਨ ਭਾਗੈ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੦.

894. An ignorant mind
leads to ignorant action.
Unless man follows the Guru's path,
he cannot rid himself of this ignorance. Basant, 1190.

੮੯੫. ਬਾਬਾ !
ਹੋਰ ਮਤਿ ਹੋਰ ਹੋਰ. ਸਿਰੀ, ੧੭.

895. All knowledge, unrelated to God, is vain,
(so far as the ultimate good of man is concerned),
O brother ! Siri, 17.

424

IGNORANCE

ਅਗਿਆਨਤਾ

੮੯੬. ਨਾਨਕ ਮੁਸੈ ਗਿਆਨ-ਵਿਹੂਣੀ,
ਖਾਇ ਗਇਆ ਜਮਕਾਲੁ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

896. The world is beguiled by ignorance
and falls a prey to death. Asa, 465.

੮੯੭. ਗਿਆਨ-ਵਿਹੂਣਾ,
ਕਥਿ ਕਥਿ ਲੂਝੈ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

897. Without proper knowledge or understanding,
man involves Himself in wordy battles. Asa, 466.

425
ILLUSION
ਮੋਹ-ਮਾਇਆ

੮੯੮. ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ,
ਸਗਲ ਜਗੁ ਛਾਇਆ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

898. The canopy of illusion
is spread over the whole world. Prabhati, 1342.

426
IMMORTALITY
ਅਵਿਨਾਸ਼ਤਾ, ਸਦੀਵਤਾ

੮੯੯. ਤਿਥੈ ਕਾਲੁ ਨਾ ਸੰਚਰੈ,
ਜੋਤੀ ਜੋਤਿ ਸਮਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

899. Death does not enter there
where light is merged in Light. Siri, 55.

੯੦੦. ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨਾ ਸਕੈ ਕਾਲੁ. ਜਪੁ, ੨.

900. They who hearken to the Name of God,
are beyond the reach of death. Jap, 2.

੯੦੧. ਤਿਥੈ ਕਾਲੁ ਨ ਅਪੜੈ,
ਜਿਥੈ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਅਪਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

901. Death does not reach that place
where the infinite Word of the Guru abides. Siri, 55.

੯੦੨. ਓਹੁ ਨ ਮੂਆ,
ਜੋ ਰਹਿਆ ਸਮਾਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੨.

902. He who has identified himself with God,
never dies. Gauri, 152.

427
IMPURITY
ਸੂਤਕ, ਭਿੱਟ, ਜੂਠ

੯੦੩. ਮਨਿ ਜੂਠੈ, ਤਨਿ ਜੂਠਿ ਹੈ;
ਜਿਹਵਾ ਜੂਠੀ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

903. If the mind is impure,
the body and tongue also become impure. Siri,

੯੦੪. ਜੇਕਰਿ ਸੂਤਕੁ ਮੰਨੀਐ,
ਸਭਤੈ ਸੂਤਕੁ ਹੋਇ.
ਗੋਹੇ ਅਤੈ ਲਕੜੀ,
ਅੰਦਰਿ ਕੀੜਾ ਹੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

904. If the idea of impurity
(by birth or death) be entertained,
impurity will be found in everything.
For, worms are found also
in wood and the cow-dung. Asa, 472.

੯੦੫. ਮਨ ਕਾ ਸੂਤਕੁ ਲੋਭੁ ਹੈ,
ਜਿਹਵਾ ਸੂਤਕੁ ਕੂੜੁ;
ਅਖੀ ਸੂਤਕੁ ਵੇਖਣਾ,
ਪਰ ਤ੍ਰਿਆ, ਪਰ ਧਨ, ਰੂਪ;
ਕੰਨੀ ਸੂਤਕੁ ਕੰਨਿ ਪੈ,
ਲਾਇਤਬਾਰੀ ਖਾਹਿ.
ਨਾਨਕ ਹੰਸਾ ਆਦਮੀ,
ਬਧੇ ਜਮਪੁਰਿ ਜਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

905. Impurity of the mind is avarice

and that of the tongue falsehood.

Impurity of the eyes is

coveting another's woman, wealth and beauty.

Impurity of the ears is

listening to the calumny of others.

It is these impurities

that lead the souls of men

bound to the city of the Regent of Death. Asa, 472.

੯੦੬. ਸੂਤਕੁ ਅਗਨਿ ਭਖੈ,

ਜਗੁ ਖਾਇ.

ਸੂਤਕੁ ਜਲਿ ਥਲਿ,

ਸਭ ਹੀ ਥਾਇ. ਆਸਾ, ੪੧੩.

906. Real impurity lies in

the consuming fire of desire

which engulfs the whole world.

It is spread all around -

in oceans, on earth and at all places. Asa,. 413.

੯੦੭ ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਭਰਮੁ ਹੈ,

ਦੂਜੇ ਲਗੈ ਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

907. All belief in *Sutak* (i.e., impurity contacted from touch)

is illusion that induces worship of

someone other than God. Asa, 472.

428

INCARNATES, DEITIES AND DEMONS

ਅਵਤਾਰ, ਦੈਂਤ ਤੇ ਦੇਵਤੇ

੯੦੮. ਹੁਕਮਿ ਉਪਾਏ ਦਸ ਅਵਤਾਰਾ.

ਦੇਵ, ਦਾਨਵ ਅਗਣਤ ਅਪਾਰਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੭.

908. God Himself created,

by His will,

Ten incarnates, innumerable deities

and countless demons.

Maru, 1037.

429

INDECISION

ਦੋਚਿੱਤੀ, ਦੁਬਿਧਾ

੯੦੯. ਦੁਬਿਧਾ, ਦੁਰਮਤਿ, ਅੰਧੁਲੀ ਕਾਰ.

ਮਨਮੁਖਿ ਭਰਮੈ, ਮੰਝਿ ਗੁਬਾਰ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੦.

909. Indecision and evil minds

lead men to act blindly.

The wayward ones

only grope about in the darkness. Basant, 1190.

430

INDULGENCE

ਰੰਗ-ਰਲੀਆਂ, ਰਸ-ਭੋਗ, ਸੁਆਦ-ਰਚਿਤਾ.

੯੧੦. ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਧਰਾਏ ਵਡਾ,
ਸਾਦ ਕਰੇ ਮਨਿਭਾਣੇ;
ਖਸਮੈ ਨਦਰੀ ਕੀੜਾ ਆਵੈ,
ਜੇਤੇ ਚੁਗੈ ਦਾਣੇ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

910. None assuming himself great
and indulging in all that pleases him,
Can escape the attention of God
Who notices even the tiny insect,
that goes about picking grain. Asa, 360.

੯੧੧. ਭੋਗੀ ਕਉ,
ਦੁਖੁ ਰੋਗ ਵਿਆਪੈ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੮੯.

911. He who indulges himself excessively,
reaps pain and misery. Basant, 1189.

੯੧੨. ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ, ਕੀਏ ਰਸ ਭੋਗ.
ਤਾਂ ਤਨਿ ਉਠਿ ਖਲੋਏ ਰੋਗ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

912. He who forgets God
and indulges in sensuous pleasures,
suffers from pain from within. Malar, 1256.

431

INEQUALITY

ਨਾਬਰਾਬਰੀ, ਅਸਮਾਨਤਾ

੯੧੩. ਇਕਿ ਨਿਹਾਲੀ ਪੈ ਸਵਨਿ,
ਇਕਿ ਉਪਰਿ ਰਹਨਿ ਖੜੇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

913. Some lie down to sleep on cushions.
Others stand guard over them. Asa, 475.

432
INEVITABILITY OF DEATH
ਮੌਤ ਦੀ ਅਟੱਲਤਾ

੯੧੪. ...ਕਾਲੁ ਨ ਟਲੈ ਸਿਰਾਹੁ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

914. Death's onslaught cannot be averted. Siri, 55.

੯੧੫. ਕੋ ਰਹੈ ਨ ਭਰੀਐ ਪਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

915. No one remains here
when one's measure is full. Asa, 465.

੯੧੬. ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਪੜਿਆ ਹੋਵਹਿ,
ਕੋ ਰਹੈ ਨ ਭਰੀਐ ਪਾਈ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

916. However learned a person may be,
no one remains here
when his measure is full. Siri, 23.

੯੧੭. ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ,
ਸਭੁ ਕੋਈ ਆਈ ਵਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੭੪.

917. Whoever has come into the world
must pass away.
The turn shall come to one and all. Asa, 474.

433
INGRATITUDE
ਅਕ੍ਰਿਤਘਣਤਾ, ਨਾਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ

੯੧੮. ਮਨਮੁਖ ਲੂਣ-ਹਰਾਮ,
ਕਿਆ ਨ ਜਾਣਿਆ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

918. The self-willed
who is true to his salt,
Does not feel indebted
for any good done to him.

Majh, 143.

434

INTELLECT

ਬੁਧੀ, ਸੂਝ

੯੧੯. ਕੁਬੁਧਿ ਡੂਮਣੀ... ਸਿਰੀ, ੯੧.

919. Perversity of the intellect

is like a woman of low caste... Siri, 91.

435

INTERCESSION

ਸ਼ਫਾਇਤ, ਵਿਚੋਲਾਪਣ

੯੨੦. ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ,

ਆਪੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਪਾਵਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

920. Man has himself to bear the consequences of

the good and the bad he does. Asa, 471.

੯੨੧. ਕੀਤਾ ਆਪੋ ਆਪਣਾ,

ਆਪੇ ਹੀ ਲੇਖਾ ਸੰਢੀਐ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

921. Everyone is himself responsible for his actions,

and shall have to settle his account himself. Asa, 473.

੯੨੨. ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਹਾਮਾ ਤਾ ਭਰੇ,

ਜਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ਨ ਖਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

922. The Master or Preceptor shall intercede only

if one does not live

on carrion (i.e. on another's due). Majh, 141.

436

INTOXICANTS

ਨਸ਼ੇ, ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਵਸਤਾਂ

੯੨੩. ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਕਾ ਵਾਪਾਰੀ ਹੋਵੈ,
ਕਿਆ ਮਦਿ ਛੂਛੈ ਭਾਉ ਧਰੇ ! ਆਸਾ, ੩੬੦

923. He who deals in the Nectar of Truth,
does not cherish insipid worldly wines. Asa, 360.

੯੨੪. ਇਤੁ ਮਦਿ ਪੀਤੇ ਨਾਨਕਾ,
ਬਹੁਤੇ ਖਟੀਅਹਿ ਬਿਕਾਰ. ਬਿਹਾਗੜਾ, ਮਰਦਾਨਾ, ੫੫੩.

924. By drinking such a wine,
the mortal comes to
much vice and sin. Bihagara, Mardana, 553.

437

INVISIBLE BECOMING VISIBLE

ਅਦਿੱਖ ਦੇ ਦੀਦਾਰ ਦੀ ਪਰਾਪਤੀ

੯੨੫. ਜਿ ਪੁਰਖੁ ਨਦਰਿ ਨ ਆਵਈ,
ਤਿਸ ਕਾ ਕਿਆ ਕਰਿ ਕਹਿਆ ਜਾਇ ?
ਬਲਿਹਾਰੀ ਗੁਰ ਆਪਣੇ,
ਜਿਨਿ ਹਿਰਦੇ ਦਿਤਾ ਦਿਖਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੭.

925. God, whom no one can see,
what can one say of Him ?
I am all sacrifice upto my Master
who has enabled me to see Him
within my own heart. Ramkali, 937.

438

IRON AND FURNACE

ਲੋਹਾ ਤੇ ਭੱਠੀ

੯੨੬. ਕਾਇਆ ਆਰਣੁ, ਮਨ ਵਿਚਿ ਲੋਹਾ,
ਪੰਚ ਅਗਨਿ ਤਿਤੁ ਲਾਗ ਰਹੀ.
ਕੋਇਲੇ ਪਾਪ ਪੜੇ ਤਿਸੁ ਊਪਰਿ,
ਮਨੁ ਜਲਿਆ, ਸੰਨੀ ਚਿੰਤ ਭਈ.
ਭਇਆ ਮਨੂਰੁ, ਕੰਚਨੁ ਫਿਰਿ ਹੋਵੈ,
ਜੇ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ ਤਿਨੇਹਾ,
ਏਕੁ ਨਾਮੁ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਓਹੁ ਦੇਵੈ,
ਤਉ ਨਾਨਕ ਤ੍ਰਿਸਟਸਿ ਦੇਹਾ. ਮਾਰੂ, ੯੯੦.

926. The body is the furnace
in which the iron of the mind is cast.
The five fires of passions are heating it.
The coals of sin are stacked thereon
with the tongs of anxiety.
So, the mind burns therein.
But the mind turned into dross
is again transmuted into gold
if it meets the philosopher's stone-like Guru;
For, he can bless one
with the Nectar-Name of God
which keeps the body in content. Ramkali, 990.

439
JAIN ASCETIC
ਜੈਨੀ ਸਾਧੂ

੯੨੭. ਦਇਆ ਦਿਗੰਬਰੁ*, ਦੇਹ ਬੀਚਾਰੀ.
ਆਪਿ ਮਰੈ ਅਵਰਾ ਨਹ ਮਾਰੀ. ਆਸਾ, ੩੫੬.

927. The true Digambar* Jain is he
who cherishes compassion and probes his innerself.
As he kills (i.e., subdues) his own self,
he does not kill (i.e., hurt) others. Asa, 356.

440
JOY AND SORROW
ਹਰਖ-ਸੋਗ, ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ

੯੨੮. ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਤੇਰੈ ਭਾਣੈ ਹੋਵੈ... ਆਸਾ, ੪੧੮.

928. All joy and sorrow come from God. Asa, 418.

੯੨੯. ਸੁਖ ਕਉ ਮਾਗੈ ਸਭੁ ਕੋ,
ਦੁਖੁ ਨ ਮਾਗੈ ਕੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

929. Everyone craves happiness.
No one asks for misery. Siri, 57.

੯੩੦. ਜੇਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ,
ਤੇਤੇ ਲਗਹਿ ਦੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

930. The sorrows of men are as many
as are the pleasures of the flesh. Malar, 1287.

***DIGAMBAR* : That is, the 'sky-clothed', a naked ascetic, a member of an order of the ascetics of the Jain religion wh go naked; a Jain mendicant.**

441

KALI-AGE

ਕਲਿ, ਕਲਿਜੁਗ

੯੩੧. ਕਲਜੁਗਿ ਰਥੁ* ਅਗਨਿ ਕਾ,
ਕੂੜੁ ਅਗੈ ਰਥਵਾਹੁ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

931. In the Kali-age*,
flaming passion has taken the form of a chariot,
driven along by falsehood
as its charioteer. Asa, 470.

੯੩੨. ਖੋਟੇ ਕਉ ਖਰਾ ਕਹੈ,
ਖਰੇ ਸਾਰ ਨ ਜਾਣੈ.
ਅੰਧੇ ਕਾ ਨਾਉ ਪਾਰਖੂ,
ਕਲੀ ਕਾਲ ਵਿਡਾਣੈ ! ਗਉੜੀ, ੨੨੯.

932. Wonderful is the Kali-age,
wherein a blind man goes
by the name of a judge of merit;
the spurious is called genuine
and the worth of the genuine
is not even known. Gauri, 229.

੯੩੩. ਕਲਿ* ਕਾਤੀ, ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ,
ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ,
ਕੂੜ ਅਮਾਵਸ, ਸਚੁ ਚੰਦ੍ਰਮਾ,
ਦੀਸੈ ਨਾਹਿ ਕਹ ਚੜਿਆ ! ਮਾਝ, ੧੪੫.

933. The Kali-age* has turned into a drawn knife,
kings behave like butchers
and righteousness has taken wings.
In this darkest night of utter falsehood,
the moon of truth is no where to be seen. Majh, 145.

***_KALI or KALJUG_ is the name of the last and the worst of the four _YUGAS_ or Ages, according to the Hindu thought. The present or the iron age of vice, ignorance and spiritual darkness is supposed to have begun in 3102 B.C.**

੯੩੪. ਕਲਿ ਹੋਈ ਕੁਤੇ-ਮੁਹੀ,
ਖਾਜ ਹੋਆ ਮੁਰਦਾਰ.
ਕੂੜ ਬੋਲਿ ਬੋਲਿ ਭਉਕਣਾ,
ਚੂਕਾ ਧਰਮੁ ਬੀਚਾਰੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੨.

934. What evil times have come !
Men have faces like the dogs
that eat carrion and bark out falsehood.
They have forsaken
righteous thinking altogether. Sarang, 1242.

੯੩੫. ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣਾ, ਕਰਹਿ ਧਿਙਾਣਾ,
ਕਲਿ ਲਖਣਿ ਵੀਚਾਰਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

935. The distinguishing feature of the Kali-age is
that whoever is an aggressor,
is approved. Ramkali, 902.

੯੩੬. ਕਲਿ ਮਹਿ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

936. In the Age of Kali,
the most sublime thing is
the Name of the Lord. Dhanasri, 662.

੯੩੭. ਨਾਨਕ ਕਲਿ ਕਾ ਏਹੁ ਪਰਵਾਣ,
ਆਪੇ ਆਖਣੁ, ਆਪੇ ਜਾਣੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੧.

937. Such is the way of the Kali-age
that every one says
that he himself knows everything. Ramkali, 951.

442
KINGS AND KINGDOMS
ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬਾਦਸ਼ਾਹੀਆਂ

੯੩੮. ਨਾਵ ਜਿਨਾ ਸੁਲਤਾਨ ਖਾਨ,
ਹੋਦੇ ਡਿਠੇ ਖੇਹ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

938. Even they who called themselves kings and lords,
have been seen reduced to dust. Siri, 16.

੯੩੯. ਨਦਰਿ ਉਪਠੀ ਜੇ ਕਰੇ,
ਸੁਲਤਾਨਾ ਘਾਹੁ ਕਰਾਇਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

939. A displeasing glance of God
reduces even monarchs to straw. Asa, 472.

443
KNOWLEDGE
ਗਿਆਨ

੯੪੦. ਗਿਆਨ ਨ ਗਲੀਈ ਢੂਢੀਐ... ਆਸਾ, ੪੬੫.

940. Knowledge cannot be obtained
merely through talk. Asa, 465.

੯੪੧. ਕੁੰਭੇ ਬਧਾ ਜਲੁ ਰਹੈ,
ਜਲ ਬਿਨੁ ਕੁੰਭੁ ਨ ਹੋਇ.
ਗਿਆਨ ਕਾ ਬਧਾ ਮਨੁ ਰਹੈ,
ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਗਿਆਨ ਨ ਹੋਇ । ਆਸਾ, ੪੬੯.

941. A pitcher holds water
but cannot be shaped without the use of water.
So, the mind, bound by enlightenment remains steady.
But enlightenment does not come
without the guidance of the Guru. Asa, 469.

੯੪੨. ਉਗਵੈ ਸੂਰੁ ਨ, ਜਾਪੈ ਚੰਦੁ.
ਜਹ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਗਾਸੁ, ਅਗਿਆਨੁ ਮਿਟੰਤੁ. ਸੂਹੀ, ੭੯੧.

942. As with the appearance of the sun,
the moon disappears.
So, when knowledge dawns,
ignorance vanishes. Suhi, 791.

444

KNOWLEDGE AND CONTEMPLATION

ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਧਿਆਨ

੯੪੩. ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ

ਸਭੁ ਗੁਰ ਤੇ ਹੋਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੧.

943. All divine knowledge and contemplation

is obtained through

the grace and guidance

of the Guru. Bilawal, 831.

445

KSHATRIYA , KHATRI

ਖੱਤਰੀ

੯੪੪. ਖਤ੍ਰੀ ਸੋ ਜੁ ਕਰਮਾ ਕਾ ਸੂਰੁ,

ਪੁੰਨ ਦਾਨ ਕਾ ਕਰੈ ਸਰੀਰੁ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧.

944. He alone is a true *Kshatriya*

who is valorous is his deeds

and who dedicates his body to

loving kindness. Slok, 1411.

446

LAMP OF LIFE

ਜੀਵਨ ਦਾ ਦੀਵਾ

੯੪੫. ਪੋਥੀ ਪੁਰਾਣ ਕਮਾਈਐ,
ਭਉ ਵਟੀ ਇਤੁ ਤਨਿ ਪਾਈਐ,
ਸਚੁ ਬੂਝਣੁ ਆਣਿ ਜਲਾਈਐ.
ਇਹੁ ਤੇਲੁ ਦੀਵਾ ਇਉ ਜਲੈ,
ਕਰਿ ਚਾਨਣੁ, ਸਾਹਿਬੁ ਤਉ ਮਿਲੈ. ਸਿਰੀ, ੨੬.

945. The lamp of life is lit
by putting the oil of wisdom,
(gathered from sacred books)
and a wick of the fear of God into our body;
and lighting it then
with the fire of true knowledge.
Its light will lead one to the Lord. Siri, 26

447

LAMP OF WISDOM

ਅਕਲ ਦਾ ਦੀਵਾ

੯੪੬. ਦੀਪਕੁ ਸਹਜਿ ਬਲੈ,
ਤਤਿ ਜਲਾਇਆ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

946. The lamp of wisdom burns steadily
if it is fed with the oil
of the essence of knowledge. Takhari, 1109.

੯੪੭. ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ,
ਬੇਦ ਪਾਠ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਖਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੯੧.

947. As the darkness is dispelled
when the lamp is lit;
So the mind is cleansed of evil thinking
by the study and contemplation of scriptures.
Suhi, 791.

448
LAW OF KARMA
ਕਰਮ–ਸਿਧਾਂਤ

੯੪੮. ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੇ,
ਜੋ ਖਟੈ ਸੋ ਖਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

948. One reaps what one sows.
One eats from what one earns. Suhi, 730.

੯੪੯. ਜੈਸਾ ਕਰੇ ਸੁ ਤੈਸਾ ਪਾਵੈ.
ਆਪਿ ਬੀਜਿ, ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

949. One receives in accordance with what one does.
As one sows, so one eats. Dhanasri, 662.

੯੫੦. ਤੂ ਸੁਣਿ !
ਕਿਰਤ ਕਰੰਮਾ, ਪੁਰਬਿ ਕਮਾਇਆ;
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਸੁਖ ਸਹੰਮਾ,
ਦੇਹਿ ਸੁ ਤੂ ਭਲਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੭.

950. Hear me, Lord !
Man's life proceeds
as his accumulated actions determine.
He receives joy or sorrow,
in accordance with
what his past deeds have earned him.
But all is good that comes from You. Tukhari, 1107.

੯੫੧. ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਲਿਖੀ ਸਿਰਿ ਕਾਰ.
ਕਰਣੀ ਉਪਰਿ, ਹੋਵਗਿ ਸਾਰ. ਬਸੰਤ, ੧੧੬੯.

951. All are yoked to God's will,
and will be adjudged
according to their deeds. Basant, 1169.

੯੫੨. ਚੰਗਿਆਈਆ ਬੁਰਿਆਈਆ,
ਵਾਚੈ ਧਰਮੁ ਹਦੂਰਿ.
ਕਰਮੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ,
ਕੇ ਨੇੜੈ ਕੇ ਦੂਰਿ. ਜਪੁ, ੮.

952. The record of our good and bad deeds
is scrutinised
in the presence of the Supreme Judge.
We will be allowed to dwell
near Him or far away
as a result of our adjudged actions. Jap, 8.

449

LAW OF NATURE

ਕੁਦਰਤ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ

੯੫੩. ਭੀਤਰਿ ਅਗਨਿ ਬਨਾਸਪਤਿ ਮਉਲੀ,

ਸਾਗਰੁ ਪੰਡੈ ਪਾਇਆ.

ਚੰਦੁ ਸੂਰਜ ਦੁਇ ਘਰ ਹੀ ਭੀਤਰਿ,

ਐਸਾ ਗਿਆਨੁ ਨ ਪਾਇਆ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੧.

953. Vegetation will remain in bloom

even if it contains an element of fire within it !

The earth does not get swamped

though it is surrounded by the seas !

The sun and the moon, both, reside in the same sky,

even if one is extremely hot and the other is quite cool !

How could such phenomena be possible ?

Man is unable to understand the Law

of the Lord's nature, working behind it. Basant, 1171.

450

LAWFUL AND UNLAWFUL

ਹਲਾਲ ਅਤੇ ਹਰਾਮ

੯੫੪. ਮਾਰਣ ਪਾਹਿ ਹਰਾਮ ਮਹਿ,

ਹੋਇ ਹਲਾਲੁ ਨ ਜਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

954. Ill-gotten food does not become lawful

by seasoning it with condiments. Majh, 141.

451
LEARNED/EDUCATED
ਵਿਦਵਾਨ, ਪੰਡਿਤ, ਸੁਸਿੱਖਿਅਤ

੯੫੫. ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੀ
ਤਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ. ਆਸਾ, ੩੫੬.

955. He alone is really learned
who does good to others.
Also translated as :
True learning induces one
to become altruistic
and do good to others. Asa, 356.

੯੫੬. ਪਾਧਾ ਪੜਿਆ ਆਖੀਐ,
ਬਿਦਿਆ ਬਿਚਰੈ ਸਹਜਿ ਸੁਭਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੭

956. The Pandit is said to be well-read
only if he reflects on knowledge
with calm disposition. Ramkali, 937.

੯੫੭. ਙੰਙੈ ਙਿਆਨੁ ਬੂਝੈ ਜੇ ਕੋਈ.
ਪੜਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਸੋਈ. ਆਸਾ, ੪੩੨.

957. He who understands divine knowledge,
is indeed well-read and learned. Asa, 432.

੯੫੮. ਸੋ ਪੜਿਆ, ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ, ਬੀਨਾ,
ਜਿਨੀ ਕਮਾਣਾ ਨਾਉ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

958. He alone is educated, learned and wise
who practises the Name of God. Malar, 1288.

452
LIBERATION FROM BONDAGE
ਬੰਦਿ-ਖਲਾਸੀ, ਮੁਕਤੀ

੯੫੯. ਬੰਦਿ ਖਲਾਸੀ, ਭਾਣੈ ਹੋਇ.
ਹੋਰੁ ਆਖਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਇ. ਜਪੁ, ੫.

959. Liberation from bondage
is affected by the will of God.
No one else has any say in it. Jap, 5.

453
LIE
ਝੂਠ, ਕੂੜ

੯੬੦. ਝੂਠੁ ਨ ਬੋਲਿ, ਪਾਂਡੇ !
ਸਚੁ ਕਹੀਐ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

960. Do not utter falsehood,
O Pandit !
State what is true Ramkali, 904.

454
LIFE
ਜਿੰਦ-ਜਾਨ

੯੬੧. ਪਉਣੈ, ਪਾਣੀ, ਅਗਨੀ ਜੀਉ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.

961. Life is composed of air, water and fire. Malar, 1289.

੯੬੨. ਜੇਤੇ ਦਾਣੇ ਅੰਨ ਕੇ, ਜੀਆ ਬਾਝੁ ਨ ਕੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

962. No single grain of cereals
is without life in it. Asa, 472.

੯੬੩. ਤੂ ਦਾਤਾ ਜੀਆ ਸਭਨਾ ਕਾ,
ਜੀਆ ਅੰਦਰਿ ਜੀਉ ਤੁਹੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੪.

963. You alone are the Giver for all beings.
You alone are the Life in all life. Malar, 1254.

455
LIFE, ACCURSED
ਫਿਟਕਾਰਯੋਗ ਜੀਵਨ

੯੬੪. ਫਿਟੁ ਇਵੇਹਾ ਜੀਵਿਆ,
ਜਿਤੁ ਖਾਇ ਵਧਾਇਆ ਪੇਟੁ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦.

964. Accursed is the life
which is lived only to fatten one's belly. Suhi, 790.

456

LIFE, CONTEMPLATIVE

ਵਿਚਾਰਸ਼ੀਲ ਜੀਵਨ

੯੬੫. ਪੜੀਐ ਜੇਤੀ ਆਰਜਾ,
ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਸਾਸ.
ਨਾਨਕ ਲੇਖੇ ਇਕ ਗਲ;
ਹੋਰੁ ਹਉਮੈ ਝਖਣਾ ਝਾਖ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

965. One may read throughout one's life,
read even with every breath.
Yet of all things,
it is only the contemplative life
that really matters.
All else is the fret and prattle of ego. Asa, 467.

457

LIFE, DEDICATED

ਰੱਬ-ਰੰਗ-ਰੱਤਾ/ਸਮਰਪਿਤ ਜੀਵਨ

੯੬੬. ਸੋ ਜੀਵਿਆ, ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ.
ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

966. He alone lives in whom God abides.
No one else is truly alive. Majh, 142.

458

LIFE, FINISHED

ਮਰਿਆ-ਮੁਕਿਆ ਜੀਵਨ

੯੬੭. ਵਿਣੁ ਨਾਂਵੈ, ਜੀਉ ਰਹੈ ਨਾਹੀ... ਆਸਾ, ੩੫੪.

967. Without God's Name, life ceases to exist. Asa, 345.

459
LIFE, WASTED
ਵਿਅਰਥ ਜੀਵਨ

੯੬੮. ਮਾਲ ਕੈ ਮਾਣੈ, ਰੂਪ ਕੀ ਸੋਭਾ,
ਇਤੁ ਬਿਧੀ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

968. Man wastes his life
in the pride of wealth
and the glamour of beauty. Siri, 24.

੯੬੯. ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਜੀਉ, ਜਲਿ ਬਲਿ ਜਾਉ. ਸਿਰੀ, ੧੪.

969. By forgetting God,
life goes to waste. Siri, 14

੯੭੦. ਖਾਣਾ, ਪੀਣਾ, ਹਸਣਾ, ਸਉਣਾ;
ਵਿਸਰਿ ਗਇਆ ਹੈ ਮਰਣਾ.
ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਖੁਆਰੀ ਕੀਨੀ,
ਧ੍ਰਿਗ ਜੀਵਣੁ, ਨਹੀ ਰਹਣਾ !
ਪ੍ਰਾਣੀ ! ਏਕੋ ਨਾਮੁ ਧਿਆਵਹੁ,
ਅਪਨੀ ਪਤਿ ਸੇਤੀ ਘਰਿ ਜਾਵਹੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੪.

970. Engrossed in eating, drinking, laughing and sleeping,
man forgets that ultimately he has to die.
Forgetting also the Master, he only wastes his life.
Accursed is such a life;
and the worst of it is that it is not going to last.
Think then about the Name of the True One, O man !
so that after this life,
you could return to your real home
with grace and dignity. Malar, 1254.

460
LIGHT
ਚਾਨਣ, ਜੋਤਿ

੯੭੧. ਜਾਤਿ ਮਹਿ ਜੋਤਿ,
ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਜਾਤਾ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

971. God's Light is contained in all beings.
And all beings are contained in God's Light. Asa, 469.

੯੭੨. ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ, ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ.
ਤਿਸ ਕੈ ਚਾਨਣਿ, ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

972. There is Light amongst all.
That Light is of God's ownself
which pervades
and enlightens everyone. Dhanasri, 663.

੯੭੩. ਮਨ ਮਹਿ ਜੋਤਿ,
ਜੋਤਿ ਮਹਿ ਮਨੂਆ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.

973. The Divine Light dwells in the human mind
And the human mind
is the emanation of that Light. Ramkali, 879.

461
LIKING
ਮਨ-ਪਸੰਦ

੯੭੪. ਅਮਲੀ ਅਮਲੁ ਨ ਅੰਬੜੈ, ਮਛੀ ਨੀਰੁ ਨ ਹੋਇ,
ਜੋ ਰਤੇ ਸਹਿ ਆਪਣੈ, ਤਿਨ ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭.

974. For the addict,
nothing equals an intoxicant.
For the fish,
nothing is a substitute for water.
But they who are engrossed with their Lord,
like everything and every being. Wadhans, 557.

462

LITERACY AND ILLITERACY

ਪੜ੍ਹਤਾ ਤੇ ਅਨਪੜ੍ਹਤਾ

੯੭੫. ਪੜਿਆ ਹੋਵੈ ਗੁਨਹਗਾਰੁ,

ਤਾ ਓਮੀ ਸਾਧੁ ਨ ਮਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

975. A literate man who sins,

should not be spared.

Neither a good man be punished,

only because he is illiterate.

Also translated as :

Should the learned be found

to be sinful,

A good man should not be chastised

for mere lack of learning.

੯੭੬. ਪੜਿਆ ਅਤੇ ਓਮੀਆ,

ਵੀਚਾਰੁ ਅਗੈ ਵੀਚਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

976. The literate and the illiterate

will be judged hereafter

by their deeds. Asa, 469

463
LIVING BEINGS, CLASSIFICATION OF
ਜੀਆਂ-ਜੰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ-ਵੰਡ

੯੭੭. ਇਕਿ ਮਾਸਹਾਰੀ, ਇਕਿ ਤ੍ਰਿਣੁ ਖਾਹਿ;
ਇਕਨਾ ਛਤੀਹ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਪਾਹਿ ;
ਇਕਿ ਮਿਟੀਆ ਮਹਿ ਮਿਟੀਆ ਖਾਹਿ.
ਇਕਿ ਪਉਣ ਸੁਮਾਰੀ, ਪਉਣ ਸੁਮਾਰਿ,
ਇਕਿ ਨਿਰੰਕਾਰੀ ਨਾਮ ਆਧਾਰਿ.
ਜੀਵੈ ਦਾਤਾ, ਮਰੈ ਨ ਕੋਇ.. ਮਾਝ, ੧੪੪.

977. Some live on meat, some on grass
and some are provided with delicacies of all kinds.
Some live in the earth
and live on the dust.
Some live only to breathe
and count their breaths.
There are also some
who live by the name of the Formless Lord.
May the Giver of all live for ever
so that no one may die
for want of sustenance ! Majh, 144.

464
LIVING WITHOUT GOD
ਜੀਉਣਾ, ਰੱਬ ਦੀ ਯਾਦ ਬਿਨਾਂ

੯੭੮. ਆਖਾ ਜੀਵਾ,
ਵਿਸਰੈ ਮਰਿ ਜਾਉ. ਆਸਾ, ੯.

978. By uttering God's Name I live.
By forgetting it, I die. Asa, 9.

੯੭੯. ਨਾ ਕੋਈ ਮੇਰਾ, ਹਉ ਕਿਸੁ ਕੇਰਾ.
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਰਹਣੁ ਨ ਜਾਏ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੭.

979. No one belongs to me.
Nor do I belong to anyone, except God
without Whom I cannot possibly live. Tukhari, 1107.

465

LIVING WITHOUT NAME

ਜੀਉਣਾ, ਨਾਮ ਸਿਮਰੇ ਬਿਨਾਂ

੯੮੦. ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਕਿਆ ਜੀਵਨਾ,

ਫਿਟੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਚਤੁਰਾਈ. ਆਸਾ, ੪੨੨.

980. Of what use is life

without dwelling on God's Name ?

Accursed and detestable is the cleverness

that we practise. Asa, 422.

466

LORD/BENEFACTOR OF ALL

ਸਰਬ-ਦਾਤਾਰ

੯੮੧. ਆਪੇ ਮਿਹਰ-ਦਇਆ-ਪਤਿ ਦਾਤਾ,

ਨਾ ਕਿਸੈ ਕੋ ਬੈਰਾਈ ਹੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੨.

981. God Himself is the Compassionate Provider of all

and Giver of grace and honour.

He is the enemy of none. Maru, 1022

੯੮੨. ਨਾਨਕ ਸਾਚਾ ਸਰਬ-ਦਾਤਾਰ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

982. The true Lord is beneficent to all. Dhanasri, 662.

੯੮੩. ਸਭਨਾ ਜੀਆ ਕਾ ਇਕੁ ਦਾਤਾ. ਜਪੁ, ੨.

983. There is but One Benefactor of all creatures. Jap, 2.

467
LORD'S ESSENCE
ਹਰਿ–ਰਸ

੯੮੪. ਹਰਿ ਰਸ ਊਪਰਿ ਅਵਰੁ ਕਿਆ ਕਹੀਐ ?
ਜਿਨਿ ਪੀਆ ਸੋ ਤ੍ਰਿਪਤਾਗਾ.
ਮਾਇਆ–ਮੋਹਿਤ ਜਿਨਿ ਇਹੁ ਰਸੁ ਖੋਇਆ,
ਜਾ ਸਾਕਤ ਦੁਰਮਤਿ ਲਾਗਾ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੮.

984. What else can be ranked
above the Lord's Essence ?
He who cherishes it,
is satisfied for ever.
But he who, fascinated by mammon, forsakes it,
he, the worshipper of *maya*,
remains ever yoked to evil. Sorath, 598.

468
LORD'S LOVE
ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ, ਪਿਰ ਦਾ ਪਿਆਰ

੯੮੫. ਸਤੁ, ਸੰਤੋਖੁ ਸਦਾ ਸਚੁ ਪਲੈ,
ਸਚੁ ਬੋਲੈ ਪਿਰ ਭਾਏ. ਸੂਹੀ, ੭੬੩.

985. I always cherish chastity,
truth and contentment.
My Lord loves me also
for my truthful speech. Suhi, 763.

469
LOVE
ਪ੍ਰੇਮ, ਪ੍ਰੀਤ

੯੮੬. ਅੰਦਰੁ ਖਾਲੀ ਪ੍ਰੇਮ ਬਿਨੁ,
ਢਹਿ ਢੇਰੀ ਤਨੁ ਛਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

986. Man without love is an empty shell
which soon crumbles and is reduced to dust. Siri, 62.

੯੮੭. ਗੰਢੁ ਪਰੀਤੀ,
ਮਿਠੇ ਬੋਲ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

987. Tender speech
fosters the bond of love. Majh, 143.

੯੮੮. ਜਿਨੀ ਨ ਪਾਇਓ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ,
ਕੰਤ ਨ ਪਾਇਓ ਸਾਉ.
ਸੁੰਞੇ ਘਰ ਕਾ ਪਾਹੁਣਾ,
ਜਿਉ ਆਇਆ ਤਿਉ ਜਾਉ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦.

988. They who do not cherish love,
do not know the taste of the Beloved.
They are as a guest visiting a deserted house
and returning empty and disappointed. Suhi, 790.

੯੮੯. ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ,
ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ.
ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ,
ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ. ਸਲੋਕ, ੧੪੨੨.

989. If you are fond of playing the game of love,
enter my path with your head in hands
(i.e., in complete surrender and fervour).
Once entered upon it, lay down your head,
without any fear or hesitation. Slok, 1422.

੯੯੦. ਧਾਤੁ ਮਿਲੈ ਫੁਨਿ ਧਾਤ ਕਉ,
ਲਿਵ ਲਿਵੈ ਕਉ ਧਾਵੈ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੫.

990. As metal melts into metal,
so does love run to love. Tilang, 725.

470

LOVE FOR GOD

ਰੱਬ ਨਾਲ ਪਿਆਰ

੯੯੧. ਨਾਨਕ ਪ੍ਰੇਮ ਮਹਾ-ਰਸੀ,
ਸਭਿ ਬੁਰਿਆਈਆ ਛਾਰੁ. ਸੂਹੀ, ੭੮੬.

991. All sins are eliminated
By the Supreme nectar of God's Love. Suhi, 786.

੯੯੨. ਮਨ ਰੇ ! ਕਿਉ ਛੂਟਹਿ ਬਿਨੁ ਪਿਆਰੁ ? ਸਿਰੀ, ੬੦.

992. O man !
You will not be delivered
without cherishing Love for God. Siri, 60.

੯੯੩. ਰੇ ਮਨ ! ਐਸੀ ਹਰਿ ਸਿਉ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕਰਿ,
ਜੈਸੀ ਮਛੁਲੀ ਨੀਰ.
ਜਿਉ ਅਧਿਕਉ ਤਿਉ ਸੁਖੁ ਘਣੋ,
ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਾਂਤਿ ਸਰੀਰ.
ਬਿਨੁ ਜਲਿ ਘੜੀ ਨ ਜੀਵਈ,
ਪ੍ਰਭੁ ਜਾਣੈ ਅਭ ਪੀਰ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

993. O man ! let your love for God be
like that of the fish for water.
The more the water, the more she revels
and feels peace of mind and body.
But without the water,
she cannot continue to exist.
God alone knows the pain
her heart has to undergo thereby. Siri, 60.

੯੯੪. ਜੋ ਰਤੇ ਸਹਿ ਆਪਣੈ,
ਤਿਨ ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭.

994. They who are dyed
in the love of the Beloved
feel love for everybody.
OR

They who love God,
love everybody.. Wadhnas, 557.

੯੯੫. ਫੇਰਿ ਕਿ ਅਗੈ ਰਖੀਐ, ਜਿਤੁ ਦਿਸੈ ਦਰਬਾਰੁ ?
ਮੁਹੌ ਕਿ ਬੋਲਣੁ ਬੋਲੀਐ, ਜਿਤੁ ਸੁਣਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ ?
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉ, ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ. ਜਪੁ, ੨.

995. What should we offer
to get a glimpse of God's Court ?
What words should we utter
to attain His love and pleasure ?
In the ambrosial hours of the dawn,
meditate on His holy Name
and ponder on His greatness. Jap, 2.

੯੯੬. ਨਾਨਕ ਸਾਈ ਭਲੀ ਪਰੀਤਿ,
ਜਿਤੁ ਸਾਹਿਬ ਸੇਤੀ ਪਤਿ ਰਹੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੯੦.

996. Blessed is the love
that maintains our honour with the Lord. Wadhans, 590.

੯੯੭. ਜਾਲਉ ਐਸੀ ਰੀਤਿ,
ਜਿਤੁ ਮੈ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੯੦.

997. Cursed be the ritual or practice
that makes us forget the Loved One. Wahhans, 590.

੯੯੮. ਮਨ ਮੋਹੁ ਚੁਕਾਇਆ,
ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਇਆ... ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

998. Only they who love God,
conquer love of self. Tukhari, 1109.

੯੯੯. ਰੰਗੁ ਮਾਣਿ ਲੈ ਪਿਆਰਿਆ !
ਜਾ ਜੋਬਨੁ ਨਉਹੁਲਾ, ਸਿਰੀ, ੨੩.

999. Enjoy God's love, dear one,
while your youth is fresh and buoyant. Siri, 23.

੧੦੦੦. ...ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ ਲਿਵ ਏਕੰ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

1000. ...God is the only Love. Asa, 360.

471

LOVING DEVOTION

ਭਾਉ-ਭਗਤੀ, ਪ੍ਰੇਮਾ-ਭਗਤੀ

੧੦੦੧. ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਨੀਚੁ ਸਦਾਏ,
ਤਉ ਨਾਨਕ ਮੋਖੰਤਰੁ ਪਾਏ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

1001. He who cherishes loving devotion to God
and dwells in humility,
attains deliverance. Asa, 470.

੧੦੦੨. ਭਗਤਿ ਪ੍ਰੇਮ ਆਰਾਧਿਤੰ,
ਚੁ ਪਿਆਸ ਪਰਮ ਹਿਤੰ.
ਬਿਲਲਾਪ ਬਿਲਲ ਬਿਨੰਤੀਆ,
ਸੁਖ ਭਾਇ ਚਿਤ ਹਿਤੰ. ਗੂਜਰੀ, ੫੦੫.

1002. They who worship God with loving devotion,
thirst for the Supreme Love
They cry out in prayer to Him and find peace;
as they are thoroughly imbued with His love. Gujri, 505.

੧੦੦੩. ਤੀਰਥੁ, ਤਪੁ, ਦਇਆ, ਦਤੁ, ਦਾਨੁ;
ਜੇ ਕੋ ਪਾਵੈ ਤਿਲ ਕਾ ਮਾਨੁ.
ਸੁਣਿਆ, ਮੰਨਿਆ, ਮਨਿ ਕੀਤਾ ਭਾਉ;
ਅੰਤਰਿਗਤਿ ਤੀਰਥਿ ਮਲਿ ਨਾਉ.

1003. Whatever one gains from visiting places of pilgrimage;
from performing austerities,
acts of charity and compassion ,
is as negligible as a sesame seed.
But he who hears, believes
and nurtures love for God's Name in his heart,
cleans himself by bathing at the sacred fount. Jap, 4.

472
LUST AND WRATH
ਕਾਮ ਅਤੇ ਕ੍ਰੋਧ

੧੦੦੪. ਕਾਮੁ ਕ੍ਰੋਧੁ ਕਾਇਆ ਕਉ ਗਾਲੈ.
ਜਿਉ ਕੰਚਨ ਸੋਹਾਗਾ ਢਾਲੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੨.

1004. As borax melts gold,
So do lust and wrath consume the body. Ramkali, 932.

473
LUSTS OF FLESH
ਸਰੀਰ ਦੇ ਰਸ

੧੦੦੫. ਰਸੁ ਸੁਇਨਾ, ਰਸੁ ਰੁਪਾ,
ਕਾਮਣਿ ਰਸੁ, ਪਰਮਲ ਕੀ ਵਾਸੁ;
ਰਸੁ ਘੋੜੇ, ਰਸੁ ਸੇਜਾ, ਮੰਦਰ,
ਰਸ ਮੀਠਾ, ਰਸੁ ਮਾਸੁ;
ਏਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ,
ਕੈ ਘਟਿ ਨਾਮ ਨਿਵਾਸੁ ? ਸਿਰੀ, ੧੫.

1005. We are possessed of the love
of gold and silver, women and scents,
horses and dwellings, sweets and meats.
We are so much given over to such lusts of flesh
that there is hardly any room left in our hearts
for the Name of God ! Siri, 15.

474

MAKING OF THE MIND

ਮਨ ਦੀ ਬਣਤ

੧੦੦੬. ਜੈਸੀ ਮਨਸਾ, ਤੈਸੀ ਦਸਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

1006. The state of one's mind
becomes a reflection of one's desires. Prabhati, 1342.

੧੦੦੭. ਜਿਉ ਮਨੁ ਦੇਖਹਿ,
ਪਰ ਮਨੁ ਤੈਸਾ, ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

1007. As is one's own mind,
So one finds that of another. Prabhati, 1342.

475

MAMMON

ਮਾਇਆ

੧੦੦੮. ਛਾਇਆ ਛੂਛੀ,
ਜਗਤੁ ਭੁਲਾਨਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.

1008. Paltry mammon
has led the world astray. Ramkali, 933.

੧੦੦੯. ਇਨਿ ਮਾਇਆ ਜਗੁ ਮੋਹਿਆ,
ਵਿਰਲਾ ਬੂਝੈ ਕੋਇ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

1009. Mammon has captivated the world,
but few indeed know this to be so. Sorath, 595.

੧੦੧੦. ਸਭੁ ਜਗੁ ਦੇਖਿਆ,
ਮਾਇਆ ਛਾਇਆ.
ਨਾਨਕ ਗੁਰਮਤਿ,
ਨਾਮੁ ਧਿਆਇਆ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

1010. Those who have contemplated on the Name
by the Guru's guidance,
have viewed the whole world
as illusion and shadow. Asa, 354.

476

MAMMON-RIDDEN

ਮਾਇਆ-ਮੋਹਿਤ

੧੦੧੧. ਆਖਣੁ ਸੁਨਣਾ ਪਉਣ ਕੀ ਬਾਣੀ,
ਇਹੁ ਮਨੁ ਰਤਾ ਮਾਇਆ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

1011. All advice and preaching,
addressed to a mind clinging to illusion
and sunk in sensuality,
is as so much wasted labour. Siri, 24.

477

MAN

ਮਨੁੱਖ

੧੦੧੨. ਹਮ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਇਕ-ਦਮੀ,
ਮੁਹਲਤਿ ਮੁਹਤੁ ਨ ਜਾਣਾ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੦.

1012. We men are of but one breath.
We know not the span of our life
or the time of our death. Dhanasri, 660.

੧੦੧੩. ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਹੈ, ਨਾ ਕੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ. ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੧੯.

1013. There is neither a Hindu, nor a Muslim.
(All are human beings,
born of the One Supreme Being.)
Janamsakhi, Puratan, 19.

੧੦੧੪. ਮਾਣੂ ਘਲੈ, ਉਠੀ ਚਲੈ.
ਸਾਦੁ ਨਾਹੀ, ਇਵੇਹੀ ਗਲੈ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

1014. There is no joy or point in just coming and going
if one comes into the world
and passes out
without accomplishing
anything good or beneficial. Slok, 1412.

478

I

MAN, MAKING OF

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਣਤ

੧੦੧੫. ਜੈਸੀ ਨਦਰਿ ਕਰੇ,
ਤੈਸਾ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1015. As God blesses,
so is one blessed. Dhanasri, 661.

੧੦੧੬. ਜੈਸਾ ਤੂੰ ਕਰਹਿ, ਤੈਸਾ ਕੋ ਹੋਇ;
ਤੁਝ ਬਿਨੁ ਦੂਜਾ, ਨਾਹੀ ਕੋਇ.
ਜੇਹੀ ਤੂੰ ਮਤਿ ਦੇਹਿ, ਤੇਹੀ ਕੋ ਪਾਵੈ;
ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ, ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ. ਆਸਾ, ੩੫੧.

1016. As God makes one so one becomes;
since except Him, none can do this.
Man becomes instructed
according to the understanding that God gives him.
He is directed as it pleases God. Asa, 351.

੧੦੧੭. ਭੈ ਰਚਿ ਰਹੈ,
ਸੁ ਨਿਰਭਉ ਹੋਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੪.

1017. He who remains in fear of God,
becomes fearless. Gauri, 224.

479

(i)

MAN, MAKING OF, UNDER MASTER'S INFLUENCE

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਣਤ, ਮਾਲਕ ਦੇ ਅਸਰ ਦੁਆਰਾ

੧੦੧੮. ਜੈਸਾ ਸੇਵੈ, ਤੈਸੋ ਹੋਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੪.

1018. Man becomes like the one he serves. Gauri, 224.

੧੦੧੯. ਜੈ ਸਿਉ ਰਾਤਾ, ਤੈਸੋ ਹੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੧੧.

1019. One becomes like the one with whom one is imbued. Asa, 411.

480

(ii)

MAN, MAKING OF, BY HIS OWN DEEDS

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਣਤ, ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਰਨੀ ਦੁਆਰਾ

੧੦੨੦. ਤੈਸੋ ਜੈਸਾ ਕਾਢੀਐ, ਜੈਸੀ ਕਾਰ ਕਮਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

1020. One is known by one's deeds. Suhi, 730.

੧੦੨੧. ਜੈਸਾ ਕਰਮੁ ਤੈਸੀ ਲਿਵ ਲਾਵੈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

1021. Man's deeds determine his thoughts. Prabhati, 1342.

੧੦੨੨. ਜੇਹਾ ਘਾਲੇ ਘਾਲਣਾ, ਤੇਵੇਹੋ ਨਾਉ ਪਚਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

1022. A man is known by his actions and deeds. Asa, 469.

481

(iii)

MAN MAKING OF, BY HIS OWN SPEECH

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬਣਤ, ਉਸ ਦੀ ਆਪਣੀ ਕਥਨੀ ਦੁਆਰਾ

੧੦੨੩. ਨਾਨਕ ਫਿਕੈ ਬੋਲਿਐ,

ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ.

ਫਿਕੋ ਫਿਕਾ ਸਦੀਐ,

ਫਿਕੇ ਫਿਕੀ ਸੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

1023. Man's mind and body lose all their grace

by rude and rough speaking.

He is then called a boor

and bears a boorish reputation. Asa, 473.

482

II

MAN AND CATTLE

ਮਨੁੱਖ ਅਤੇ ਪਸ਼ੂ

੧੦੨੪. ਪਸੂ ਮਿਲਹਿ ਚੰਗਿਆਈਆ,

ਖੜੁ ਖਾਵਹਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਦੇਹਿ;

ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ,

ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.

1024. Blessed are the cattle who give milk

though they eat grass.

Cursed are the men who do all other deeds

but do not cherish the Name of God. Gujri, 489.

੧੦੨੫. ਮਨਮੁਖ ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਕੂੜਿਆਰ,

ਫਿਰਹਿ ਬੇਤਾਲਿਆ.

ਪਸੂ-ਮਾਣਸ-ਚੰਮਿ-ਪਲੇਟੇ,

ਅੰਦਰਹੁ ਕਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

1025. The self-willed, devoid of God's Name,

are false and run wild like goblins.

They, though wrapped in human skin,

behave like animals

and are black from within. Malar, 1284.

483

MAN AND MASTER

ਸੇਵਕ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬ

੧੦੨੬. ਸਰਵਰ ਹੰਸਾ ਛੋਡਿ ਨ ਜਾਇ,

ਪ੍ਰੇਮ ਭਗਤਿ ਕਰਿ, ਸਹਜਿ ਸਮਾਇ ।

1026. The swans (i.e., devotees) never leave the lake (i.e. their master).

They, engrossed in loving devotion,

remain absorbed in equipoise.

੧੦੨੭. ਸਰਵਰ ਮਹਿ ਹੰਸੁ,

ਹੰਸ ਮਹਿ ਸਾਗਰੁ.

ਅਕਥ ਕਥਾ, ਗੁਰਬਚਨੀ ਆਦਰ ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੫.

1027. The swan is in the lake and the lake in the swan.

That is, the devotee is contained in the Master,

and the Master in the devotee.

He utters the ineffable Gospel of the Lord

and cherishes ever the Master's Word. Dhanasri, 685.

੧੦੨੮. ਘਾਲੇ ਘਾਲ ਸੇਵਕੁ ਜੇ ਘਾਲੈ,

ਸਬਦਿ ਗੁਰੂ ਕੈ ਲਾਗਿ ਰਹੈ.

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਜੇ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ,

ਇਨ ਬਿਧਿ ਸਾਹਿਬੁ ਰਮਤੁ ਰਹੈ. ਆਸਾ, ੪੩੨.

1028. The servant who serves the Master

remains attuned to His Word;

considers good and bad alike;

And enjoys the love and pleasure

of the Master. Asa, 432.

484
III
MAN OF GOD
ਗੁਰਮੁਖ, ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਭਗਤ

੧੦੨੯. ਗੁਰਮੁਖਿ* ਹੋਇ, ਸੁ ਰਾਚੈ ਨਾਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

1029. He who is *Gurmukh**,
is imbued with the holy Name. Prabhati, 1330.

੧੦੩੦. ਗੁਰਮੁਖਿ ਨਾਮੁ, ਦਾਨੁ, ਇਸਨਾਨੁ.
ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਾਗੈ, ਸਹਜਿ ਧਿਆਨੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੨.

1030. The *Gurmukh* (God-oriented) are blessed with
devotion to Name, charitable nature and purity of mind.
They are spontaneously attuned to God. Ramkali, 942.

485
MAN OF WISDOM
ਗਿਆਨੀ, ਅਕਲਮੰਦ

੧੦੩੧. ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ, ਬੂਝੈ ਸੋਇ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

1031. He who recognizes his ownself
and understands God too,
is, indeed, a man of wisdom. Siri, 25.

੧੦੩੨. ਗੁਰਪਰਸਾਦਿ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ;
ਸੋ ਗਿਆਨੀ ਦਰਗਹ ਪਰਵਾਣੁ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

1032. He who, with the Guru's grace,
meditates on God,
is truly a man of wisdom
and is accepted as such in His court. Siri, 25.

***GURMUKH* : That is, one turned towords God (cf. *Manmukh*, i.e., one turned to self), God-oriented, man of God, man of religion, saint, enlightened seer.**

486

MAN WITHOUT NAME

ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣਾ ਆਦਮੀ

੧੦੩੩. ਨਾਮ-ਵਿਹੂਣੇ ਆਦਮੀ,

ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣ ਕਰਮ ਕਰੇਹਿ. ਗੂਜਰੀ, ੪੮੯.

1033. Accursed are the lives and deeds of the men

who do not cherish the Name of God. Gujri, 489.

੧੦੩੪. ਨਾਨਕ ਇਹੁ ਤਨੁ ਜਾਲਿ,

ਜਿਨਿ ਜਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰਿਆ. ਸੂਹੀ, ੭੮੯.

1034. Burnt be the body

which has forsaken the Name of God. Suhi, 789.

487

IV

MAN'S CRAVING

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਤਾਂਘ

੧੦੩੫. ਕਉੜਾ ਕੋਇ ਨ ਮਾਗੈ,

ਮੀਠਾ ਸਭ ਮਾਗੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.

1035. No body asks for bitter things.

Everyone likes sweet ones. Wadhans, 566.

੧੦੩੬. ਸੁਖ ਕਉ ਮਾਗੈ ਸਭੁ ਕੋ,

ਦੁਖ ਨ ਮਾਗੈ ਕੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

1036. Everyone craves happiness.

No one asks for misery. Siri, 57.

488

MAN'S DEGRADATION

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਧੋਗਤੀ, ਮਾਨ-ਭੰਗ

੧੦੩੭. ਹਉ ਵਿਚਿ
ਜਾਤੀ ਜਿਨਸੀ ਖੋਵੈ. ਆਸਾ, ੪੫੯.

1037. Man degrades himself in the human order
because of his ego. Asa, 459.

489

MAN'S DUTY

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਕਰਤੱਵ

੧੦੩੮. ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ,
ਧੁਰਿ ਛੋਡੀ ਤਿੰਨੈ ਪਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

1038. We have to do only that work
which has been assigned to us
by God from on high. Asa, 475.

490

MAN'S FATE

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਕਿਸਮਤ

੧੦੩੯. ਪੂਰਬਿ ਲਿਖਿਆ ਕਿਉ ਮੇਟੀਐ ?
ਲਿਖਿਆ ਲੇਖੁ ਰਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੯.

1039. The writ of a man's fate,
written before he is born
and scribed under God's own will,
cannot be obliterated
(except by God Himself). Siri, 59.

੧੦੪੦. ਨਾਨਕ ਲਿਖਿਆ ਪਾਈਐ... ਆਸਾ, ੪੧੮.

1040. Man's life happens
as it is written in his lot. Asa, 418.

491

MAN'S HELPLESSNESS

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਬੇਵੱਸੀ

੧੦੪੧. ਨਾਨਕ ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ,

ਇਨਾ ਜੰਤਾ ਵਸਿ ਕਿਛ ਨਾਹਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

1041. Whatever God wills, that comes to pass;

for, nothing is in the hands of man. Siri, 55.

੧੦੪੨. ਸੀਚਾਨੇ ਜਿਉ ਪੰਖੀਆ, ਜਾਲੀ ਬਧਿਕ ਹਾਥਿ.

ਗੁਰਿ ਰਾਖੇ ਸੇ ਉਬਰੇ, ਹੋਰਿ ਫਾਥੇ ਚੋਗੈ ਸਾਥਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

1042. As birds are helpless

against the swooping hawk from above

or the hunter's net from below;

So too are we mortals,

against the onslaught of death.

Only they, whom the Guru protects, are saved ;

the rest are caught by the bait. Siri, 55.

੧੦੪੩. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ ਸੋ ਥੀਐ,

ਨਾਨਕ ਕਿਆ ਮਾਨੁਖ ! ਆਸਾ, ੪੧੭.

1043. That alone happens which pleases God ;

For, nothing is in the hands of man

who is completely helpless. Asa, 417.

492
MAN'S INABILITY
ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਸਮਰੱਥਾ

੧੦੪੪. ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ, ਨ ਡੂਬੈ, ਤਰੈ.
ਜਿਨਿ ਕਿਛੁ ਕੀਆ, ਸੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

1044. Man neither dies nor lives,
neither swims nor drowns by himself ;
For, He who has created the universe
controls all Himself. Gauri, 151.

੧੦੪੫. ਤੂੰ ਕਰਤਾ, ਕਰਣਾ ਮੈ ਨਾਹੀ,
ਜਾ ਹਉ ਕਰੀ ਨ ਹੋਈ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

1045. You are the Doer, O God,
I can do nothing.
Even if I try to do something,
I fail to do it. Asa, 469.

493
MAN'S INGRATITUDE
ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਅਕ੍ਰਿਤਘਣਤਾ, ਨਾਸ਼ੁਕਰਗੁਜ਼ਾਰੀ

੧੦੪੬. ਪਾਣੀ, ਪ੍ਰਾਣ, ਪਵਣਿ ਬੰਧਿ ਰਾਖੇ,
ਚੰਦੁ, ਸੂਰਜੁ ਮੁਖਿ ਦੀਏ.
ਮਰਣ ਜੀਵਣ ਕਉ ਧਰਤੀ ਦੀਨੀ,
ਏਤੇ ਗੁਣ ਵਿਸਰੇ ! ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

1046. God has bound our life-breath
through water and air.
He has given us mighty lamps
of the moon and the sun.
He has also blessed us
with the earth to live and die upon.
Yet we have forgotten
all His boons and bounties ! Ramkali, 877.

494
MAN'S INVOLVEMENT
ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਉਲਝਨ

੧੦੪੭. ਆਸਾ ਆਵੈ, ਮਨਸਾ ਜਾਇ,
ਉਰਝੀ ਤਾਣੀ, ਕਿਛੁ ਨ ਬਸਾਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

1047. Man comes here full of hopes
and quits the scene with much unfulfilled;
For, the threads of his life are so much involved
that he remains utterly helpless throughout. Prabhati, 1330.

੧੦੪੮. ਜਾਗਤੁ ਬਿਗਸੈ, ਮੂਠੋ ਅੰਧਾ.
ਗਲਿ ਫਾਹੀ, ਸਿਰਿ ਮਾਰੇ ਧੰਧਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

1048. Man is awake, and yet he is being robbed;
and it appears that he enjoys this.
He wears a noose round his neck,
and involves himself more and more with it. Prabhati, 1330.

495
MAN'S ORIGIN AND END
ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਦਿ ਅਤੇ ਅੰਤ

ਚਰਪਟ ਪੁਛਿਆ :

੧੦੪੯. ਕਹਾ ਤੇ ਆਵੈ, ਕਹਾ ਇਹੁ ਜਾਵੈ ?
ਕਹਾ ਇਹੁ ਰਹੈ ਸਮਾਈ... ?

Asked Yogi Charpath Nath :

1049. "From where does man come,
where does he go to
and into what does he merge ?"

ਬਾਬੇ ਦਸਿਆ :

੧੦੫੦. ਹੁਕਮੇ ਆਵੈ, ਹੁਕਮੇ ਜਾਵੈ ;
ਹੁਕਮੇ ਰਹੈ ਸਮਾਈ... ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੦.

Answered Guru Nanak Dev :

1050. Man emerges from God's will,
quits in His Will
and merges back into His will. Ramkali, 940.

496

MAN'S REARING

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਪਾਲਣਾ-ਪੋਸਣਾ

੧੦੫੧. ਪਵਣੁ ਗੁਰੂ, ਪਾਣੀ ਪਿਤਾ,
ਮਾਤਾ ਧਰਤਿ ਮਹਤੁ.
ਦਿਵਸੁ ਰਾਤਿ ਦੁਇ ਦਾਈ ਦਾਇਆ,
ਖੇਲੈ ਸਗਲ ਜਗਤੁ. ਜਪੁ, ੮.

1051. The life-giving air is the preceptor,
water the father and earth the great mother.
The day and the night are two nurses
in whose lap the whole world plays. Jap, 8.

497

MAN'S REFUGE

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਆਸਰਾ

੧੦੫੨. ਆਪੇ ਕਰੇ ਕਰਾਏ ਕਰਤਾ,
ਕਿਸ ਨੋ ਆਖਿ ਸੁਣਾਈਐ ?
ਦੁਖ ਸੁਖ ਤੇਰੈ ਭਾਣੈ ਹੋਵੈ,
ਕਿਸ ਥੈ ਜਾਇ ਰੁਆਈਐ ? ਆਸਾ, ੪੧੮.

1052. God Himself is the Doer and the Cause.
to whom else can man complain ?
All pains and pleasures come from Him.
to whom else may man go to wail ? Asa, 418.

੧੦੫੩. ਨਾਨਕ ਦਰੁ ਘਰੁ ਏਕੁ ਹੈ,
ਅਵਰੁ ਨ ਦੂਜੀ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

1053. There is one sole Portal and Abode.
There is no other place to go to (except God). Siri, 60.

498

MAN'S RELIGION

ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਧਰਮ

੧੦੫੪. ਨਾ ਕੋ ਹਿੰਦੂ ਹੈ, ਨਾ ਕੋ ਮੁਸਲਮਾਨ ਹੈ. ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪਰਾਚੀਨ, ੩੭

1054. There is neither a Hindu,
nor a Muslim.
(All are human beings
born of the
One Supreme Being.) Janamsakhi, Prachin, 37.

499

MAN'S RESPONSIBILITY

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ

੧੦੫੫. ਮੰਦਾ ਚੰਗਾ ਆਪਣਾ,
ਆਪੇ ਹੀ ਕੀਤਾ ਪਾਵਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧

1055. Man has himself to bear the consequences
of his good and bad actions. Asa, 471.

੧੦੫੬. ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਹਾਮਾ ਤਾ ਭਰੇ,
ਜਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ਨ ਖਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

1056. The Master or Preceptor
shall intercede only
if one does not live on carrion
(i.e., another's due.) Majh, 141.

500
MAN'S STAY HERE
ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜਗ-ਵਾਸਾ

੧੦੫੭. ਰਜਿ ਨ ਕੋਈ ਜੀਵਿਆ,
ਪਹੁਚਿ ਨ ਚਲਿਆ ਕੋਇ. ਸਲੋਕ, 1412.

1057. No man lives long enough
to exhaust his wishes
and accomplish his tasks. Slok, 1412.

੧੦੫੮. ਜੈਸੇ ਗੋਇਲਿ ਗੋਇਲੀ, ਤੈਸੇ ਸੰਸਾਰਾ.
ਕੂੜ ਕਮਾਵਹਿ ਆਦਮੀ, ਬਾਂਧਹਿ ਘਰ ਬਾਰਾ ! ਆਸਾ, ੪੧੮.

1058. Man's stay in the world is as short
as that of a herdsman in the pasture.
Yet, he practises falsehood
to establish a permanent hearth-and-home here ! Asa, 418.

501
MAN'S TRANSIENCE
ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਚਲਾਏਮਾਨਤਾ

੧੦੫੯. ਜੋ ਆਇਆ ਸੋ ਚਲਸੀ,
ਸਭੁ ਕੋਈ ਆਈ ਵਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੭੪.

1059. Whoever has come must pass away;
For, the turn shall come round to one and all. Asa, 474.

੧੦੬੦. ਐਥੇ ਆਇਆ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਸੀ,
ਕੂੜਿ ਕਰਹੁ ਅਹੰਕਾਰੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯.

1060. All who have come here must depart ;
So, all vanity is vain. Wadhans, 579.

੧੦੬੧. ਕਿਸੁ ਨਾਲਿ ਕੀਚੈ ਦੋਸਤੀ,
ਸਭੁ ਜਗੁ ਚਲਣਹਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1061. To whom should I attach myself
when the whole world is to pass away ? Asa, 468.

੧੦੬੨. ਘਰ ਛਡਣੇ, ਰਹੈ ਨ ਕੋਈ. ਮਾਰੂ, ੯੮੯.

1062. Everyone has to quit his home.
None can stay here for ever. Maru, 989.

502

MAN'S UTILITY

ਮਨੁੱਖ ਦੀ ਲਾਭਦਾਇਕਤਾ

੧੦੬੩. ਚੰਦਨ ਕਾ ਫਲੁ, ਚੰਦਨ ਵਾਸੁ.
ਮਾਣਸ ਕਾ ਫਲੁ, ਘਟ ਮਹਿ ਸਾਸੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

1063. Sandle-wood is useful
so long as there is fragrance in it.
Man is of consequence
as long as he has breath within him. Malar, 1256.

503

MARRIED LIFE

ਦੰਪਤੀ ਜੀਵਨ, ਵਿਆਹੁਤ ਜੀਵਨ

੧੦੬੪. ਗੋਰੀ ਸੇਤੀ ਤੁਟੈ ਭਤਾਰ,
ਪੁਤੀ ਗੰਢੁ ਪਵੈ ਸੰਸਾਰੁ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

1064. If the wife and husband break off
their bonds are forged again
through their progency. Majh, 143.

੧੦੬੫. ਜਿਨਿ ਧੰਨ ਪਿਰ ਕਾ ਸਾਦੁ ਨ ਜਾਨਿਆ
ਸਾ ਬਿਲਖ ਬਦਨ ਕੁਮਲਾਨੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੫.

1065. The wife who does not enjoy
the love of her husband,
pines and withers incessantly. Malr, 1255.

੧੦੬੬. ਸਾਹਾ ਸੰਜੋਗੁ, ਵੀਆਹੁ ਵਿਜੋਗੁ.
ਸਚੁ ਸੰਤਤਿ, ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋਗੁ ! ਗਉੜੀ, ੧੫੨.

1066. Let your association with the saints be your wedding-day,
detachment from the world your marriage,
and truth be your off-spring.
What a relationship that would be ! Gauri, 152.

504

MATERIALIST

ਪਦਾਰਥਵਾਦੀ, ਮਾਦਾਪ੍ਰਸਤ

੧੦੬੭. ਸਭੁ ਕਿਛੁ ਅਪਨਾ,

ਇਕੁ ਰਾਮੁ ਪਰਾਇਆ ! ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

1067. Man claims to own everything,

but does not own the all-pervading God

(Who alone has given him everything). Prabhati, 1342.

505

MATURITY, GRADUAL

ਸਹਿਜ-ਪੱਕਿਆਈ

੧੦੬੮. ਸਹਜਿ ਪਕੈ,

ਸੋ ਮੀਠਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

1068. That which ripens gradually,

ripens best.

AlternateRendering:

Gradual consumation

brings excellent sweetness. Tukhari, 1109.

506

MEAT/FLESH

ਮਾਸ

੧੦੬੯. ਮਾਸਹੁ ਨਿੰਮੇ, ਮਾਸਹੁ ਜੰਮੇ,
ਹਮ ਮਾਸੈ ਕੇ ਭਾਂਡੇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੯੦.

1069. We, conceived of flesh and born from flesh,
Are the vessels of flesh. Malar, 1290

੧੦੭੦. ਮਾਸੁ ਪੁਰਾਣੀ, ਮਾਸੁ ਕਤੇਬੀ,
ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਮਾਸੁ ਕਮਾਣਾ;
ਜਜਿ ਕਾਜਿ ਵੀਆਹਿ ਸੁਹਾਵੈ,
ਓਥੈ ਮਾਸੁ ਸਮਾਣਾ.
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਨਿਪਜਹਿ ਮਾਸਹੁ,
ਪਾਤਿਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾ ;
ਜੇ ਓਇ ਦਿਸਹਿ ਨਰਕਿ ਜਾਂਦੇ,
ਤਾਂ ਉਨ ਕਾ ਦਾਨੁ ਨ ਲੈਣਾ.
ਦੇਂਦਾ ਨਰਕਿ ਸੁਰਗਿ ਲੈਂਦੇ, ਦੇਖਹੁ ਏਹੁ ਧਿਙਾਣਾ !
ਆਪਿ ਨ ਬੂਝੈ ਲੋਕ ਬੁਝਾਏ, ਪਾਂਡੇ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ ! ਮਲਾਰ, ੧੨੯੦.

1070. Flesh is commanded in the *Puranas*
as well as in the *Kitebas.*
Men have been dealing with it
through all the four ages.
It has been in vogue in the *Yagnas* (sacrifices)
wedding ceremonials and on festive occasions.
All men and women, including kings and potentates,
are born of flesh.
If all of them, according to you, go to hell, (O Pandit),
then why do you receive their gifts in charity ?
How absurd it is to believe that
he who gives in charity goes to hell
and he who receives such gifts goes to heaven !
Pandit ! you do not know the truth yourself
but consider yourself wise
and justfied to instruct others.
O, how wise is this man of wisdom ! Malar, 1290.

507

MEAT-HATER/VEGETARIAN

ਮਾਸ-ਵਿਰੋਧੀ, ਵੈਸ਼ਨੋ, ਸ਼ਾਕਾਹਾਰੀ

੧੦੭੧. ਮਾਸੁ ਛੋਡਿ, ਬੈਸਿ ਨਕੁ ਪਕੜਹਿ,
ਰਾਤੀ ਮਾਣਸ ਖਾਣੇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.

1071. They who have given up meat
and cannot stand even its flavour,
devour men in the darkness of night. Malar, 1289.

੧੦੭੨. ਮਾਤ ਪਿਤਾ ਕੀ ਰਕਤੁ ਨਿਪੰਨੇ,
ਮਛੀ ਮਾਸੁ ਨ ਖਾਂਹੀ ! ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.

1072. Strange it is that
one born of a mother's and father's blood,
does not eat fish and meat ! Malar, 1289.

੧੦੭੩. ਮਾਸਹੁ ਹੀ ਮਾਸੁ ਊਪਜੈ,
ਮਾਸਹੁ ਸਭੋ ਸਾਕੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯

1073. From flesh alone
is born flesh.
All our relationships
are established with flesh.
Malar, 1289.

੧੦੭੪. 'ਮਾਸੁ ਮਾਸੁ' ਕਰਿ ਮੂਰਖੁ ਝਗੜੇ,
ਗਿਆਨੁ ਧਿਆਨੁ ਨਹੀ ਜਾਣੈ.
ਕਉਣੁ ਮਾਸੁ, ਕਉਣੁ ਸਾਗੁ ਕਹਾਵੈ,
ਕਿਸੁ ਮਹਿ ਪਾਪ ਸਮਾਣੇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.

1074. Men, out of ignorance, quarrel over this matter,
not bothering to know
What is flesh and what is non-flesh,
which food is sinful and which not ! Malar, 1289.

508
MEDITATION
ਜਾਪ, ਸਿਮਰਨ

੧੦੭੫. ਜੋ ਦਮੁ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵਈ,
ਸੋ ਦਮੁ ਬਿਰਥਾ ਜਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

1075. The breath that goes out
without remembering God,
goes in vain. Suhi, 730.

੧੦੭੬. ਜਪ ਤਪੁ ਸਭੁ,
ਇਹੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1076. The Word is the essence
of all meditation and austerities. Dhanasri, 661.

509
MEDITATION, INDIVIDUAL AND CORPORATE
ਸਿਮਰਨ : ਜ਼ਾਤੀ ਤੇ ਜਮਾਤੀ /ਵਿਅਕਤਕ ਅਤੇ ਸਮੂਹਕ

੧੦੭੭.ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵੇਲਾ ਸਚੁ ਨਾਉਂ,
ਵਡਿਆਈ ਵੀਚਾਰੁ. ਜਪੁ, ੨.

1077. Meditate on the grace and greatness of the True Name
in the ambrosial hours of the dawn. Jap, 2.

੧੦੭੮. ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮਹਿ ਹਰਿ ਰਸੁ ਪਾਈਐ,
ਗੁਰਿ ਮਿਲਿਐ ਜਮ ਭਉ ਭਾਗਾ.
ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਗੁਰਮੁਖਿ,
ਹਰਿ ਪਾਏ ਮਸਤਕਿ ਭਾਗਾ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੮.

1078. Lord's Essence is obtained
in the company of the holy.
The fear of death disappears
on meeting the Guru.
Man's destiny lies in meditating on God's Name,
(through the Guru's Word)
and finding Him thereby within himself. Sorath, 598.

510

MENDICANT

ਦਰਵੇਸ਼

੧੦੭੯. ਦਿਲ ਦਰਵਾਨੀ ਜੋ ਕਰੇ,
ਦਰਵੇਸੀ ਦਿਲੁ ਰਾਸਿ. ਮਾਰੂ, ੧੦੯੦.

1079. He alone is a true mendicant
who guards his heart
and keeps it on the right path. Maru, 1090.

511

MERGER IN TRUTH

ਸੱਚ ਵਿਚ ਸਮਾਈ

੧੦੮੦. ਗੁਰ ਮਹਿ ਆਪੁ ਸਮੋਇ,
ਸਬਦੁ ਵਰਤਾਇਆ.
ਸਚੇ ਹੀ ਪਤੀਆਇ,
ਸਚਿ ਸਮਾਇਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

1080. God is merged in Guru
and dispenses His Word through him.
By pleasing the True One
(through the grace of the Guru),
one merges in Truth. Malar, 1279.

512

MERITLESS

ਨਿਰਗੁਣ

੧੦੮੧. ਨਾਨਕ ਤੇ ਨਰ ਅਸਲਿ ਖਰ,
ਜਿ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਗਰਬੁ ਕਰੰਤਿ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧.

1081. They are the veritable asses
who are without merit
and yet are full of pride. Slok, 1411.

513

MIND

ਮਨ, ਚਿਤ

੧੦੮੨. ਇਹ ਮਨੁ ਪੰਚ ਤਤੁ ਤੇ ਜਨਮਾ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

1082. The mind is born of five elements. Asa, 415.

੧੦੮੩. ਮਨਿ ਜੀਤੈ, ਜਗੁ ਜੀਤੁ. ਜਪੁ, ੬.

1083. He who conquers his mind,
conquers the world.

Also translated as:

is victory over the world.

(That is, transcends all desire and human frailty). Jap, 6.

੧੦੮੪. ਪਾਣੀ ਚਿਤੁ ਨ ਧੋਪਈ,
ਮੁਖਿ ਪੀਤੈ ਤਿਖ ਜਾਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੦.

1084. Water quenches one's thirst,
But it cannot clean one's mind. Sarang, 1240.

੧੦੮੫. ਜਿਉ ਮਨੁ ਦੇਖਹਿ, ਪਰ ਮਨੁ ਤੈਸਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

1085. As is one's own mind,
So one finds that of another. Prabhati, 1342.

੧੦੮੬. ਜੈਸੀ ਮਨਸਾ, ਤੈਸੀ ਦਸਾ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

1086. The state of one's mind
becomes the same as are one's desires.
Prabhati, 1342.

੧੦੮੭. ਗੁਪਤੁ ਪ੍ਰਗਟੁ ਸਭ ਜਾਣੀਐ,
ਜੇ ਮਨੁ ਰਾਖੈ ਠਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

1087. By keeping our mind at peace in its own place,
we come to know the mystery of
both the visible and the invisible. Siri, 57.

514

I

MIND, AFFLICTION OF

ਮਨ ਦਾ ਰੋਗ

੧੦੮੮. ਇਕੁ ਤਿਲੁ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ,
ਰੋਗੁ ਵਡਾ ਮਨ ਮਾਹਿ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

1088. Forgetting God even for an instant,
is a great affliction of the mind. Siri, 21.

515

MIND, CHAINS OF

ਮਨ ਦੇ ਬੰਧਨ

੧੦੮੯. ...ਕਰਮ ਧਰਮ ਬੰਧਕਾਰੀ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੫.

1089. Rituals and ceremonies are
forgers of bonds. Sorath, 635.

516

MIND, ILLUMINATION OF

ਮਨ ਦਾ ਚਾਨਣ

੧੦੯੦. ਸਬਦੁ ਭਾਖਤ ਸਸਿ ਜੋਤਿ ਅਪਾਰਾ.
ਸਸਿ ਘਰਿ ਸੂਰੁ ਵਸੈ, ਮਿਟੈ ਅੰਧਿਆਰਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੩.

1090. By uttering the Word,
the mind is as infinitely illuminated as is the moon
when the sun enters its sphere
and dispells all its darkness. Ramkali, 943.

517

MIND, WAYWARDNESS OF

ਮਨ ਦੀ ਚੰਚਲਤਾ

੧੦੯੧. ਮਨ ਕੀ ਮਤਿ,

ਮਤਾਗਲੁ ਮਤਾ. ਆਸਾ, ੩੫੧.

1091. The mind is as wayward

as a drunken elephant. Asa, 351.

੧੦੯੨. ਠਾਕੁਰੁ ਮਨੂਆ,

ਰਾਖਹੁ ਠਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.

1092. Restrain the unsteady mind

and keep it in its place. Ramkali, 933.

੧੦੯੩. ਮਨੁ ਕੁੰਚਰੁ, ਕਾਇਆ ਉਦਿਆਨੈ.

ਗੁਰੁ ਅੰਕਸੁ, ਸਚੁ ਸਬਦੁ ਨੀਸਾਨੈ.

ਰਾਜ-ਦੁਆਰੈ, ਸੋਭ ਸੁ ਮਾਨੈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੧.

1093. The mind is like an elephant

in the body's forest

with the Guru as its goad.

From him it bears

the brand of the True Name.

Hence, it is honoured at the Gate

of the King's Palace.

Gauri, 221.

518

II

MIND AND BODY

ਮਨ ਤੇ ਤਨ

੧੦੯੪. ਪਉਣੈ, ਪਾਣੀ, ਅਗਨੀ ਕਾ ਮੇਲੁ.
ਚੰਚਲ, ਚਪਲ ਬੁਧਿ ਕਾ ਖੇਲੁ. ਗਉੜੀ, ੧੫੨.

1094. Air, water and fire
combine to produce the body
which plays to the tune of
the fickle and unsteady mind. Gauri, 152

੧੦੯੫. ਅੰਧੀ ਕੰਮੀ ਅੰਧੁ ਮਨੁ,
ਮਨਿ ਅੰਧੈ ਤਨੁ ਅੰਧੁ.
ਚਿਕੜਿ ਲਾਇਐ ਕਿਆ ਥੀਐ,
ਜਾਂ ਤੁਟੈ ਪਥਰ ਬੰਧੁ ? ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

1095. Dark deeds blind the mind
which in turn blinds the body.
When a dam splits apart,
repairing it with mud is of no use. Malar, 1287.

੧੦੯੬. ਮਨਿ ਜੂਠੇ, ਤਨਿ ਜੂਠਿ ਹੈ,
ਜਿਹਵਾ ਜੂਠੀ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

1096. If the mind is impure,
the body and the tongue also become impure. Siri, 55.

੧੦੯੭. ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ, ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ,
ਨਾਮੋ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ. ਰਾਮਕਲੀ ੯੪੪.

1097. One's body, mind and speech become pure
by cherishing the Name of God. Ramkali, 944.

519

III

MIND'S COMFORT

੧੦੯੮. ਨਾਨਕ ਮਨੁ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੀਐ,
ਸਿਫਤੀ ਸਾਚੈ ਨਾਇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੮੭.

1098. By singing the praise of God,
through His True Name,
our mind feels comfort and is satisfied. Maru, 1087.

520

MIRACLE, SUPERNATURAL POWER

ਕਰਾਮਾਤ, ਪਰਾਸਰੀਰਕ ਸ਼ਕਤੀ

੧੦੯੯. ਬਾਬਾ ਬੋਲੇ, "ਨਾਥ ਜੀ !
ਅਸਾਂ ਤੇ ਵੇਖਣ ਜੋਗੀ ਵਸਤੁ ਨ ਕਾਈ.
ਗੁਰ-ਸੰਗਤ, ਬਾਣੀ ਬਿਨਾਂ,
ਦੂਜੀ ਓਟ ਨਹੀ ਹੈ ਰਾਈ." ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੪੨.

1099. The Divine Master said, "O dear Yogi !
I have nothing to exhibit,
no supernatural powers to display.
I depend on nothing beyond
the holy congregation
and the Word of the Lord". Varan Bhai Gurdas, 1/42.

੧੧੦੦. ਬਾਬਾ ਬੋਲੈ, "ਨਾਥ ਜੀ !
ਸਬਦੁ ਸੁਨਹੁ, ਸਚੁ ਮੁਖਹੁ ਅਲਾਈ.
ਬਾਝੋਂ ਸਚੇ ਨਾਮ ਦੇ,
ਹੋਰੁ ਕਰਾਮਤਿ ਅਸਾਂ ਤੇ ਨਾਹੀ". ਵਾਰਾਂ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ, ੧/੪੩.

1100. The Divine Master said, "O dear Nath !
Listen to my word (that is, what I say).
I am telling you the truth.
I have no other miracle to display."
apart from the miracle
of the True Name. Varan Bhai Gurdas, 1/43.

521

MIRACULOUS TALE

ਅਕਥ ਕਹਾਣੀ, ਕਰਾਮਾਤੀ ਕਥਾ

੧੧੦੧. ਧੁਨਿ ਮਹਿ ਧਿਆਨੁ,
ਧਿਆਨ ਮਹਿ ਜਾਨਿਆ,
ਗੁਰਮੁਖਿ ਅਕਥ ਕਹਾਨੀ ! ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.

1101. Such is the inexpressible secret of the Guru's Word
that its melody induces meditation
and meditation leads to
realization and knowledge. Ramkali, 879.

522

MISAPPROPRIATION

ਖ਼ਿਆਨਤ

੧੧੦੨. ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ ਅਪੁਨੀ ਕਰਿ ਮਾਨੈ,
ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਦੁਖੁ ਘਾਲੇ. ਮਾਝ, ੧੩੯.

1102. He who clings, in his ego, to what is not his,
suffers miseries. Majh, 139.

੧੧੦੩. ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ,
ਉਸੁ ਸੂਅਰੁ ਉਸੁ ਗਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

1103. Depriving others of their due,
is like eating pork to a Muslim
or beef to a Hindu. Majh, 141.

523

MODERATION

ਸੰਜਮ

੧੧੦੪. ਖੰਡਿਤ ਨਿਦ੍ਰਾ, ਅਲਪ ਅਹਾਰੰ,

ਨਾਨਕ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੋ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.

1104. We should eat but little,

sleep but little,

and reflect on the realities of life. Ramkali, 939.

524

MORAL SINS

ਵਿਸ਼ੇ-ਵਿਕਾਰ

੧੧੦੫. ਪੰਚ ਚੋਰ*

ਚੰਚਲ ਚਿਤੁ ਚਾਲਹਿ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੧.

1105. The five thieves*

make the fickle mind waver. Maru, 1021.

੧੧੦੬. ਪੰਚ ਮਾਰਿ,

ਸੁਖੁ ਪਾਇਆ... ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

1106. Man attains peace

by subduing the five desires. Prabhati, 1330.

***PANCH CHOR* : Five thieves, i.e. five sources of evil, viz, *KAM* (lust), *KRODH* (wrath), *LOBH* (covetousness), *MOH* (avarice) and *AHANKAR* (pride).**

525

MORTALITY/DEATH

ਮੌਤ/ਚਲਾਣਾ

੧੧੦੭. ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਾਧੋ ਕਾਲ ਕੋ... ਸਿਰੀ, ੫੫.

1107. The whole world is under the sway of death. Siri, 55.

੧੧੦੮. ਸਭਨਾ ਮਰਣਾ ਆਇਆ,

ਵੇਛੋੜਾ ਸਭਨਾਹ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

1108. All are subject to death.

All must suffer separation. Sorath, 595.

੧੧੦੯. ਮਰਣਿ ਨ ਮੂਰਤੁ ਪੁਛਿਆ,

ਪੁਛੀ ਥਿਤਿ ਨ ਵਾਰੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੪.

1109. Death comes

without asking the date

or fixing the time. Sarang, 1244.

੧੧੧੦. ਮਰਣੁ ਨ ਜਾਪੈ ਮੂਲਿਆ !

ਆਵੈ ਕਿਤੈ ਥਾਇ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

1110. No one knows when. and where

one's end will come to pass, O Moola ! Sloka, 1412.

੧੧੧੧. ਜਿਉ ਮਛੀ ਤਿਉ ਮਾਣਸਾ,

ਪਵੈ ਅਚਿੰਤਾ ਜਾਲੁ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

1111. Human beings, like the fish,

are caught in the net of death,

unawares. Siri, 55.

੧੧੧੨. ਚੀਰੀ ਆਈ,

ਢਿਲ ਨ ਕਾਊ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

1112. When the warrant of death comes,

none can delay its service. Ramkali, 952.

੧੧੧੩. ਜਿਨ੍ ਕੀ ਚੀਰੀ ਦਰਗਹ ਪਾਟੀ,

ਤਿਨਾ ਮਰਣਾ ਭਾਈ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

1113. They who have lost their claim

in the court of God,

must die. Asa, 418.

੧੧੧੪. ਸੁਣਿਐ ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਕਾਲੁ. ਜਪੁ, ੨.

1114. They who hearken to the Name of God,

are beyond the reach of death. Jap, 2.

੧੧੧੫. ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾ ਸੂਰਿਆ ਹਕੁ ਹੈ,

ਜੋ ਹੋਇ ਮਰਨਿ ਪਰਵਾਣੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯.

1115. The death of the heroic men is holy

if they die for a noble cause. Wadhans, 579.

526

MUSIC, BEST STRAIN
ਸੰਗੀਤ, ਉੱਚਤਮ ਰਾਗ

੧੧੧੬. ਰਾਗਾ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਰਾਗੁ ਹੈ,
ਜੇ ਸਚਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

1116. Siri Rag is the best musical strain
if by singing it
one comes to love the True Lord. Siri, 83.

527

MUSIC OF THE AGE
ਸਮੇਂ ਦਾ ਰਾਗ

੧੧੧੭. ਤਾਲ ਮਦੀਰੇ ਘਟ ਕੇ ਘਾਟ,
ਦੋਲਕ ਦੁਨੀਆਂ ਵਾਜਹਿ ਵਾਜ.
ਨਾਰਦੁ ਨਾਚੈ ਕਲਿ ਕਾ ਭਾਉ,
ਜਤੀ ਸਤੀ ਕਹ ਰਾਖਹਿ ਪਾਉ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

1117. The impulses of the mind clamour
like the cymbals and ankle-bells.
The drum of the world
thumps continuously.
The mercurial mind, dancing to their tune,
sets in this way
the general tone of the Age.
Under such circumstances,
where can men of continence and truth
rest their feet ? Asa, 349.

528

MUSLIMS

ਮੁਸਲਮਾਣ

੧੧੧੮. ਦਾਨਸਬੰਦੁ ਸੋਈ,
ਦਿਲਿ ਧੋਵੈ.
ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਸੋਈ,
ਮਲੁ ਖੋਵੈ . ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1118. He alone is truly wise,
who washes his heart of impurity.
He alone is a true Muslim'
who scrubs himself clean. Dhansari, 622

੧੧੧੯. ਮਿਹਰ ਮਸੀਤਿ, ਸਿਦਕੁ ਮੁਸਲਾ,
ਹਕੁ ਹਲਾਲੁ ਕੁਰਾਣੁ.
ਸਰਮ ਸੁੰਨਤਿ, ਸੀਲੁ ਰੋਜਾ,
ਹੋਹੁ ਮੁਸਲਮਾਣੁ. ਮਾਝ, ੧੪੦.

1119. Let compassion be your mosque,
faith your prayer-mat
and righteousness your Qoran.
Let modesty be your circumcision
and uprightness your fasting.
Thus you will become a true Muslim. Majh, 140.

੧੧੨੦. ਰਬ ਕੀ ਰਜਾਇ ਮੰਨੇ ਸਿਰ ਉਪਰਿ,
ਕਰਤਾ ਮੰਨੇ ਆਪ ਗਵਾਵੈ.
ਤਉ ਨਾਨਕ ਸਰਬ ਜੀਆ ਮਿਹਰੰਮਤਿ ਹੋਇ,
ਤ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਕਹਾਵੈ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

1120. If he heartily submits to the will of God.

and, believing Him to be the Sole Creator,

effaces his self-conceit;

If he is compassionate to all His creatures,

he will be worthy of

being called a true Muslim. Majh, 141.

੧੧੨੧. ਪੰਜਿ ਨਿਵਾਜਾ, ਵਖਤ ਪੰਜਿ, ਪੰਜਾ ਪੰਜੇ ਨਾਉ:

ਪਹਿਲਾ ਸਚੁ, ਹਲਾਲ ਦੁਇ, ਤੀਜਾ ਖੈਰ ਖੁਦਾਇ.

ਚਉਥੀ ਨੀਅਤਿ ਰਾਸਿ ਮਨੁ, ਪੰਜਵੀ ਸਿਫਤਿ ਸਨਾਇ.

ਕਰਣੀ ਕਲਮਾ ਆਖਿ ਕੈ, ਤਾ ਮੁਸਲਮਾਣੁ ਸਦਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

1121. There are five prayers,

five their appointed hours

and five names assigned to them.

Let truthfulness be the first,

honest living the second

and charity-in-God's-Name the third.

Let your fourth be

sincerity of heart and mind

and the fifth the praise and adoration of God.

Let good deeds be your article of faith.

and be thus called a true Muslim. Majh, 141.

529

MYSTERY

ਭੇਤ, ਰਹੱਸ

੧੧੨੨. ਪੜਿਐ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ,
ਬੁਝਿਐ ਪਾਵਣਾ. ਮਾਝ, ੧੪੮.

1122. The Mystery is revealed
not through reading,
but through understanding. Majh, 148.

530

NATURE

ਕੁਦਰਤ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

੧੧੨੩. ਕੇਤੀਆ ਤੇਰੀਆ ਕੁਦਰਤੀ,
ਕੇਵਡ ਤੇਰੀ ਦਾਤ ! ਸਿਰੀ, ੧੮.

1123. How wonderful is Your Nature !
How great is Your benediction, O God ! Siri, 18.

੧੧੨੪. ਕੁਦਰਤਿ ਹੈ ਕੀਮਤਿ ਨਹੀ ਪਾਇ.
ਜਾ ਕੀਮਤਿ ਪਾਇ ਤ ਕਹੀ ਨ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੮੪.

1124. Nature is omni-present
and beyond value.
Even if one were to know its value,
one would become mute
while trying to describe it. Siri, 84.

੧੧੨੫. ਸਚੀ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ,
ਸਚੇ ਪਾਤਿਸਾਹ ! ਆਸਾ, ੪੬੩.

1125. True is Your Nature and its laws.
O True King ! Asa, 463.

531

NATURE AND ITS CREATOR

ਕਾਦਰ ਅਤੇ ਕੁਦਰਤ, ਪ੍ਰਭੂ ਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ

੧੧੨੬. ਸਭ ਤੇਰੀ ਕੁਦਰਤਿ,
ਤੂੰ ਕਾਦਿਰੁ ਕਰਤਾ... ਆਸਾ, ੪੬੪.

1126. Your Nature works everywhere.
You are the Master of Nature,
its Creator-Lord.
Asa, 464.

੧੧੨੭. ਆਪੇ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜਿ ਕੈ,
ਆਪੇ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰੁ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

1127. God Himself has created Nature
and Himself contemplates and cares for it. Majh, 143.

532

NATURE, GOD IN

ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਭੂ

੧੧੨੮. ਆਪੀਨੈ ਆਪੁ ਸਾਜਿਓ, ਆਪੀਨੈ ਰਚਿਓ ਨਾਉ.
ਦੁਯੀ ਕੁਦਰਤਿ ਸਾਜੀਐ, ਕਰਿ ਆਸਣੁ ਡਿਠੋ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

1128. God of Himself created Himself
and he Himself assumed the Name.
Second besides Himself,
He created Nature,
wherein He lives
and observes it with delight. Asa, 463.

੧੧੨੯. ਕੁਦਰਤਿ ਕਰਿ ਕੈ ਵਸਿਆ ਸੋਇ. ਸਿਰੀ, ੮੪.

1129. God created Nature and pervades it. Siri, 84.

੧੧੩੦. ਬਲਿਹਾਰੀ ਕੁਦਰਤਿ ਵਸਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

1130. I am all sacrifice to You, O God,
who live in Nature. Asa, 469.

533

NATURE TO GOD

ਕੁਦਰਤ ਤੋਂ ਕਾਦਰ, ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਤੋਂ ਪਾਰਬ੍ਰਹਮ

੧੧੩੧. ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਦਾਤਾਰੁ,

ਸਿਨਾਖਤੁ ਕੁਦਰਤੀ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

1131. The beneficent God alone is True.

He is revealed and recognised

through Nature. Majh, 141.

੧੧੩੨. ਜਿਨਿ ਜਗੁ ਸਿਰਜਿ ਸਮਾਇਆ,

ਸੋ ਸਾਹਿਬੁ ਕੁਦਰਤਿ ਜਾਣੋਵਾ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੮੧.

1132. The Lord who has created the world

and pervades it,

is known through Nature. Wadhans, 581.

੧੧੩੩. ਆਪਿ ਅਲੇਖੁ,

ਕੁਦਰਤਿ ਹੈ ਦੇਖਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

1133. God Himself is invisible;

but He is ever visible through Nature. Maru, 1042.

534

NECTAR

ਅੰਮ੍ਰਿਤ, ਆਬੇਹਯਾਤ

੧੧੩੪. ਗੁੜੁ ਕਰਿ ਗਿਆਨੁ, ਧਿਆਨੁ ਕਰਿ ਧਾਵੈ,

ਕਰਿ ਕਰਣੀ ਕਸੁ ਪਾਈਐ.

ਭਾਠੀ ਭਵਨੁ, ਪ੍ਰੇਮ ਕਾ ਪੋਚਾ.

ਇਤੁ ਰਸ ਅਮਿਉ ਚੁਆਈਐ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

1134. Let wisdom be your molasses

and concentration be the flowers of *dhawa*.

Put into them good deeds

as your fermenting bark.

Then, letting faith be your furnace and love its plaster,

distill from there sweet nectar. Asa, 360.

੧੧੩੫. ਭੀਤਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਸੋਈ ਜਨੁ ਪਾਵੈ,

ਜਿਸੁ ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦ ਰਤਨੁ ਆਚਾਰ.

ਦੁਖ ਸੁਖ ਦੋਊ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਨੈ,

ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਸੰਸਾਰ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

1135. He alone finds the inner nectar

who is imbued with the Guru's Word;

and looks alike upon pain and pleasure

and the good and bad of the world. Malar, 1256.

535

NEITHER OF THE TWO

ਨਾ ਇਹ, ਨਾ ਉਹ

੧੧੩੬. ਮਮਤਾ ਮੋਹੁ, ਕਾਮਣਿ ਹਿਤਕਾਰੀ,
ਨਾ ਅਉਧੂਤੀ, ਨਾ ਸੰਸਾਰੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

1136. He who nourishes desires,
cherishes the love of women,
and values worldly attachments,
is neither a hermit nor a man of the world.
Ramkali, 903.

536

O BRAHMAN !

ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੀ, ਪੰਡਤ ਜੀ!

੧੧੩੭. ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਬਿਪ ਪੂਜਿ ਮਨਾਵਹੁ,
ਸੁਕ੍ਰਿਤ ਤੁਲਸੀ ਮਾਲਾ.
ਰਾਮ ਨਾਮੁ ਜਪਿ ਬੇੜਾ ਬਾਂਧਹੁ,
"ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਦਇਆਲਾ" !
ਕਾਹੇ ਕਲਰਾ ਸਿੰਚਹੁ, ਜਨਮੁ ਗਵਾਵਹੁ ?
ਕਾਚੀ ਢਹਿਗ ਦਿਵਾਲ, ਕਾਹੇ ਗਚੁ ਲਾਵਹੁ ? ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੧.

1137. O Pandit !
Let Gracious God be your object of worship
and right-conduct your rosary of basil beads.
Equip your boat of the
repetition of the Divine Name
and pray, "O Merciful God, be merciful to me."
Why are you wasting your life
by watering the saline soil ?
Why are you plastering the mud-wall
when it is sure to crumble ? Basant, 1171.

537

O BRIDE !

ਵਹੁਟੀ ਜੀ !

੧੧੩੮. ਉਤੰਗੀ ਪੈਓਹਰੀ, ਗਹਿਰੀ, ਗੰਭੀਰੀ !
ਸਸੁੜਿ ਸੁਹੀਆ ਕਿਵ ਕਰੀ, ਨਿਵਣੁ ਨ ਜਾਇ ਥਣੀ ?
ਗਚੁ ਜਿ ਲਗਾ ਗਿੜਵੜੀ, ਸਖੀਏ ਧਉਲ ਹਰੀ.
ਸੇ ਭੀ ਢਹਦੇ ਡਿਠੁ ਮੈ, ਮੁੰਧ ! ਨ ਗਰਬੁ ਥਣੀ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

1138. O swollen-headed bride of pretty breasts
be sober and placid
in the pride of your youth and beauty !
You say : "I am unable to bow to my Father-in-law
on account of the fleshiness of my breasts."
Beware, O young lady !
I have seen even mountain-high mansions,
plastered with lime, reduced to dust !
Pray do not be proud, therefore,
of your lush youth and beauty. Slok, 1410.

੧੧੩੯. ਸਹੁ ਨੇੜੈ, ਧਨ ਕੰਮਲੀਏ !
ਬਾਹਰੁ ਕਿਆ ਢੂਢੇਹਿ ? ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

1139. O foolish bride !
the Groom is near at hand.
He is within you,
why do you seek Him without ? Tilang, 722

੧੧੪੦. ਲਬ, ਲੋਭ, ਅਹੰਕਾਰ ਕੀ ਮਾਤੀ,
ਮਾਇਆ ਮਾਹਿ ਸਮਾਣੀ.
ਇਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ ਨਾਹੀ,
ਭਈ ਕਾਮਣਿ ਇਆਣੀ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

1140. She who is intoxicated with
greed, pride and covetousness,
is immersed in Maya.
The Spouse is not attained by such means,
O ignorant bride ! Tilang, 722.

538

O BROTHER !

ਵੀਰ ਜੀ !

੧੧੪੧. ਮਨ ਕਾਹੇ ਭੂਲੇ, ਮੂੜ ਮਨਾ !
ਜਬ ਲੇਖਾ ਦੇਵਹਿ ਬੀਰਾ ! ਤਉ ਪੜਿਆ. ਆਸਾ, ੪੩੨.

1141. O ignorant mind, why do you forget God ?
O brother, you will be considered educated,
only when you will be able
to render your account well in His court. Asa, 432.

੧੧੪੨. ਘਰ ਘੁੰਮਣਵਾਣੀ, ਭਾਈ ! ਮਾਰੂ, ੯੯੦.

1142. Domestic involvements
are a whirl-pool, O brother ! Maru, 990.

539

O CREATOR !

ਕਰਤਾ ਜੀ !

੧੧੪੩. ਕਰਤਾ ! ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰੈ ਜੋਰਿ.
ਏਕੁ ਸਬਦਿ ਬੀਚਾਰੀਐ,
ਜਾ ਤੂ ਤਾ ਕਿਆ ਹੋਰਿ ? ਸਿਰੀ, ੧੭.

1143. O Creator !
all that is, is in Your power.
The only thing worth-pondering for me is
that when You are with me,
I need not seek for anything more
or require anyone else. Siri, 17.

540

O DAMSEL !

ਬੀਬੀ ਜੀ !, ਕੁਮਾਰੀ ਜੀ !

੧੧੪੪. ਸੁਣਿ ਮੁੰਧੇ ਹਰਣਾਖੀਏ ! ਗੂੜਾ ਵੈਣੁ ਅਪਾਰੁ.
"ਪਹਿਲਾ ਵਸਤੁ ਸਿਞਾਣਿ ਕੈ, ਤਾਂ ਕੀਚੈ ਵਾਪਾਰੁ.
ਦੋਹੀ ਦਿਚੈ ਦੁਰਜਨਾ, ਮਿਤ੍ਰਾਂ ਕੂੰ ਜੈਕਾਰੁ.
ਜਿਤੁ ਦੋਹੀ ਸਜਣ ਮਿਲਨਿ, ਲਹੁ ਮੁੰਧੇ ਵੀਚਾਰੁ." ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

1144. Listen, O damsel with gazelle eyes !
listen to these words of infinite wisdom :
Enter into bargain only after
testing the commodity
and knowing its worth.
Declare that
you will never associate with evil-doers.
Proclaim that
you will always hail victory of the good ones.
Contemplate that call, O dear,
by which are met true friends. Slok, 1410.

541

O GOD !

ਰੱਬ ਜੀ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ !

੧੧੪੫. ਤੁਧੁ ਸਰਿ ਅਵਰੁ ਨ ਕੋਇ,
ਕਿ ਆਖਿ ਵਖਾਣਿਆ ?
ਸਚੈ ਤਖਤਿ ਨਿਵਾਸੁ,
ਹੋਰ ਆਵਣ ਜਾਣਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭.

1145. There is no other like You, O God !
So, how can one describe You ?
You alone are Eternal .
Others only come and go. Malar, 1279.

542

O LADY !

ਮੁੰਧ ਜੀ, ਬੀਬੀ ਜੀ !

੧੧੪੬. ਮੁੰਧੇ !

ਗੁਣਹੀਣੀ ਸੁਖੁ ਕੇਹਿ ? ਸਿਰੀ, ੫੬.

1146. What joy can there be
for one without merit, O lady ? Siri, 56.

543

O MAN !

ਮਨੁੱਖ ਜੀ ! ਬੰਦਿਆ !

੧੧੪੭. ਨਾਨਕੁ ਆਖੇ ਰੇ ਮਨਾ ! ਸੁਣੀਐ ਸਿਖ ਸਹੀ ;
"ਲੇਖਾ ਰਬੁ ਮੰਗੇਸੀਆ, ਬੈਠਾ ਕਢਿ ਵਹੀ.
ਤਲਬਾ ਪਉਸਨਿ ਆਕੀਆ, ਬਾਕੀ ਜਿਨਾ ਰਹੀ.
ਅਜਰਾਈਲੁ ਫੇਰਸਤਾ, ਹੋਸੀ ਆਇ ਤਈ." ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੩.

1147. Listen, O man ! to this true instruction :
"God, seated in judgement
and having the ledger of deeds before Him,
shall call you to account.
Those not having yet squared their accounts,
will be called out
and the Angel of Death
shall hover over them.

Ramkali, 953.

544

O MATES !

ਸਹੇਲੀਓ !

੧੧੪੮. ਨਾਨਕੁ ਕਹੈ ਸਹੇਲੀਹੋ !
ਸਹੁ ਖਰਾ ਪਿਆਰਾ.
ਹਮ ਸਹ ਕੇਰੀਆ ਦਾਸੀਆ,
ਸਾਚਾ ਖਸਮੁ ਹਮਾਰਾ. ਸੂਹੀ, ੭੨੯.

1148. O my friends !
The Lord is extremely lovable.
We all are His maid servants
and He, our Master , is Eternally True. Suhi, 729.

545

O MIND !

ਮਨ ਜੀ !

੧੧੪੯. ਮੂਰਖ ਮਨ ! ਕਾਹੇ ਕਰਸਹਿ ਮਾਣਾ ?
ਉਠਿ ਚਲਣਾ, ਖਸਮੈ ਭਾਣਾ. ਮਾਰੂ, ੯੮੯.

1149. O ignorant mind !
Why be proud ?
When it please God
you shall have to quit this scene. Maru, 989.

546

O MORTAL !

ਪ੍ਰਾਣੀ ਜੀ !

੧੧੫੦. ਪ੍ਰਾਣੀ ! ਤੂੰ ਆਇਆ ਲਾਹਾ ਲੈਣਿ.
ਲਗਾ ਕਿਤੁ ਕੁਫਕੜੇ, ਸਭ ਮੁਕਦੀ ਚਲੀ ਰੈਣਿ ? ਸਿਰੀ, ੪੩.

1150. O mortal !
You came into the world to earn profit;
but you remain engrossed in useless tasks,
while the night (i.e., span of your life)
is heading to its end. Siri, 43.

547
O MULLAH !
ਮੁੱਲਾਂ ਜੀ !

੧੧੫੧. ਮਰਣਾ ਮੁਲਾ ! ਮਰਣਾ.
ਭੀ ਕਰਤਾਰਹੁ ਡਰਣਾ.
ਤਾ ਤੂ ਮੁਲਾ, ਤਾ ਤੂ ਕਾਜੀ, ਜਾਣਹਿ ਨਾਮੁ ਖੁਦਾਈ.
ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਪੜਿਆ ਹੋਵਹਿ, ਕੋ ਰਹੈ ਨ ਭਰੀਐ ਪਾਈ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

1151. All are subject to death
which is inevitable, O Mullah !
Why not abide then in the fear of God, the Creator ?
You are a Mullah, You are a Qazi
only if you comprehend the Name of God
and contemplate on it.
Beware that however learned a person may be,
no one remains here when his measure is full. Siri, 24.

548
O PANDIT !
ਪੰਡਤ ਜੀ !

੧੧੫੨. ਸੁਣਿ ਪੰਡਿਤ ਕਰਮਾਕਾਰੀ !
ਜਿਤੁ ਕਰਮਿ ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ, ਭਾਈ ! ਸੁ ਆਤਮ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੀ.
ਸਾਸਤੁ ਬੇਦੁ ਬਕੈ ਖੜੋ ਭਾਈ ! ਕਰਮ ਕਰਹੁ ਸੰਸਾਰੀ.
ਪਾਖੰਡਿ ਮੈਲੁ ਨ ਚੂਕਈ ਭਾਈ ! ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਵਿਕਾਰੀ.
ਇਨ ਬਿਧਿ ਡੂਬੀ ਮਾਕੁਰੀ ਭਾਈ ! ਊਂਡੀ ਸਿਰ ਕੈ ਭਾਰੀ. ਸੋਰਠ, ੬੩੫.

1152. Hear me, O Pandit, the ritualist !
The one rite which brings peace and bliss
is meditation upon Spiritual Reality.
You stand up and declaim the Shastras and Vedas,
but you act and behave like men-of-the-world.
You are dirty within with the filth of evil-doing
which shall not be cleansed through hypocrisy, O brother!
You are caught like a spider
and tossed upside down, O brother !
(in the web you yourself have spun) Sorath, 635.

549

O SHAIKH !

ਸ਼ੇਖ਼ ਜੀ !

੧੧੫੩. ਸਚੁ ਕੀ ਕਾਤੀ, ਸਚੁ ਸਭੁ ਸਾਰੁ;
ਘਾੜਤ ਤਿਸ ਕੀ, ਅਪਰ ਅਪਾਰ ।
ਸਬਦੇ ਸਾਣ ਰਖਾਈ ਲਾਇ,
ਗੁਣ ਕੀ ਥੇਕੈ ਵਿਚਿ ਸਮਾਇ ।
ਤਿਸ ਕਾ ਕੁਠਾ ਹੋਵੈ ਸੇਖੁ !
ਲੋਹੂ ਲਬੁ ਨਿਕਥਾ ਵੇਖੁ ।
ਹੋਇ ਹਲਾਲੁ, ਲਗੈ ਹਕਿ ਜਾਇ,
ਨਾਨਕ ਦਰਿ ਦੀਦਾਰਿ ਸਮਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੬.

1153. If truth be the knife and truth its steel
it will work wonderfully well.
If it be sharpened on the grindstone of the Word
and be sheathed in the scabbard of virtue,
it will be even more effective.
If one surrenders one's head to such a knife, O Shaikh !
one's blood of avarice oozes out,
one becomes acceptable, gets yoked to the True One
and is merged thereby
in His Vision at His Portal. Ramkali, 956.

550

O YOGI !

ਯੋਗੀ ਜੀ !

੧੧੫੪. ਸਬਦੈ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਸੁਣਿ ਤੂ ਅਉਧੂ !
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ.
ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ ਅਨਦਿਨੁ ਮਾਤੇ,
ਨਾਮੈ ਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਈ...
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ ਅਉਧੂ !
ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਾ ਹੋਈ.
ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ਮਨਿ ਦੇਖਹੁ ਨਾਨਕ,
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

1154. Listen O Yogi !
the quintessence of the Divine Word.
Yoga cannot be practised
without contemplating the Name of God.
They who are imbued with the Name,
remain absorbed in God, night and day,
and thereby attain peace and bliss.
The Name is obtained through the True Guru, O Yogi,
and one comes to know thereby the way of Yoga.
Reflect therefore on this
and rest assured that without the Name,
no one is ever freed. Ramkali, 946.

551

O MY MASTER !

ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ, ਮੇਰੇ ਪ੍ਰਭੁ ਜੀ !

੧੧੫੫. ਮੇਰੇ ਸਾਹਿਬਾ ! ਤੇਰੇ ਚੋਜ ਵਿਡਾਣਾ.

ਜਲਿ, ਥਲਿ, ਮਹੀਅਲਿ, ਭਰਿਪੁਰਿ ਲੀਣਾ,

ਆਪੇ ਸਰਬ-ਸਮਾਣਾ ।

ਜਹ ਜਹ ਦੇਖਾ ਤਹ ਜੋਤਿ ਤੁਮਾਰੀ,

ਤੇਰਾ ਰੂਪੁ ਕਿਨੇਹਾ !

ਇਕਤੁ ਰੂਪਿ ਫਿਰਹਿ ਪਰਛੰਨਾ,

ਕੋਇ ਨ ਕਿਸਹੀ ਜੇਹਾ ! ਸੋਰਠ, ੫੯੬.

1155. O my Master ! wonderous are Your ways !

You pervade the waters, the land and all space.

You dwell in all things

so that wherever I look I see Your Light.

Of what kind is Your own form ?

You move concealed in all creation

in a single form ;

and yet in spite of Your presence in all,

no one, indeed, resembles the other ! Sorath, 596.

552

O MY MIND !

ਮੇਰੇ ਮਨਾ !

੧੧੫੬. ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ !

ਤੂ ਥਿਰੁ ਰਹੁ, ਚੋਟ ਨ ਖਾਵਹੀ ਰਾਮ.

ਏ ਮਨ ਮੇਰਿਆ !

ਗੁਣ ਗਾਵਹਿ, ਸਹਜਿ ਸਮਾਵਹੀ ਰਾਮ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੧੩.

1156. Be still, my mind !

and you shall not be hurt.

Sing God's praises, my mind !

and you shall merge

in the Supreme Tranquility. Tukhari, 1113.

553

OCCUPATION

ਕੰਮ-ਕਿੱਤਾ

੧੧੫੭. ਰੋਟੀਆ ਕਾਰਣਿ, ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

1157. All this tuning of instruments

and dancing of the mime-makers

is to the tune of bread. Asa, 465.

੧੧੫੮. ਲਾਇ ਚਿਤੁ ਕਰਿ ਚਾਕਰੀ,

ਮੰਨਿ ਨਾਮ ਕਰਿ ਕੰਮੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੬.

1158. Render service with devotion in heart

and let faith in the Name

be your vacation. Sorath, 596.

554

OCEAN OF EXISTENCE, HOW TO CROSS THE

ਸੰਸਾਰ ਸਾਗਰ ਕਿਵੇਂ ਤਰਿਆ ਜਾਏ ?

੧੧੫੯. ਜਬ ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ,

ਤਬ ਹੀ ਕਿਉਕਰਿ ਏਕ ਕਹੈ ?

ਆਸਾ ਭੀਤਰਿ ਰਹੈ ਨਿਰਾਸਾ,

ਤਉ ਨਾਨਕ ਏਕੁ ਮਿਲੈ.

ਇਨਿ ਬਿਧਿ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ,

ਜੀਵਤਿਆ ਇਉ ਮਰੀਐ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

1159. When the mind is engrossed in hopes and fears,

one cannot speak of the one God.

It is only when one lives

without hope in the midst of hopes

that one meets the one Lord.

This is how

the Ocean of Existence is crossed.

This is how

one dies to the self while still alive. Ramkali, 877.

੧੧੬੦. ***ਚਰਪਟ ਨਾਥ ਨੇ ਪੁਛਿਆ*** :

"ਦੁਨੀਆ ਸਾਗਰੁ ਦੁਤਰੁ ਕਹੀਐ,

ਕਿਉਕਰਿ ਪਾਈਐ ਪਾਰੋ ?" ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

1160 ***Charpat Nath Asked*** **:-**

"The Ocean of Existence

is said to be impassable.

How then can we cross it

and safely reach the other shore ?" Ramkali, 938.

੧੧੬੧.***ਗੁਰੂਦੇਵ ਨੇ ਦਸਿਆ*** :

"ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਨਿਰਾਲਮੁ,

ਮੁਰਗਾਈ ਨੈਸਾਣੇ.

ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ,

ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ." ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

1161. ***Guru Nanak Answered*** **:-**

"As the lotus thrusts upwards

and does not drown in water;

As the duck swims

and does not become wet while swimming;

So can we cross, safely and unaffectedly,

the Ocean of Existence

By attuning our minds to the Word of the Guru

and repeating the holy Name of God." Ramkali, 938.

555

OFFERING TO GOD'S MESSENGER
ਰੱਬੀ ਕਾਸਦ ਦੀ ਭੇਟਾ

੧੧੬੨. ਤੈ ਸਾਹਿਬ ਕੀ ਬਾਤ ਜਿ ਆਖੈ,
ਕਹੁ ਨਾਨਕ ! ਕਿਆ ਦੀਜੈ ?
ਸੀਸ ਵਢੇ ਕਰਿ ਬੈਸਣੁ ਦੀਜੈ,
ਵਿਣੁ ਸਿਰ ਸੇਵ ਕਰੀਜੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

1162. Nanak !
What will you offer to the person
who brings you a message
from your loved Lord ?
"I shall severe my head
to make a seat thereof for him
and shall continue to serve him
even in that headless state." Wadhans, 558.

556

OIL OF LOVE
ਪਿਆਰ ਦਾ ਤੇਲ

੧੧੬੩. ਦੀਪਕ ਰਸ ਤੇਲੋ,
ਧਨ ਪਿਰ ਮੇਲੋ,
ਧਨ ਓਮਾਹੈ ਸਰਸੀ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

1163. If the oil that feeds the lamp
be of the essence of love,
the bride will meet the groom
and shall be blessed. Tukhari, 1109.

557

OLD AGE

ਬੁੱਢੇਪਾ

੧੧੬੪. ਉਜਲ ਮੋਤੀ ਸੋਹਣੇ, ਰਤਨਾ ਨਾਲਿ ਜੁੜੰਨਿ.
ਤਿਨ ਜਰੁ ਵੈਰੀ ਨਾਨਕਾ, ਜਿ ਬੁਢੇ ਥੀਇ ਮਰੰਨਿ. ਸੂਹੀ, ੭੮੮.

1164. Old age is the enemy of
the beautiful pearl-like teeth
and the jewel-like sparkling eyes.
They die,
when age wears them out. Suhi, 788.

558

ONE AND ONE-IN-ALL

ਏਕ ਤੇ ਅਨੇਕ

੧੧੬੫. ਆਪੇ ਮਾਛੀ ਮਛੁਲੀ, ਆਪੇ ਪਾਣੀ ਜਾਲੁ.
ਆਪੇ ਜਾਲ ਮਣਕੜਾ, ਆਪੇ ਅੰਦਰਿ ਲਾਲੁ. ਸਿਰੀ, ੨੩.

1165. God Himself is the fish and the fisherman;
the water and the net.
He Himself is the float of the net
and Himself the bait within it. Siri, 23.

੧੧੬੬. ਆਪੇ ਭਵਰਾ, ਫੂਲ, ਬੇਲਿ...
ਆਪੇ ਬਛਰੁ, ਗਊ, ਖੀਰੁ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੦.

1166. God Himself is the creeper,
the flower and the black-bee.
He Himself is the cow,
the calf and the milk. Basant, 1190.

੧੧੬੭. ਆਪੇ ਕਰਣੀ, ਕਰਣਹਾਰੁ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੯੦.

1167. God Himself is the Doer
And is Himself the Deed. Basant, 1190.

559

ONLY PLEA
ਇੱਕੋ ਤਰਲਾ

੧੧੬੮. ਕੀ ਵਿਸਰਹਿ ਦੁਖੁ ਬਹੁਤਾ ਲਾਗੈ;
ਦੁਖੁ ਲਾਗੈ, ਤੂੰ ਵਿਸਰੁ ਨਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

1168. How can we forget Him
without whom we suffer profound pain ?
Please do not forsake me, Lord !
for, without You
I am afflicted by pain and sorrow. Asa, 354.

560

ONLY PROFIT
ਇੱਕੋ ਲਾਭ

੧੧੬੯. ਜਗ ਮਹਿ ਲਾਹਾ ਏਕੁ ਨਾਮੁ,
ਪਾਈਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੪੪.

1169. The only profit to be earned
in this world is the Name of God
which can be earned only by
dwelling on the Guru's word. Siri, 44.

561

ONLY REFUGE
ਇੱਕੋ ਓਟ

੧੧੭੦. ਨਾਨਕ ਦਰ ਘਰ ਏਕੁ ਹੈ,
ਅਵਰ ਨ ਦੂਜੀ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫

1170. There is no other place to go to except God ;
And He is but One. Siri, 55.

562

ONLY WAY

ਇੱਕੋ ਰਾਹ

੧੧੭੧. ਹੇਕੋ ਪਾਧਰ, ਹੇਕੁ ਦਰੁ,
ਗੁਰ ਪਉੜੀ ਨਿਜ ਥਾਨੁ.
ਰੂੜਉ ਠਾਕੁਰੁ ਨਾਨਕਾ,
ਸਭਿ ਸੁਖ ਸਾਚਉ ਨਾਮੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

1171. There is but one way
leading to the one door.
The Guru is the ladder
by which the self is reached
and wherin the beautiful Lord,
whose Name alone is embodiment of all bliss,
is seen. Malar, 1279.

563

OPPORTUNITY FRITTERED

ਅਵਸਰ-ਖੁਥਾ, ਮੌਕਾ ਖੁੰਝ ਗਿਆ ਈ

੧੧੭੨. ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਨ ਚੇਤੈ ਪ੍ਰਾਣੀ !
ਬਿਕਲੁ ਭਇਆ ਸੰਗਿ ਮਾਇਆ.
ਧਨ ਸਿਉ ਰਤਾ, ਜੋਬਨਿ ਮਤਾ,
ਅਹਿਲਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਿਰੀ, ੭੫.

1172. Forgetting God's Name, O man !
you stand baffled in the maze of Maya.
Lured by wealth and intoxicated with youthfulness,
you have frittered away your life's opportunity.
Siri, 75.

564

OUR DOINGS

ਸਾਡੇ ਕਰਮ

੧੧੭੩. ਰਸ-ਕਸ, ਆਪੁ-ਸਲਾਹਣਾ,
ਏ ਕਰਮ ਮੇਰੇ ਕਰਤਾਰ ! ਸਿਰੀ, ੧੫.

1173. We are engrossed in sins,
savours and self-esteem.
These are our doings, O God ! Siri, 15.

565

PAIN

ਦੁੱਖ, ਦਰਦ

੧੧੭੪. ਦੁਖ ਮਹੁਰਾ,
ਮਾਰਣ ਹਰਿ ਨਾਮੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੭.

1174. Pain is the poison.
God's Name is its antidote. Malar, 1257.

੧੧੭੫. ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ, ਕੀਏ ਰਸ ਭੋਗ.
ਤਾਂ ਤਨਿ ਉਠਿ ਖਲੋਏ ਰੋਗ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

1175. He who forgets God
and indulges in sensuous pleasures,
suffers from pain within. Malar, 1256.

੧੧੭੬. ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੪.

1176. The whole world is unhappy
(in one way or another). Ramkali, 954.

566

PAIN AND PLEASURE

ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸੁੱਖ

੧੧੭੭. ਦੁਖ ਦਾਰੂ, ਸੁਖੁ ਰੋਗੁ ਭਇਆ,
ਜਾ ਸੁਖੁ ਤਾਮਿ ਨ ਹੋਈ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

1177. Pain is the remedy
and pleasure the sickness;
Since where all is pleasure,
there is no yearning for God. Asa, 469.

੧੧੭੮. ਸੁਖੁ ਦੁਖੁ ਪੁਰਬ ਜਨਮ ਕੇ ਕੀਏ.
ਸੋ ਜਾਣੈ ਜਿਨਿ ਦਾਤੈ ਦੀਏ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੦.

1178. Pain and pleasure
are the fruits of our past deeds.
The beneficent Lord,
who blesses us with these,
alone knows their mystery. Maru, 1030.

੧੧੭੯. ਹੁਕਮਿ ਲਿਖਿ ਦੁਖ ਸੁਖ ਪਾਈਅਹਿ. ਜਪੁ, ੧.

1179. Pain and pleasure are bestowed
through God's Will. Jap, 1.

੧੧੮੦. ਦੂਖ ਸੂਖ ਸਭੁ ਤਿਸੁ ਰਜਾਇ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੮੮.

1180. Our pains and pleasures are
in accordance with God's Will. Basant, 1188.

੧੧੮੧. ਸੁਖ ਕਉ ਮਾਗੈ ਸਭੁ ਕੋ,
ਦੁਖੁ ਨ ਮਾਗੈ ਕੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

1181. Everyone craves happiness.
No one asks for misery. Siri, 57.

੧੧੮੨. ਸੁਖ ਦੁਖ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੀਅਹਿ,
ਸਬਦਿ ਭੇਦਿ ਸੁਖੁ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

1182. Poise is attained
by piercing the heart through
with the Love of the Word
and by regarding pain and pleasure alike. Siri, 57.

567

PANGS OF SEPARATION

ਬ੍ਰਿਹੁੰ-ਪੀੜਾਂ

੧੧੮੩. ਜੋ ਸਹ ਕੰਠਿ ਨ ਲਗੀਆ,
ਜਲਨੁ ਸਿ ਬਾਹੜੀਆਹਾ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

1183. Arms that do not surround
the neck of the spouse,
burn in anguish. Wadhans, 558.

੧੧੮੪. ਮੈ ਮਨਿ ਤਨਿ ਸਹੁ ਭਾਵੈ,
ਪਿਰ ਪਰਦੇਸਿ ਸਿਧਾਏ.
ਪਿਰੁ ਘਰਿ ਨਹੀ ਆਵੈ, ਮਰੀਐ ਹਾਵੈ,
ਦਾਮਨਿ ਚਮਕਿ ਡਰਾਏ.
ਸੇਜ ਇਕੇਲੀ, ਖਰੀ ਦੁਹੇਲੀ,
ਮਰਣੁ ਭਇਆ ਦੁਖੁ ਮਾਏ !
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਨੀਦ, ਭੂਖ ਕਹੁ ਕੈਸੀ ?
ਕਾਪੜੁ ਤਨਿ ਨ ਸੁਖਾਵਏ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੮.

1184. I love my Lord body and soul.
He has left for foreign lands.
He is not coming home and I am pining.
The lightning flashes terrify me.
My bed is lonely
and I am so miserable
that I feel I am dying, O Mother !
Without Him, I feel neither sleepy nor hungry.
I cannot even suffer my clothes upon me. Tukhari, 1108.

568

PARADISE

ਬੈਕੁੰਠ, ਸਵਰਗ

੧੧੮੫. ਦਰ ਦਰਸਨ ਕਾ ਪ੍ਰੀਤਮੁ ਹੋਵੈ,
ਮੁਕਤਿ ਬੈਕੁੰਠੈ ਕਰੈ ਕਿਆ ! ਆਸਾ, ੩੬੦.

1185. He who loves to see God,
does not care for salvation or paradise. Asa, 360.

569

PAST DEEDS

ਕਿਰਤ, ਕਰਮ

੧੧੮੬ ...ਕਿਰਤੁ ਨ ਮੇਟਿਆ ਜਾਈ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੧.

1186. ...The accumulated effect of past deeds
cannot be effaced
(except through God's grace). Basant, 1171.

੧੧੮੭. ਕਿਰਤੁ ਪਇਆ,
ਕਰਤੈ ਕਰਿ ਪਾਇਆ,
ਮੇਟਿ ਨ ਸਕੈ ਕੋਈ. ਸੂਹੀ, ੭੬੨.

1187. No one can erase the record of our past deeds,
written by God Himself
(except through His own grace). Suhi, 762.

570

PATIENCE

ਸਬਰ

੧੧੮੮...ਸਬਰੁ ਤੋਸਾ ਮਲਾਇਕਾ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

1188. Patience is the sustenance of angelic beings. Siri, 83.

571

PEACE

ਸੁੱਖ-ਸ਼ਾਂਤੀ

੧੧੮੯. ਜਿਸ ਕੇ ਜੀਅ ਪਰਾਣ ਹਹਿ,
ਮਨਿ ਵਸਿਐ ਸੁਖੁ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

1189. Peace comes to us by cherishing Him
Who has given to us life and soul. Siri, 18.

੧੧੯੦. ਗਾਵੀਐ, ਸੁਣੀਐ, ਮਨਿ ਰਖੀਐ ਭਾਉ.
ਦੁਖੁ ਪਰਹਰਿ, ਸੁਖੁ ਘਰਿ ਲੈ ਜਾਇ. ਜਪੁ, ੨.

1190. Let us sing and hear the praises of God.
Let His love grow within us.
So that our sorrows depart
and we may then
enjoy a continuing inner peace. Jap, 2.

੧੧੯੧. ਸਤਿਗੁਰੁ ਭੇਟੇ, ਸੋ ਸੁਖੁ ਪਾਏ.
ਹਰਿ ਕਾ ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1191. He who meets the true Guru
and enshrines God's Name in his heart,
will find peace. Asa, 468.

੧੧੯੨. ਪ੍ਰਣਵਤਿ ਨਾਨਕੁ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ,
ਸੁਖੁ ਹੋਵੈ ਦਿਨੁ ਰਾਤੀ. ਗਉੜੀ, ੧੫੬.

1192. He who recognises God's Command,
enjoys continuing peace of mind. Gauri, 156.

572

PEACE AND EQUANIMITY

ਸੁਖ ਅਤੇ ਸਹਿਜ ਦੀ ਅਵਸਥਾ

੧੧੯੩. ਤਜਿ ਸਾਦੁ, ਸਹਜ ਸੁਖੁ ਹੋਈ. ਮਾਰੂ, ੯੮੯.

1193. Abandon your craving for worldly pleasures

so that you may enjoy

peace and equanimity. Maru, 989.

573

PEACE AND VISION

ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਦੀਰਘ ਦਰਿਸ਼ਟੀ

੧੧੯੪. ਓਟ ਗਹੀ, ਹਰਿ ਚਰਣ ਨਿਵਾਸੇ,

ਭਏ ਪਵਿਤ੍ਰ ਸਰੀਰਾ.

ਨਾਨਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਦੀਰਘ ਸੁਖੁ ਪਾਵੈ,

ਗੁਰਸਬਦੀ ਮਨੁ ਧੀਰਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੭.

1194. By seeking God's refuge and abiding at His feet,

my body becomes pure,

my mind is restored by the Guru's Word

and I am blessed with

peace and inner vision. Takhari, 1107.

574

PERFECT IDENTITY
ਸੰਪੂਰਨ ਅਭੇਦਤਾ

੧੧੯੫. ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ, ਭਏ ਨਿਰੰਕਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

1195. Perceiving the self,
He has become one with the Formless One. Asa, 415.

੧੧੯੬. ਰਾਜਨ ਰਾਮ ਰਵੈ ਹਿਤਕਾਰਿ,
ਰਣ ਮਹਿ ਲੂਝੈ, ਮਨੂਆ ਮਾਰਿ.
ਰਾਤਿ ਦਿਨੰਤਿ, ਰਹੈ ਰੰਗਿ ਰਾਤਾ,
ਤੀਨਿ ਭਵਨ, ਜੁਗ ਚਾਰੇ ਜਾਤਾ.
ਜਿਨਿ ਜਾਤਾ, ਸੋ ਤਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ,
ਅਤਿ ਨਿਰਮਾਇਲੁ, ਸੀਝਸਿ ਦੇਹਾ.
ਰਹਸੀ ਰਾਮੁ ਰਿਦੈ ਇਕ ਭਾਇ,
ਅੰਤਰਿ ਸਬਦੁ, ਸਾਚਿ ਲਿਵ ਲਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

1196. He who lovingly adores God, the King,
wins the battle of life
and conquers his mind.
He remains immersed in God's love, day and night,
and comes to know Him
Who pervades the three worlds and the four Ages.
He then becomes like Him
whom he knows.
He is rendered very pure
and his body is sanctified.
God dwells in his heart as his only love.
He cherishes the Word within himself
and remains attuned to the Truth. Ramkali, 931.

575

PERFECT KINGS

ਪੂਰੇ ਸ਼ਾਹ

੧੧੯੭. ਸਬਾਹੀ ਸਾਲਾਹ, ਜਿਨਿ ਧਿਆਇਆ ਇਕ ਮਨਿ;

ਸੇਈ ਪੂਰੇ ਸਾਹ, ਵਖਤੈ ਉਪਰਿ ਲੜਿ ਮੁਏ. ਮਾਝ, ੧੪੫.

1197. They alone are the perfect kings

who praise God early in the morning,

meditate on Him wholeheartedly

and subdue their selves

at the right time, Majh, 145.

576

PERFECT MASTER

ਪੂਰਨ ਗੁਰੂ

੧੧੯੮. ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਨਿਧਾਨੁ ਹੈ,

ਪੂਰੈ ਗੁਰਿ ਦੇਖਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

1198. God's Name

is the treasure of bliss

which is seen through

the grace of the perfect Guru. Malar, 1284.

577

PERFECTION

ਸੰਪੂਰਨਤਾ

੧੧੯੯. ਸਬਦਿ ਮਰੈ, ਫਿਰਿ ਮਰਣੁ ਨ ਹੋਇ.
ਬਿਨੁ ਮੂਏ ਕਿਉ ਪੂਰਾ ਹੋਇ ? ਗਉੜੀ, ੧੫੩.

1199. He who dies in the Word,
does not die again.
Without dying such a death,
none can attain perfection. Gauri, 153.

578

PILGRIMAGE

ਤੀਰਥ-ਯਾਤਰਾ

੧੨੦੦. ਤੀਰਥੁ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰੁ,
ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਹੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੧੧੦੯.

1200. The true pilgrimage consists
in the contemplation of the holy Word
and cultivation of
enlightenment within. Dhanasri, 687.

੧੨੦੧. ਮਾਘਿ ਪੁਨੀਤ ਭਈ,
ਤੀਰਥੁ ਅੰਤਰਿ ਜਾਨਿਆ. ਤੁਖਾਰੀ. ੧੧੦੯.

1201. God has entered my being,
I have made a pilgrimage within
and am purified. Tukhari, 1109.

579

PILGRIMAGE, PLACE OF

ਤੀਰਥ-ਅਸਥਾਨ

੧੨੦੨...ਤੀਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

1202. The Name Divine

is the real place of pilgrimage.

(that is, the real source of purification).

Dhanasri, 687.

੧੨੦੩. ਗੁਰ ਸਮਾਨਿ ਤੀਰਥੁ ਨਹੀ ਕੋਇ,

ਸਰੁ ਸੰਤੋਖੁ ਤਾਸੁ ਗੁਰੁ ਹੋਇ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੨੮.

1203. There is no place of pilgrimage like the Guru;

For, he alone is the pool of

compassion and contentment. Prabhati, 1328.

੧੨੦੪. ਗੰਗ ਬਨਾਰਸਿ ਸਿਫਤਿ ਤੁਮਾਰੀ,

ਨਾਵੈ ਆਤਮ ਰਾਉ.

ਸਚਾ ਨਾਵਣੁ ਤਾਂ ਥੀਐ,

ਜਾਂ ਅਹਿਨਿਸਿ ਲਾਗੈ ਭਾਉ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

1204. The singing of Your praise

in which my soul bathes constantly,

is for me pilgrimage to Benares

and washing in the holy Ganges.

For, true bathing lies

in the constant cherishing of

one's love for God. Asa, 358.

580

PILGRIMAGE, BATHING AT PLACE OF
ਤੀਰਥ-ਇਸ਼ਨਾਨ

੧੨੦੫. ਤੀਰਥਿ ਨਾਵਣ ਜਾਉ, ਤੀਰਥੁ ਨਾਮੁ ਹੈ.
ਤੀਰਥੁ ਸਬਦ ਬੀਚਾਰੁ, ਅੰਤਰਿ ਗਿਆਨੁ ਹੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

1205. Should I go off to bathe
at the so-called places of pilgrimage ?
God's Name is the true place of pilgrimage.
The true pilgrimage consists in the contemplation of the holy Word
and cultivation of enlightenment within. Dhanasri, 687.

੧੨੦੬. ਨਾਵਣ ਚਲੇ ਤੀਰਥੀ,
ਮਨਿ ਖੋਟੈ ਤਨਿ ਚੋਰ.
ਇਕੁ ਭਾਉ ਲਥੀ ਨਾਤਿਆ,
ਦੁਇ ਭਾ ਚੜੀਅਸੁ ਹੋਰੁ.
ਬਾਹਰਿ ਧੋਤੀ ਤੂਮੜੀ,
ਅੰਦਰਿ ਵਿਸੁ ਨਿਕੋਰ.
ਸਾਧ ਭਲੇ ਅਣਨਾਤਿਆ,
ਚੋਰ ਸਿ ਚੋਰਾ ਚੋਰ. ਸੂਹੀ, ੭੮੯.

1206. If a man goes to bathe at a place of pilgrimage
with the mind of a crook and the body of a thief,
His exterior will of course be washed by bathing
but his interior will become sullied twice over.
He will be cleaned from without like a gourd,
but he will remain poisoned within.
The saints remain good and clean
without such ablution.
But the thief remains a thief,
even if he bathes thus at
all the places of pilgrimage. Suhi, 789.

581

PLEASURES

ਖ਼ੁਸ਼ੀਆਂ, ਰਸ-ਭੋਗ, ਅੱਯਾਸ਼ੀ

੧੨੦੭. ਤਨੁ ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਸਜਣਾ,

ਐਸਾ ਹਸਣੁ ਸਾਰੁ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

1207. That pleasure alone is excellent
which encourages one to surrender
one's body and mind
to the True Friend. Slok, 1410.

੧੨੦੮. ਕਚਾ ਰੰਗੁ ਕਸੁੰਭ ਕਾ,

ਥੋੜੜਿਆ ਦਿਨ ਚਾਰਿ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ, ੭੫੧.

1208. The pleasures of the world
are false and transitory
Like the colour of the saf-flower
which fades withing a few days. Suhi, 751.

੧੨੦੯. ਖਸਮੁ ਵਿਸਾਰਿ ਕੀਏ ਰਸ ਭੋਗ.

ਤਾਂ ਤਨਿ ਉਠਿ ਖਲੋਏ ਰੋਗ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

1209. He who forgets God
and indulges in sensuous pleasures,
suffers from pain within. Malar, 1256.

582

POISON AND ANTIDOTE

ਜ਼ਹਿਰ ਅਤੇ ਜ਼ਹਿਰ-ਮਾਰ

੧੨੧੦. ਦੁਖ ਮਹੁਰਾ, ਮਾਰਣ ਹਰਿ ਨਾਮੁ;
ਸਿਲਾ ਸੰਤੋਖ, ਪੀਸਣੁ ਹਥਿ ਦਾਨੁ.
ਨਿਤ ਨਿਤ ਲੇਹੁ, ਨ ਛੀਜੈ ਦੇਹ,
ਅੰਤ ਕਾਲਿ ਜਮੁ ਮਾਰੈ ਠੇਹ.
ਐਸਾ ਦਾਰੂ ਖਾਹਿ ਗਵਾਰ !
ਜਿਤੁ ਖਾਧੈ ਤੇਰੇ ਜਾਹਿ ਵਿਕਾਰ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੭.

1210. Pain is the poison,
God's Name is its antidote.
Pound it on the stone of patient contentment
with the hand of charity.
Take it daily so that
your body is not torn away
and even the Regent of Death
is struck down at the end.
O, ignorant man ! take such a medicine
so that you can be purged of all evils. Malar, 1257.

583

POSSESSIONS

ਮਾਲ-ਧਨ, ਪੂੰਜੀ

੧੨੧੧. ਪੂੰਜੀ ਮਾਰ ਪਵੈ ਨਿਤ ਮੁਦਗਰ,
ਪਾਪੁ ਕਰੇ ਕੋਟਵਾਰੀ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੧.

1211. Our possessions beat us down everyday,
while sin acts as our guardian-angel. Basant, 1191.

584
POSTPONEMENT
ਅਗੇ ਤੇ ਪਾਉਣਾ, ਮੁਲਤਵੀ ਕਰਨਾ, ਸਥਗਨ

੧੨੧੨. ਖਰਚੁ ਬੰਨੁ ਚੰਗਿਆਈਆ,
ਮਤੁ ਮਨ ਜਾਣਹਿ ਕਲੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

1212. Carry good deeds for travelling expenses.
And do not leave today's task for tomorrow.

Alternate Rendering :

Take along for your journey provision of merits
and do not depend on tomorrow for this. Sorath, 595.

585
POWER AND PROTEST
ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਰੋਸ

੧੨੧੩. ਜੇ ਸਕਤਾ ਸਕਤੇ ਕਉ ਮਾਰੇ,
ਤਾ ਮਨਿ ਰੋਸੁ ਨ ਹੋਈ.
ਸਕਤਾ ਸੀਹੁ ਮਾਰੈ ਪੈ ਵਗੈ,
ਖਸਮੈ ਸਾ ਪੁਰਸਾਈ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

1213. If the powerful one smites another powerful one,
our mind is not much grieved over it.
But when a ferocious tiger
falls upon the helpless cattle,
the master of the herd must answer for it. Asa, 360.

586
POWER AND WEALTH, LOVE FOR
ਰਾਜ-ਭਾਗ ਅਤੇ ਮਾਲ ਦੌਲਤ ਦਾ ਮੋਹ

੧੨੧੪. ਰਾਜਿ ਰੰਗੁ, ਮਾਲਿ ਰੰਗੁ.
ਰੰਗਿ ਰਤਾ ਨਚੈ ਨੰਗੁ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

1214. He who is intoxicated
with the love of power and wealth,
dances shamelessly to their tune. Majh, 142.

587

PRACTICAL LIFE

ਅਮਲੀ ਜੀਵਨ, ਕਰਨੀ

੧੨੧੫. ਮਨਮੁਖ* ਕਥਨੀ ਹੈ,
ਪਰੁ ਰਹਤ ਨ ਹੋਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੧.

1215. The *Manmukh** preaches piety,
but does not himself practise it. Bilawal, 831.

੧੨੧੬. ਲਾਹਾ ਨਾਮੁ ਰਤਨੁ ਜਪਿ ਸਾਰੁ,
ਲਬੁ, ਲੋਭੁ ਬੁਰਾ ਅਹੰਕਾਰੁ.
ਲਾੜੀ, ਚਾੜੀ, ਲਾਇਤਬਾਰ,
ਮਨਮੁਖ ਅੰਧਾ, ਮੁਗਧੁ, ਗਾਵਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

1216. Reap the profit of
the contemplation of God's Name
which indeed is the essence of all excellence.
Avarice, covetousness and egotism are evil.
Neither slander nor incite or provoke anyone.
The *Manmukh* who goes on in this way
is blind, foolish and ignorant. Ramkali, 931.

੧੨੧੭. ਸਾਚੀ ਰਹਤ,
ਸਾਚਾ ਮਨ ਸੋਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੮੩੧.

1217. Man's conduct can be true only
if he cherishes the True One within his heart. Bilawal, 831.

੧੨੧੮. ਜਹ ਕਰਣੀ, ਤਹ ਪੂਰੀ ਮਤਿ;
ਕਰਣੀ ਬਾਝਹੁ ਘਟੇ ਘਟਿ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

1218. Where conduct is good,
understanding is good,
Without good conduct,
there is less and less understanding. Siri, 25.

***MANMUKH* : That is, one turned towards self (cf. *GURMUKH*, i.e. one turned towards God or Guru); self-willed, egocentric ; irreligious ; unspiritual; astrayed from the divine path.**

588

PRAYER

ਅਰਦਾਸ

੧੨੧੯. ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੁ ਨ ਚਲਈ,

ਨਾਲਿ ਖਸਮ ਚਲੈ ਅਰਦਾਸਿ. ਆਸਾ, ੪੭੪.

1219. It is prayer, not command,

that succeeds with the Master. Asa, 474.

੧੨੨੦. ਜੇ ਦਰਿ ਮਾਂਗਤੁ ਕੂਕ ਕਰੇ,

ਮਹਲੀ ਖਸਮੁ ਸੁਣੇ. ਆਸਾ, ੩੪੯.

1220. Whoever cries out

and begs at the Lord's door,

is duly heard and blessed. Asa, 349.

589

PRICELESS PEARL

ਅਮੁੱਲ ਮਾਣਕ

੧੨੨੧. ਮਨੁ ਮਾਣਕੁ ਨਿਰਮੋਲੁ ਹੈ,

ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਪਤਿ ਪਾਇ. ਸਿਰੀ, ੨੨.

1221. The mind is a priceless pearl.

But it attains honour only

by dwelling on the Name of God. Siri, 22.

590

PRIDE

ਮਾਣ, ਗਰਬ, ਹੰਕਾਰ

੧੨੨੨. ਕੀਤਾ ਕਹਾ ਕਰੇ ਮਨਿ ਮਾਨੁ ?

ਦੇਵਣਹਾਰੇ ਕੈ ਹਥਿ ਦਾਨੁ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

1222. Why should the created
indulge in self-esteem
when the Creator alone has
all the gifts in His hands. Siri, 25.

੧੨੨੩. ਮੂਰਖ ਮਨ ! ਕਾਹੇ ਕਰਸਹਿ ਮਾਣਾ ?

ਉਠਿ ਚਲਣਾ, ਖਸਮੈ ਭਾਣਾ. ਮਾਰੂ, ੯੮੯.

1223. O foolish mind !
Why are you proud
when you are bound to quit the world
as and when God so pleases ? Maru, 989.

੧੨੨੪. ਨਾਨਕ ਤੇ ਨਰ ਅਸਲਿ ਖਰ,

ਜਿ ਬਿਨੁ ਗੁਣ ਗਰਬੁ ਕਰੰਤਿ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧.

1224. They are the vertiable asses
who are without merit
and yet are full of pride. Slok, 1411.

੧੨੨੫. ਐਸਾ ਗਰਬੁ ਬੁਰਾ ਸੰਸਾਰੈ.

ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਤਿਸੁ ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰੈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੪.

1225. The evil of pride

has gripped the whole world.

But he who meets the Guru

gets rid of it. Gauri, 224.

੧੨੨੬. ਗਰਬੁ ਨਿਵਾਰਿ,

ਗਗਨਪੁਰੁ ਪਾਏ. ਗਉੜੀ, ੧੫੩.

1226. By overcoming pride,

man may ascend to celestial heights. Gauri, 153.

੧੨੨੭. ਕਮਰਿ ਕਟਾਰਾ ਬੰਕੜਾ,

ਬੰਕੇ ਕਾ ਅਸਵਾਰੁ.

ਗਰਬੁ ਨ ਕੀਜੈ ਨਾਨਕਾ,

ਮਤੁ ਸਿਰਿ ਆਵੈ ਭਾਰ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੬.

1227. Riding a beautiful horse

with a pretty dagger hanging by one's waist,

should not make one proud

lest one should fall headlong

on the ground. Ramkali, 956.

591

PRIMORDIAL GIFT

ਧੁਰੋਂ—ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਾਤ

੧੨੨੮. ...ਧੁਰਿ ਬਖਸ ਨ ਮੇਟੈ ਕੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

1228. None can erase the Primordial Gift. Siri, 62.

592

PROBLEM AND SOLUTION

ਮਸਲਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਹਲ

ਮਸਲਾ :

੧੨੨੯. (i) ਰਾਣਾ ਰਾਉ ਨ ਕੋ ਰਹੈ, ਰੰਗੁ ਨ ਤੁੰਗੁ ਫਕੀਰੁ ;
ਵਾਰੀ ਆਪੋ ਆਪਣੀ, ਕੋਇ ਨ ਬੰਧੈ ਧੀਰ.
ਰਾਹੁ ਬੁਰਾ ਭੀਹਾਵਲਾ, ਸਰ ਡੂਗਰ ਅਸਗਾਹ;
ਮੈ ਤਨਿ ਅਵਗਣ ਝੁਰਿ ਮੁਈ,
ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕਿਉ ਘਰਿ ਜਾਹ ? ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੬.

Problem :

1229. (i) No one, neither kings nor chiefs,
neither rich nor poor,
nor those of exalted state,
remain here permanently.
No one can stay here beyond his span
when his turn to depart comes.
The path is hard and terrible
and passes through immeasurable lakes
and impassable mountains.
I am pining and dying of grief owing to my faults.
How can I enter His house
without any merits ?

Ramkali, 936.

੧੨੩੦. (ii) ਗੁਣੀਆ ਗੁਣ ਲੇ ਪ੍ਰਭ ਮਿਲੇ,

ਕਿਉ ਤਿਨ ਮਿਲਉ ਪਿਆਰਿ ? ਰਮਕਲੀ, ੯੩੬

1230. The meritorious find union with God

by means of their merits.

But how can I be united to them with love ?Ramkali, 936.

ਹਲ :

੧੨੩੧. ਤਿਨ ਹੀ ਜੈਸੀ ਥੀ ਰਹਾਂ,

ਜਪਿ ਜਪਿ ਰਿਦੈ ਮੁਰਾਰਿ.

ਅਵਗੁਣੀ ਭਰਪੂਰ ਹੈ,

ਗੁਣ ਭੀ ਵਸਹਿ ਨਾਲਿ ;

ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਗੁਣ ਨ ਜਾਪਨੀ,

ਜਿਚਰੁ ਸਬਦਿ ਨ ਕਰੇ ਬੀਚਾਰ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੬.

Solution :

1231. I must become meritorious like them,

by contemplating God in my heart.

and cultivating virtue.

Though I am full of demerits,

yet redeeming qualities also abide therewith.

These, however, are not manifested.

without the guidance of the True Guru

and meditation on the Word. Ramkali, 93

593

PROFIT AND LOSS

ਲਾਭ ਅਤੇ ਹਾਣ

੧੨੩੨. ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ, ਤੋਟਾ ਸਭ ਥਾਇ.

ਲਾਹਾ ਮਿਲੈ, ਜਾ ਦੇਇ ਬੁਝਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

1232. Without cherishing the Name,

man is always the loser.

He earns a profit only when

God makes known to him

the true bargain. Ramkali, 931.

594

PROTECTION

ਰੱਖਿਆ

੧੨੩੩. ਹਰਿ ਬਾਝੁ ਰਾਖਾ ਕੋਇ ਨਾਹੀ... ਆਸਾ, ੪੩੯.

1233. There is no protection

except in the Lord. Asa, 439.

੧੨੩੪. ਪੋਹਿ ਨ ਸਕੈ ਜਮਕਾਲੁ,

ਸਚਾ ਰਖਵਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

1234. He who enjoys the protection of the True Lord,

is beyond the reach of

the Regent of Death. Malar, 1284.

595

PROTEST

ਰੋਸ

੧੨੩੫. ਰੋਸੁ ਨ ਕੀਜੈ, ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਪੀਜੈ,

ਰਹਣੁ ਨਹੀ ਸੰਸਾਰੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੧.

1235. Do not be angry with the Lord

but drink the nectar of His Name ;

Since, we are not to live for ever

in this world. Ramkali, 931.

596

PUNISHMENT OF EVIL COMPANY

ਬੁਰੀ ਸੰਗਤ ਦੀ ਸਜ਼ਾ

੧੨੩੬. ਦੁਸਟੀ ਸਭਾ ਵਿਗੁਚੀਐ,

ਬਿਖੁ ਵਾਤੀ, ਜੀਵਣ ਬਾਦਿ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

1236. One is ruined and lost

in the company of

the evil-minded.

Being fed on poison

his life goes to waste. Prabhati, 1343.

597

PURIFICATION

ਸੁੱਚਮ, ਸ਼ੁੱਧੀ

੧੨੩੭. ਸਾਚ ਬਿਨਾ,
ਸੂਚਾ ਕੋ ਨਾਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

1237. No one becomes pure
without understanding
and inculcating Truth. Ramkali, 946.

੧੨੩੮. ਕਿਆ ਭਵੀਐ ? ਸਚਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ.
ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

1238. What is the use of wandering about ?
Inculcation of Truth alone
can effect purification;
And contemplation of the holy Word alone,
can earn emancipation. Ramkali, 938.

੧੨੩੯. ਪੂਜਿ ਸਿਲਾ, ਤੀਰਥ, ਬਨਵਾਸਾ;
ਭਰਮਤ ਡੋਲਤ ਭਏ ਉਦਾਸਾ.
ਮਨਿ ਮੈਲੈ ਸੂਚਾ ਕਿਉ ਹੋਇ,
ਸਾਚਿ ਮਿਲੈ, ਪਾਵੈ ਪਤਿ ਸੋਇ । ਧਨਾਸਰੀ, ੫੮੬.

1239. If the mind is unclean, it cannot be purified
by worshipping stones,
visiting places of pilgrimage,
living in forests
and wandering about like an ascetic.
He alone acquires honour
who cherishes the True Lord. Dhanasri, 586.

598

PURITY

ਸੁੱਚ, ਪਵਿੱਤਰਤਾ

੧੨੪੦. ਸੁਚਿ ਹੋਵੈ,
ਤਾ ਸਚੁ ਪਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

1240. Truth is realised
through the purity of the heart. Asa, 472.

੧੨੪੧. ਸੁਚੇ ਏਹਿ ਨਾ ਆਖੀਅਹਿ,
ਬਹਨਿ ਜਿ ਪਿੰਡਾ ਧੋਇ.
ਸੁਚੇ ਸੇਈ ਨਾਨਕਾ,
ਜਿਨ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

1241. They are not to be called "pure",
who merely wash their bodies
and then sit at leisure.
They alone are pure
in whose mind the Lord dwells. Asa, 472.

੧੨੪੨. ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ, ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ,
ਨਾਮੁ ਮਨਿ ਵਸਾਏ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੪.

1242. One's body, mind and speech become pure
by cherishing the Name of God. Ramkali, 944.

੧੨੪੩. ਸੁਚ ਵਿਣੁ,
ਸੋਚ ਨ ਹੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

1243. There can be no purity,
without purifying one's innerself.
OR
without leading a pure life. Ramkali, 903.

599

PURITY AND IMPURITY

ਸੁੱਚ-ਭਿੱਟ

੧੨੪੪. ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਭਰਮੁ ਹੈ,
ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ.
ਜੰਮਣੁ ਮਰਣਾ ਹੁਕਮੁ ਹੈ,
ਭਾਣੈ ਆਵੈ ਜਾਇ.
ਖਾਣਾ ਪੀਣਾ ਪਵਿਤ੍ਰ ਹੈ,
ਦਿਤੋਨੁ ਰਿਜਕੁ ਸੰਬਾਹਿ.
ਨਾਨਕ ਜਿਨਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਬੁਝਿਆ,
ਤਿਨਾ ਸੂਤਕੁ ਨਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

1244. All belief in sutak (i.e., impurity contracted by touch)
is illusion
that induces worship of someone other than God.
Birth and death occur by Divine Ordinance
and all beings come and go by Divine Will.
All food and drink are pure;
for, God Himself has granted these
for our sustenance.
They who realize this truth,
by the Guru's guidance,
are not affected by this sort of impurity. Asa, 472.

600

QUARREL

ਝਗੜਾ

੧੨੪੫. ਮੰਦਾ ਕਿਸੈ ਨ ਆਖਿ,
ਝਗੜਾ ਪਾਵਣਾ ਵਡਹੰਸੁ, ੫੬੬.

1245. Do not cause a quarrel
by calling anyone bad. Wadhans, 566.

601

QUINTESSENCE OF THE WORD

ਸ਼ਬਦੈ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ, ਤੱਤ-ਸਾਰ

੧੨੪੬. ਸ਼ਬਦੈ ਕਾ ਨਿਬੇੜਾ ਸੁਣਿ ਤੂ, ਅਉਧੂ !
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ.
ਨਾਮੇ ਰਾਤੇ, ਅਨਦਿਨੁ ਮਾਤੇ,
ਨਾਮੈ ਤੇ ਸੁਖੁ ਹੋਈ।...
ਸਤਿਗੁਰ ਤੇ ਨਾਮੁ ਪਾਈਐ, ਅਉਧੂ !
ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਤਾ ਹੋਈ.
ਕਰਿ ਬੀਚਾਰੁ ਮਨਿ ਦੇਖਹੁ ਨਾਨਕ,
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

1246. Listen, O Yogi !
the quintessence of the Divine Word :
Yoga cannot be practised
without contemplating the Name of God.
They who are imbued with the Name,
remain obsessed with God, night and day,
and so attain peace and bliss.
The Name is obtained through the True Guru, O Yogi !
and one comes to know then the way of Yoga.
Reflect, therefore, on this and beware
that without devotion to the Name,
no one is ever liberated. Ramkali, 946.

602
RAINY SEASON
ਬਰਸਾਤ, ਬਰਖਾ ਰੁੱਤ

੧੨੪੭. ਨਾਨਕ ਸਾਵਣਿ ਜੇ ਵਸੈ.
ਚਹੁ ਓਮਾਹਾ ਹੋਇ.
ਨਾਗਾਂ, ਮਿਰਗਾਂ, ਮਛੀਆਂ,
ਰਸੀਆਂ ਘਰਿ ਧਨੁ ਹੋਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

1247. When it rains in the rainy season,
four things : snakes, deer, fish
and the well-provided indulgers
are over-joyed. Malar, 1279.

੧੨੪੮. ਨਾਨਕ ਸਾਵਣਿ ਜੇ ਵਸੈ,
ਚਹੁ ਵੇਛੋੜਾ ਹੋਇ.
ਗਾਈ-ਪੁਤਾ, ਨਿਰਧਨਾ,
ਪੰਥੀ, ਚਾਕਰੁ ਹੋਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

1248. When it rains in the rainy season,
four things : calves, the poor,
way-farers and servants,
suffer much discomfort. Malar, 1279.

603
RARE DEVOTEE
ਵਿਰਲਾ ਭਗਤ

੧੨੪੯. ਜੁਗਤਿ ਧੋਤੀ, ਸੁਰਤਿ ਚਉਕਾ*,
ਤਿਲਕੁ ਕਰਣੀ ਹੋਇ.
ਭਾਉ ਭੋਜਨੁ ਨਾਨਕਾ,
ਵਿਰਲਾ ਤ ਕੋਈ ਕੋਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

1249. Rare is the devotee who cherishes
the right way as his loin-cloth,
conscientiousness as his kitchen-square*,
good deeds as his frontal mark,
and God's love as his food. Sarang, 1245.

***_CHAUKA_ : A square piece of ground on which some Hindus cook and eat their food. It is first plastered with mud and cow-dung.**

604

READING AND WRITING

ਲਿਖਾਈ-ਪੜ੍ਹਾਈ

੧੨੫੦. ਅਕਲੀ ਪੜ੍ਹਿ ਕੈ ਬੁਝੀਐ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

1250. Through wisdom
do we understand what we read. Sarang, 1245.

੧੨੫੧. ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਪੜਿਆ, ਤੇਤਾ ਕੜਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

1251. The more one reads and writes,
the more one worries himself. Asa, 467.

੧੨੫੨. ਪੜੀਐ ਜੇਤੀ ਆਰਜਾ,
ਪੜੀਅਹਿ ਜੇਤੇ ਸਾਸ...
ਨਾਨਕ ਲੇਖੈ ਇਕ ਗਲ,
ਹੋਰੁ ਹਉਮੈ ਝਖਣਾ ਝਾਖ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

1252. One may read throughout one's life,
read even with every breath;
Yet of all things,
it is only the contemplative life
that really matters.
All else is the fret and prattle of ego. Asa, 467.

੧੨੫੩. ਪੜਿਐ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ, ਬੁਝਿਐ ਪਾਵਣਾ. ਮਾਝ, ੧੪੮.

1253. The divine mystery is revealed
not through reading,
but through understanding. Majh, 148.

605

REALIZATION OF GOD

ਰੱਬ ਦੀ ਪਛਾਣ

੧੨੫੪. ਨਾਨਕ ਨਦਰੀ, ਨਦਰਿ ਪਛਾਣੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

1254. God is realized
through God's own grace. Prabhati, 1343.

੧੨੫੫. ਨਿਜ ਘਰਿ ਮਹਲੁ ਪਛਾਣੀਐ,
ਨਦਰਿ ਕਰੇ ਮਲੁ ਧੋਇ. ਸਰਿ, ੧੮.

1255. God's exalted presence is realized
even in our innerselves;
If the Master, by casting His gracious glance,
washes away our dust (of fear and hope). Siri, 18.

੧੨੫੬. ਚਤੁਰਾਈ ਨਾਹ ਚੀਨਿਆ ਜਾਇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੧.

1256. God cannot be understood or realized
through cleverness. Gauri, 221.

606

REAL AND UNREAL

ਸੱਚੇ ਤੇ ਕੱਚੇ

੧੨੫੭. ਨਾਨਕ ਸਚੁ, ਧਿਆਇਨਿ ਸਚੁ;
ਜੋ ਮਰਿ ਜੰਮੇ, ਸੁ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ. ਆਸਾ, ੬੩.

1257. Those who worship the True Reality
are real;
Those who worship what is born and dies
are most unreal. Asa, 463.

607
REAL LIFE
ਅਸਲ ਜੀਵਨ

੧੨੫੮. ਮਤਿ ਵਿਚਿ ਮਰਣੁ, ਜੀਵਣੁ, ਹੋਰੁ ਕੈਸਾ ?
ਜਾ ਜੀਵਾ, ਤਾਂ ਜੁਗਤਿ ਨਾਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

1258. For the self to die
through the Guru's instruction,
is, in truth, the real life.
How can there be life otherwise ?
If I live in any other way,
it is not the proper way. Asa, 354.

608
REAL MAN
ਅਸਲ ਮਨੁੱਖ, ਸਹੀ ਬੰਦਾ

੧੨੫੯. ਨਾ ਕੋ ਪੜਿਆ ਪੰਡਿਤੁ ਬੀਨਾ,
ਨਾ ਕੋ ਮੂਰਖੁ ਮੰਦਾ.
ਬੰਦੀ ਅੰਦਰਿ ਸਿਫਤਿ ਕਰਾਏ,
ਤਾਂ ਕਉ ਕਹੀਐ ਬੰਦਾ. ਆਸਾ, ੩੫੯.

1259. By himself no one is either literate or illiterate,
wise or unwise, good or bad.
He who lives as God's slave
and dwells ever on His praise,
can justly be called the real man. Asa, 359.

੧੨੬੦. ਕੁਦਰਤਿ ਕਰ ਕੈ ਵਸਿਆ ਸੋਇ,
ਵਖਤੁ ਵੀਚਾਰੇ ਸੁ ਬੰਦਾ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੮੪.

1260. God has created Nature
and pervades it.
He who contemplates his duty at the proper time,
(that is, avails the span of life granted to him),
is the true servant of God. Siri, 84

609
REAL MEETING
ਅਸਲ ਮਿਲਣੀ

੧੨੬੧. ਜੋ ਦਿਲਿ ਮਿਲਿਆ, ਸੁ ਮਿਲਿ ਰਹਿਆ;
ਮਿਲਿਆ ਕਹੀਐ ਰੇ ਸੋਈ.
ਜੇ ਬਹੁਤੇਰਾ ਲੋਚੀਐ,
ਬਾਤੀ ਮੇਲੁ ਨ ਹੋਈ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੫.

1261. He who meets the heart's way
then keeps meeting again and again,
makes indeed a real meeting.
However much we may crave it,
there wil be no such meeting
just through words. Tilang, 725.

੧੨੬੨. ਧਾਤੁ ਮਿਲੈ ਫੁਨਿ ਧਾਤੁ ਕਉ,
ਲਿਵ ਲਿਵੈ ਕਉ ਧਾਵੈ. ਤਿਲੰਗ, 725.

1262. As metal melts into metal
So does love run to love. Tilang, 725.

610
REALITY
ਤੱਥ, ਅਸਲੀਅਤ

੧੨੬੩. ਬਾਹਰਿ ਢੂੰਢਿ ਵਿਗੁਚੀਐ,
ਘਰ ਮਹਿ ਵਸਤੁ ਸੁਥਾਇ.
ਮਨਮੁਖਿ ਹਉਮੈ ਕਰਿ ਮੁਸੀ,
ਗੁਰਮੁਖਿ ਪਲੈ ਪਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੩.

1263. By seeking outside, one is ruined ;
for, Reality is in the home itself.
The self-willed, however, miss it through egoism ;
but the righteous receive it in their arms. Siri, 63.

੧੨੬੪. ਆਤਮੁ ਚੀਨੈ ਸੁ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੪.

1264. He who understands and realizes his self,
comes to know the Reality. Gauri, 224.

612
REALITY OF LIFE
ਜੀਵਨ-ਤੱਤ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ

੧੨੬੫. ਅਉਗੁਣ ਛੋਡਹੁ, ਗੁਣ ਕਰਹੁ,
ਐਸੇ ਤਤੁ ਪਰਾਵਹੁ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

1265. Discard vices, practise virtues ;
and realize thus the reality of life. Asa, 418.

612
REALM OF DHARMA
ਧਰਮ ਖੰਡ

੧੨੬੬. ਰਾਤੀ, ਰੁਤੀ, ਥਿਤੀ, ਵਾਰ,
ਪਵਣ, ਪਾਣੀ, ਅਗਨੀ, ਪਾਤਾਲ;
ਤਿਸੁ ਵਿਚਿ ਧਰਤੀ,
ਥਾਪਿ ਰਖੀ *ਧਰਮਸਾਲ... ਜਪੁ, ੭.

1266. God has created nights and days ;
seasons and occasions;
air, water, fire and nether regions.
He has established the earth, amidst these,
as the place to practise righteousness. Jap, 7.

613
REALM OF KNOWLEDGE
ਗਿਆਨ ਖੰਡ

੧੨੬੭. ਗਿਆਨ ਖੰਡ ਮਹਿ, ਗਿਆਨੁ ਪਰਚੰਡੁ
ਤਿਥੈ ਨਾਦ, ਬਿਨੋਦ, ਕੋਡ ਅਨੰਦੁ... ਜਪੁ, ੭.

1267. In the Realm of Divine Knowledge,
knowledge is resplendant.
In it there lies untold bliss,
endless music and immense joy... Jap, 7.

***DHARMA* : Religion ; duty ; moral law ; righteousness ; justice ; the spirit of truth ; code of conduct in life ; the one ultimate reality ; doctrine; ; conventional morality.**

614
REALM OF ENDEAVOUR
ਸਰਮ ਖੰਡ

੧੨੬੮. ਸਰਮ ਖੰਡ* ਕੀ ਬਾਣੀ ਰੂਪੁ.
ਤਿਥੈ ਘਾੜਤਿ ਘੜੀਐ ਬਹੁਤੁ ਅਨੂਪੁ... ਜਪੁ, ੭.

1268. The keynote of
the Realm of Spiritual Endeavour is beauty.
The most exquisite forms
are fashioned there... Jap, 7.

615
REALM OF GRACE
ਕਰਮ ਖੰਡ

੧੨੬੯. ਕਰਮ ਖੰਡ* ਕੀ ਬਾਣੀ ਜੋਰੁ,
ਤਿਥੈ ਹੋਰੁ ਨ ਕੋਈ ਹੋਰੁ.
ਤਿਥੈ ਜੋਧ ਮਹਾਬਲ ਸੂਰ,
ਤਿਨ ਮਹਿ ਰਾਮੁ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰ... ਜਪੁ, ੮.

1269. In the Realm of Grace,
spiritual power reigns supreme.
There dwell none
except the brave and mighty heroes,
Endowed with the spirit of the All-pervading God. Jap, 8.

616
REALM OF TRUTH
ਸਚ ਖੰਡ

੧੨੭੦. ਸਚ ਖੰਡਿ* ਵਸੈ ਨਿਰੰਕਾਰੁ.
ਕਰਿ ਕਰਿ ਵੇਖੈ, ਨਦਰਿ ਨਿਹਾਲ... ਜਪੁ, ੮.

1270. In the Realm of Truth,
dwells the Formless One, God Himself
Who creates ceaselessly,
and watches and blesses all
with His gracious glance... Jap, 8.

***KHAND* : One of the Five Realms (Domains, Planes or Regions) of spiritual ascent as explained in JAPJI, the masterpiece of Guru Nanak Dev.**

617

REBIRTH

ਪੁਨਰ ਜਨਮ

੧੨੭੧. ਸਚੇ ਸੇਤੀ ਰਤਿਆ,
ਜਨਮੁ ਨ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਜੀਉ. ਸੂਹੀ, ੭੫੧.

1271. He who is imbued with the love of the True One,
is not born a second time. Suhi, 751.

੧੨੭੨. ਯਯੈ ਜਨਮੁ ਨ ਹੋਵੀ ਕਦ ਹੀ,
ਜੇਕਰਿ ਸਚੁ ਪਛਾਣੈ. ਆਸਾ, ੪੩੪.

1272. If a man realizes the Truth,
he is never born again. Asa, 434.

618

RECORD OF DEEDS

ਕਰਮ-ਪਤਰੀ, ਕਰਮਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ

੧੨੭੩. ਕਰਿ ਕਰਿ ਕਰਣਾ, ਲਿਖਿ ਲੈ ਜਾਹੁ. ਜਪੁ, ੪.

1273. We carry with us
the record of our deeds. Jap, 4.

੧੨੭੪. ਕਰਣੀ ਕਾਗਦੁ, ਮਨੁ ਮਸਵਾਣੀ,
ਬੁਰਾ ਭਲਾ ਦੁਇ ਲੇਖ ਪਏ.
ਜਿਉ ਜਿਉ ਕਿਰਤੁ ਚਲਾਏ, ਤਿਉ ਚਲੀਐ,
ਤਉ ਗੁਣ ਨਾਹੀ ਅੰਤੁ ਹਰੇ ! ਮਾਰੂ, ੯੯੦.

1274. Our conduct is the paper, our mind the inkpot ;
good and bad are the writs recorded therewith.
We move according to
the direction of our accumulated deeds.
There is, however, no limit
to Your excellences, O lord ! Maru, 990.

619
REDEMPTION
ਕਲਿਆਨ

੧੨੭੫ ਵਿਣੁ ਨਦਰੀ,
ਨਾਨਕ ਨਹੀ ਕੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1275. No one is redeemed and attains anything
without God's glance of grace. Dhanasri, 661.

620
RELATIONSHIP
ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰੀ

੧੨੭੬. ਮਾਤਾ ਮਤਿ, ਪਿਤਾ ਸੰਤੋਖੁ;
ਸਤੁ ਭਾਈ ਕਰਿ ਏਹੁ ਵਿਸੇਖੁ...
ਸਰਮ ਸੁਰਤਿ ਦੁਇ ਸਸੁਰ ਭਏ,
ਕਰਣੀ ਕਾਮਣਿ ਕਰਿ ਮਨ ਲਏ.
ਸਾਹਾ ਸੰਜੋਗੁ, ਵੀਆਹੁ ਵਿਜੋਗੁ;
ਸਚੁ ਸੰਤਤਿ, ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਜੋਗੁ ! ਗਉੜੀ, ੧੫੧-੫੨.

1276. Let wisdom be your mother,
contentment your father
and truth your brother.
Let modesty and consciousness be your parents-in-law,
and good deeds your wedded wife.
Let association with saints be your betrothal,
detachment your marriage.
and truth your progeny.
What a relationship that would make !
Let these be your true relatives. Gauri, 151-52.

621

RELIGION

ਧਰਮ

੧੨੭੭. ਏਕੋ ਧਰਮੁ, ਦ੍ਰਿੜੈ ਸਚੁ ਕੋਈ.
ਗੁਰਮਤਿ ਪੂਰਾ, ਜੁਗਿ ਜੁਗਿ ਸੋਈ. ਬਸੰਤ, ੧੧੮੮.

1277. He who grasps the Truth, realizes that
there is but one religion for all mankind ;
as God, the Creator, is One
and is ever the same age after age. Basant, 1188.

੧੨੭੮. ਗਲੀ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ.
ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਸਮਸਰਿ ਜਾਣੈ,
ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਸੋਈ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

1278. Religion consists not only in talk.
He who looks on all alike
and considers all as equals,
may be acclaimed as truly religious. Suhi, 730.

੧੨੭੯. ਜੋਗੁ ਨ ਬਾਹਰਿ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ.
ਜੋਗੁ ਨ ਤਾੜੀ ਲਾਈਐ.
ਜੋਗੁ ਨ ਦੇਸਿ ਦਿਸੰਤਰਿ ਭਵਿਐ,
ਜੋਗੁ ਨ ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ.
ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ,
ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

1279. Religion consists
neither in abiding at tombs and cremation grounds,
nor in going into a pseudo trance.
It lies neither in wandering over lands and regions
nor in bathing at the places of pilgrimage.
The way to True religion
is found by dwelling in God,
and abiding undefiled
in the midst of worldly defilements. Suhi, 730.

622
RELIGIOUS BOOKS /SCRIPTURES
ਧਰਮ-ਪੁਸਤਕਾਂ

੧੨੮੦. ਦੀਵਾ ਬਲੈ ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ.
ਬੇਦ ਪਾਠ ਮਤਿ ਪਾਪਾ ਖਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੯੧.

1280. As the darkness is dispelled.
when the lamp is lit;
So the mind is cleansed of evil thinking
by the study and contemplation of scriptures. Suhi, 791.

੧੨੮੧. ਬੇਦ ਕਤੇਬ ਕਰਹਿ ਕਹ ਬਪੁਰੇ,
ਨਹ ਬੂਝਹਿ ਇਕ ਏਕਾ ? ਰਾਗੁ ਭੈਰਉ, ੧੧੫੩.

1281. How can poor Vedas and Semitic scriptures
be of avail to them
as they do not realize
the One, the Sole Supreme Lord ? Rag Bhairo, 1153.

623
RELIGIOUS OBSERVANCES
ਧਾਰਮਕ ਰਹੁ-ਰੀਤ

੧੨੮੨. ਪਤਿ ਵਿਣੁ ਪੂਜਾ, ਸਤੁ ਵਿਣੁ ਸੰਜਮੁ;
ਜਤ ਵਿਣੁ ਕਾਹੇ ਜਨੇਊ ?
ਨਾਵਹੁ, ਧੋਵਹੁ, ਤਿਲਕੁ ਚੜਾਵਹੁ;
ਸੁਚ ਵਿਣੁ ਸੋਚ ਨ ਹੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

1282. Worship without faith,
self-restraint without purity
and assumtion of sacred thread without continence,
are of no avail.
One may bathe, ritually wash his body and garments
as much as he may,
and be anointed with the paste-mark;
But there can be no purity
without leading a pure life. Ramkali, 903.

624
REPENTENCE
ਪਛਤਾਵਾ

੧੨੮੩. ਕਰਿ ਅਉਗਣ
ਪਛੋਤਾਵਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

1283. Man does wrong
and repents thereafter. Asa, 471.

625
REPROACH
ਉਲਾਮਾ

੧੨੮੪. ਜੋ ਘਰਿ ਹੋਦੈ ਮੰਗਣਿ ਜਾਈਐ,
ਫਿਰਿ ਉਲਾਮਾ ਮਿਲੈ ਤਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੩.

1284. He who goes about begging
for what he already has at home,
gathers shame and reproach. Ramkali, 903.

626
RETRIBUTION
ਬਦਲਾ, ਪ੍ਰਤਿਫਲ

੧੨੮੫. ਆਪਿ ਬੀਜਿ, ਆਪੇ ਹੀ ਖਾਵੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1285. As one sows, so one eats. Dhanasri, 662.

੧੨੮੬. ਲਬੁ ਲੋਭੁ ਜੋ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵੈ.
ਆਪਣਾ ਕੀਤਾ ਆਪੇ ਪਾਵੈ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧.

1286. He who indulges in greed,
avarice and falsehood,
himself receives retribution of his deeds. Slok, 1411.

੧੨੮੭. ਖੇਤੀ ਜਿਨ ਕੀ ਉਜੜੈ,
ਖਲਵਾੜੇ ਕਿਆ ਥਾਉ ! ਸਾਰੰਗ, 1245.

1287. They who have ruined their crop in the field,
cannot expect to gather grain
on the threshing-floor. Sarng, 1245.

627
REWARD
ਫਲ

੧੨੮੮. ਜੈਸਾ ਕਰੇ, ਸੁ ਤੈਸਾ ਪਾਵੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1288. As one acts so is one rewarded. Dhanasri, 662.

੧੨੮੯. ਜੈਸਾ ਬੀਜੈ ਸੋ ਲੁਣੇ,
ਜੋ ਖਟੇ ਸੁ ਖਾਇ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

1289. One reaps what one sows.
One eats what one earns. Suhi, 730.

੧੨੯੦. ਕਰਿ ਏਕੁ ਧਿਆਵਹਿ,
ਤਾਂ ਫਲੁ ਪਾਵਹਿ... ਵਡਹੰਸੁ, ੫੮੦.

1290. Dwell on the One
and gather the fruit thereof. Wadhans, 580

628
RICE-BALLS
ਪਿੰਡ

੧੨੯੧. ਇਕ ਲੋਕੀ, ਹੋਰੁ ਛਮਿਛਰੀ,
ਬ੍ਰਾਹਮਣੁ ਵਟਿ ਪਿੰਡੁ ਖਾਇ.
ਨਾਨਕ ਪਿੰਡੁ ਬਖਸੀਸ ਕਾ,
ਕਬਹੂੰ ਨਿਖੂਟਸਿ ਨਾਹਿ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

1291. Rice-balls are offered partly to the gods
and partly to the ancestors.
But actually it is the Brahmin
who kneads and eats all of them !
Seek, therefore, the rice-balls of God's beneficence
which is inexhaustible. Asa, 358.

629

RICHES, WEALTH

ਮਾਲ, ਧਨ, ਦੌਲਤ

੧੨੯੨. ਇਨਿ ਮਾਇਆ ਜਗੁ ਮੋਹਿਆ... ਆਸਾ, ੫੯੫.

1292. This mammon has lured away
the whole world. Asa, 595.

੧੨੯੩. ਬਾਬਾ ! ਮਾਇਆ ਸਾਥਿ ਨਾ ਹੋਇ. ਸੋਰਿਠ, ੫੯੫.

1293. Wealth does not keep company
after death, O friend ! Sorath, 595.

੧੨੯੪. ਦੁਖੀ ਦੁਨੀ ਸਹੇੜੀਐ,
ਜਾਇ ਤ ਲਗਹਿ ਦੁਖ.
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ,
ਕਿਸੈ ਨ ਲਥੀ ਭੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

1294. Wealth is gathered through pain ;
when it departs, it leaves pain.
No one is ever satisfied
without drinking deeply
the nectar of God's True Name. Malar, 1287.

630

RIGHT WAY OF LIFE

ਠੀਕ ਜੀਵਨ-ਮਾਰਗ

੧੨੯੫. ਘਾਲਿ ਖਾਇ, ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ.
ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ, ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

1295. They alone have known the right way,
who earn their livelihood through hard work
and then share their earnings
with those in need. Sarang, 1245.

631
RIGHTEOUS DEEDS
ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ, ਨੇਕ ਅਮਲ

੧੨੯੬. ਕਲਰੁ ਕੀਆਂ ਵਣਜਾਰੀਆਂ, ਝੂੰਗੈ ਮੁਸਕ ਮੰਗੇਨ.
ਅਮਲਾਂ ਬਾਝੂੰ ਨਾਨਕਾ ! ਕਿਉਕਰਿ ਖਸਮ ਮਿਲੇਨ ? ਜਨਮਸਾਖੀ, ਪੁਰਾਤਨ, ੪੦.

1296. They who deal in saline crust
expect musk as a by-product.
How can they who have
no righteous deeds to their credit,
meet the Bridegroom ? Janamsakhi, Puratan, 40.

632
RIGHTEOUSNESS
ਧਰਮ, ਨੇਕੀ

੧੨੯੭. ਨਾਨਕ ਗੁਰੁ ਸੰਤੋਖੁ ਰੁਖੁ,
ਧਰਮ ਫੁਲ, ਫਲੁ ਗਿਆਨੁ.
ਰਸਿ ਰਸਿਆ ਹਰਿਆ ਸਦਾ,
ਪਕੈ ਕਰਮਿ ਧਿਆਨਿ. ਮਾਝ, ੧੪੭.

1297. The Master is the tree of contentment,
righteousness is its flower,
and enlightenment is its fruit.
It keeps ever fresh, juicy and green by joy in God;
and is ripened by the practice of meditation
and performance of good deeds. Majh, 147.

੧੨੯੮. ਧੌਲ ਧਰਮ, ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤ,
ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ, ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ. ਜਪੁ, ੩.

1298. The supporting mythical bull
(carrying the weight of the whole world, as told in the fables)
is actually the Dharma (i.e., righteousness)
the son of compassion,
which, in a spirit of harmony,
is holding the whole system
of the world in order. Japu, 3

633
RITES AND BELIEFS
ਰੀਤਾਂ ਤੇ ਨਿਸਚੇ

੧੨੯੯. ਜੇ ਜਾਣਸਿ ਬ੍ਰਹਮੰ ਕਰਮੰ.
ਸਭਿ ਫੋਕਟ ਨਿਸਚਉ ਕਰਮੰ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

1299. If they happen to know the nature of God,
they will realize
that all rites and beliefs are futile. Asa, 470.

634
RITUALS AND CEREMONIES
ਕਰਮ-ਧਰਮ, ਰੀਤਾਂ ਤੇ ਰਸਮਾਂ

੧੩੦੦ ..ਕਰਮ ਧਰਮ ਬੰਧਕਾਰੀ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੫.

1300. Rituals and ceremonies
are rather forges of bonds. Sorath, 635.

੧੩੦੧. ਜਾਲਉ ਐਸੀ ਰੀਤਿ,
ਜਿਤੁ ਮੈ ਪਿਆਰਾ ਵੀਸਰੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੯੦.

1301. Cursed be the ritual (or practice)
that makes us forget the Loved One. Wadhans, 590.

635
RULERS
ਹਾਕਮ

੧੩੦੨. ਹੁਕਮੁ ਕਰਹਿ,
ਮੂਰਖ ਗਾਵਾਰ. ਬਸੰਤ, ੧੧੬੯.

1302. They who seek to domineer over others,
are stupid fools. Basant, 1169.

636
RUNAWAYS
ਭਗੋੜੇ, ਤਿਆਗੀ

੧੩੦੩. ਮਨਮੁਖੁ ਲਹਰਿ ਘਰੁ ਤਜਿ ਵਿਗੂਚੈ,
ਅਵਰਾ ਕੇ ਘਰ ਹੇਰੈ.
ਗ੍ਰਿਹ ਧਰਮੁ ਗਵਾਏ, ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਭੇਟੈ,
ਦੁਰਮਤਿ ਘੂਮਨਘੇਰੈ.
ਦਿਸੰਤਰੁ ਭਵੈ, ਪਾਠ ਪੜਿ ਥਾਕਾ,
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਇ ਵਧੇਰੈ.
ਕਾਚੀ ਪਿੰਡੀ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ,
ਉਦਰੁ ਭਰੈ ਜੈਸੇ ਢੋਰੈ.
ਬਾਬਾ ! ਐਸੀ ਰਵਤ ਰਵੈ ਸੰਨਿਆਸੀ;
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ,
ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੀ... ਮਾਰੂ, ੧੦੧੨.

1303. The self-willed person ruins himself
by abandoning his home in a fit of excitement,
and then going begging at the doors of others.
He betrays his duty towards his household
and having not sought the guidance of the True Guru,
involves himself in the whirlpool of evil understanding.
He exhausts himself by wandering from land-to-land
and reading sacred books;
but his craving keeps on increasing.
He of the perishable body
does not reflect on the Word
and stuffs his belly like a beast.
O brother, the true *Sanyasi* (renouncer)
leads his life thus :
He attunes himself to the One God
through the Word of the Guru
and, imbued with the Lord's Name,
Remains content with it in his own home. Maru, 1012.

637
SACRED THREAD
ਜਨੇਊ, ਜੰਜੂ

੧੩੦੪. ਦਇਆ ਕਪਾਹ, ਸੰਤੋਖੁ ਸੂਤ, ਜਤੁ ਗੰਢੀ, ਸਤੁ ਵਟੁ.
ਏਹੁ ਜਨੇਊ ਜੀਅ ਕਾ, ਹਈ ਤ ਪਾਂਡੇ ਘਤੁ.
ਨਾ ਏਹੁ ਤੁਟੈ, ਨਾ ਮਲੁ ਲਗੈ, ਨਾ ਏਹੁ ਜਲੈ, ਨ ਜਾਇ;
ਧੰਨੁ ਸੁ ਮਾਣਸ ਨਾਨਕਾ, ਜੋ ਗਲਿ ਚਲੇ ਪਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

1304. The sacred-thread of the soul is made with
compassion as its cotton, contentment as its yarn,
continence as its knot and truth as its twist.
If you have one like this,
put it on me, O Pandit !
For, it neither breaks nor gets soiled,
neither burns nor is ever lost.
Blessed are they who put
such a sacred thread around their neck. Asa, 471.

638
SACRIFICIAL SERVICES, ETC.
ਭੇਟ, ਭੇਟਾ, ਸਮਰਪਣ, ਬਲੀਦਾਨ; ਹੋਮ, ਯੱਗ

੧੩੦੫. ਹੋਮ, ਜਗ ਅਰੁ ਪਾਠ-ਪੁਰਾਣ.
ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ, ਸੋ ਪਰਵਾਣ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੭.

1305. Of all sacrificial services,
like the Yagnas and the reading of the Puranas,
only that is approved
which is pleasing to God. Malar, 1257.

੧੩੦੬. ਜਗਨ, ਹੋਮ, ਪੁੰਨ, ਤਪ, ਪੂਜਾ,
ਦੇਹ ਦੁਖੀ ਨਿਤ ਦੂਖ ਸਹੈ.
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨਾ ਪਾਵਸਿ,
ਮੁਕਤਿ ਨਾਮਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੈ. ਭੈਰਉ, ੧੧੨੭.

1306. The performance of sacrifices and fire-offerings,
dispensation of charities,
keep one's body pained and strained.
No one, however, can attain salvation,
without cherishing the redeeming Name of God
which is obtained through the Guru's grace.
Bhairo, 1127.

639

SALVATION/LIBERATION

ਮੋਖ, ਮੁਕਤੀ, ਛੁਟਕਾਰਾ

੧੩੦੭. ਆਪਿ ਛੁਟੇ, ਨਹ ਛੂਟੀਐ... ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.
1307. Of oneself, one is not released. Malar, 1289.
੧੩੦੮....ਛੁਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.
1308. Liberation comes by living the Truth. Majh, 141.
੧੩੦੯. ਭਾਉ ਭਗਤਿ ਕਰਿ ਨੀਚੁ ਸਦਾਏ.
ਤਉ ਨਾਨਕ ਮੋਖੰਤਰੁ ਪਾਏ. ਆਸਾ, ੪੭੦.
1309. Salvation is attained
by cherishing loving devotion to God
and by dwelling in humility. Asa, 470.
੧੩੧੦. ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ... ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.
1310. There can be no liberation
without dwelling upon the Name of God. Dhanasri, 663.
੧੩੧੧. ਜਗਨ, ਹੋਮ, ਪੁੰਨ, ਤਪ, ਪੂਜਾ,
ਦੇਹ ਦੁਖੀ ਨਿਤੁ ਦੂਖ ਸਹੈ.
ਰਾਮ ਨਾਮ ਬਿਨੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਪਾਵਸਿ,
ਮੁਕਤਿ ਨਾਮਿ ਗੁਰਮੁਖਿ ਲਹੈ. ਭੈਰਉ, ੧੧੨੭.
1311. The performance of sacrifices and fire-offerings,
dispensation of charities, austere living,
and routine worship
keep one's body pained and strained.
No one, however, can attain salvation
without cherishing the
redeeming Name of God
which is obtained through the Guru's grace. Bhair, 1127.
੧੩੧੨. ..ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.
1312. Without cherishing the Name of God,
one cannot be emancipated. Ramkali, 946.
੧੩੧੩. ਲਾਲਚ ਛੋਡਿ, ਰਚਹੁ ਅਪਰੰਪਰਿ;
ਇਉ ਪਾਵਹੁ ਮੁਕਤਿ ਦੁਆਰਾ ਹੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੦.
1313. Lay aside your greed
and love the Infinite Lord
So that you may find the door of salvation. Maru, 1030.

640

(i)

SALVATION : THROUGH GRACE

ਮੁਕਤੀ, ਰੱਬੀ ਮਿਹਰ ਜਾਂ ਕਿਰਪਾ-ਦਰਿਸ਼ਟੀ ਰਾਹੀਂ

੧੩੧੪. ਕਰਮੀ ਆਵੈ ਕਪੜਾ,

ਨਦਰੀ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ. ਜਪੁ, ੨.

1314. Good actions may procure

a better frame of life;

But the door of salvation is attained

through the grace of God. Jap, 2.

641

(ii)

SALVATION : THROUGH LIVING TRUTH

ਮੁਕਤੀ, ਸੱਚੁ-ਆਚਾਰ ਰਾਹੀਂ

੧੩੧੫. ...ਛੁਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

1315. Salvation comes by living the truth. Majh, 141.

642

(iii)

SALVATION : THROUGH GOD'S NAME
ਮੁਕਤੀ, ਨਾਮ-ਸਿਮਰਨ ਰਾਹੀਂ

੧੩੧੬. ਮੰਨੈ ਪਾਵਹਿ ਮੋਖੁ ਦੁਆਰੁ. ਜਪੁ, ੩.

1316. Those who believe in the Name of God,
reach the door of salvation. Jap, 3.

੧੩੧੭. ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ... ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

1317. There can be no salvation
without dwelling on the Name of God. Dhanasri, 663.

੧੩੧੮. ਨਾਇ ਲਇਐ, ਨਰਕਿ ਨ ਜਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

1318. By dwelling on God's Name,
one does not go to hell. Asa, 465.

੧੩੧੯. ਸਭਿ ਸੁਖ ਮੁਕਤਿ,
ਨਾਮ ਧੁਨਿ ਬਾਣੀ.
ਸਚੁ ਨਾਮੁ ਉਰ ਧਾਰੀ, ਮਾਰੂ, ੧੦੧੩.

1319. All comforts and salvation lie
in the utterance of God's Name,
in reciting His holy Word
and lodging it in the heart. Maru, 1013.

੧੩੨੦. ਛੋਡੀਲੇ ਪਾਖੰਡਾ !
ਨਾਮਿ ਲਇਐ ਜਾਹਿ ਤਰੰਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

1320. Lay aside hypocrisy.
It is only by cherishing God's Name
that you will be able to swim across
the Ocean of Existence. Asa, 471.

643
(iv)
SALVATION : THROUGH SATGURU
ਮੁਕਤੀ, ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਅਗਵਾਈ ਰਾਹੀਂ

੧੩੨੧. ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ,
ਮੁਕਤਿ ਕਿਨੈ ਨਾ ਪਾਈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

1321. No one has attained salvation
without the grace and guidance
of the True Guru. Prabhati, 1343.

੧੩੨੨. ਗੁਰ ਬਿਨੁ
ਕਿਉ ਤਰੀਐ , ਸੁਖੁ ਹੋਇ ? ਸਿਰੀ, ੨੦

1322. Without the Guru,
how can one swim through life
and attain peace ? Siri, 20.

644
(v)
SALVATION : THROUGH THE WORD
ਮੁਕਤੀ, ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਰਾਹੀਂ

੧੩੨੩. ਸਾਚੀ ਬਾਣੀ ਸਿਉ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ.
ਤਾਕੋ ਪਾਵੈ ਮੋਖ ਦੁਆਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1323. He who loves God's Word
reaches the gate of salvation. Dhanasri, 661.

645
(vi)
SALVATION : WHILE ALIVE
ਮੁਕਤੀ, ਜੀਉਂਦੇ-ਜੀਅ; ਜੀਵਨ-ਮੁਕਤੀ

੧੩੨੪. ਜੀਵਨ ਮੁਕਤੁ,
ਮਨਿ ਨਾਮੁ ਵਸਾਏ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

1324. He who enshrines God's Name in his heart,
is emancipated even when alive. Asa, 412.

646

SATGURU (THE TRUE MASTER/PRECEPTOR)

ਸਤਿਗੁਰੂ, ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ

੧੩੨੫. ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ,
ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ. ਮਾਰੂ, ੧੦੦੯

1325. The True Guru is the boat.
and the holy Word is the boatman
to ferry the mortals to the yonder shore. Maru, 1009.

੧੩੨੬. ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਮੂਰਤਿ ਹਿਰਦੈ ਵਸਾਏ.
ਜੋ ਇਛੈ ਸੋਈ ਫਲੁ ਪਾਏ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1326. He who enshrines
the image of the True Guru in his heart,
attains his heart's desires. Dhanasri, 661.

੧੩੨੭. ਸਤਿਗੁਰ ਕੀ ਐਸੀ ਵਡਿਆਈ.
ਪੁਤ੍ਰ, ਕਲਤ੍ਰ ਵਿਚੇ ਗਤਿ ਪਾਈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1327. Such is the distinctive greatness of the True Guru
that through his grace and guidance,
One can attain salvation
even while living a normal domestic life. Dhanasri, 661.

੧੩੨੮. ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੮.

1328. There can be no deliverance
without the grace and guidance
of the True Guru. Maru, 1028.

੧੩੨੯. ਸਤਿਗੁਰੁ ਸਾਚਾ ਮਨਿ ਵਸੈ,
ਸਾਜਨੁ ਉਤਹੀ ਠਾਇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੮੭.

1329. If the True Guru abides in one's mind,
the True Lord is also found
in the same place. Maru, 1087.

647
(i)
SATGURU : GOD THROUGH
ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਹੀਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ

੧੩੩੦. ...ਹਰਿ ਪਾਈਐ, ਸਤਿਗੁਰ ਭਾਇ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੭.

1330. God is attained
by loving the True Guru. Sorath, 597.

੧੩੩੧. ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ, ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

1331. No one has attained God
without the grace and guidance
of the True Guru. Asa, 466.

648
(ii)
SATGURU : IN MERCY
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਦਿਆਲਤਾ

੧੩੩੨. ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤਾ ਸਰਧਾ ਪੂਰੀਐ.
ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਨ ਕਬਹੂੰ ਝੂਰੀਐ.
ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤਾ ਦੁਖ ਨ ਜਾਣੀਐ.
ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤਾ ਹਰਿ ਰੰਗੁ ਮਾਣੀਐ. ਮਾਝ, ੧੪੯.

1332. When the True Guru is merciful
man's desires are fulfilled
and he never grieves again.
He knows no pain
and enjoys the love of God. Majh, 149.

੧੩੩੩. ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ,
ਤਾ ਜਮ ਕਾ ਡਰੁ ਕੇਹਾ ? ਮਾਝ, ੧੪੯.

1333. When the True Guru is in mercy,
man loses all fear of death. Majh, 149.

੧੩੩੪. ਸਤਿਗੁਰੁ ਹੋਇ ਦਇਆਲੁ, ਤ ਸਚਿ ਸਮਾਈਐ. ਮਾਝ, ੧੪੯.

1334. When the True Guru is in mercy,
man merges in the True Lord. Majh, 149.

649

(iii)

SATGURU : THE LAST RESORT

ਸਤਿਗੁਰੂ : ਅੰਤਮ ਆਸਰਾ, ਆਖ਼ਰੀ ਓਟ

੧੩੩੫. ਝੜ, ਝਖੜ, ਓਹਾੜ,

ਲਹਰੀ ਵਹਿਨ ਲਖੇਸਰੀ;

ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਆਲਾਇ,

ਬੇੜੇ ਡੁਬਣਿ ਨਾਹਿ ਭਉ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

1335. When the sky is overcast,

and the tempest is at its height,

with the sea lashed into millions of waves;

Call on then the True Guru

and be free thus from fear

of the sinking of your boat. Slok, 1410.

650

(iv)

SATGURU : MEETING THE

ਸਤਿਗੁਰੂ ਨਾਲ ਮੇਲ

੧੩੩੬. ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਅੰਧੇਰਾ ਜਾਇ.
ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਮੇਟਿ ਸਮਾਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

1336. By meeting with the True Guru,
man's darkness is dispelled,
his ego is stilled
and he merges, thereby, in the Lord. Ramkali, 877.

੧੩੩੭. ਸਤਿਗੁਰੁ ਮਿਲਿਆ ਜਾਣੀਐ.
ਜਿਤੁ ਮਿਲਿਐ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੀਐ. ਸਿਰੀ, ੭੨.

1337. Know this to be the sign
of the True Guru :
Meeting with him inspires the recitation
of God's Name. Siri, 72.

੧੩੩੮. ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ.
ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ ਤ, ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

1338. He alone knows the Right Way
who meets with the Guru
and blessed with his Word,
realizes the will of God. Ramkali, 904.

੧੩੩੯. ਸਤਿਗੁਰੁ ਪੂਰਾ ਜੇ ਮਿਲੈ, ਪਾਈਐ ਰਤਨੁ ਬੀਚਾਰੁ.
ਮਨੁ ਦੀਜੈ ਗੁਰੁ ਆਪਣੇ, ਪਾਈਐ ਸਰਬ-ਪਿਆਰੁ.
ਮੁਕਤਿ ਪਦਾਰਥੁ ਪਾਈਐ, ਅਵਗਣ ਮੇਟਣਹਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੫੯.

1339. If we meet the true and perfect Guru,
we are blessed with the power of
discrimination and meditation.
By yielding our mind to him,
we receive the love of the All-pervading God
which brings the boon of salvation
so that our sins are forgiven. Siri, 59.

651
(v)
SATGURU'S SERVICE
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ

੧੩੪੦. ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ, ਸਚੁ ਸਮਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

1340. By serving the True Guru,
one cherishes the True Lord. Malar, 1284.

੧੩੪੧. ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵੇ, ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

1341. To serve the True Guru,
is the best occupation. Asa, 412.

652
(vi)
SATGURU'S TEACHING
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਜਾਂ ਉਪਦੇਸ਼

੧੩੪੨. ਹੋਰੁ ਕਿਤੈ ਭਗਤਿ ਨਾ ਹੋਵਈ,
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ. ਸਿਰੀ, ੨੨.

1342. There is no other way
towards the devotion of God,
Except the one shown by
the teaching of the True Guru. Siri, 22.

653
(vii)
SATGURU'S WORD
ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਬਚਨ, ਸ਼ਬਦ, ਗੁਰਬਾਣੀ

੧੩੪੩. ਸਤਿਗੁਰ ਬਚਨੀ ਏਕੋ ਜਾਤਾ
ਨਾਨਕ ਰਾਮ ਨਾਮਿ ਮਨੁ ਰਾਤਾ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

1343. I recognised the One Lord
through the Word of the True Guru.
And my mind is now imbued
with His divine Name. Asa, 415.

654

(viii)

SATGURU, SOURCE OF LOVE

ਸਤਿਗੁਰੂ : ਪ੍ਰੀਤ ਦਾ ਸੋਮਾ

੧੩੪੪. ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ,

ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

1344. Without the True Guru,

the love of God does not rise in our hearts

and the dirt of ego is not washed away. Siri, 60.

655

(ix)

SATGURU, RIGHT WAY THROUGH

ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਹੀਂ ਠੀਕ ਰਾਹ

੧੩੪੫. ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਟ ਨ ਪਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

1345. One cannot find the right way

without the grace and guidance

of the True Guru. Asa, 470.

੧੩੪੬. ਸਚਾ ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਨਿ, ਸਚਾ ਮਾਰਗੁ ਦਸਿਆ.

ਸਚਾ ਸਬਦੁ ਬੀਚਾਰਿ, ਕਾਲੁ ਵਿਧਉਸਿਆ. ਮਾਝ, ੧੪੯.

1346. They who serve the True Guru,

are shown the true way ;

And by meditating on the True Word,

they overcome the fear of death. Majh, 149.

656

SATIETY

ਤ੍ਰਿਪਤੀ, ਸੰਤੁਸ਼ਟਤਾ

੧੩੪੭. ਮਾਰੂ ਮੀਹਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ, ਅਗੀ ਲਹੈ ਨ ਭੁਖ.
ਰਾਜਾ ਰਾਜਿ ਨ ਤ੍ਰਿਪਤਿਆ, ਸਾਇਰ ਭਰੇ ਕਿ ਸੁਕ.
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਕੀ, ਕੇਤੀ ਪੁਛਾ ਪੁਛ. ਮਾਝ, ੧੪੮.

1347. The desert is not satiated with rain,
the fire with wood
and the king with his existing dominions.
The thirst of the seas for more water,
also remains unquenched.
This is also true of hunger for the True Name
which, likewise, is never satisfied. Majh, 148.

੧੩੪੮. ਦੁਖੀ ਦੁਨੀ ਸਹੇੜੀਐ, ਜਾਇ ਤ ਲਗਹਿ ਦੁਖ.
ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ, ਕਿਸੈ ਨ ਲਥੀ ਭੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

1348. Wealth is gathered through pain ;
and when it departs, it leaves pain
No one is ever satisfied
without drinking the nectar
of God's True Name.
Malar, 1287.

657

SCRIBE

ਲਿਖਾਰੀ

੧੩੪੯. ਧਨੁ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ ਪਿਆਰੇ !
ਸਾਚੁ ਲਿਖੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੬.

1349. Blessed is the scribe, O dear !
who writes, enshrining the truth
in his heart. Sorath, 636.

658

SECOND, GOD'S

ਰੱਬ ਦਾ ਸਾਨੀ, ਜੋੜ

੧੩੫੦. ਦੂਜਾ ਕਉਣੁ ਕਹਾ ? ਨਹੀ ਕੋਈ,
ਸਭ ਮਹਿ ਏਕੁ, ਨਿਰੰਜਨੁ ਸੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

1350. Whom should I name the second,
when there is no one other than God ?
He, the Immaculate One, alone
pervades all. Gauri, 223.

੧੩੫੧. ਏਕੋ ਹੁਕਮੁ ਵਰਤੈ ਸਭ ਲੋਈ.
ਏਕਸ ਤੇ ਸਭ ਓਪਤਿ ਹੋਈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੩.

1351. The will of One alone
pervades all the worlds ;
as all creation is born of Him alone. Gauri, 223.

੧੩੫੨. ਜੇਤਾ ਦੇਹਿ, ਤੇਤਾ ਹਉ ਖਾਉ;
ਬਿਆ ਦਰੁ ਨਾਹੀ, ਕੈ ਦਰਿ ਜਾਉ ? ਸਿਰੀ, ੨੫.

1352. I eat whatever You give me.
For, there is no door, other than Yours, to go to.
Siri, 25.

੧੩੫੩. ਜੋ ਅੰਦਰਿ ਸੋ ਬਾਹਰਿ ਦੇਖਹੁ,
ਅਵਰਿ ਨਾ ਦੂਜਾ ਕੋਈ ਜੀਉ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

1353. He who is within,
is also without.
There is no other besides Him. Sorath, 599.

659
SEEKER
ਜਗਿਆਸੂ, ਖੋਜੀ, ਪ੍ਰਾਰਥਕ

੧੩੫੪. ਖੋਜੀ ਉਪਜੈ,
ਬਾਦੀ ਬਿਨਸੈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੫.

1354. Knowledge grows in those
who seek and contemplate.
Its light fades in those
who merely argue and dispute. Malar, 1255.
Also translated as :
The truly contemplative are saved.
The disputatious are destroyed. Siri, 57.

੧੩੫੫. ਖੋਜਤ ਖੋਜਤ ਪਾਇਆ,
ਡਰੁ ਕਰਿ ਮਿਲੈ ਮਿਲਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

1355. I have found the Lord
by seeking and searching;
And I stand united with Him
through fear of Him.

660
SEAKER'S PATH
ਜਗਿਆਸੂ ਦਾ ਰਾਹ

੧੩੫੬. ਦੁਖੁ ਦਰਵਾਜਾ, ਰੋਹ ਰਖਵਾਲਾ;
ਆਸਾ ਅੰਦੇਸਾ ਦੁਇ ਪਟ ਜੜੇ.
ਮਾਇਆ ਜਲੁ ਖਾਈ, ਪਾਣੀ ਘਰੁ ਬਾਧਿਆ;
ਸਤ ਕੈ ਆਸਣਿ ਪੁਰਖੁ ਰਹੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

1356. Pain is the door,
hope and fear are its two planks;
and wrath is the watchman.
Maya is the water in the ditch
by which a man builds his home.
Only by crossing this ditch,
can he see the Supreme Being
sitting on His seat of Truth. Ramkali, 877.

661

SELECTION, FINAL

ਅੰਤਮ ਚੋਣ

੧੩੫੭. ਨਾਨਕ ਜੀਅ ਉਪਾਇ ਕੈ,

ਲਿਖਿ ਨਾਵੈ ਧਰਮੁ ਬਹਾਲਿਆ.

ਓਥੈ ਸਚੇ ਹੀ ਸਚਿ ਨਿਬੜੈ,

ਚੁਣਿ ਵਖਿ ਕਢੇ ਜਜਮਾਲਿਆ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

1357. Having created mortals,

God installed the seat of Dharma

to record their accounts.

Before this all are adjudged

either true or false.

The false, on being found out,

are separated. Asa, 463.

੧੩੫੮. ਕਚ ਪਕਾਈ, ਓਥੈ ਪਾਇ. ਜਪੁਜੀ, ੭.

1358. The true and the false

are determined in God's court. Jap, 7.

662

SELF, EGO

ਆਪਾ, ਹਉਂ, ਹਉਮੈ

੧੩੫੯. ਹਉਮੈ ਕਰੀ ਤਾਂ ਤੂ ਨਾਹੀ,

ਤੂ ਹੋਵਹਿ ਹਉ ਨਾਹਿ. ਮਾਰੂ, ੧੦੯੨.

1359. Where 'self' exists, God is not.

Where God exists, 'self' is not. Maru, 1092

੧੩੬੦. ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ, ਭਏ ਨਿਰੰਕਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

1360. By recognising the innerself,

one becomes attuned to the Formless One. Asa, 415.

੧੩੬੧. ਹਉਮੈ ਬੂਝੈ, ਤਾ ਦਰੁ ਸੂਝੈ.

ਗਿਆਨੁ-ਵਿਹੂਣਾ, ਕਥਿ ਕਥਿ ਲੂਝੈ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

1361. Man can approach the gate of God

if he understands himself.

Without proper understanding,

he involves himself in verbose duels. Asa, 466.

੧੩੬੨. ਪਰਹਰਿ ਪਾਪ, ਪਛਾਣੈ ਆਪੁ.

ਨਾ ਤਿਸੁ ਸੋਗ, ਵਿਜੋਗੁ, ਸੰਤਾਪੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.

1362. He who sheds evil and recognises his self,

knows neither grief nor suffering and separation.

Ramkali, 935.

663
I

SELF, RECOGNITION OF

ਆਪੇ ਦੀ ਪਛਾਣ

੧੩੬੩. ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ, ਬੂਝੈ ਸੋਇ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

1363. He alone knows, who knows himself. Siri, 25.

੧੩੬੪. ਆਪੁ ਪਛਾਣੈ, ਘਰਿ ਵਸੈ,
ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੭.

1364. By recognising himself and by abiding therein,
man rids himself of ego and desire. Siri, 57.

664
II

SELF-EFFACEMENT

ਸਵੈ-ਵਿਲੋਪਣ, ਹਉਮੈ-ਤਿਆਗ.

੧੩੬੫. ਸੇ ਸੁਖੀਏ, ਸਦਾ ਸੋਹਣੇ,
ਜਿਨ ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਇ.

1365. They who have cast off their egoism,
are ever in bliss and are ever-beauteous. Malar, 1281.

੧੩੬੬. ਮਰਿ ਮਰਿ ਜੀਵੈ, ਤਾ ਕਿਛੁ ਪਾਏ,
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ. ਆਸਾ, ੩੬੦.

1366. He who lives by mortifying the self
and repeating the Name of God,
is blessed. Asa, 360.

੧੩੬੭. ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ ਤਾਂ ਸਹੁ ਪਾਈਐ,
ਅਉਰੁ ਕੈਸੀ ਚਤੁਰਾਈ ? ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

1367. The Spouse is attained
only by discarding egoism.
He can never be attained
by any clever device. Tilang, 722.

665
SELF-ESTEEM
ਸਵੈ-ਗੁਮਾਨ

੧੩੬੮. ਤੀਰਥ ਨਾਤਾ ਕਿਆ ਕਰੇ,
ਮਨ ਮਹਿ ਮੈਲੁ ਗੁਮਾਨੁ ? ਸਿਰੀ, ੬੧.

1368. What is the use of bathing in holy waters
if the dirt of self-esteem
remains unwashed in the mind? Siri, 61

੧੩੬੯. ਕੀਤਾ ਕਹਾ ਕਰੇ ਮਨਿ ਮਾਨੁ,
ਦੇਵਣਹਾਰੇ ਕੈ ਹਥਿ ਦਾਨੁ ? ਸਿਰੀ, ੨੫.

1369. Why should the created
indulge in self-esteem,
when the Creator alone
has all the gifts in his hands ? Siri, 25

666
SELF-HELP
ਸਵੈ-ਸਹਾਇਤਾ

੧੩੭੦. ਆਪਣੇ ਹਥੀ ਆਪਣਾ,
ਆਪੇ ਹੀ ਕਾਜੁ ਸਵਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੭੪.

1370. One should set one's affairs straight
by one's own hands. Asa, 474.

667
SELF-INDULGENCE
ਸਵੈ-ਭੋਗ, ਅਤੀ ਸੇਵਨ

੧੩੭੧. ...ਕੇਤੇ ਖਪਿ ਤੁਟਹਿ ਵੇਕਾਰ. ਜਪੁ, ੫.

1371. Many waste God's gifts in idle pleasure
and wreck themselves by self-induglence. Jap, 5.

੧੩੭੨. ਕੂੜੁ ਮੀਆ, ਕੂੜੁ ਬੀਬੀ,
ਖਪਿ ਹੋਏ ਖਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1372. False are the wife and husband
who wreck themselves by self-indulgence. Asa, 468.

668

SELF-ORIENTED

ਮਨਮੁਖ

੧੩੭੩. ਮਨਮੁਖੁ ਲਹਰਿ ਘਰੁ ਤਜਿ ਵਿਗੂਚੈ,
ਅਵਰਾ ਕੇ ਘਰ ਹੇਰੈ,
ਗ੍ਰਿਹ ਧਰਮੁ ਗਵਾਏ, ਸਤਿਗੁਰੁ ਨ ਭੇਟੈ,
ਦੁਰਮਤਿ ਘੂਮਨ ਘੇਰੈ.
ਦਿਸੰਤਰੁ ਭਵੈ, ਪਾਠ ਪੜਿ ਥਾਕਾ,
ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਹੋਇ ਵਧੇਰੈ.
ਕਾਚੀ ਪਿੰਡੀ ਸਬਦੁ ਨ ਚੀਨੈ,
ਉਦਰੁ ਭਰੈ ਜੈਸੇ ਢੋਰੈ,
ਬਾਬਾ ! ਐਸੀ ਰਵਤ ਰਵੈ ਸੰਨਿਆਸੀ;
ਗੁਰ ਕੈ ਸਬਦਿ ਏਕ ਲਿਵ ਲਾਗੀ,
ਤੇਰੈ ਨਾਮਿ ਰਤੇ ਤ੍ਰਿਪਤਾਸੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੧੨.

1373. The self-oriented ruins himslef
by deserting his home in a fit of passion
and goes around begging at the doors of others
to fill his belly.
He betrays his duty towards his household
and having not sought the guidance of the True Guru,
involves himself in the whirlpool of foul understanding.
He exhausts himself
by wandering from land-to-land
and reading sacred texts;
but his craving keeps on increasing.
He of the perishable body,
does not contemplate the holy Word
and stuffs his belly like a beast.
O friend ! the true *Sanyasi* (anchorite)
leads his life thus;
He attunes himself to One God
and, imbued with the Name of God,
Remains contented and fulfilled (in his home)
Maru, 1012

669

SELF-PRAISE

ਸਵੈ-ਸ਼ਲਾਘਾ

੧੩੭੪. ਜੇ ਵਡਿਆਈਆ ਆਪੇ ਖਾਇ,
ਜੇਹੀ ਸੁਰਤਿ ਤੇਹੈ ਰਾਹਿ ਜਾਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1374. If a false man praises himself,
(he does not become praiseworthy);
As one follows the way,
according to his own understanding. Dhanasri, 662.

੧੩੭੫. ਆਪਹੁ ਜੇ ਕੋ ਭਲਾ ਕਹਾਏ,
ਨਾਨਕ ਤਾਪਰੁ ਜਾਪੈ, ਜਾ ਪਤਿ ਲੇਖੈ ਪਾਏ. ਸਿਰੀ, ੮੩.

1375. He who thinks himself good,
shall only be deemed as good
when his record is produced
and is approved by the Lord. Siri, 83.

670

SELF-REALIZATION

ਸਵੈ-ਸੋਝੀ

੧੩੭੬. ਜਿਨੀ ਆਤਮੁ ਚੀਨਿਆ, ਪਰਮਾਤਮੁ ਸੋਈ. ਆਸਾ, ੪੨੧.

1376. He who realizes his self,
identifies himself with the Supreme Self. Asa, 421.

੧੩੭੭. ਆਤਮੁ ਚੀਨਿ, ਭਏ ਨਿਰੰਕਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੫.

1377. By recognising the innerself,,
one becomes attuned to the Formless One. Asa, 415.

੧੩੭੮. ਆਤਮੁ ਚੀਨੈ, ਸੋ ਤਤੁ ਬੀਚਾਰੇ. ਗਉੜੀ, ੨੨੪.

1378. He who realzes his self,
comes to know the Reality. Gauri, 224.

671

SELF-RESPECT

ਸਵੈ-ਸਤਿਕਾਰ

੧੩੭੯. ਜੇ ਜੀਵੈ ਪਤਿ ਲਥੀ ਜਾਇ.

ਸਭੁ ਹਰਾਮੁ ਜੇਤਾ ਕਿਛੁ ਖਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

1379. If one lives without self-respect,

all that one eats goes to waste.

Also translated as :

He who lives in ignomy.

whatever he eats is illegitimate. Majh, 142.

672

SELF-SACRIFICE

ਸਵੈ-ਤਿਆਗ, ਸੀਸ-ਭੇਟ, ਕੁਰਬਾਨੀ, ਬਲੀਦਾਨ

੧੩੮੦. ਜਉ ਤਉ ਪ੍ਰੇਮ ਖੇਲਣ ਕਾ ਚਾਉ,

ਸਿਰੁ ਧਰਿ ਤਲੀ ਗਲੀ ਮੇਰੀ ਆਉ.

ਇਤੁ ਮਾਰਗਿ ਪੈਰੁ ਧਰੀਜੈ,

ਸਿਰੁ ਦੀਜੈ ਕਾਣਿ ਨ ਕੀਜੈ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

1380. If you are fond of playing the game of love,

enter my path with head on your hands

(that is, in complete surrender and fervour).

Once entered upon it,

lay down your head

without any fear or hesitation. Slok, 1412.

673

SELF-SURRENDER

ਸਵੈ-ਸਮਰਪਨ, ਆਤਮ-ਸਮਰਪਨ

੧੩੮੧. ਨਾਨਕ ਸਿਰੁ ਦੇ ਛੁਟੀਐ,
ਦਰਗਹ ਪਤਿ ਪਾਏ. ਆਸਾ, ੪੨੧.

1381. By giving his head to God,
man escapes (from worldliness)
and receives honour in His court. Asa, 421.

੧੩੮੨. ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੋ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨੀਐ,
ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮੁ ਚੁਕਾਈਐ. ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

1382. Whatever He does, accept as good.
Put no trust in your own cleverness
and never think of forcing
your own will on Him. Tilang, 722.

674

SELF-VICTORY

ਸਵੈ-ਜਿੱਤ

੧੩੮੩. ਮਨਿ ਜੀਤੈ, ਜਗੁ ਜੀਤੁ. ਜਪੁ, ੬.

1383. Victory over self
is victory over the world.
Also translated as :
(i) By conquering the self in thee,
you would be having the world with thee.
(ii) He who conquers his mind,
conquers the world. Jap, 6.

675

SELF-WILLED/CENTRED, EGO-CENTRIC

ਮਨਮੁਖ, ਆਪ-ਹੁਦਰਾ, ਮਨਮਤੀਆ

੧੩੮੪. ਵਿਜੋਗੀ ਦੁਖਿ ਵਿਛੁੜੇ,
ਮਨਮੁਖਿ ਲਹਹਿ ਨ ਮੇਲੁ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

1384. The self-willed,
separated from God,
remain in anguish
and are not united with Him. Siri, 21.

੧੩੮੫. ਮਨਮੁਖ ਕਥਨੀ ਹੈ, ਪਰ ਰਹਤ ਨ ਹੋਈ. ਬਿਲਾਵਲ, ੮੩੧.

1385. The self-willed preaches piety
but does not himself practise it. Bilawal, 831.

੧੩੮੬. ਚੇਰੀ ਕੀ ਸੇਵਾ ਕਰਹਿ, ਠਾਕੁਰੁ ਨਹੀ ਦੀਸੈ,
ਪੋਖਰੁ ਨੀਰੁ ਵਿਰੋਲੀਐ, ਮਾਖਨੁ ਨਹੀ ਰੀਸੈ. ਗਉੜੀ, ੨੨੯.

1386. The self-willed will serve the maid
and ignore the Master,
not realizing that pond-water, if churned,
does not yield any butter. Gauri, 229.

੧੩੮੭. ਮਨਮੁਖ ਲੂਣ-ਹਰਾਮ, ਕਿਆ ਨ ਜਾਣਿਆ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

1387. The self-willed who is true to his salt
does not feel indebted
for any good done to him. Majh, 143.

੧੩੮੮. ਮਨਮੁਖਿ ਗਣਤ ਗਣਾਵਣੀ, ਕਰਤਾ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

1388. The self-willed calculates the future,
not knowing that it is only
what the Creator does
that comes to pass. Siri, 60.

676
SEPARATION AND UNION
ਵਿਛੋੜਾ ਤੇ ਵਸਲ

੧੩੮੯. ਘਰ ਹੀ ਮੁੰਧਿ, ਵਿਦੇਸਿ ਪਿਰੁ,
ਨਿਤ ਝੂਰੇ ਸੰਮ੍ਾਲੇ.
ਮਿਲਦਿਆ ਢਿਲ ਨ ਹੋਵਈ,
ਜੇ ਨੀਅਤਿ ਰਾਸਿ ਕਰੇ. ਵਡਹੰਸ, ੫੯੪.

1389. The bride is at home, her spouse is abroad,
she misses him and pines for him.
But she can meet him immediately
if she refocuses her mind
and cherishes him with good intention. Wadh., 594.

੧੩੯੦. ਨਦੀਆ ਵਾਹ ਵਿਛੁੰਨਿਆ, ਮੇਲਾ ਸੰਜੋਗੀ ਰਾਮ. ਆਸਾ, ੪੩੯.

1390. Streams, divided from a river,
seldom re-unite with it again. Asa, 439.

੧੩੯੧. ਵਿਛੁੜਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਵੀਛੁੜੈ,
ਮਿਲਿਆ ਕਾ ਕਿਆ ਮੇਲੁ ! ਮਾਰੂ, ੯੮੯.

1391. What a terrible separation it is,
to be separated from God !
What blissful union it is,
to be re-united with Him ! Maru, 989.

677
SERVICE
ਸੇਵਾ

੧੩੯੨. ਮਤਿ ਥੋੜੀ ਸੇਵ ਗਵਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1392. We lose the merit of service
through the smallness of our minds. Asa, 468.

੧੩੯੩. ਜੇਤੇ ਜੀਅ ਤੇਤੇ ਸਭਿ ਤੇਰੇ,
ਵਿਣੁ ਸੇਵਾ ਫਲੁ ਕਿਸੈ ਨਾਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

1393. All living beings are Your own creatures;
but no one can obtain a reward
without rendering devoted service. Asa, 354.

678

SERVICE AND REWARD

ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਫਲ

੧੩੯੪. ਫਲੁ ਤੇਵੇਹੋ ਪਾਈਐ,

ਜੇਵੇਹੀ ਕਾਰ ਕਮਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1394. We shall be rewarded

according to the service we render. Asa, 468.

679

SERVICE OF THE PEOPLE

ਲੋਕ-ਸੇਵਾ

੧੩੯੫. ਵਿਚਿ ਦੁਨੀਆ ਸੇਵ ਕਮਾਈਐ,

ਤਾ ਦਰਗਹ ਬੈਸਣੁ ਪਾਈਐ. ਸਿਰੀ, ੨੬.

1395. If we want to get a seat at the Divine Portal,

we should dedicate ourselves

to the service of the people in this world. Siri, 26.

680

SHADE AND SUNSHINE

ਧੁੱਪ-ਛਾਂ, ਦੁੱਖ-ਸੁੱਖ

੧੩੯੬. ਧੂਪ ਛਾਵ ਜੇ ਸਮ ਕਰਿ ਜਾਣੈ,

ਬੰਧਨ ਕਾਟਿ ਮੁਕਤਿ ਘਰਿ ਆਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੨.

1396. He who regards shade and sunshine alike,

shatters his shackles

and attains emancipation. Ramkali, 932.

681

SHADOWS

ਪਰਛਾਵੇਂ

੧੩੯੭. ਰਾਜੁ, ਮਾਲੁ, ਜੋਬਨੁ, ਸਭੁ ਛਾਂਵ. ਮਲਾਰ, ੧੨੫੭.

1397. Kingship, wealth and youth
are all shadows. Malar, 1257.

682

SHAM

ਢੋਂਗ, ਪਖੰਡ

੧੩੯੮. ਗਿਆਨ-ਵਿਹੂਣਾ ਗਾਵੈ ਗੀਤ; ਭੁਖੇ ਮੁਲਾ ਘਰੇ ਮਸੀਤਿ.
ਮਖਟੂ ਹੋਇ ਕੈ ਕੰਨ ਪੜਾਏ; ਫਕਰੁ ਕਰੇ ਹੋਰੁ ਜਾਤਿ ਗਵਾਏ.
ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਸਦਾਏ, ਮੰਗਣ ਜਾਇ; ਤਾ ਕੈ ਮੂਲਿ ਨ ਲਗੀਐ ਪਾਇ.
ਘਾਲਿ ਖਾਇ, ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ; ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ.

ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

1398. He who sings songs of devotion
without understanding them ;
The starving Mulla who makes of his house a mosque
to satisfy his hunger ;
He who, being incapable of earning, gets his ears pierced
(to pass as a Yogi);
He who practises mendicancy
and loses caste with the world;
He who claims to be a preceptor
but goes around begging,
Never touch the feet of such a person.
They alone have recognised the right way,
who eat from what they earn, through toil,
and shares their earnings
with those in need.

Sarang, 1245.

683

SHOUT

ਕੂਕ

੧੩੯੯. ਉਚਾ ਨਹੀ ਕਹਣਾ, ਮਨ ਮਹਿ ਰਹਣਾ,
ਆਪੇ ਜਾਣੈ, ਆਪਿ ਕਰੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

1399. You need not shout and live within.
God Himself knows and does everything. Ramkali, 877.

684

SILENCE

ਚੁੱਪ

੧੪੦੦. ਜਿਥੈ ਬੋਲਣਿ ਹਾਰੀਐ,
ਤਿਥੈ ਚੰਗੀ ਚੁਪ. ਮਾਝ, ੧੪੯.

1400. Silence is best
where one will lose by speaking. Majh, 149.

685

SIN

ਪਾਪ

੧੪੦੧. ਪਾਪ ਪਥਰ, ਤਰਣੁ ਨ ਜਾਈ. ਮਾਰੂ, ੯੯੦.

1401. Sins are stones with which
(while we carry them),
we cannot swim across
the Ocean of Existence. Maru, 990.

686

SIN AND SINNER

ਪਾਪ ਅਤੇ ਪਾਪੀ

੧੪੦੨. ਪਾਪੁ ਬੁਰਾ, ਪਾਪੀ ਕਉ ਪਿਆਰਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੫.

1402. Sin is evil but the sinner loves it. Ramkali, 935.

687

SIN AND SORROW

ਪਾਪ ਤੇ ਸੰਤਾਪ

੧੪੦੩. ਸੁਣਿਐ ਦੂਖ ਪਾਪ ਕਾ ਨਾਸੁ. ਜਪੁ, ੩.

1403. By hearing the Name of God,
sorrow and sin are wiped away. Jap, 3.

688

SINNER

ਪਾਪੀ, ਅਪਰਾਧੀ

੧੪੦੪. ਅਪਰਾਧੀ ਦੂਣਾ ਨਿਵੈ,
ਜੋ ਹੰਤਾ ਮਿਰਗਾਹਿ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

1404. The sinner, like man stalking deer,
bows far too much. Asa, 470.

689

SKY

ਆਸਮਾਨ

੧੪੦੫. ਪਾਤਾਲਾ ਪਾਤਾਲ,
ਲਖ ਆਗਾਸਾ ਆਗਾਸ. ਜਪੁ, ੫.

1405. There are countless worlds beyond the world
and skies beyond the sky. Jap, 5.

690

SLANDER AND SLANDERER

ਪਰ-ਨਿੰਦਾ ਅਤੇ ਪਰ-ਨਿੰਦਕ

੧੪੦੬. ਪਰ-ਨਿੰਦਾ ਪਰਮਲੁ ਮੁਖਿ ਸੁਧੀ... ਸਿਰੀ, ੧੫.

1406. Slandering others amounts to
putting their filth into one's own mouth. Siri, 15.

੧੪੦੭. ਪਰ-ਨਿੰਦਾ, ਘਟ ਚੂਹੜੀ... ਸਿਰੀ, ੯੧.

1407. A slanderer is like a scavenger. Siri, 91.

691
SLEEP
ਨੀਂਦ

੧੪੦੮. ...ਊਂਘੈ ਸਉੜਿ ਪਲੰਘੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੮.

1408. Sleep comes even on a tiny bed
which may then be taken for a fine couch.Malar, 1288.

੧੪੦੯. ਬਾਬਾ !
ਹੋਰੁ ਸਉਣਾ ਖੁਸੀ ਖੁਆਰੁ,
ਜਿਤੁ ਸੁਤੈ ਤਨੁ ਪੀੜੀਐ,
ਮਨ ਮਹਿ ਚਲਹਿ ਵਿਕਾਰ. ਸਿਰੀ, ੧੭.

1409. Enjoysing that sort of sleep
which causes torment to the body
and breeds foul-thinking in the mind,
is distressful, brother ! Siri, 17.

੧੪੧੦. ਆਉ ਸੁਭਾਗੀ ਨੀਦੜੀਏ !
ਮਤੁ ਸਹੁ ਦੇਖਾ ਸੋਇ ! ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੮.

1410. Come, blessed sleep !
that I may see my spouse again
perhaps, even in a dream ! Wadhans, 558.

692
SOLICITING GOD
ਰੱਬ ਜਾਚਦਿਆਂ

੧੪੧੧. ਬਿਨੁ ਹਰਿ ਜਾਚੇ,
ਭਗਤਿ ਨਾ ਨਾਮੁ. ਗਉੜੀ, ੨੨੬.

1411. Devotion and Name cannot be had
without calling on God. Gauri, 226.

693

SONG OF PRAISE

ਸੋਹਿਲਾ, ਉਸਤਤ

੧੪੧੨. ਤੁਮ ਗਾਵਹੁ

ਮੇਰੇ ਨਿਰਭਉ ਕਾ ਸੋਹਿਲਾ,

ਹਉ ਵਾਰੀ ਜਿਤੁ ਸੋਹਿਲੈ,

ਸਦਾ ਸੁਖੁ ਹੋਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

1412. Sing the song of the praises of God

Who is above fear.

May I be a sacrifice to that song

that brings to us everlasting solace ! Gauri, 157.

694

SORROW AND SEPARATION

ਸੋਗ ਅਤੇ ਵਿਜੋਗ

੧੪੧੩. ਤਿਨ ਸੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ ਕਦੇ ਨਹੀ,

ਜੋ ਹਰਿ ਕੈ ਅੰਕਿ ਸਮਾਇ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੧.

1413. They who are merged in the Being of God,

do not experience sorrow and separation. Malar, 1281.

695

SOUL

ਆਤਮਾ, ਜੀਵਾਤਮਾ, ਰੂਹ

੧੪੧੪. ਸਭ ਮਹਿ ਜੀਉ,
ਜੀਉ ਹੈ ਸੋਈ.
ਘਟਿ ਘਟਿ ਰਹਿਆ ਸਮਾਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੩.

1414. Everyone is blessed with a soul
and that soul is God Himself
Who pervades everything and everywhere. Malar, 1273.

੧੪੧੫. ਆਤਮ ਮਹਿ ਰਾਮੁ, ਰਾਮ ਮਹਿ ਆਤਮੁ. ਭੈਰਉ, ੧੧੫੩.

1415. God abides in the soul
and the soul in God. Bhairo, 1153.

੧੪੧੬. ਨਾ ਜੀਉ ਮਰੈ, ਨ ਮਾਰਿਆ ਜਾਈ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੬.

1416.The soul neither dies
nor can it be destroyed. Maru, 1026.

696

SOUL AND SUPREME SOUL

ਆਤਮਾ ਅਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ

੧੪੧੭. ਨਦਰਿ ਕਰੇ, ਤਾ ਸਿਮਰਿਆ ਜਾਇ,
ਆਤਮਾ ਦ੍ਰਵੈ, ਰਹੈ ਲਿਵ ਲਾਇ.
ਆਤਮਾ ਪਰਾਤਮਾ ਏਕੋ ਕਰੈ.
ਅੰਤਰ ਕੀ ਦੁਬਿਧਾ ਅੰਤਰਿ ਮਰੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1417. If God shows mercy, one meditates on Him
and one's soul becomes dissolved
and is absorbed in Him.
It becomes one with the Supreme Soul
and the inner duality dies within. Dhanasri, 661.

697
SOURCES OF LIFE
ਜਿੰਦ-ਸੋਮੇ

੧੪੧੮. ਅੰਡਜ, ਜੇਰਜ, ਸੇਤਜ, ਉਤਭੁਜ,
ਘਟਿ ਘਟਿ ਜੋਤਿ ਸਮਾਣੀ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੯.

1418. God's light permeats every source of life :
The egg, the womb, the sweat and the seed.
Tukhari, 1109.

698
SPAN OF LIFE
ਉਮਰ, ਉਮਰ ਦੀ ਮਿਆਦ

੧੪੧੯. ਸੂਰਜੁ ਚੜੈ ਵਿਜੋਗਿ,
ਸਭਸੈ ਘਟੈ ਆਰਜਾ. ਸਾਰਗ, ੧੨੪੪.

1419. From sunrise to sunset,
everyone loses a day
from the span of his life. Sarang, 1244.

੧੪੨੦. ਹਮ ਆਦਮੀ ਹਾਂ ਇਕ-ਦਮੀ,
ਮੁਹਲਤਿ ਮੁਹਤੁ ਨ ਜਾਣਾ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੦.

1420. We men are of but one breath.
We do not know the span of our life
or the time of our death. Dhanasri, 660

੧੪੨੧. ਜੇ ਸਉ ਵਰ੍ਹਿਆ ਜੀਵਣ ਖਾਣੁ.
ਖਸਮ ਪਛਾਣੈ, ਸੋ ਦਿਨੁ ਪਰਵਾਣੁ. ਆਸਾ, ੩੫੦.

1421. If one were to live and eat for a hundred years,
that day alone would be considered well-spent,
which was passed in remembering God. Asa, 350.

699

SPEECH

ਬੋਲ

੧੪੨੨. ਜਿਤੁ ਬੋਲਿਐ ਪਤਿ ਪਾਈਐ,
ਸੋ ਬੋਲਿਆ ਪਰਵਾਣੁ. ਸਿਰੀ, ੧੫.

1422. That speech which brings honour,
is alone acceptable. Siri, 15.

੧੪੨੩. ਨਾਨਕ ਫਿਕੈ ਬੋਲਿਐ,
ਤਨੁ ਮਨੁ ਫਿਕਾ ਹੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

1423. By rough and rude speech,
mind and body become course and weak. Asa, 473.

੧੪੨੪. ਫਿਕਾ ਬੋਲਿ ਵਿਗੁਚਣਾ... ਸਿਰੀ, ੧੫.

1424. By speaking rudely,
one comes to grief. Siri, 15.

੧੪੨੫. ਬਹੁਤਾ ਬੋਲਣੁ, ਝਖਣੁ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1425. Too much talking is vain. Dhanasri, 661.

੧੪੨੬. ਟੂਟਿ ਪਰੀਤਿ ਗਈ,
ਬੁਰ ਬੋਲਿ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੩.

1426. Love is broken
where speech is sour. Ramkali, 933.

੧੪੨੭. ਤਨੁ ਮਨੁ ਨਿਰਮਲੁ, ਨਿਰਮਲ ਬਾਣੀ,
ਨਾਮੁ ਮੰਨਿ ਵਸਾਏ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੪.

1427. One's body, mind and speech become pure
by cherishing the Name of God. Ramkali, 944.

700
SPIRITUAL AUTHORITY
ਪੀਰੀ-ਮੁਰੀਦੀ

੧੪੨੮. ਕੁਲਹਾਂ ਦੇਂਦੇ ਬਾਵਲੇ,
ਲੈਂਦੇ ਵਡੇ ਨਿਲਜ
ਚੂਹਾ ਖਡ ਨ ਮਾਵਈ,
ਤਿਕਲਿ ਬੰਨੈ ਛਜ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੬.

1428. They who confer spiritual authority
on the undeserving are mad ;
They who accept it are shameless.
They are like a mouse
who with a winnowing-basket
tied to his waist
cannot enter his hole. Malar, 1286.

701
SPONTANEOUS CONCENTRATION
ਸਹਿਜ-ਜੋਗ

੧੪੨੯. ਗੁਰ ਕਾ ਸਬਦੁ ਮਨੈ ਮਹਿ ਮੁੰਦ੍ਰਾ,
ਖਿੰਥਾ ਖਿਮਾ ਹਢਾਵਉ.
ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੈ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨਉ,
ਸਹਜ ਜੋਗ ਨਿਧਿ ਪਾਵਉ. ਆਸਾ, ੩੫੯.

1429. Let the Guru's Word
be the ear-rings of your mind
and wear the patched-coat of compassion.
Whatever God does,
consider it as good
and accept it lovingly.
You will thus be able
to attain the treasure of the *Sehj Yoga** Asa, 359.

***That is, the spontaneous concentration of mind.**

702
STATE OF BLISS
ਅਨੰਦ, ਆਤਮਕ ਸੁੱਖ

੧੪੩੦. ਰਾਮ ਨਾਮ, ਉਤਮ ਗਤਿ ਹੋਈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

1430. Man reaches the sublime state of bliss .
through the Name of God. Prabhati, 1342.

੧੪੩੧. ਸਭਿ ਸੁਖ ਸਾਚਉ ਨਾਮੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੯.

1431. The Name of the True Lord
is the source of all bliss. Malar, 1279.

੧੪੩੨. ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ, ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

1432. Bliss comes from
contemplating the Word. Siri, 62.

703
STRANGE
ਅਚਰਜ

੧੪੩੩. ਮਨਿ ਅੰਧਾ, ਨਾਉ ਸੁਜਾਣੁ ! ਆਸਾ, ੪੭੧.

1433. He whose mind is blind
is named 'wise' and called a 'seer' ! Asa, 471.

704
STREAMS OF FIRE
ਅੱਗ ਦੀਆਂ ਨਦੀਆਂ

੧੪੩੪. ਹੰਸੁ, ਹੇਤੁ, ਲੋਭੁ, ਕੋਪੁ,
ਚਾਰੇ ਨਦੀਆ ਅਗਿ.
ਪਵਹਿ, ਦਝਹਿ ਨਾਨਕਾ,
ਤਰੀਐ ਕਰਮੀ ਲਗਿ. ਮਾਝ, ੧੪੧੭.

1434. Violence, attachment (to worldly things),
avarice and wrath
are the four streams of fire.
They who fall in them are consumed ;
but he who seeks His grace swims across.
Majh, 1417.

705
STUPID
ਮੂਰਖ, ਬੇਵਕੂਫ਼

੧੪੩੫. ਨਾਨਕ ਮੂਰਖ ਏਹਿ ਗੁਣ,
ਬੋਲੇ ਸਦਾ ਵਿਣਾਸੁ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

1435. Such is the quality of the stupid
that he always talks thoughtlessly. Majh, 143

706
SUFFERING HUMANITY
ਦੁੱਖੀ ਮਨੁੱਖਤਾ

੧੪੩੬. ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੪.

1436. The whole world is unhappy
(in one way or another). Ramkali, 954.

੧੪੩੭. ਸੰਸਾਰੁ ਰੋਗੀ, ਨਾਮੁ ਦਾਰੂ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੭.

1437. The Name of God is the only remedy
for the suffering humanity. Dhanasri, 687.

707
SUMMONS
ਬੁਲਾਵਾ, ਸੱਦਾ

੧੪੩੮. ਘਰਿ ਘਰਿ ਏਹੋ ਪਾਹੁਚਾ,
ਸਦੜੇ ਨਿਤ ਪਵੰਨਿ.
ਸਦਣਹਾਰਾ ਸਿਮਰੀਐ,
ਨਾਨਕ ਸੇ ਦਿਹ ਆਵੰਨਿ. ਗਉੜੀ, ੧੫੭.

1438. This summons is served on every house,
the courier calls everyday.
Meditate, therefore, on the Summoner ;
for, the day so arranged for you
approaches ever nearer. Gauri, 157.

708

SUN AND MOON

ਚੰਨ ਅਤੇ ਸੂਰਜ

੧੪੩੯. ਸੂਰਜੁ ਚੰਦੁ ਸਿਰਜਿਅਨੁ,

ਅਹਿਨਿਸਿ ਚਲਤੁ ਵੀਚਾਰੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੮੦.

1439. Having created the sun and the moon,

God directs their paths day and night. Wadhanas, 580.

709

SUPERB TASK

ਸਰੇਸ਼ਟ ਕਰਮ

੧੪੪੦. .. ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਕਰਣੀ ਸਾਰੀ.

ਕਰਣੀ ਕੀਰਤਿ ਹੋਈ... ਸੋਰਠਿ, ੫੯੯.

1440. The most superb task, the truest deed,

to be done in this world

is to praise God. Sorath, 599.

710

SUPERNATURAL POWERS

ਕਰਾਮਾਤੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ

੧੪੪੧. ਰਿਧਿ ਸਿਧਿ,

ਅਵਰਾ ਸਾਦ. ਜਪੁ, ੬.

1441. The craving for supernatural powers

is an irreverent taste. Jap, 6.

711
SUPREME DEED
ਉੱਤਮ ਕਰਣੀ

੧੪੪੨. ਹਿਰਦੈ ਸਚੁ,
ਏਹ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ.
ਹੋਰੁ ਸਭੁ ਪਾਖੰਡ,
ਪੂਜ ਖੁਆਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

1442. Cherishing the Truth within one's heart,
is the most sublime deed.
All other pretentions and ritual worship
are vain and humiliating. Prabhati, 1343.

੧੪੪੩. ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ,
ਏਦੂ ਊਪਰਿ ਕਰਮੁ ਨਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

1443. Seek ever the glory of God's Name
as there is no deed superior to it. Ramkali, 902.

712
SUSTENANCE
ਰਿਜ਼ਕ

੧੪੪੪. ਜੀਅ ਉਪਾਇ,
ਰਿਜਕੁ ਦੇ ਆਪੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

1444. God creates all beings
and Himself sustains all of them. Maru, 1042.

੧੪੪੫. ਨ ਰਿਜਕੁ ਦਸਤ ਆਂ ਕਸੇ,
ਹਮਾਰਾ ਏਕੁ ਆਸ ਵਸੇ. ਮਾਝ, ੧੪੪.

1445. God alone is the Sustainer of all.
None else has sustenance in his hands. Majh, 144.

713
SWEETNESS AND HUMILITY
ਮਿੱਠਤ ਅਤੇ ਨਿਮਰਤਾ

੧੪੪੬. ਮਿਠਤੁ ਨੀਵੀ ਨਾਨਕਾ,
ਗੁਣ ਚੰਗਿਆਈਆ ਤਤੁ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

1446. Sweetness and humility are
the essence of all virtues
and good qualities. Asa, 470.

714
SWEET SPEECH
ਮਿੱਠੇ ਬੋਲ, ਮਿੱਠੀ ਬੁਲਾਈ

੧੪੪੭. ਗੰਢੁ ਪਰੀਤੀ ਮਿਠੇ ਬੋਲੁ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

1447. Sweet speech sustains the bond of love. Majh, 143.

715
SYMBOLS
ਚਿੰਨ੍ਹ

੧੪੪੮. ਨਾਨਕ ਸਚੇ ਨਾਮ ਬਿਨੁ,
ਕਿਆ ਟਿਕਾ ਕਿਆ ਤਗੁ ? ਆਸਾ, ੪੬੭.

1448. Without the True Name,
what is the frontal mark worth,
of what use is the sacred thread ? Asa, 467.

716
TALISMAN/INCANTATION
ਰੱਛਿਆ, ਤਵੀਤ

੧੪੪੯. ਧ੍ਰਿਗੁ ਤਿਨਾ ਕਾ ਜੀਵਿਆ,
ਜਿ ਲਿਖਿ ਲਿਖਿ ਵੇਚਹਿ ਨਾਉ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

1449. Accursed is the life of those
who trade in the Name of God,
by writing it out
and selling it as incantations. Sarang, 1245.

717
TALK
ਗੱਲ

੧੪੫੦. ਨਾਨਕ ਗਲੀ ਕੂੜੀਈ,
ਕੂੜੋ ਪਲੈ ਪਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

1450. From false talk,
one gathers only falsehood. Majh, 141.

੧੪੫੧. ਮਤੁ ਜਾਣ
ਸਹਿ ਗਲੀ ਪਾਇਆ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

1451. Don't think
that the Lord is attained by mere talk. Siri, 24.

੧੪੫੨. ਮੈ ਗੁਣ ਗਲਾ ਕੇ ਸਿਰਿ ਭਾਰ,
ਗਲੀ ਗਲਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰ. ਆਸਾ, ੩੫੧.

1452. My merit is that I carry on my head
a load of talking.
But the most excellent of all is that talk
which tells us about the Creator. Asa, 351.

718
TALKING KNOWLEDGE
ਗਿਆਨ-ਗੋਸ਼ਟ

੧੪੫੩. 'ਗਿਆਨੁ ਗਿਆਨੁ' ਕਥੈ ਸਭੁ ਕੋਈ,
ਕਥਿ ਕਥਿ ਬਾਦੁ ਕਰੇ ਦੁਖੁ ਹੋਈ.
ਕਥਿ ਕਹਣੈ ਤੇ ਰਹੈ ਨ ਕੋਈ;
ਬਿਨੁ ਰਸ ਰਾਤੇ ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਬਿਲਾਵਲੁ, ੭੩੧.

1453. Everyone talks about Divine knowledge.
This vain talk leads to painful controversies.
Even then people cannot help
arguing and talking about it.
But without being imbued with its essence,
(that is, the Lord's Name)
one can never become emancipated. Bilawal, 831.

719
TASK
ਕੰਮ-ਕਾਜ

੧੪੫੪. ਵਡਹੁ ਵਡਾ, ਵਡ ਮੇਦਨੀ
ਸਿਰੇ ਸਿਰਿ ਧੰਧੈ ਲਾਇਦਾ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

1454. God is the Greatest of the Great.
Great too in His world
in which He assigns everyone
to his respective task. Asa, 472.

੧੪੫੫. ਸਾਈ ਕਾਰ ਕਮਾਵਣੀ,
ਧੁਰਿ ਛੋਡੀ ਤਿੰਨੈ ਪਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੫.

1455. We have to do only that work
that has been assigned to us by God
from the very beginning. Asa, 475..

720
TASTE
ਸੁਆਦ

੧੪੫੬. ਮਿਠਾ ਖਾਧਾ ਚਿਤਿ ਨ ਆਵੈ,
ਕਉੜਤਣੁ ਧਾਇ ਜਾਇ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੩.

1456. Sweetness is soon forgotten.
But bitterness tastes bitter for ever. Sarang, 1243.

੧੪੫੭. ਜੇਤੇ ਰਸ ਸਰੀਰ ਕੇ ਤੇਤੇ ਲਗਹਿ ਦੁਖ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੭.

1457. The sorrows of man are as many
as are the joys of the flesh. Malar, 1287.

੧੪੫੮. ਜਿਨੀ ਨ ਪਾਇਓ ਪ੍ਰੇਮ ਰਸੁ,
ਕੰਤ ਨ ਪਾਇਓ ਸਾਉ. ਸੂਹੀ, ੭੯੦.

1458. They who do not love,
do not know the taste of the Beloved. Suhi, 790.

721

TEACHER

ਉਸਤਾਦ, ਅਧਿਆਪਕ, ਗੁਰੂ, ਪੀਰ

੧੪੫੯. ਪਾਧਾ ਗੁਰਮੁਖਿ ਆਖੀਐ,

ਚਾਟੜਿਆ ਮਤਿ ਦੇਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

1459. He alone is a God-oriented teacher

who imparts wisdom to his pupils. Ramkali, 938.

722

TEST OF MERIT

ਪਰਖ-ਕਸੌਟੀ

੧੪੬੦. ਸਭੁ ਕੋ ਪੂਰਾ ਆਪੇ ਹੋਵੈ,

ਘਟਿ ਨ ਕੋਈ ਆਖੈ.

ਪਤਿ ਪਰਵਾਣਾ ਪਿਛੈ ਪਾਈਐ,

ਤਾ ਨਾਨਕ ਤੋਲਿਆ ਜਾਪੈ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

1460. Everyone considers himself perfect.

No one deems himself wanting.

But when one is weighed

with weights of honour,

then one truly knows,

what one really is. Asa, 469.

723

THIEF

ਚੋਰ

੧੪੬੧. ਚੋਰੁ ਕੀ ਹਾਮਾ, ਭਰੇ ਨ ਕੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1461. No one stands surety for a thief. Dhanasri, 662.

੧੪੬੨. ਚੋਰੁ ਸੁਆਲਿਉ, ਚੋਰੁ ਸਿਆਣਾ,
ਖੋਟੇ ਕਾ ਮੁਲੁ ਏਕੁ ਦੁਗਾਣਾ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1462. Even if a thief is handsome and clever,
he ever remains false and worthless,
Like a counterfeit rupee
worth only a double piece. Dhanasri, 662.

੧੪੬੩. ਚੋਰੁ ਸਲਾਹੇ, ਚੀਤੁ ਨ ਭੀਜੈ,
ਜੇ ਬਦੀ ਕਰੇ, ਤਾ ਤਸੂ ਨ ਛੀਜੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1463. If a thief praises someone,
his commendation impresses no one.
If he slanders someone,
that person's honour
is in no way diminished. Dhanasri, 662.

724

THRONE

ਤਖ਼ਤ, ਰਾਜ-ਸਿੰਘਾਸਨ

੧੪੬੪. ਤਖ਼ਤਿ ਬਹੈ,
ਤਖ਼ਤੈ ਕੀ ਲਾਇਕ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੯.

1464. He who sits on the throne
should be worthy of it. Maru, 1039.

੧੪੬੫. ਰਾਜਾ ਤਖ਼ਤਿ ਟਿਕੈ ਗੁਣੀ. ਮਾਰੂ, ੯੯੨.

1465. A king should remain installed on his throne
by virtue of his good qualities. Maru, 992.

725

TIMES

ਸਮਾਂ, ਸਮਕਾਲੀ ਸਥਿਤੀ

੧੪੬੬. ਕਲਿ ਕਾਤੀ, ਰਾਜੇ ਕਾਸਾਈ,
ਧਰਮੁ ਪੰਖ ਕਰਿ ਉਡਰਿਆ.
ਕੂੜੁ ਅਮਾਵਸ, ਸਚ ਚੰਦ੍ਰਮਾ,
ਦੀਸੈ ਨਾਹੀ ਕਹ ਚੜਿਆ ! ਮਾਝ, ੧੪੫.

1466. This age has turned into a drawn knife.
Kings behave like butchers
and righteousness has taken wings and flown.
In this darkest night of utter falsehood,
the moon of truth is no where to be seen. Majh, 145.

੧੪੬੭. ਕਾਲੁ ਨਾਹੀ, ਜੋਗੁ ਨਾਹੀ,
ਨਾਹੀ ਸਤ ਕਾ ਢਬੁ.
ਥਾਨਸਟ ਜਗ ਭਰਿਸਟ ਹੋਏ,
ਡੂਬਤਾ ਇਵ ਜਗੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1467. Times are gone when people knew
the way of Union and Truth.
Now, even places of worship stand polluted,
leading to the all-round degradation
of the mankind. Dhanasri, 662.

੧੪੬੮. ਸਰਮ ਧਰਮ ਕਾ ਡੇਰਾ ਦੂਰਿ.
ਨਾਨਕ ਕੂੜ ਰਹਿਆ ਭਰਪੂਰਿ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

1468. They are lost to

all sense of duty and decency.

Falsehood prevails everywhere. Asa, 471.

੧੪੬੯. ਜੀਵਨ ਤਲਬ ਨਿਵਾਰਿ.

ਹੋਵੈ ਪਰਵਾਣਾ, ਕਰਹਿ ਧਿਙਾਣਾ,

ਕਲਿ ਲਖਣ ਵੀਚਾਰਿ ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

1469. Shed your desire to remain alive

in these turbulent times;

As the distinguishing feature

of the Kali-age is

to approve of those

who tyrannise life. Ramkali, 902.

੧੪੭੦. ਜੇ ਕੋ ਸਤੁ ਕਰੇ ਸੋ ਛੀਜੈ,

ਤਪ ਘਰਿ ਤਪੁ ਨ ਹੋਈ.

ਜੇ ਕੋ ਨਾਉ ਲਏ ਬਦਨਾਵੀ,

ਕਲਿ ਕੇ ਲਖਣ ਏਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੨.

1470. Whoever practises truth (in this age) is humiliated.

Whoever labours hard faces frustration.

And whoever utters God's Name is maligned.

These are some of the

characteristics of the present Age. Ramkali, 902.

726

TOLERENCE

ਸਹਿਨਸ਼ੀਲਤਾ

੧੪੭੧. ਰਾਹ ਦੋਵੈਂ ਇਕੁ ਜਾਣੈ, ਸੋਈ ਸਿਝਸੀ, ਮਾਝ, ੧੪੨.

1471. He to whom the two ways
(of Hindus and Muslims)
are revealed as one,
leading to the one and the same Lord,
shall be blessed. Majh, 142.

727

TRADE

ਵਪਾਰ

੧੪੭੨. ਵਣਜੁ ਕਰਹੁ, ਮਖਸੂਦ ਲੈਹੁ,
ਮਤ ਪਛੋਤਾਵਹੁ ! ਆਸਾ, ੪੧੮.

1472. Carry on your trade for gaining your objective (i.e. profit).
Lest you should repent afterwards. Asa, 418.

੧੪੭੩. ਖਰਚੁ ਬੰਨੁ ਚੰਗਿਆਈਆ,
ਮਤੁ ਮਨ ਜਾਣਹਿ ਕਲੁ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

1473. Carry provision of merits for travelling expenses
and do not leave today's task for tomorrow. Sorath, 595.

੧੪੭੪. ਪਹਿਲਾਂ ਵਸਤੁ ਸਿਞਾਣਿ ਕੈ,
ਤਾਂ ਕੀਚੈ ਵਾਪਾਰੁ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

1474. Trade only after examining the commodity
and ascertaining its worth. Slok, 1410.

੧੪੭੫. ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਵਣੰਜਿਆ,
ਗੁਰ ਪੂਰੇ ਸਾਬਾਸਿ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

1475. They who deal in truth,
receive the blessing of the Master. Siri, 18.

728
TRANSIENCE
ਚਲਾਇਮਾਨਤਾ, ਅਸਥਿਰਤਾ

੧੪੭੬. ਤਿਸ ਸਿਉ ਨੇਹੁ ਨ ਕੀਜਈ,
ਜੋ ਦੀਸੈ ਚਲਣਹਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

1476. Do not develop a love for anything
that is but a fleeting show. Siri, 21.

੧੪੭੭. ਅਸਮਾਨ ਧਰਤੀ ਚਲਸੀ,
ਮੁਕਾਮੁ ਓਹੀ ਏਕੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

1477. The sky and earth will pass away.
The One alone will remain for ever. Siri, 64.

729
TRANSMIGRATION
ਆਵਾਗਵਨ, ਚੋਲਾ-ਬਦਲੀ

੧੪੭੮. ਨਾਨਕ ਹੁਕਮੀ, ਆਵਹੁ ਜਾਹੁ. ਜਪੁ, ੪.

1478. Men come and go as God ordains. Jap, 4.

੧੪੭੯. ਜੋ ਦੀਸੈ,
ਸਭ ਆਵਣ ਜਾਣੀ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੧.

1479. All that one sees
is bound to come and go. Maru, 1021.

੧੪੮੦. ਆਵਾਗਉਣੁ ਰਚਾਇ,
ਉਪਾਈ ਮੇਦਨੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੩.

1480. God, having created the process of transmigration,
made the universe. Malar, 1283.

੧੪੮੧. ਜਨਮਿ ਮਰੈ, ਤ੍ਰੈਗੁਣ ਹਿਤਕਾਰੁ. ਗਉੜੀ, ੧੫੪.

1481. He, who loves the three attributes of mammon,
will continue to come and go. Gauri, 154.

730

TRUE AND FALSE

ਸੱਚੇ ਤੇ ਝੂਠੇ

੧੪੮੨. ਨਾਨਕ ਸਚੁ, ਧਿਆਇਨਿ ਸਚੁ.
ਜੋ ਮਰਿ ਜੰਮੇ, ਸੁ ਕਚੁ ਨਿਕਚੁ. ਆਸਾ, ੪੬੩.

1482. They alone are true
who dwell on the True Lord.
They, who worship those who are born to die,
are the falsest of the false. Asa, 463.

731

TRUE ASCETIC

ਸੱਚਾ ਸੰਨਿਆਸੀ

੧੪੮੩. ਆਸ ਨਿਰਾਸੀ,
ਤਉ ਸੰਨਿਆਸੀ*. ਆਸਾ, ੩੫੬.

1483. The true *Sanyasi* is the one
who renounces desire
and sheds all hopes. Asa, 356.

੧੪੮੪. ਸੋ ਸੰਨਿਆਸੀ ਜੋ ਸਤਿਗੁਰ ਸੇਵੈ,
ਵਿਚਹੁ ਆਪੁ ਗਵਾਏ...
ਬਕੇ ਨ ਬੋਲੈ, ਖਿਮਾ ਧਨੁ ਸੰਗ੍ਰਹੈ,
ਤਾਮਸੁ ਨਾਮਿ ਜਲਾਏ. ਮਾਰੂ, ੧੦੧੩.

1484. He alone is a *Sanyasi**
who serves the True Guru
and rids himself of conceit.
He neither chatters
nor talks in vian.
He treasures forbearance
and subdues his wrath
through God's Name. Maru, 1013.

***SANYASI* : an ascetic ; one who has abandoned all worldly possessions and affections; one belonging to the fourth stage of the Hindu four-fold way of life.**

732
TRUE BRAHMAN
ਸੱਚਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ

੧੪੮੫. ਸੋ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਜੋ ਬ੍ਰਹਮੁ ਬੀਚਾਰੈ.
ਆਪਿ ਤਰੈ, ਸਗਲੇ ਕੁਲ ਤਾਰੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1485. The true Brahman is the one
who contemplates on the Supreme Being,
and so saves himself and all his kin. Dhanasri, 662.

733
TRUE DEVOTEES
ਸੱਚੇ ਭਗਤ/ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ

੧੪੮੬. ਬੰਦੇ ਸੇ ਜਿ ਪਵਹਿ ਵਿਚਿ ਬੰਦੀ,
ਵੇਖਣੁ ਕਉ ਦੀਦਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

1486. God's true devotees are those
who to have His sight
remain obedient to His will. Asa, 465.

734
TRUE LEARNING
ਸੱਚੀ ਵਿਦਿਆ, ਸਿੱਖਿਆ

੧੪੮੭. ਵਿਦਿਆ ਵੀਚਾਰੀ.
ਤਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰੀ. ਆਸਾ, ੩੫੬.

1487. True learning induces in the mind
service of the people (or fellow beings).
Also translated as :
True learning inducles one
to become altruistic
and do good to others. Asa, 356.

735

TRUE MASTER/PRECEPTOR

ਸਤਿਗੁਰੂ, ਸੱਚਾ ਗੁਰੂ

੧੪੮੮. ਗੁਰ ਮਹਿ ਆਪੁ ਰਖਿਆ ਕਰਤਾਰੇ,
ਗੁਰਮੁਖਿ ਕੋਟਿ ਅਸੰਖ ਉਧਾਰੇ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੪.

1488. The Creator has lodged Himself in the Guru
by whose grace countless millions
are liberated. Maru, 1024.

੧੪੮੯. ਨਦਰਿ ਕਰਹਿ ਜੇ ਆਪਣੀ,
ਤਾ ਨਦਰੀ ਸਤਿਗੁਰੁ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

1489. True Guru is obtained
when the merciful God looks with grace. Asa, 465.

੧੪੯੦. ...ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕਿਨੈ ਨ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

1490. No one has attained God
without the grace of the True Guru. Asa, 466.

੧੪੯੧. ਸਤਿਗੁਰੂ ਹੈ ਬੋਹਿਥਾ,
ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ. ਮਾਰੂ, ੧੦੦੯.

1491. The True Guru is the boat
and the Word the boatman
Who will ferry us mortals
to the farther shore. Maru, 10009.

੧੪੯੨. ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ,
ਮੁਕਤਿ ਕਿਨੈ ਨਾ ਪਾਈ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

1492. No one is emancipated

without the grace of the True Guru. Prabhati, 1343.

੧੪੯੩. ਨਾਨਕ ਸਤਿਗੁਰੁ ਐਸਾ ਜਾਣੀਐ,

ਜੋ ਸਭਸੈ ਲਏ ਮਿਲਾਇ ਜੀਉ. ਸਿਰੀ, ੭੨.

1493. He alone is the True Guru

who unites one with all

(i.e., with the Lord and with one another). Siri, 72.

੧੪੯੪. ਭੁਲਣ ਅੰਦਰਿ ਸਭੁ ਕੋ,

ਅਭੁਲੁ ਗੁਰੂ ਕਰਤਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੧.

1494. All are apt to err.

The Guru-God alone is infallible. Siri, 61.

੧੪੯੫. ਸਤਿਗੁਰ ਜੇਵਡੁ ਦਾਤਾ ਕੋ ਨਹੀ,

ਸਭਿ ਸੁਣਿਅਹੁ ਲੋਕ ਸਬਾਇਆ ! ਆਸਾ, ੪੬੫.

1495. Hear you all, O people !

There is no benefactor so great

as the True Guru. Asa, 456

੧੪੯੬. ਜਿਨਿ ਮਾਣਸ ਤੇ ਦੇਵਤੇ ਕੀਏ,

ਕਰਤ ਨ ਲਾਗੀ ਵਾਰ. ਆਸਾ, ੪੬੨.

1496. The True Guru has turned mere mortals

into god-like saints,

And that too without a moment's delay. Asa, 462.

736
TRUE PANDIT
ਸੱਚਾ ਪੰਡਿਤ

੧੪੯੭. ਙੈਙੈ ਗਿਆਨੁ ਬੂਝੈ ਜੇ ਕੋਈ,
ਪੜਿਆ ਪੰਡਿਤ ਸੋਈ । ਆਸਾ, ੪੩੨

1497. He alone is a truly learned Pandit
who comes to realize
the Divine Truth. Asa, 432

737
TRUE QAZI
ਸੱਚਾ ਕਾਜ਼ੀ

੧੪੯੮. ਕਾਜੀ[1] ਸੋ ਜੋ ਉਲਟੀ ਕਰੈ,
ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਜੀਵਤੁ ਮਰੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1498. The true *Qazi*[1] is he
who turns his mind away from *Maya*
(that is, illegal gratification, etc.)
and, by the grace of the Master,
dies to himself while yet alive. Dhanasir, 662.

738
TRUE RECLUSE :
ਸੱਚਾ ਉਦਾਸੀ

੧੪੯੯. ਸੋ ਉਦਾਸੀ[2] ਜਿ ਪਾਲੇ ਉਦਾਸੁ,
ਅਰਧ ਉਰਧ ਕਰੇ ਨਿਰੰਜਨ ਵਾਸੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

1499. He alone is the true *Udasi*[2]
who cultivates renunciation
And realizes the presence of
the Immaculate Lord below and above. Ramkali, 952.

1. ***QAZI* : A Muslim Judge.**
2. ***UDASI* :The recluse, a class of religious mendicants.**

739
TRUE YOGI
ਸੱਚਾ ਯੋਗੀ

੧੫੦੦. ਸੋ ਜੋਗੀ ਜੋ ਜੁਗਤਿ ਪਛਾਣੈ.
ਗੁਰਪਰਸਾਦੀ ਏਕੋ ਜਾਣੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1500. He alone is a true *Yogi*
who understands the true yoga praxis
and realizes the One God alone
by the grace of the true Guru. Dhanasri, 662.

740
TRUE RELIGION
ਸੱਚਾ ਧਰਮ

੧੫੦੧. ਜੋਗੁ ਨ ਬਾਹਰਿ ਮੜੀ ਮਸਾਣੀ,
ਜੋਗੁ ਨ ਤਾੜੀ ਲਾਈਐ.
ਜੋਗੁ ਨ ਦੇਸਿ ਦਿਸੰਤਰਿ ਭਵਿਐ,
ਜੋਗੁ ਨ ਤੀਰਥਿ ਨਾਈਐ.
ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ,
ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

1501. True religion consists
neither in abiding at the tombs and cremation grounds;
nor in going into a pseudo trance.
It lies neither in wandering
over lands and regions
nor in bathing at the places of pilgrimage.
The way to true religion is found
by dwelling in God
and abiding undefiled
in the midst of worldly defilements. Suhi, 730.

੧੫੦੨. ਸਾਲਗ੍ਰਾਮ ਬਿਪ ਪੂਜਿ ਮਨਾਵਹੁ,
ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਤੁਲਸੀ ਮਾਲਾ.
ਰਾਮਨਾਮੁ ਜਪਿ ਬੇੜਾ ਬਾਂਧਹੁ,
"ਦਇਆ ਕਰਹੁ ਦਇਆਲਾ" ! ਬਸੰਤੁ, ੧੧੭੧.

1502. O Pandit ! Let gracious God be your object of worship
and right conduct your rosary of basil beeds
Make a boat by repeating the Name of God
and pray : "O merciful God !
be merciful to me." Basant, 1171.

੧੫੦੩. ਮਿਹਰ ਮਸੀਤਿ, ਸਿਦਕੁ ਮੁਸਲਾ,
ਹਕੁ ਹਲਾਲੁ ਕੁਰਾਣੁ ;
ਸਰਮ ਸੁੰਨਤਿ, ਸੀਲੁ ਰੋਜਾ,
ਹੋਹੁ ਮੁਸਲਮਾਣੁ.
ਕਰਣੀ ਕਾਬਾ, ਸਚੁ ਪੀਰੁ,
ਕਲਮਾ ਕਰਮ ਨਿਵਾਜ;
ਤਸਬੀ ਸਾ ਤਿਸੁ ਭਾਵਸੀ,
ਨਾਨਕ ਰਖੈ ਲਾਜ । ਮਾਝ, ੧੪੦.

1503. Let compassion be your mosque,
faith your prayer-mat
and righteousness your Quran.
Let modesty be your circumcision
and uprightness your fasting.
Then you may become a true Muslim.
Let right conduct be your Kabah,
truth your Pir
and mercy your creed and prayer.
Let submission to God's Will be your rosary
and He will surely uphold your honour. Majh, 140.

741

TRUEST DEED

ਸਭ ਤੋਂ ਸੱਚਾ ਕਰਮ

੧੫੦੪. ...ਪ੍ਰਭ ਮਨਿ,

ਕਰਮ ਸੁਕਰਮਾ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੭.

1504. Keeping God ever in mind,

is the truest deed. Tukhari, 1107.

742

TRULY ALIVE

ਅਸਲੋਂ ਜੀਉਂਦਾ (ਮਨੁੱਖ)

੧੫੦੫. ਸੋ ਜੀਵਿਆ, ਜਿਸੁ ਮਨਿ ਵਸਿਆ ਸੋਇ.

ਨਾਨਕ ਅਵਰੁ ਨ ਜੀਵੈ ਕੋਇ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

1505. He alone lives in whom God resides.

No one else is truly alive. Majh, 142.

743

TRULY BLIND

ਅਸਲੀ ਅੰਨ੍ਹਾ

੧੫੦੬. ਅੰਧਾ ਸੋਇ ਜਿ ਅੰਧੁ ਕਮਾਵੈ,

ਤਿਸੁ ਰਿਦੈ ਸਿ ਲੋਚਨ ਨਾਹੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੯.

1506. He who acts blindly is truly blind.

For, his heart neither sees nor realizes

the folly of what he does. Malar, 1289.

744

TRULY CONTENTED
ਅਸਲੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ

੧੫੦੭. ਸੇਵ ਕੀਤੀ ਸੰਤੋਖੀਈ,
ਜਿਨੀ ਸਚੋ ਸਚੁ ਧਿਆਇਆ.
ਓਨੀ ਮੰਦੈ ਪੈਰੁ ਨ ਰਖਿਓ,
ਕਰਿ ਸੁਕ੍ਰਿਤੁ ਧਰਮੁ ਕਮਾਇਆ.
ਓਨੀ ਦੁਨੀਆ ਤੋੜੇ ਬੰਧਨਾ, ਅਨੁ ਪਾਣੀ ਥੋੜਾ ਖਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੭.

1507. The contented are they
who dwell with none,
but the Truest of the True
and serve Him truly.
They do not tread the path of evil.
They do good and practise righteousness.
They loosen worldly bonds
and eat and drink in moderation. Asa, 467.

745

TRULY HONOURED
ਅਸਲੀ ਪਤਵੰਤਾ

੧੫੦੮. ਲੋਕਿ ਪਤੀਣੈ, ਨਾ ਪਤਿ ਹੋਇ.
ਤਾ ਪਤਿ ਰਹੈ, ਰਾਖੈ ਜਾ ਸੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1508. Honour is not attained
by appeasing others.
It is gained and preserved
only if God so pleases. Dhanasri, 661.

746

TRUTH

ਸੱਚ, ਸਚਾਈ

੧੫੦੯. ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ,
ਉਪਰਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰੁ. ਸਿਰੀ, ੬੨.

1509. Truth is the highest of all virtues.
But higher still is the truthful living. Siri, 62.

੧੫੧੦. ਸਚੁ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ... ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੫.

1510. Truth never gets old. Ramkali, 955.

੧੫੧੧. ਸਚੁ ਸਭਨਾ ਹੋਇ ਦਾਰੂ,
ਪਾਪ ਕਢੈ ਧੋਇ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1511. Truth cures everything.
It also washes away our sins. Asa, 468.

੧੫੧੨. ਹਿਰਦੈ ਸਚੁ, ਏਹ ਕਰਣੀ ਸਾਰੁ.
ਹੋਰੁ ਸਭੁ ਪਾਖੰਡ, ਪੂਜ ਖੁਆਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

1512. Cherishing Truth within one's heart
is the most sublime deed.
All other pretentions and worship
are vain and humiliating. Prabhati, 1343.

੧੫੧੩. ਕਹੁ ਨਾਨਕ ਸਚੁ ਧਿਆਈਐ,
ਸੁਚਿ ਹੋਵੈ, ਤਾ ਸਚੁ ਪਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

1513. Meditate ever on the True and Eternal
Who is realized only
through purity of the heart. Asa, 472.

੧੫੧੪. ਕਰਮਿ ਮਿਲੈ, ਸਚੁ ਪਾਈਐ... ਸਿਰੀ, ੬੨.

1514. Truth is revealed
through God's grace. Siri, 62.

੧੫੧੫. ਸਚੁ ਮਿਲੈ, ਸਚੁ ਊਪਜੈ,
ਸਚੁ ਮਹਿ ਸਾਚਿ ਸਮਾਇ. ਸਿਰੀ, ੧੮.

1515. Truth is revealed
when one meets the True One.
Becoming Truthful,
one may merge oneself with the True One. Siri, 18.

੧੫੧੬. ਸਚੁ ਬੋਲੈ,
ਬੋਲਾਵੈ ਪਿਆਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੪

1516. The Man of God speaks Truth
as he is inspired to do so
by the love of all. Prabhati, 1344.

੧੫੧੭. ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ,
ਜਾ ਸਚਿ ਧਰੇ ਪਿਆਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1517. We know the Truth,
when we love the Truth. Asa, 468.

੧੫੧੮. ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ,
ਜਾ ਰਿਦੈ ਸਚਾ ਹੋਇ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1518. Truth is realized
when the True One dwells in the heart. Asa, 468.

੧੫੧੯. ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ,
ਓੜਕਿ ਸਚਿ ਰਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੩.

1519. Falsehood exhausts itself.
Truth alone prevails ultimately. Ramkali, 953.

੧੫੨੦. ...ਸਾਚੇ ਤੇ ਸਚੁ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੬.

1520. Truth proceeds from the True One. Siri, 56.

747

TRUTH, ESSENCE OF

ਸੱਚ ਦਾ ਤੱਤ

੧੫੨੧. ਬਿਨੁ ਗੁਰ ਤਤੁ ਨ ਪਾਈਐ,

'ਅਲਖੁ ਵਸੈ ਸਭ ਮਾਹਿ.' ਮਾਰੂ, ੧੦੯੩

1521. Without the guidance of the Guru

we cannot realize this essence of Truth that

the inaccessible God

abides in all creation. Maru, 1093.

748

TRUTH, REALIZATION OF

ਸੱਚ ਦੀ ਪਛਾਣ

੧੫੨੨. ਜਿਨੀ ਸਚੁ ਪਛਾਣਿਆ,

ਸੇ ਸੁਖੀਐ ਜੁਗ ਚਾਰਿ.

ਹਉਮੈ ਤ੍ਰਿਸਨਾ ਮਾਰਿ ਕੈ,

ਸਚੁ ਰਖਿਆ ਉਰਧਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

1522. They who realize Truth,

remain in comfort throughout the four ages;

For, they will have subdued their ego and desire,

and have enshrined Truth in their hearts. Siri, 55.

749
TRUTH AND FALSEHOOD
ਸੱਚ ਤੇ ਝੂਠ

੧੫੨੩. ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ,
ਓੜਕਿ ਸਚਿ ਰਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੩.

1523. Falsehood exhausts itself.
Truth alone prevails ultimately. Ramkali, 953.

੧੫੨੪. ਅਵਗਣ ਬਾਧਿ ਚਲੀ, ਦੁਖੁ ਆਗੈ;
ਸੁਖੁ ਤਿਸੁ, ਸਾਚੁ ਸਮਾਲੇ. ਤੁਖਾਰੀ, ੧੧੦੮.

1524. One who takes along the burden of falsehood,
must grieve hereafter.
But one who gathers truth here,
is blessed both here and hereafter. Tukhari, 1108.

੧੫੨੫. ਕੂੜ ਨਿਖੁਟੇ ਨਾਨਕਾ,
ਸਚੁ ਕਰੇ ਸੁ ਹੋਈ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੩.

1525. Falsehood fails.
What the truth ordains, comes to pass. Malar, 1283.

750
TRUTH AND PURITY
ਸੱਚ ਤੇ ਸੁੱਚ

੧੫੨੬. ਸੁਚਿ ਹੋਵੈ,
ਤਾ ਸਚੁ ਪਾਈਐ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

1526. Truth is realized
through purity of the heart.
Also translated as :
The True one is attained
only by purity of the heart. Asa, 472.

੧੫੨੭. ਸਾਚ ਬਿਨਾ,
ਸੂਚਾ ਕੋ ਨਾਹੀ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

1527. No one is purified
without inculcating truth. Ramkali, 946.

751
TRUTHFUL LIVING
ਸੱਚੀ-ਸੁੱਚੀ ਰਹਿਣੀ

੧੫੨੮. ਸਚੁ ਤਾ ਪਰੁ ਜਾਣੀਐ,
ਜਾ ਜੁਗਤਿ ਜਾਣੈ ਜੀਉ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1528. That is being true,
when one knows how to live truthfully. Asa, 468.

੧੫੨੯. ਸਚਹੁ ਓਰੈ ਸਭੁ ਕੋ,
ਉਪਰਿ ਸਚੁ ਆਚਾਰੁ, ਸਿਰੀ, ੬੨.

1529. Truth is the highest of all virtues.
But higher still is the truthful living. Siri, 62.
Also translated as :
Truth is higher than everything else.
But higher by far is the living of truth.

੧੫੩੦. ...ਛੁਟੈ ਸਚੁ ਕਮਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

1530. Salvation comes by living truthfully. Majh, 141.

752
TRUTHFULNESS
ਸੱਚਾਈ

੧੫੩੧. ਸਚੁ ਬ੍ਰਤੁ ਨੇਮੁ, ਨ ਕਾਲੁ ਸੰਤਾਵੈ.
ਸਤਿਗੁਰ ਸਬਦਿ ਕਰੋਧੁ ਜਲਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੧੧.

1531. He who makes truthfulness
his fast and religious vow
and subdues his passions
through the True Guru's Word,
is not pained by the thought of death. Asa, 411.

753

TWO WAYS

ਦੋ ਰਾਹ

੧੫੩੨. ਏਕੁ ਸਾਹਿਬੁ, ਦੁਇ ਰਾਹ...
ਦੁਇ ਰਾਹ ਚਲਾਏ, ਹੁਕਮਿ ਸਬਾਏ... ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੮.

1532. God is the only Master,
but in life there are two ways
(of Devotion and Maya).
In His will,
He makes all walk in these two ways. Dhanasri, 688.

੧੫੩੩. ਰਾਹ ਦੋਵੈ ਇਕੁ ਜਾਣੈ, ਸੋਈ ਸਿਝਸੀ. ਮਾਝ, ੧੪੨.

1533. He to whom the two ways
(of Hindus and Muslims)
are revealed as one
(which leads to the one and the same Lord),
shall be blessed. Majh, 142.

754

TYPES OF MEN

ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ

੧੫੩੪. ਉਸਤਤਿ, ਨਿੰਦਾ, ਸਬਦੁ-ਵੀਚਾਰੁ.
ਜੋ ਦੇਵੈ, ਤਿਸ ਕਉ ਜੈਕਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੧.

1534. Some see goodness in others
and appreciate it.
Some see only fault
and use it for slandering them.
There are still others
who dwell entirely on the Word.
All these are God's own gifts.
Hence all glory and victory goes to Him. Prabhati, 1331.

755

UNDERSTANDING

ਮਤ, ਸੋਝੀ

੧੫੩੫. ਜੇਹੀ ਤੂ ਮਤਿ ਦੇਹਿ, ਤੇਹੀ ਕੋ ਪਾਵੈ.

ਤੁਧੁ ਆਪੇ ਭਾਵੈ, ਤਿਵੈ ਚਲਾਵੈ. ਆਸਾ, ੩੫੧.

1535. Man is instructed

according to the understanding

that God gives him.

He is directed as it pleases God. Asa, 351.

੧੫੩੬. ਪੜਿਐ ਨਾਹੀ ਭੇਦੁ,

ਬੁਝਿਐ ਪਾਵਣਾ. ਮਾਝ, ੧੪੮.

1536. The Mystery is revealed

not through reading

but through understanding. Majh, 148.

756

UNGRATEFUL

ਨਾਸ਼ੁਕਰਾ, ਅਕ੍ਰਿਤਘਣ

੧੫੩੭. ਮਨਮੁਖ ਲੂਣ-ਹਰਾਮ, ਕਿਆ ਨ ਜਾਣਿਆ. ਮਾਝ, ੧੪੩.

1537. The self-willed who is true to his salt

is not grateful for any good done to him. Majh, 143.

757
UNION AND SEPARATION
ਵਸਲ ਤੇ ਵਿਛੋੜਾ

੧੫੩੮. ਸੰਜੋਗੁ ਵਿਜੋਗੁ, ਦੁਇ ਕਾਰ ਚਲਾਵਹਿ. ਜਪੁ, ੬.

1538. The principle of union and separation
regulates the business of the world. Jap, 6.

੧੫੩੯. ਆਪੇ ਜੋੜਿ ਵਿਛੋੜੇ ਆਪੇ... ਆਸਾ, ੩੬੦.

1539. God Himself unites.
He Himself separates. Asa, 360.

੧੫੪੦. ਨਦੀਆ ਵਾਹ ਵਿਛੁੰਨਿਆ,
ਮੇਲਾ ਸੰਜੋਗੀ ਰਾਮ. ਆਸਾ, ੪੩੯.

1540. Streams, divided from the river,
seldom reunite with it again. Asa, 439.

758
UNITY IN DIVERSITY
ਅਨੇਕਤਾ ਵਿਚ ਏਕਤਾ

੧੫੪੧. ਇਕਤੁ ਰੂਪਿ ਫਿਰਹਿ ਪਰਛੰਨਾ,
ਕੋਇ ਨ ਕਿਸ ਹੀ ਜੇਹਾ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੬.

1541. God moves concealed in all creation
in a single form.
Yet, in spite of His presence in all,
no one resembles the other. Sorath, 596.

੧੫੪੨. ਸੂਰਜੁ ਏਕੋ, ਰੁਤਿ ਅਨੇਕ ;
ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਕੇ ਕੇਤੇ ਵੇਸ. ਆਸਾ, ੩੫੭.

1542. One single sun runs through all seasons
and their various parts and aspects.
God is likewise One
and permeates through all.
Many are the various forms and aspects
in which He manifests Himself. Asa, 357.

759

UNIVERSAL DISTRESS

ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕ ਦੁੱਖ, ਜਗਤੀ ਕਲੇਸ਼

੧੫੪੩. ...ਰੋਵਹਿ ਕਿਰਪਨ, ਸੰਚਹਿ ਧਨੁ ਜਾਇ.

ਪੰਡਿਤ ਰੋਵਹਿ, ਗਿਆਨੁ ਗਵਾਇ.

ਬਾਲੀ ਰੋਵੈ, ਨਾਹਿ ਭਤਾਰੁ.

ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ, ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੪.

1543. The miser weeps when he loses his wealth.

The learned cries when his knowledge fails him.

The young woman mourns her lost husband.

The whole world, in short, is unhappy

in one way or another. Ramkali, 954.

760

UNIVERSAL LEVELLER : DEATH

ਸਰਬ-ਸਾਂਝਾ ਸਵਾਹਰੂ : ਮੌਤ

੧੫੪੪. ਸਭੁ ਜਗੁ ਬਾਧੈ ਕਾਲ ਕੋ... ਸਿਰੀ, ੫੫.

1544. The whole world is under the sway of death. Siri, 55

੧੫੪੫. ਸਭਨਾ ਮਰਣਾ ਆਇਆ,

ਵੇਛੋੜਾ ਸਭਨਾਹ. ਸੋਰਠਿ, ੫੯੫.

1545. All are subject to death.

All must suffer separation. Sorath, 595.

761
UNIVERSAL LORD
ਸਰਬ-ਸਾਂਝਾ ਮਾਲਕ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ

੧੫੪੬. ਜਿਸ ਕਾ ਕੋਇ ਕੋਈ, ਕੋਇ ਕੋਇ.
ਸਭੁ ਕੋ ਤੇਰਾ, ਤੂੰ ਸਭਨਾ ਕਾ ਸੋਇ. ਗਉੜੀ, ੧੫੧.

1546. Some people have others to lean upon.
But all are Yours, O Lord !
and You belong to all. Gauri, 151.

762
UNIVERSAL LOVE
ਸਰਬ-ਸਾਂਝਾ ਪਿਆਰ, ਵਿਸ਼ਵ-ਪਿਆਰ

੧੫੪੭. ਜੋ ਰਤੇ ਸਹਿ ਆਪਣੈ,
ਤਿਨ ਭਾਵੈ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭.

1547. They who love God,
love everybody. Wadhans, 557.

763
UNIVERSAL PRAYER
ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀ ਅਰਦਾਸ, ਵਿਸ਼ਵ-ਅਰਦਾਸ

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੇ ਸਿੱਖ ਆਪਣੀ ਨਿੱਤ-ਅਰਦਾਸ ਇਉਂ ਅੰਤਾਉਂਦੇ ਹਨ :

੧੫੪੮. ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ.
ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬਤ ਦਾ ਭਲਾ. ਅਰਦਾਸ.

Guru Nanak Dev's Sikhs conclude their
Daily Service with this plea :

1548. Prays Nanak :
May your Name, Your glory, O God !
be ever in the ascendent !
May the whole humanity
be blessed with peace and prosperity,
in Your will, by Your grace ! Sikh Prayer.

764

UNIVERSE

ਬ੍ਰਹਮੰਡ, ਵਿਸ਼ਵ

੧੫੪੯. ਜਾ ਤਿਸੁ ਭਾਣਾ,

ਤਾ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੬.

1549. When He so willed,

He brought the universe into being. Maru, 1036.

੧੫੫੦. ਕੀਤਾ ਪਸਾਉ, ਏਕੋ ਕਵਾਉ,

ਤਿਸ ਤੇ ਹੋਏ ਲਖ ਦਰੀਆਉ. ਜਪੁ, ੩.

1550. The whole universe sprang into existence

from His single command

and gushed forth like a multitude of rivers. Jap, 3.

੧੫੫੧. ਜੇਤਾ ਕੀਤਾ, ਤੇਤਾ ਨਾਉ. ਜਪੁ, ੪.

1551. The entire universe

is the manifestation of His Name. Jap, 4.

੧੫੫੨. ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ,

ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ. ਜਪੁ, ੪.

1552. None but the Creator

who created the universe,

Himself knows when He did so. Jap, 4.

765

UNPREDICTABILITY OF DEATH

ਮੌਤ ਦੀ ਅਚਨਚੇਤਤਾ

੧੫੫੩. ਮਰਣਿ ਨ ਮੂਰਤੁ ਪੁਛਿਆ,
ਪੁਛੀ ਥਿਤਿ ਨ ਵਾਰੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੪.

1553. Death comes without asking any date
or fixing any time. Sarang, 1244.

੧੫੫੪. ਮਰਣੁ ਨ ਜਾਪੈ ਮੂਲਿਆ !
ਆਵੈ ਕਿਤੈ ਥਾਇ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੨.

1554. No one knows
where one's end will come to pass,
O Moola ! Slok, 1412.

੧੫੫੫. ਜਿਉ ਮਛੀ ਤਿਉ ਮਾਣਸਾ,
ਪਵੈ ਅਚਿੰਤਾ ਜਾਲੁ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

1555. Men, like fish,
are caught in the net of death unawares. Siri, 55.

766

UNSTRUCK MUSIC

ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ

੧੫੫੬. ਸਬਦਿ ਅਨਾਹਦਿ,
ਸੋ ਸਹੁ ਰਾਤਾ. ਆਸਾ, ੩੫੧.

1556. God is immersed
in the celestial symphony of the Word. Asa, 351.

767

UNTOUCHABILITY

ਛੂਤ-ਛਾਤ

੧੫੫੭. ਸਭੋ ਸੂਤਕੁ ਭਰਮੁ ਹੈ,
ਦੂਜੈ ਲਗੈ ਜਾਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

1557. All impurity contracted by touch
is but a superstition. Asa, 472.

768
UNTRUTH
ਝੂਠ, ਕੂੜ

੧੫੫੮. ਮੁਖਿ ਝੂਠੁ, ਝੂਠੁ ਬੋਲਣਾ,
ਕਿਉਕਰਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ ? ਸਿਰੀ, ੫੬.

1558. How can he or she be pure
who speaks untruths
with a false mouth ? Siri, 56.

੧੫੫੯. ਝੂਠ, ਵਿਕਾਰ, ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਦੇਹ. ਆਸਾ, ੩੫੨.

1559. Vice and untruth
cause much pain to the body. Asa, 352.

੧੫੬੦. ...ਤੁਧੁ ਬਾਝੁ, ਕੂੜੋ ਕੂੜੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1560. Without You, O God, all is untrue. Asa, 468.

769
USURPATION
ਹੱਕ-ਮਾਰੀ

੧੫੬੧. ਹਕੁ ਪਰਾਇਆ ਨਾਨਕਾ,
ਉਸੁ ਸੂਅਰੁ ਉਸੁ ਗਾਇ.
ਗੁਰੁ ਪੀਰੁ ਹਾਮਾ ਤਾ ਭਰੇ,
ਜਾ ਮੁਰਦਾਰੁ ਨ ਖਾਇ. ਮਾਝ, ੧੪੧.

1561. Depriving others of their due
is like eating pork to a Muslim
and beef to a Hindu.
The spiritual guide shall intercede only
If one does not live on carrion (i.e., another's due). Majh, 141.

੧੫੬੨. ਵਸਤੁ ਪਰਾਈ, ਅਪੁਨੀ ਕਰਿ ਜਾਨੈ;
ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ, ਦੁਖੁ ਘਾਲੇ. ਮਾਝ, ੧੩੯.

1562. He who, in his ego,
clings to what is not his, suffers miseries. Mujh, 139.

770
UTTERANCE OF NAME
ਹਰੀਨਾਮ ਦਾ ਜਾਪ

੧੫੬੩. ਬਿਨੁ ਜਿਹਵਾ ਜੋ ਜਪੈ ਹਿਆਇ,
ਕੋਇ ਜਾਣੈ ਕੈਸਾ ਨਾਉ ! ਮਲਾਰ, ੧੨੫੬.

1563. He alone who utters God's Name
from his heart and not only with his tongue,
enjoys its bliss.
No one else can realize
its pleasure and significance. Malar, 1256.

771
VAISHNAVITE MIMES/THEATRICAL PERFORMANCES
ਵੈਸ਼ਨਵੀ ਲੀਲਾ, ਰਾਸ-ਲੀਲਾ

੧੫੬੪. ਵਾਇਨਿ ਚੇਲੇ, ਨਚਨਿ ਗੁਰ,
ਪੈਰ ਹਲਾਇਨਿ, ਫੇਰਨਿ ਸਿਰਿ.
ਉਡਿ ਉਡਿ ਰਾਵਾ, ਝਾਟੈ ਪਾਇ,
ਵੇਖੈ ਲੋਕੁ, ਹਸੈ ਘਰਿ ਜਾਇ.
ਰੋਟੀਆ ਕਾਰਣਿ ਪੂਰਹਿ ਤਾਲ,
ਆਪੁ ਪਛਾੜਹਿ ਧਰਤੀ ਨਾਲਿ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

1564. (In the Krishna theme)
The disciples play on instruments
and the mentors dance to the tune set by them.
Keeping time with their feet,
they wave their heads.
The dust keeps flying
and falling on their ruffled hair.
The people watching, laughing
and jibing at them, go back home.
All their dancing, tuning
and dashing on the ground
is for the sake of earning their livelihood
(and not for religious devotion)* Asa, 465.

***Hence these mimes can, in no way, be called true religion which is defined in the subsequent verses and explained that God is not pleased by mimicking the ways of the 'incarnations' of God by such *lilas* but by invoking His grace through meditation and self-culture.**

772

VALIANTS' DEATH

ਸੂਰਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ

੧੫੬੫. ਮਰਣੁ ਮੁਣਸਾ ਸੂਰਿਆ ਹਕੁ ਹੈ,
ਜੋ ਹੋਇ ਮਰਨਿ ਪਰਵਾਣੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯.

1565. The death of the heroic men is holy
if they die for a noble cause. Wadhans, 579.

773

VANITY

ਅਸਾਰਤਾ, ਫੋਕਾ ਅਭਿਮਾਨ

੧੫੬੬. ਕੂੜਿ ਕੂੜੈ ਨੇਹੁ ਲਗਾ,
ਵਿਸਰਿਆ ਕਰਤਾਰੁ. ਆਸਾ, ੪੬੮.

1566. The vain man, attached to vanity,
forgets even his Creator. Asa, 468.

੧੫੬੭. ਐਥੇ ਆਇਆ ਸਭੁ ਕੋ ਜਾਸੀ,
ਕੂੜਿ ਕਰਹੁ ਅਹੰਕਾਰੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯.

1567. All who come to this world,
must pass away.
So all vanity is fruitless. Wadhans, 579.

੧੫੬੮. ਮਾਣਸੁ ਕੂੜਾ ਗਰਬੁ,
ਸਚੀ ਤੁਧੁ ਮਣੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੩.

1568. Man's vanity is false.
The true glory is only God's. Malar, 1283.

774

VICE

ਔਗੁਣ, ਵਿਕਾਰ.

੧੫੬੯. ਨਾਨਕ ਅਉਗੁਣ ਜੇਤੜੇ,
ਤੇਤੇ ਗਲੀ ਜੰਜੀਰ. ਸੋਰਠ, ੫੯੫.

1569. As many as are one's vices,
so many are the chains around one's neck.
Sorath, 595.

੧੫੭੦. ਝੂਠ, ਵਿਕਾਰ, ਮਹਾ ਦੁਖੁ ਦੇਹ. ਆਸਾ, ੩੫੨.

1570. Vice and untruth
cause much pain to the body. Asa, 352.

੧੫੭੧. ਕਰਿ ਅਉਗੁਣ ਪਛੋਤਾਵਣਾ. ਆਸਾ, ੪੭੧.

1571. Man repents after falling prey to vices. Asa, 471.

775

VIRTUE

ਉੱਤਮ, ਉੱਤਮਤਾ, ਨੇਕੀ, ਚੰਗਿਆਈ, ਗੁਣ

੧੫੭੨. ਜੇ ਗੁਣ ਹੋਵਨਿ ਸਾਜਨਾ,
ਮਿਲਿ ਸਾਝ ਕਰੀਜੈ;
ਸਾਝ ਕਰੀਜੈ ਗੁਣਹ ਕੇਰੀ,
ਛੋਡਿ ਅਵਗਣ ਚਲੀਐ. ਸੂਹੀ, ੭੬੬.

1572. If our friends are blessed with virtue,
let us share the same with them
and give up, thereby, our own vices. Suhi,, 766.

੧੫੭੩. ਜਿਸ ਨੋ ਆਪਿ ਖੁਆਏ ਕਰਤਾ,
ਖੁਸਿ ਲਏ ਚੰਗਿਆਈ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

1573. When God wishes to humilate or destroy someone,
He deprives him of his virtue. Asa, 417.

੧੫੭੪. ਅਉਗੁਣ ਵੀਸਰਿਆ,
ਗੁਣੀ ਘਰੁ ਕੀਆ ਰਾਮ. ਤੁਖਾਰੀ,੧੧੧੧.

1574. As soon as one sheds one's vice,
virtue comes to replace it. Tukhari, 1111.

776

VIRTUOUS AND VICIOUS

ਪੁੰਨੀ ਅਤੇ ਪਾਪੀ, ਨੇਕ ਅਤੇ ਬਦ, ਭਲਾ ਅਤੇ ਬੁਰਾ

੧੫੭੫. ਪੁੰਨੀ ਪਾਪੀ,
ਆਖਣੁ ਨਾਹਿ. ਜਪੁ, ੪.

1575. Men do not become virtuous or vicious
merely by saying that they are. Jap, 4.

777

VIRTUOUS DEEDS

ਸੁੱਚੀ ਕਰਣੀ, ਸ਼ੁਭ ਕਰਮ, ਨੇਕ ਅਮਲ

੧੫੭੬. ਕਰਣੀ ਕਾਮਣ ਜੇ ਥੀਐ,
ਜੇ ਮਨੁ ਧਾਗਾ ਹੋਇ,
ਮਾਣਕੁ ਮੁਲਿ ਨ ਪਾਈਐ,
ਲੀਜੈ ਚਿਤਿ ਪਰੋਇ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੫੭.

1576. If the bride strings her virtuous deeds
on the thread of mind,
she gathers priceless jewels
within her own heart. Wadhans, 557.

778

VISION OF TRUTH

ਸੱਚ ਦਾ ਪਰਕਾਸ਼

੧੫੭੭. ਨਾਨਕ ਹਉਮੈ ਸਬਦਿ ਜਲਾਇਆ.
ਸਤਿਗੁਰਿ ਸਾਚਾ ਦਰਸੁ ਦਿਖਾਇਆ. ਬਸੰਤੁ, ੧੧੮੯.

1577. I subdued my ego through the Word.
the True Guru then,
revealed to me a Vision of Truth. Basant, 1189.

779

WAILING

ਰੋਣਾ-ਪਿੱਟਣਾ, ਵਿਰਲਾਪ

੧੫੭੮. ਨਾਨਕ ਰੁੰਨਾ ਬਾਬਾ ਜਾਣੀਐ,

ਜੇ ਰੋਵੈ ਲਾਇ ਪਿਆਰੋ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯.

1578. One cries truly, brother !

if one cries in love. Wadhans, 579.

੧੫੭੯. ਵਾਲੇਵੇ ਕਾਰਣਿ ਬਾਬਾ ਰੋਈਐ,

ਰੋਵਣੁ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰੋ. ਵਡਹੰਸ, ੫੭੯.

1579. If one cries for worldly objects, brother !

all one's crying is in vain. Wadhans, 579.

੧੫੮੦. ਰੋਵਣੁ ਸਗਲ ਬਿਕਾਰੋ, ਗਾਫਲੁ ਸੰਸਾਰੋ,

ਮਾਇਆ ਕਾਰਣਿ ਰੋਵੈ ;

ਚੰਗਾ ਮੰਦਾ ਕਿਛੁ ਸੂਝੈ ਨਾਹੀ,

ਇਹੁ ਤਨੁ ਏਵੈ ਖੋਵੈ. ਵਡਹੰਸੁ, ੫੭੯

1580. All one's crying is in vain

if one forgets the Lord

and cries for *Maya* (unreality).

So, he by not differentiating between good and evil,

wastes his life away. Wadhans, 579.

780

WAILING FOR THE DEAD

ਮੋਏ ਲਈ ਰੋਣਾ-ਕੁਰਲਾਣਾ

੧੫੮੧. 'ਓਹੀ ਓਹੀ' ਕਿਆ ਕਰਹੁ ?

ਹੈ, ਹੋਸੀ ਸੋਈ.

ਤੁਮ ਰੋਵਹੁਗੇ ਓਸ ਨੋ,

ਤੁਮ ਕਉ ਕਉਣ ਰੋਈ ?

ਧੰਧਾ ਪਿਟਿਹੁ ਭਾਈਹੋ !

ਤੁਮ ਕੂੜੁ ਕਮਾਵਹੁ.

ਓਹ ਨ ਸੁਣਈ ਕਤਹੀ,

ਤੁਮ ਲੋਕ ਸੁਣਾਵਹੁ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

1581. Why do you cry and wail for the dead
when all are bound to die.
God alone is immortal
and will remain for ever ?
While you cry for him,
who will cry for you ?
You are engrossed in worldly affairs
and are committing falsehood,
For, the dead do not hear your crying
and so, you are proclaiming it only
to the living world. Asa, 418.

781

WANDER-LUST

ਭਰਮਣ-ਲਾਲਸਾ

੧੫੮੨. ਕਿਆ ਭਵੀਐ ? ਸਚਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ.
ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ, ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

1582. What is the use of wandering about ?
Inculcation of Truth alone
can effect purification;
and contemplation of the True Word alone
can earn emancipation. Ramkali, 938.

੧੫੮੩. ਭਰਮੈ ਭਾਹਿ ਨ ਵਿਝਵੈ,
ਜੇ ਭਵੈ ਦਿਸੰਤਰ ਦੇਸੁ.
ਅੰਤਰਿ ਮੈਲੁ ਨ ਉਤਰੈ,
ਧ੍ਰਿਗੁ ਜੀਵਣੁ ਧ੍ਰਿਗੁ ਵੇਸ ! ਸਿਰੀ, ੨੨.

1583. The fire of doubt and desire is not extinguished
or the dirt within is washed away
by merely wandering about the world
(as the ascetics do).
Cursed, therefore, be such a way
and also the garb
associated with such a way of life. Siri, 22.

782

WANDERING IN THE WILDERNESS

ਉਝੜ-ਭਰਮਣ, ਭਟਕਣ

੧੫੮੪. ਸਭਿ ਜਪ, ਸਭਿ ਤਪ, ਸਭ ਚਤੁਰਾਈ,
ਊਝੜਿ ਭਰਮੈ, ਰਾਹਿ ਨ ਪਾਈ,
ਬਿਨੁ ਬੂਝੈ ਕੋ ਥਾਇ ਨ ਪਾਈ,
ਨਾਮ-ਬਿਹੂਣੈ ਮਾਥੇ ਛਾਈ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

1584. All contemplation, penance and cleverness
is like wandering in the wilderness
without finding the way.
None is worthwhile without knowing the Truth
and contemplating the Name.
For, without cherishing that
one gets only dust on one's head. Asa, 412.

783

WARRANT OF DEATH

ਮੌਤ ਦਾ ਪਰਵਾਨਾ

੧੫੮੫. ਚੀਰੀ ਆਈ, ਢਿਲ ਨ ਕਾਊ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

1585. When the warrant of death comes,
none can delay its service. Ramkali, 952.

੧੫੮੬. ਜਿਨੁ ਕੀ ਚੀਰੀ ਦਰਗਹ ਪਾਟੀ,
ਤਿਨ੍ਹਾ ਮਰਣਾ ਭਾਈ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

1586. They who have lost their claim
in the court of God, must die. Asa, 418.

784

WASH

ਇਸ਼ਨਾਨ

੧੫੮੭. ਦਾਨਹੁ ਤੇ ਇਸਨਾਨਹੁ ਵੰਜੇ,
ਭਸੁ ਪਈ ਸਿਰਿ-ਖੁਥੈ.* ਮਾਝ, ੧੫੦.

1587. Let ashes be thrown
on the plucked-heads* of those
who go without a wash
and without charity to others*. Majh, 150.

੧੫੮੮. ਨਾਇ ਨਿਵਾਜਾ, ਨਾਤੈ ਪੂਜਾ,
ਨਾਵਨਿ ਸਦਾ ਸੁਜਾਣੀ.
ਮੁਇਆ ਜੀਵਦਿਆ ਗਤਿ ਹੋਵੈ,
ਜਾ ਸਿਰਿ ਪਾਈਐ ਪਾਣੀ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

1588. Muslims offer prayers
and Hindus perform worship after a wash.
And the wise always clean themselves
with a bath.
People are washed at death,
as at birth, with water
in order to purify them
and also to give them peace. Majh, 150.

੧੫੮੯. ਨਾਨਕ ਜੇ ਸਿਰੁ-ਖੁਥੈ ਨਾਵਨਿ ਨਾਹੀ,
ਤਾ ਸਤ ਚਟੇ ਸਿਰਿ ਛਾਈ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

1589. Let seven handfuls of dust
be thrown on the plucked-heads*
who do not bathe and go about
without a wash*. Majh, 150.

***Refers to the *SAREVARAS*, a sect of the Jains who in their passion for non-violence would pluck their hair with their hands for fear of injuring microbes and would even avoid water for bathing purposes and thus remain unclean.**

785
WASTAGE
ਨਿਰਾਰਥਕਤਾ, ਨਾਸ

੧੫੯੦. ਤਨੁ ਨ ਤਪਾਇ ਤਨੂਰ ਜਿਉ,
ਬਾਲਣੁ ਹਡ ਨ ਬਾਲਿ.
ਸਿਰਿ ਪੈਰੀ ਕਿਆ ਫੇੜਿਆ ?
ਅੰਦਰਿ ਪਿਰੀ ਸਮਾਲਿ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੧-੧੨.

1590. Do not burn your body like an oven
and make your bones its fuel.
Your head and feet
have also done you no wrong
(So, why do you waste them through such penances ?)
Realize and cherish the Beloved
within yourself. Slok, 1411-12.

786
WATER
ਪਾਣੀ, ਜਲ

੧੫੯੧. ਪਹਿਲਾ ਪਾਣੀ ਜੀਉ ਹੈ,
ਜਿਤੁ ਹਰਿਆ ਸਭੁ ਕੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੨.

1591. Water is a primary element of life
by which everything is made fresh and green. Asa, 472.

੧੫੯੨. ਵੁਠੈ ਹੋਇਐ ਹੋਇ ਬਿਲਾਵਲੁ,
ਜੀਆ ਜੁਗਤਿ ਸਮਾਣੀ. ਮਾਝ, ੧੫੦.

1592. When it rains, there is joy everywhere ;
For, the key to all life lies in water. Majh, 150.

787
WAY : ਰਾਹ, ਮਾਰਗ
I (i)
WAY OF DEVOTION ਭਗਤੀ–ਮਾਰਗ

੧੫੯੩. ਹੋਰੁ ਕਿਤੈ ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਵਈ,
ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ ਕੇ ਉਪਦੇਸ. ਸਿਰੀ, ੨੨.

1593. There is no other way
towards the devotion of God;
Except the one shown by
the teaching of the True Guru. Siri, 22.

788

(ii)

WAY OF LIFE

ਜੀਵਨ-ਮਾਰਗ

੧੫੯੪. ਘਾਲਿ ਖਾਇ, ਕਿਛੁ ਹਥਹੁ ਦੇਇ,

ਨਾਨਕ ਰਾਹੁ, ਪਛਾਣਹਿ ਸੇਇ. ਸਾਰੰਗ. ੧੨੪੫.

1594. He alone has recognised the Right Way
who eats from what he earns through toil
and shares his earnings
with those in need. Sarang, 1245.

੧੫੯੫. ਜੇਹੀ ਸੁਰਤਿ,

ਤੇਹਾ ਤਿਨ ਰਾਹੁ. ਸਿਰੀ, ੨੪.

1595. As is the nature of one's consciousness,
so is the way of one's living. Siri, 24.

789

(iii)

WAY OF RELIGION

ਧਰਮ-ਮਾਰਗ

੧੫੯੬. ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ,

ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

1596. He alone finds the way of true religion
who, dwelling in God and abiding amid
the impurities of the world,
remains detached and undefiled Suhi, 730.

790

II (i)

WAY THROUGH GURU

ਗੁਰੂ ਰਾਹੀਂ ਰਾਹ

੧੫੯੭. ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ ਵਾਟ ਨਾ ਪਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

1597. One cannot find the right Way
without the grace and guidance
of the True Guru. Asa, 470.

੧੫੯੮. ਜਿਸੁ ਗੁਰੁ ਮਿਲੈ, ਸੋਈ ਬਿਧਿ ਜਾਣੈ.
ਗੁਰਮਤਿ ਹੋਇ, ਤ ਹੁਕਮੁ ਪਛਾਣੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੦੪.

1598. He alone knows the right Way
who by meeting the Guru
and having been blessed with his Word,
realizes the Will of God. Ramkali, 904.

੧੫੯੯. ਗੁਰ ਬਿਨੁ ਕੋ ਨ ਦਿਖਾਵਈ,
ਅੰਧੀ ਆਵੈ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

1599. No one, save the Guru, shows the right Way.
Men, like the blind,
continue coming and going in vain. Siri, 60.

791

(ii)

WAY TO GLORY

ਵੱਡਿਆਈ ਦਾ ਰਾਹ

੧੬੦੦. ਤੀਰਥ, ਸਿੰਮ੍ਰਿਤਿ, ਪੁੰਨ, ਦਾਨ,
ਕਿਛੁ ਲਾਹਾ ਮਿਲੈ ਦਿਹਾੜੀ.
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਮਿਲੈ ਵਡਿਆਈ,
ਮੇਕਾ ਘੜੀ ਸਮਾਲੀ. ਬਸੰਤ, ੧੧੯੧.

1600. The gain and glory that one expects to earn
through bathing at the holy spots,
dispensing charity and reading of the *Smritis*,
can be gathered confidently
by dwelling on God's Name
even for an hour. Basant, 1191.

792

(iii)

WAY TO THE LORD
ਰੱਬ ਦਾ ਰਾਹ

੧੬੦੧. ਜਾਇ ਪੁਛਹੁ ਸੋਹਾਗਣੀ :
"ਵਾਹੈ ਕਿਨੀ ਬਾਤੀ ਸਹੁ ਪਾਈਐ" ?
"ਜੋ ਕਿਛੁ ਕਰੇ ਸੋ ਭਲਾ ਕਰਿ ਮਾਨੀਐ,
ਹਿਕਮਤਿ ਹੁਕਮੁ ਚੁਕਾਈਐ". ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

1601. Go and ask the happily wedded wives
"By what devices have they gained
the pleasure of their husbands"?
They will tell : "Whatever he does, gladly, accept as good.
Neither argue with him
nor force your will on him". Tilang, 722.

੧੬੦੨. ਆਪੁ ਗਵਾਈਐ, ਤਾ ਸਹੁ ਪਾਈਐ;
ਅਉਰੁ ਕੈਸੀ ਚਤੁਰਾਈ ! ਤਿਲੰਗ, ੭੨੨.

1602. The Spouse is attained
only by discording egoism.
He can never be attained
by any clever device. Tialng, 722.

੧੬੦੩. ਸੁਣਿ ਮਾਛਿੰਦ੍ਰਾ ! ਅਉਧੂ ਨੀਸਾਣੀ :
"ਆਸਾ ਮਾਹਿ ਨਿਰਾਸ ਵਲਾਏ
ਨਿਹਚਉ ਨਾਨਕ ਕਰਤੇ ਪਾਏ." ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੭.

1603. Listen, O Machhindra !
the definition of a true *Odhu** (ascetic) :
"He who disciplines his desires
while living amidst them,
attains to the Lord without any doubt." Ramkali, 877.

੧੬੦੪. ਕਿਆ ਭਵੀਐ ?
ਸਚਿ ਸੂਚਾ ਹੋਇ,
ਸਾਚ ਸਬਦ ਬਿਨੁ,
ਮੁਕਤਿ ਨ ਕੋਇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

1604. What is the use of wandering about ?
Inculcation of Truth alone can effect purification,
And contemplation of the True Word alone
can earn emancipation. Ramkali, 938.

***ODHU* : An ascetic who renounces all worldly attachments.**

793

WAYS AND WORKS

ਕਰਮ-ਧਰਮ

੧੬੦੫. ਕਰਮ ਧਰਮ ਪ੍ਰਭਿ ਮੇਰੈ ਕੀਏ.
ਨਾਮੁ ਵਡਾਈ ਸਿਰਿ ਕਰਮਾ ਕੀਏ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੫.

1605. All ways and works
have been shaped by God
Who has placed contemplation of Name
over and above all. Prabhati, 1345.

794

WAYWARD

ਆਪ-ਹੁਦਰਾ, ਮਨ-ਮਤੀਆ, ਮਨਮੁਖ

੧੬੦੬. ਮੁਹਿ ਚਲੈ,
ਸੁ ਅਗੈ ਮਾਰੀਐ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

1606. It is the wayward who will suffer
agonising blows hereafter. Asa, 470.

੧੬੦੭. ਮਨਮੁਖ ਵਿਣ ਨਾਵੈ,
ਕੂੜਿਆਰ ਫਿਰਹਿ ਬੇਤਾਲਿਆ.
ਪਸੂ ਮਾਣਸ-ਚੰਮਿ ਪਲੇਟੇ,
ਅੰਦਰਹੁ ਕਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

1607. The wayward, bereft of God's Name,
are false and run wild like goblins.
They, though wrapped in human skin,
behave like the animals
and are black within. Malar, 1284.

795

WEALTH, AMASSING OF

ਧਨ ਦਾ ਸੰਚਣ

੧੬੦੮. ਜੇ ਚਲਦਾ ਲੈ ਚਲਿਆ,
ਕਿਛੁ ਸੰਪੈ ਨਾਲੈ,
ਤਾਂ ਧਨੁ ਸੰਚਹੁ ਦੇਖਿ ਕੈ,
ਬੂਝਹੁ ਬੀਚਾਰੇ. ਆਸਾ, ੪੧੮.

1608. If the departed one
has carried some wealth alongwith him;
You may also engage in amassing the same.
But only after seeing, understanding
and thoughtfully determing this fact. Asa, 418.

੧੬੦੯. ਇਸੁ ਜਰ ਕਾਰਣਿ ਘਣੀ ਵਿਗੁਤੀ,
ਇਨਿ ਜਰ ਘਣੀ ਖੁਆਈ.
ਪਾਪਾਂ ਬਾਝਹੁ ਹੋਵੈ ਨਾਹੀ,
ਮੁਇਆਂ ਸਾਥਿ ਨ ਜਾਈ. ਆਸਾ, ੪੧੭.

1609. Multitudes have been consumed,
strayed and humiliated
because of wealth,
Which can never be amassed without evil-doing
and which can never accompany anyone in death.
Asa, 418.

੧੬੧੦. ਬਾਬਾ !
ਮਾਇਆ ਸਾਥਿ ਨ ਹੋਇ. ਸੋਰਠ, ੫੯੫.

1610. Wealth does not accompany anyone
after his death, O friend ! Sorath, 595.

796

WEIGHING THE UNWEIGHABLE
ਅਤੁਲ ਦਾ ਤੋਲਣਾ

੧੫੧੧. ਜਿਹਵਾ ਡੰਡੀ, ਇਹੁ ਘਟੁ ਛਾਬਾ;
ਤੋਲਉ ਨਾਮੁ ਅਜਾਚੀ.
ਏਕੋ ਹਾਟੁ, ਸਾਹੁ ਸਭਨਾ ਸਿਰਿ;
ਵਣਜਾਰੇ ਇਕ ਭਾਤੀ. ਮਾਰੂ, ੯੯੨.

1611. Usingh my tongue as the beam
and my heart as the scale,
I weigh the unweighable Name.
There is but one shop,
and One Merchant-King
and all His dealers deal in the same thing,
(that is His Name). Maru, 992.

797

WHAT A WORLD
ਦੁਨੀਆ ਕੈਸੀ ਹੋਈ !

੧੬੧੨. ਨਾਨਕ ਦੁਨੀਆ ਕੈਸੀ ਹੋਈ ?
ਸਾਲਕੁ ਮਿਤੁ ਨ ਰਹਿਓ ਕੋਈ.
ਭਾਈ ਬੰਧੀ ਹੇਤੁ ਚੁਕਾਇਆ,
ਦੁਨੀਆ ਕਾਰਣਿ ਦੀਨੁ ਗਵਾਇਆ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

1612. O, what a world is this !
No true friend or guide is left in it.
Even brothers and other relatives
have lost all their element of affection.
O, it is for this world
that people lose even their faith! Slok, 1410.

798

WHEN IN TROUBLE

ਬਿਪਤਾ ਸਮੇਂ, ਮੁਸੀਬਤ ਵੇਲੇ

੧੬੧੩. ਝੜ, ਝਖੜ, ਓਹਾੜ,
ਲਹਰੀ ਵਹਨਿ ਲਖੇਸਰੀ.
ਸਤਿਗੁਰ ਸਿਉ ਆਲਾਇ,
ਬੇੜੇ ਡੁਬਣਿ ਨਾਹਿ ਭਉ. ਸਲੋਕ, ੧੪੧੦.

1613. When the sky is overcast
and the tempest is at its height,
with the sea lashed into millions of waves,
Call on then the True Guru;
and be free thus from fear
of the sinking of your boat. Sloka, 1410.

੧੬੧੪. ਨਾ ਜਾਣਾ ਮੇਉ, ਨ ਜਾਣਾ ਜਾਲੀ,
ਜਾ ਦੁਖੁ ਲਗੈ, ਤਾ ਤੁਝੈ ਸਮਾਲੀ. ਸਿਰੀ, ੨੫.

1614. I know neither the net nor fisherman ;
But when pain comes
I call upon You and seek Your refuge. Siri, 25.

799

WHILE LIVING IN WORLD

ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦਿਆਂ

੧੬੧੫. ਜਬ ਲਗੁ ਦੁਨੀਆ ਰਹੀਐ ਨਾਨਕ,
ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ, ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1615. So long as we live in the world,
we should keep on communicating
With our fellow-beings
right till the hour, we are granted life. Dhanasri, 661.

800

WHILE YET ALIVE

ਜੀਉਂਦੇ-ਜੀਅ

੧੬੧੬. ਮੁਇਆ ਜਿਤੁ ਘਰਿ ਜਾਈਐ,

ਤਿਤੁ ਜੀਵਦਿਆ ਮਰੁ ਮਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੨੧.

1616. While yet alive,

subdue your ego

and prepare yourself for the home

where you must go when you die. Siri, 21.

801

WHITE WITHOUT, BLACK WITHIN

ਬਾਹਰੋਂ ਚਿੱਟਾ, ਅੰਦਰੋਂ ਕਾਲਾ

੧੬੧੭. ਬਗਾ, ਬਗੇ ਕਪੜੇ,

ਤੀਰਥ ਮੰਝਿ ਵਸੰਨਿ.

ਘੁਟਿ ਘੁਟਿ ਜੀਆ ਖਾਵਣੇ,

ਬਗੇ ਨ ਕਹੀਅਨਿ. ਸੂਹੀ, ੭੨੯.

1617. The herons are clad in white feathers

and they live at places of pilgrimage.

But they wait for their victims stealthily

like the black devils.

Their outward whiteness, therefore,

cannot signify any inner purity. Suhi, 729.

802

WISDOM

ਅਕਲ, ਸਿਆਣਪ

੧੬੧੮. ਅਕਲੀ ਸਾਹਿਬੁ ਸੇਵੀਐ,
ਅਕਲੀ ਪਾਈਐ ਮਾਨੁ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

1618. God is served through wisdom
and through wisdom alone
one attains honour. Sarang, 1245.

੧੬੧੯. ਅਕਲੀ ਪੜਿ ਕੈ ਬੁਝੀਐ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

1619. One understands what one reads
only through wisdom. Sarang, 1245.

੧੬੨੦. ਸਹਸ ਸਿਆਣਪਾ ਲਖ ਹੋਹਿ,
ਤ ਇਕ ਨ ਚਲੈ ਨਾਲਿ. ਜਪੁ, ੧.

1620. None of the countless devices
of worldly wisdom,
prevails in the end. Jap, 1.

803

WISDOM OF THE GURU

ਗੁਰੂ ਦੀ ਸਾਖੀ, ਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ

੧੬੨੧. ਗੁਰ ਸਾਖੀ ਜੋਤਿ ਜਗਾਇ,
ਦੀਵਾ ਬਾਲਿਆ. ਮਲਾਰ, ੧੨੮੪.

1621. One illumines one's self
by lighting the lamp of the Guru's wisdom.
(That is, light of the Master's teaching). Malar, 1284.

804

WISDOM OF THE WISE

ਸਿਆਣੇ ਦੀ ਸਿਆਣਪ

੧੬੨੨. ਮਾਸੁ ਪੁਰਾਣੀ, ਮਾਸੁ ਕਤੇਬੀ,
ਚਹੁ ਜੁਗਿ ਮਾਸੁ ਕਮਾਣਾ.
ਜਜਿ, ਕਾਜਿ, ਵੀਆਹਿ ਸੁਹਾਵੈ,
ਓਥੈ ਮਾਸੁ ਸਮਾਣਾ.
ਇਸਤ੍ਰੀ ਪੁਰਖ ਨਿਪਜਹਿ ਮਾਸਹੁ,
ਪਾਤਿਸਾਹ ਸੁਲਤਾਨਾਂ,
ਜੇ ਓਇ ਦਿਸਹਿ ਨਰਕਿ ਜਾਂਦੇ,
ਤਾਂ ਉਨ ਕਾ ਦਾਨੁ ਨ ਲੈਣਾ.
ਦੇਂਦਾ ਨਰਕਿ, ਸੁਰਗਿ ਲੈਂਦੇ,
ਦੇਖਹੁ ਏਹੁ ਧਿਙਾਣਾ !
ਆਪਿ ਨ ਬੂਝੈ, ਲੋਕ ਬੁਝਾਏ,
ਪਾਂਡੇ ਖਰਾ ਸਿਆਣਾ !! ਮਲਾਰ, ੧੨੯੦.

1622. Meat is mentioned in the *Puranas*
as well as in the *Kitebas**.
Men have been dealing with it
through all the four ages.
It has been in use in the *Jagnas*,
marriages and on festive occasions.
All men and women,
including kings and chiefs, are born of flesh.
If all of them go to hell, O Pandit !
then why do you accept their gifts in charity ?
How strange it is
that he who gives in charity goes to hell
and he who receives such gifts goes to heaven !
The Pandit does not know the truth himself
but considers himself wise
and justified to instruct others.
O, how wise is this man of wisdom !! Malar, 1290.

****KITEBAS* : Semitic Holy Books.**

805

WISE

ਸਿਆਣਾ, ਬੁੱਧੀਮਾਨ

੧੬੨੩. ਦਾਨਸਬੰਦੁ ਸੋਈ, ਦਿਲਿ ਧੋਵੈ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1623. He alone is wise
who purges his heart and soul of evil. Dhanasri, 662.

੧੬੨੪. ਨਾਨਕ ਸੋ ਪੜਿਆ, ਸੋ ਪੰਡਿਤੁ, ਬੀਨਾ,
ਜਿਸੁ ਰਾਮੁ ਨਾਮ ਗਲਿ ਹਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

1624. He alone is educated, learned and wise,
who wears the necklace
of the Lord's Name. Ramkali, 938.

੧੬੨੫. ਅਕਲਿ ਏਹ ਨ ਆਖੀਐ,
ਅਕਲਿ ਗਵਾਈਐ ਬਾਦਿ. ਸਾਰੰਗ, ੧੨੪੫.

1625. He who wastes his wisdom in strife,
cannot be called wise. Sarang, 1245.

੧੬੨੬. ਆਪੁ ਬੀਚਾਰੇ,
ਸੁ ਗਿਆਨੀ ਹੋਈ. ਗਉੜੀ, ੧੫੨.

1626. He who reflects upon himself,
is truly wise. Gauri, 158.

806

WITHIN AND WITHOUT

ਅੰਦਰੋਂ-ਬਾਹਰੋਂ

੧੬੨੭. ਗਲੀ ਅਸੀ ਚੰਗੀਆ,
ਆਚਾਰੀ ਬੁਰੀਆਹ.
ਮਨਹੁ ਕੁਸੁਧਾ ਕਾਲੀਆ,
ਬਾਹਰਿ ਚਿਟਵੀਆਹ. ਸਿਰੀ, ੮੫.

1627. We are good at talk
but bad in deeds;
black and dirty within,
but white and clean without. Siri, 85.

807

WITHOUT THE GURU

ਗੁਰੂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ

੧੬੨੮. ਬਾਝੁ ਗੁਰੂ, ਗੁਬਾਰੁ ਹੈ,
ਬਿਨੁ ਸਬਦੈ, ਬੂਝ ਨ ਪਾਇ. ਸਿਰੀ, ੫੫.

1628. Without the Guru,
all is darkness.
Without the Word,
we do not realize it. Siri, 55.

੧੬੨੯. ਬਿਨੁ ਗੁਰ, ਪ੍ਰੀਤਿ ਨ ਊਪਜੈ,
ਹਉਮੈ ਮੈਲੁ ਨ ਜਾਇ. ਸਿਰੀ, ੬੦.

1629. Without the grace of the Guru,
the love of God does not rise (in our hearts)
and the dirt of ego is not washed away. Siri, 60.

੧੬੩੦. ਵਿਣੁ ਸਤਿਗੁਰ,
ਵਾਟ ਨ ਪਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੭੦.

1630. One cannot find the right Way
without the grace and guidance
of the True Preceptor. Asa, 470.

੧੬੩੧. ਬਿਨੁ ਸਤਿਗੁਰ,
ਕਿਨੈ ਨਾ ਪਾਇਆ. ਆਸਾ, ੪੬੬.

1631. None has attained God
without the grace and guidance
of the True Guru. Asa, 466.

੧੬੩੨. ਸਤਿਗੁਰ ਬਾਝਹੁ,
ਮੁਕਤਿ ਨ ਹੋਈ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੮.

1632. There can be no deliverance
without the guidance of the True Guru. Maru, 1028.

808

WITHOUT THE NAME

ਨਾਮ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ

੧੬੩੩. ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ,
ਜੀਉ ਰਹੈ ਨਾਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

1633. Without God's Name,
life ceases to exist. Asa, 354.

੧੬੩੪. ਦੁਧ ਬਿਨੁ ਧੇਨੁ, ਪੰਖ ਬਿਨੁ ਪੰਖੀ;
ਜਲ ਬਿਨੁ ਉਤਭੁਜ ਕਾਮਿ ਨਾਹੀ.
ਕਿਆ ਸੁਲਤਾਨੁ ਸਲਾਮ-ਵਿਹੂਣਾ ?
ਅੰਧੀ ਕੋਠੀ ਤੇਰਾ ਨਾਮੁ ਨਾਹੀ. ਆਸਾ, ੩੫੪.

1634. As a cow without milk,
a bird without wings,
vegetation without water
and a king without subjects
are of no use,
So the heart without the Name
is dark and useless. Asa, 354.

੧੬੩੫. ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਮਨੁ ਟੇਕ ਨ ਟਿਕਈ,
ਨਾਨਕ ਭੂਖ ਨ ਜਾਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੯.

1635. We cannot attain inner peace
or satisfy our inner hunger
without cherishing the Name of God. Ramkali, 939.

੧੬੩੬. ਨਾਮ ਬਿਨਾ,
ਕੈਸੇ ਆਚਾਰ ! ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੩੦.

1636. Without devotion to God's Name,
ritual deeds are of no avail. Prabhati, 1330.

੧੬੩੭. ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰੁ ਕਮਾਵਣਾ,
ਫਿਕਾ ਆਵੈ ਸਾਦੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੩.

1637. Whatever one does,
except for glorifying the Name,
is worthless. Prabhati, 1343.

੧੬੩੮. ਬਿਨੁ ਨਾਮ ਹਰਿ ਕੇ ਮੁਕਤਿ ਨਾਹੀ... ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੨.

1638. There can be no salvation
without dwelling upon the Name of God. Dhanasri, 662.

809
WOES AND WEALS
ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਸੁੱਖ

੧੬੩੯. ਦੁਖ ਤਿਸੈ ਪਹਿ ਆਖੀਅਹਿ,
ਸੁਖ ਜਿਸੈ ਹੀ ਪਾਸਿ. ਸਿਰੀ, ੧੬.

1639. We should tell our woes only to Him
with whom all the weals rest. Siri, 16.

੧੬੪੦. ਦੁਖੁ ਸੁਖੁ ਭਾਣਾ ਤੇਰਾ ਹੋਵੈ... ਆਸਾ, ੩੫੪.

1640. Woe and weal are all in God's will. Asa, 354.

810
WOMAN
ਇਸਤਰੀ, ਨਾਰੀ, ਤੀਵੀਂ

੧੬੪੧. ਨਾਰੀ ਅੰਦਰਿ ਸੋਹਣੀ,
ਮਸਤਕਿ ਮਣੀ ਪਿਆਰੁ. ਸਿਰੀ, ੫੪.

1641. That woman alone is beautiful
who adorns her forehead with the jewel of love. Siri, 54

੧੬੪੨. ਹਰਿ ਵਰੁ ਜਿਨਿ ਪਾਇਆ, ਧਨ ਨਾਰੀ !
ਹਰਿ ਸਿਉ ਰਾਤੀ, ਸਬਦੁ ਵੀਚਾਰੀ.
ਆਪਿ ਤਰੈ, ਸੰਗਤਿ ਕੁਲ ਤਾਰੈ,
ਸਤਿਗੁਰੁ ਸੇਵਿ, ਤਤੁ ਵੀਚਾਰੈ. ਸਿਰੀ, ੩੫੩.

1642. Blessed is the woman
who has the Supreme Lord for her spouse
and who by contemplation of the Word
is dyed in the Lord's love.
Such a one is herself liberated
and liberates also her associates and family
by serving the True Master
and contemplating the Divine Essence. Siri, 353.

811

WOMAN, INFATUATION WITH

ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਮੋਹ

੧੬੪੩. ਜਗੁ ਤ੍ਰਿਆ ਜਿਤੁ,

ਕਾਮਣਿ ਹਿਤਕਾਰੀ.

ਪੁਤ੍ਰ ਕਲਤ੍ਰ ਲਗਿ,

ਨਾਮੁ ਵਿਸਾਰੀ.

ਬਿਰਥਾ ਜਨਮੁ ਗਵਾਇਆ,

ਬਾਜੀ ਹਾਰੀ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

1643. The world,

enraptured with lust,

is overpowered with woman.

He who is neglectful

of God's Name,

in his attachment

for his wife and progeny,

wastes away his life

and loses the game. Asa, 412.

812

WOMAN, STATUS OF
ਇਸਤਰੀ ਦਾ ਸਥਾਨ

੧੬੪੪. ਪੁਰਖ ਮਹਿ ਨਾਰਿ,
ਨਾਰਿ ਮਹਿ ਪੁਰਖਾ. ਰਾਮਕਲੀ, ੮੭੯.

1644. There is the element of the female in the male
and of the male in the female.
(That is, man himself is born of woman
and woman of man). Ramkali, 879.

੧੬੪੫. ਭੰਡਿ ਜੰਮੀਐ, ਭੰਡਿ ਨਿੰਮੀਐ,
ਭੰਡਿ ਮੰਗਣੁ ਵੀਆਹੁ.
ਭੰਡਹੁ ਹੋਵੈ ਦੋਸਤੀ,
ਭੰਡਹੁ ਚਲੈ ਰਾਹੁ.
ਭੰਡੁ ਮੁਆ ਭੰਡੁ ਭਾਲੀਐ,
ਭੰਡਿ ਹੋਵੈ ਬੰਧਾਨੁ,
ਸੋ ਕਿਉ ਮੰਦਾ ਆਖੀਐ,
ਜਿਤੁ ਜੰਮਹਿ ਰਾਜਾਨੁ ? ਆਸਾ, ੪੭੩.

1645. It is inside woman that we are conceived
and it is from her that we are born.
It is to woman
that we are engaged and married.
It is a woman who is our life-long companion
and it is she who keeps our human race going.
It is a woman again who is sought
when one loses one's previous wife.
It is a woman through whom
we establish our social ties.
Then why revile her from whom
even kings and greatmen are born ? Asa, 473.

੧੬੪੬. ਨਾਨਕ ਭੰਡੈ ਬਾਹਰਾ,
ਏਕੋ ਸਚਾ ਸੋਇ. ਆਸਾ, ੪੭੩.

1646. There is none, save the True One,
who is not born of woman. Asa, 473.

813
WONDERSTRUCK
ਵਿਸਮਾਦਿਤ, ਹੈਰਾਨ

੧੬੪੭. ਨਾਨਕ ਸਾਚਿ ਰਤੇ, ਬਿਸਮਾਦੀ;
ਬਿਸਮ ਭਏ, ਗੁਣ ਗਾਇਦਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੬.

1647. Those dyed in Truth
become wonderstruck
and chant His praises in wonder. Maru, 1036.

814
WORD *(SHABAD)*
ਸ਼ਬਦ, ਬਾਣੀ

੧੬੪੮. ਸਬਦਿ ਅਨਾਹਦਿ,
ਸੋ ਸਹੁ ਰਾਤਾ. ਆਸਾ, ੩੫੧.

1648. God is immersed
1in the celestial music of the Word. Asa, 351.

੧੬੪੯. ਨਾਨਕ ਸਬਦਿ ਮਿਲਾਵੜਾ,
ਨਾ ਵੇਛੋੜਾ ਹੋਇ. ਸਿਰੀ, ੫੬.

1649. Once united with God
by means of the Word,
one is never separated again. Siri, 56.

੧੬੫੦. ਇਸੁ ਜਗ ਮਹਿ ਸਬਦੁ
ਕਰਣੀ ਹੈ ਸਾਰੁ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

1650. The purest action in this world
is devotion to the Word. Prabhati, 1342.

੧੬੫੧. ਜਪੁ ਤਪੁ ਸਭੁ,
ਇਹੁ ਸਬਦੁ ਹੈ ਸਾਰੁ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1651. The Word is the essence of
all meditation and austerities. Dhanasri, 661.

੧੬੫੨. ਸਬਦੇ,

ਨਾਮੁ ਰਖੈ ਉਰਿ ਧਾਰਿ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੨.

1652. One enshrines God's Name in one's heart

by means of the Word. Prabhati, 1342.

੧੬੫੩. ਸਬਦ ਸੁਰਤਿ,

ਸੁਖੁ ਊਪਜੈ... ਸਿਰੀ, ੬੨.

1653. Bliss springs

from contemplating the Word. Siri, 62.

੧੬੫੪. ਨਾਨਕ ਤਾ ਕਉ ਮਿਲੈ ਵਡਾਈ,

ਜਿਸੁ ਘਟ ਭੀਤਰਿ ਸਬਦੁ ਰਵੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੨.

1654. He alone is blessed with glory

in whose heart the holy Word pervades. Ramkali, 952.

੧੬੫੫. ਸਬਦੁ ਗੁਰੂ,

ਸੁਰਤਿ ਧੁਨਿ ਚੇਲਾ, ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੩.

1655. The Word is the Guru

and the mind which attunes to it

is the disciple. Ramkali, 943.

੧੬੫੬. ਭਵਜਲੁ

ਸਬਦਿ ਲੰਘਾਵਣਹਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੩.

1656. The Word alone can ferry us

across the Ocean of Existence. Ramkali, 943.

੧੬੫੭. ਨਾਨਕ ਸਾਹਿਬੁ ਸਬਦਿ ਸਿਞਾਪੈ,

ਸਾਚਾ ਸਿਰਜਣਹਾਰਾ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੮੮.

1657. The Lord, the True Creator,

is known by means of the Word. Dhanasri, 688.

815

WORLD

ਜਗ, ਦੁਨੀਆ

੧੬੫੮. ਜਗੁ ਤਿਸ ਕੀ ਛਾਇਆ,
ਜਿਸੁ ਬਾਪੁ ਨ ਮਾਇਆ...
ਨ ਤਿਸੁ ਓਪਤਿ ਖਪਤਿ ਕੁਲ ਜਾਤੀ,
ਓਹੁ ਅਜਰਾਵਰੁ ਮਨਿ ਭਾਇਆ. ਮਾਰੂ, ੧੦੩੮.

1658. The world is the reflection of Him
Who has neither father nor mother
Who is subject to neither death nor decay;
Who is associated with
neither any caste nor any clan;
He, the Supreme Lord,
is highly pleasing to my heart. Maru, 1038.

੧੬੫੯. ਜਲੁ ਤਰੰਗ, ਅਗਨੀ, ਪਵਨੈ ਫੁਨਿ,
ਤ੍ਰੈ ਮਿਲਿ ਜਗਤੁ ਉਪਾਇਆ.
ਐਸਾ ਬਲੁ ਛਲੁ ਤਿਨ ਕਉ ਦੀਆ,
ਹੁਕਮੀ ਠਾਕਿ ਰਹਾਇਆ. ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੫.

1659. God created the world
out of water, fire and air.
He kept them under such a discipline
that they act within the limits
prescribed by Him. Prabhati, 1345.

੧੬੬੦. ਜਾ ਕਰਤਾ ਸਿਰਠੀ ਕਉ ਸਾਜੇ,
ਆਪੇ ਜਾਣੈ ਸੋਈ. ਜਪੁ, ੪.

1660. None but the Creator
who created the Universe,
knows when He did so. Jap, 4.

੧੬੬੧. ਝਿਲਿ ਮਿਲਿ ਝਿਸੀਆਰ,
ਦੁਨੀਆ ਫਾਨੀ. ਮਲਾਰ, ੧੨੬੧.

1661. The world,
though dazzling in appearance,
is transient like a flash of lightning. Malar, 1261.

੧੬੬੨. ...ਬਿਨੁ ਸਾਚੇ,
ਜਗੁ ਸੁਪਨਾ. ਮਲਾਰ, ੧੨੭੪.

1662. The world without the True One,
is but a dream. Mslst, 1274.

੧੬੬੩. ਜਬ ਲਗੁ ਦੁਨੀਆ ਰਹੀਐ ਨਾਨਕ,
ਕਿਛੁ ਸੁਣੀਐ ਕਿਛੁ ਕਹੀਐ.
ਭਾਲਿ ਰਹੇ ਹਮ ਰਹਣੁ ਨ ਪਾਇਆ,
ਜੀਵਤਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੧.

1663. So long as we live in the world,
we should keep listening and uttering
something of the Lord.
As we are not to stay here for ever,
(although we have sought it long,)
Best it is to subdue the self
while we yet live in it. Dhanasri, 661.

੧੬੬੪. ਸਭ ਦੁਨੀ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ,
ਮੁਕਾਮੁ ਏਕੁ ਰਹੀਮੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

1664. All the world
is subject to transition.
The merciful God alone
remains permanently. Siri, 64.

੧੬੬੫. ਨਾਨਕ ਦੁਖੀਆ ਸਭੁ ਸੰਸਾਰੁ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੫੪.

1665. The whole world is unhappy
(in one way or another). Ramkali, 954.

੧੬੬੬. ਹਉਮੈ ਵਿਚਿ ਜਗੁ ਉਪਜੈ, ਪੁਰਖਾ !
ਨਾਮਿ ਵਿਸਰਿਐ ਦੁਖੁ ਪਾਈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

1666. The world comes into being
through a sense of ego;
And forgetting the Name,
suffers unhappiness. Ramkali, 946.

816

WORLD-OCEAN, WAY TO CROSS IT

ਸੰਸਾਰ-ਸਾਗਰ, ਪਾਰ-ਉਤਾਰੇ ਦਾ ਰਾਹ

੧੬੬੭. ਜੈਸੇ ਜਲ ਮਹਿ ਕਮਲੁ ਨਿਰਾਲਮੁ,
ਮੁਰਗਾਈ ਨੈਸਾਣੇ,
ਸੁਰਤਿ ਸਬਦਿ ਭਵ ਸਾਗਰੁ ਤਰੀਐ,
ਨਾਨਕ ਨਾਮੁ ਵਖਾਣੇ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੩੮.

1667. As the lotus thrusts upwards
and does not drown in the water;
As the duck swims
and does not become wet while swimming;
So can we, safely and unaffectedly,
cross the ocean of the world,
By attuning our minds to the Word of the Guru
and repeating the holy Name of God. Ramkali, 938.

੧੬੬੮. ਨਾਨਕ ਬੇੜੀ ਸਚ ਕੀ,
ਤਰੀਐ ਗੁਰ ਵੀਚਾਰਿ,
ਇਕਿ ਆਵਹਿ ਇਕਿ ਜਾਵਹੀ,
ਪੂਰਿ ਭਰੇ ਅਹੰਕਾਰਿ.
ਮਨਹਠਿ ਮਤੀ ਬੂਡੀਐ,
ਗੁਰਮੁਖਿ ਸਚੁ ਸੁ ਤਾਰਿ. ਸਿਰੀ, ੨੦.

1668 .We are ferried across in the boat of Truth
through the wisdom of the True Master;
Otherwise life is just comings and goings
for multitudes of men filled with pride.
The self-willed, out of them,
are drowned through their mind's obstinacy ;
While the righteous are saved
through their truthful disposition. Siri, 20.

817

WORLD-SYSTEM

ਸੰਸਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ, ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਨਿਜ਼ਾਮ

੧੬੬੯. ਧੌਲੁ ਧਰਮੁ, ਦਇਆ ਕਾ ਪੂਤੁ.
ਸੰਤੋਖੁ ਥਾਪਿ ਰਖਿਆ ਜਿਨਿ ਸੂਤਿ. ਜਪੁ, ੩.

1669. The supporting mythical bull
is actually *Dharma* (the Law),
the off-spring of compassion,
which, in a spirit of harmony
is holding the whole system
of the world in order. Jap, 3.

੧੬੭੦. ਆਖਣੁ, ਵੇਖਣੁ, ਬੋਲਣੁ, ਚਲਣੁ
ਜੀਵਣੁ, ਮਰਣਾ ਧਾਤੁ.
ਹੁਕਮੁ ਸਾਜਿ, ਹੁਕਮੈ ਵਿਚਿ ਰਖੈ,
ਨਾਨਕ ਸਚਾ ਆਪਿ. ਮਾਝ, ੧੪੫.

1670. Seeing, speaking, moving, living
and dying — all are transitory.
The True Lord,
having established the Divine Order,
has Himself placed them all under it. Majh, 145.

818

WORLD AND GOD

ਦੁਨੀਆ ਅਤੇ ਦਾਤਾਰ

੧੬੭੧. ਸਭ ਦੁਨੀ ਆਵਣ ਜਾਵਣੀ,
ਮੁਕਾਮੁ ਏਕੁ ਰਹੀਮੁ. ਸਿਰੀ, ੬੪.

1671. All the world is subject to coming and going.
The merciful God alone remains permanently. Siri, 64.

819

WORLD WITHOUT GOD'S NAME

ਹਰੀਨਾਮ ਤੋ ਬਿਨਾਂ ਜਗਤ

੧੬੭੨. ਹਰਿ ਕੇ ਨਾਮ ਬਿਨਾ,

ਜਗੁ ਧੰਧਾ. ਆਸਾ, ੩੫੮.

1672. The world without God's Name,

is but chaos. Asa, 358.

820

WORLD'S TRANSIENCY

ਦੁਨੀਆ ਦੀ ਅਸਾਰਤਾ

੧੬੭੩. ...ਜਗੁ ਧੂਏ ਕਾ ਧਵਲਹਰੁ. ਮਾਝ, ੧੩੮.

1673. The world is

but a castle of smoke. Majh, 138.

821

WORLDLY ALLUREMENTS/ATTACHMENTS

ਦੁਨਿਆਵੀ ਖਿੱਚਾਂ/ਮੋਹ

੧੬੭੪. ਮਾਇਆ ਮੋਹਿ ਜਗੁ ਬਾਧਾ ਜਮਕਾਲਿ.
ਬਾਧਾ ਛੂਟੈ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ.
ਗੁਰੁ ਸੁਖਦਾਤਾ, ਅਵਰੁ ਨ ਭਾਲਿ.
ਹਲਤਿ ਪਲਤਿ ਨਿਬਹੀ ਤੁਧੁ ਨਾਲਿ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

1674. The world is bound by the regent of death
on account of its infatuation with wealth.
It is released only
by cherishing the Name of God.
The Guru is the bestower of peace.
therefore you need not seek it from others.
For, he will stand by you here and hereafter. Asa, 412.

੧੬੭੫. ਜਗੁ ਮੋਹਿ ਬਾਧਾ, ਬਹੁਤੀ ਆਸਾ.
ਗੁਰਮਤੀ ਇਕਿ ਭਏ ਉਦਾਸਾ.
ਅੰਤਰਿ ਨਾਮੁ, ਕਮਲੁ ਪਰਗਾਸਾ.
ਤਿਨੑ ਕਉ ਨਾਹੀ ਜਮ ਕੀ ਤ੍ਰਾਸਾ. ਆਸਾ, ੪੧੨.

1675. The world is bound
by infatuation and immense hope.
Some become detached and desireless
by virtue of the Guru's instruction.
Having imbibed God's Name,
they bloom like the lotus.
They are no longer afraid
of the regent of death. Asa, 412.

822

WORSHIP

ਪੂਜਾ, ਭਗਤੀ, ਉਪਾਸ਼ਨਾ

੧੬੭੬. ਜੋ ਤਿਸੁ ਭਾਵੈ,
ਸੁ ਆਰਤੀ ਹੋਇ. ਧਨਾਸਰੀ, ੬੬੩.

1676. Submission to God's will,
is His true worship. Dhanasri, 663.

੧੬੭੭. ਵਿਣੁ ਗੁਣ ਕੀਤੇ,
ਭਗਤਿ ਨ ਹੋਇ. ਜਪੁ, ੪.

1677. There can be no worship
without performing good deeds. Jap, 4.

੧੬੭੮. ਦੁਬਿਧਾ ਨ ਪੜਉ,
ਹਰਿ ਬਿਨੁ ਹੋਰੁ ਨ ਪੂਜਉ,
ਮੜੈ ਮਸਾਣਿ ਨ ਜਾਈ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੪.

1678. I do not believe in duality
and worship none but God.
I visit neither tombs nor crematoriums. Sorath, 634.

੧੬੭੯. ਏਕੋ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਸਭ ਠਾਈ.
ਅਵਰੁ ਨ ਦੀਸੈ, ਕਿਸੁ ਪੂਜ ਚੜਾਈ ? ਪ੍ਰਭਾਤੀ, ੧੩੪੫.

1679. God, the One alone,
pervades everywhere.
As there is no other like Him,
to whom else could we
make an offering in worship ? Prabhati, 1345.

੧੬੮੦. ਪੂਜਾ ਕੀਚੈ ਨਾਮ ਧਿਆਈਐ,
ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ ਪੂਜ ਨ ਹੋਇ.
ਬਾਹਰਿ ਦੇਵ ਪਖਾਲੀਅਹਿ,
ਜੇ ਮਨੁ ਧੋਵੈ ਕੋਇ.
ਜੂਠਿ ਲਹੈ ਜੀਉ ਮਾਜੀਐ,
ਮੋਖ ਪਇਆਣਾ ਹੋਇ. ਗੁਜਰੀ, ੪੮੯.

1680. Worship should be performed
by meditation on God's Name;
For, without contemplating His Name
there can be no true worship.
We wash the stone-god from outside;
but if we cleanse our mind
and the impurity of ego is washed out,
the self is purified and
we step on the path of salvation. Gujri, 489.

823
WORSHIPPER OF MAMMON
ਸਾਕਤ, ਮਾਇਆ ਦਾ ਪੁਜਾਰੀ, ਮਾਇਆਧਾਰੀ

੧੬੮੧. ਚਉਰਾਸੀਹ ਨਰਕ* ਸਾਕਤੁ ਭੋਗਾਈਐ,
ਜੈਸਾ ਕੀਚੈ, ਤੈਸੋ ਪਾਈਐ. ਮਾਰੂ, ੧੦੨੮.

1681. The worshipper of mammon *(maya)*
is made to pass through
eighty four stages of transmigration;*
And he thus suffers
for what he himself has done. Maru, 1028.

***CHAURASI NARK** : **Eighty-four varieties or different stages of transmigration, according to Hindu thought.**

824
WRIT
ਹੁਕਮ, ਹੁਕਮਨਾਮਾ, ਪਰਵਾਨਾ

੧੬੮੨. ਜੀਅ ਉਪਾਇ, ਰਿਜਕੁ ਦੇ ਆਪੇ,
ਸਿਰਿ ਸਿਰਿ ਹੁਕਮੁ ਚਲਾਇਆ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

1682. God Himself creates
and sustains all creatures.
His writ runs over all. Maru, 1042.

੧੬੮੩. ਨਿਰਭਉ ਸੋ,
ਸਿਰਿ ਨਾਹੀ ਲੇਖਾ. ਮਾਰੂ, ੧੦੪੨.

1683. God alone is fearless
and is not subject to the writ of any one. Maru, 1042.

825
WRITER AND WRITING
ਲੇਖਕ ਅਤੇ ਲਿਖਤ

੧੬੮੪. ਕਾਇਆ ਕਾਗਦੁ ਜੇ ਥੀਐ, ਪਿਆਰੇ !
ਮਨੁ ਮਸਵਾਣੀ ਧਾਰਿ.
ਲਲਤਾ ਲੇਖਣਿ ਸਚ ਕੀ, ਪਿਆਰੇ !
ਹਰਿ ਗੁਣ ਲਿਖਹੁ ਵੀਚਾਰਿ. ਸੋਰਠਿ, ੬੩੬.

1684. If my body turns into paper,
my mind into a pen.
I would write out, thoughtfully,
about the excellence of the True Lord. Sorath, 636.

੧੬੮੫. ਧੰਨੁ ਸੁ ਕਾਗਦੁ, ਕਲਮ ਧੰਨੁ,
ਧੰਨੁ ਭਾਂਡਾ, ਧਨ ਮਸੁ.
ਧੰਨੁ ਲੇਖਾਰੀ ਨਾਨਕਾ,
ਜਿਨਿ ਨਾਮੁ ਲਿਖਾਇਆ ਸਚੁ. ਮਲਾਰ, ੧੨੯੧.

1685. Blessed are the paper, the pen,
the ink and the inkpot;
Blessed also is the writer who writes
the True Name of God with them. Malar, 1291.

826

WRONG MEANS

ਗਲਤ ਸਾਧਨ

੧੬੮੬. ਪਥਰ ਕੀ ਬੇੜੀ ਜੇ ਚੜੈ,

ਭਰ ਨਾਲਿ ਬੁਡਾਵੈ. ਆਸਾ, ੪੨੦.

1686. Whoever boards a boat laden with stones,

shall surely sink

with its sheer heaviness. Asa, 420.

827

YEARNING

ਚਾਉ, ਤਾਂਘ

੧੬੮੭. ਭਿੰਨੀ ਰੈਣਿ,

ਜਿਨਾ ਮਨਿ ਚਾਉ. ਆਸਾ, ੪੬੫.

1687. Dewy is the night of those

who yearn for the Lord in their hearts. Asa, 465.

੧੬੮੮. ਦੁਖੁ ਦਾਰੂ, ਸੁਖੁ ਰੋਗੁ ਭਇਆ,

ਜਾ ਸੁਖੁ, ਤਾਮਿ ਨ ਹੋਈ. ਆਸਾ, ੪੬੯.

1688. Pain is the remedy and pleasure the sickness ;

Since when all is pleasure,

there is no yearning for God. Asa, 469.

828

YOGA AND YOGI

ਜੋਗ/ਯੋਗ ਅਤੇ ਜੋਗੀ/ਯੋਗੀ

੧੬੮੯. ਗਲੀ ਜੋਗੁ ਨ ਹੋਈ.
ਏਕ ਦ੍ਰਿਸਟਿ ਕਰਿ ਸਮਸਰਿ ਜਾਣੈ,
ਜੋਗੀ ਕਹੀਐ ਸੋਈ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

1689. Yoga consists not in mere talk or chatter.
He, who looks on all alike
and regards all as equals,
may be acclaimed as a true Yogi.
(That is, truly religious). Suhi, 730.

੧੬੯੦. ਅੰਜਨ ਮਾਹਿ ਨਿਰੰਜਨਿ ਰਹੀਐ,
ਜੋਗ ਜੁਗਤਿ ਇਵ ਪਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

1690. The way to true Yoga is found
by dwelling in God and abiding undefiled
in the midst of worldly defilements. Suhi, 730.

੧੬੯੧. ਨਾਨਕ ਜੀਵਤਿਆ ਮਰਿ ਰਹੀਐ,
ਐਸਾ ਜੋਗੁ ਕਮਾਈਐ. ਸੂਹੀ, ੭੩੦.

1691. Practise such Yoga
that may enable you to mortify yourself
while yet alive. Suhi, 730.

੧੬੯੨. ਜਾਂ ਜਤੁ ਜੋਗੀ,
ਤਾਂ ਕਾਇਆ ਭੋਗੀ. ਆਸਾ, ੩੫੬.

1692. One is a Yogi
when one cherishes chastity
and utilises one's body fully. Asa, 356.

੧੬੯੩. ਨਾਨਕ ਬਿਨੁ ਨਾਵੈ,
ਜੋਗੁ ਕਦੇ ਨ ਹੋਵੈ. ਰਾਮਕਲੀ, ੯੪੬.

1693. Yoga can never be practised
without contemplating
the Name of God. Ramkali, 946.

੧੬੯੪. ਮੁੰਦਾ ਸੰਤੋਖੁ, ਸਰਮੁ ਪਤੁ ਝੋਲੀ,
ਧਿਆਨ ਕੀ ਕਰਹਿ ਬਿਭੂਤਿ;
ਖਿੰਥਾ ਕਾਲੁ, ਕੁਆਰੀ ਕਾਇਆ,
ਜੁਗਤਿ ਡੰਡਾ ਪਰਤੀਤਿ.
ਆਈ ਪੰਥੀ ਸਗਲ ਜਮਾਤੀ,
ਮਨਿ ਜੀਤੈ ਜਗੁ ਜੀਤੁ. ਜਪੁ, ੬.

1694. Let contentment be your ear-rings,
and modesty your begging-bowl and pouch.
Let contemplation be your ashes
with which to smear your body.
Let thoughts of death be your patched coat,
chastity your code of conduct
and faith-in-God your staff to lean upon.
Let universal brotherhood be
the highest aspiration of your religious order.
And know that by subduing your own mind,
You will be able to subdue the world around you. Jap, 6.

829

GURU NANAK DEV'S UNIVERSAL PRAYER

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ

ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਭਲੇ ਲਈ

ਸਰਬ-ਸਾਂਝੀ ਅਰਦਾਸ

ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ
ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ.

Prays Nanak :
May your Name, Your glory, O God !
be ever in ascendant !
May the whole humanity
be blessed with peace and prosperity,
in Your will, by Your grace !!

830
GURU NANAK DEV'S IMMORTAL MESSAGE

ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ
(ਸ਼ੁਭ ਅਤੇ ਸਫ਼ਲ ਜੀਵਨ ਜੀਉਣ ਲਈ)
ਅਮਰ ਸੰਦੇਸ਼

ITS BASIC COMMANDMENTS
ਇਸ ਦੇ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼

1
LIVE TO

ਨਾਮ ਜਪੋ	:	Worship,
ਕਿਰਤ ਕਰੋ	:	Work, and
ਵੰਡ ਛੱਕੋ	:	Share.

2
CULTIVATE

ਨਾਮ	:	Devotion to Name
ਦਾਨ	:	Charity to others
ਇਸ਼ਨਾਨ	:	Purity of mind and body
ਸੇਵਾ	:	Service of mankind, and
ਸਿਮਰਨ	:	Contemplation of God.

LINE-INDEX

First lines of the Sayings given in Gurmukhi

ਤੁਕ-ਤਤਕਰਾ

ਬਚਨਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਪਹਿਲੀਆਂ ਤੁਕਾਂ ਦਾ

GLOSSARY
ਅਰਥਾਵਲੀ

Agyan, ਅਗਿਆਨ : ignorance, nescience; spiritual blindness.

Anand ਆਨੰਦ : bliss, bliss of the spirit; spiritual delight.

Anhad sabad, ਅਨਹਦ ਸ਼ਬਦ : unstruck music said to be heard at the climax of the *hatha-yoga* (yoga of force) process ; divine music heard within the soul by the mystics; music of the spheres; celestial symphony.

Ardas, ਅਰਦਾਸ : prayer, supplication.

Arti, ਆਰਤੀ : a form of worship with lamps, worship of God through an image with blowing of conches, ringing of bells, waving of lights (earthen lamps placed in a salver), burning of incense, offering of flowers and public adorations.

Athsath, ਅਠਸਠ : sixty-eight holy places of pilgrimage of the Hindus, situated mostly on the banks of Indian rivers.

Avagavan, ਆਵਾਗਵਨ : transmigration of soul.

Avdhut, ਅਵਧੂਤ : a kind of Hindu religious mendicant who has separated himself from worldly feelings and obligations; ascetic; hermit; yogi of the Gorakh School.

Bairagi, ਬੈਰਾਗੀ : a class of Hindu faqirs who give up all desires and separated from passion or worldly attachments, roam the country and practise certain austerities.

Bani, ਬਾਣੀ : the Word ; utterances of the Sikh Gurus ; compositions recorded in Guru Granth Sahib; voice of the Master.

Bhagti, ਭਗਤੀ : devotion ; belief in and adoration of a personal God; worship of God through loving adoration.

Brahma, Vishnu & Siva, ਬ੍ਰਹਮਾ, ਵਿਸ਼ਨੂ, ਸ਼ਿਵ the Hindu Triad or Trinity, representing the creative, sustaining and destructive principles or aspects, respectively.

Brahman, ਬ੍ਰਾਹਮਣ : a member of the first of the four castes of the Hindu social order ; of the Hindu priestly class.

Chauka, ਚੌਕਾ : cooking-enclosure, a square piece of ground on which some Hindus cook and eat their food. It is first plastered with mud and cow-dung.

Chaurasi Juni, ਚੁਰਾਸੀ ਜੂਨ : Cycle of 84 lacs births or stages of transmigration, according to Hindu thought.

Chhe Ghar, ਛੇ ਘਰ : six systems of Hindu philosophy (Nyaya, Vaishishika, Sankhya, Yoga, Purva Mimamsa, Vedanta).

Darbar, ਦਰਬਾਰ : Court of the Lord; the presence of God.

Dargah, ਦਰਗਾਹ : Abode of the Lord; Holy presence of God.

Darshan, ਦਰਸ਼ਨ : view ; sight ; vision ; audience with a person of higher status ; visit to a holy place ; view of a holy object.

Dharma, ਧਰਮ : religion ; duty ; moral law ; righteousness; justice; the spirit of truth ; code of conduct in life ; the one ultimate reality ; doctrine ; conventional morality.

Digambar, ਦਿਗੰਬਰ : i.e., the 'sky-clothed', a naked ascetic, a member of an order of the ascetics of the Jain religion who go naked, a Jain mendicant.

Dui, ਦੂਈ : duality, dualism, sense of otherness.

Gian, gyan, ਗਿਆਨ : knowledge ; wisdom ; spiritual awareness; gnosis.

Gun, ਗੁਣ : attributes ; modes, three modes of psychic status ; three vital qualities ; constituent elements ; constituents of cosmic substance.

Gurmukh, ਗੁਰਮੁਖ : i.e. turned to God or Guru (cf. *Manmukh*, i. e. turned to self) ; inspired with the Guru-given light ; a follower of the Guru, disciple; Man of God ; man of religion ; God-conscious; saintly person; enlightened seer.

Guru, ਗੁਰੂ : the divine preceptor, the master ; spiritual teacher or guide, enlightener ; the divine inner voice ; God's voice.

Guru Granth Sahib, ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ : Holy Scripture & Guru Eternal of the Sikhs ; compiled in 1604 by Guru Arjan Dev ; finally completed in 1705 and crowned as Guru in 1708 by Guru Gobind Singh. It contains 5,894 hymns including all those of Guru Nanak and his 5 successors as well as many of Hindu and Muslim saints of India; regarded as the living embodiment of the spirit of the Ten Gurus.

Haumai, ਹਉਮੈ : self, ego; pride; I-amness ; self-centredness.

Hukam, ਹੁਕਮ : command ; order ; divine order ; the will of God Almighty.

Janamsakhi, ਜਨਮਸਾਖੀ : a traditional biography of Guru Nanak Dev, available in various versions.

Jog, Yoga, ਜੋਗ, ਯੋਗ : joining, union ; spiritual culture that leads to God; occult practices.

Kal, Kali, or Kaliyug, ਕਲਿ, ਕਾਲੀ, ਕਲਿਜੁਗ : the name of the last and the worst of the four Yugs or cosmic ages, according to the Hindu thought ; the present or iron age of vice, ignorance and spiritual darkness, the age of degeneracy supposed to have begun in 3102 B. C.

Karma, ਕਰਮ : Grace ; destiny, fate, lot ; action ; the law of cause and effect.

Kashatria, ਕਸ਼ਤਰੀਆ : a member of the second (military or regal) of the four castes of the Hindu social order.

Katebas, ਕਤੇਬ : Semitic Holy Books of revelation.

Keertan, ਕੀਰਤਨ : the singing of Guru's hymns in praise of God, generally to the accompaniment of music.

Khand, ਖੰਡ : one of the Five Realms (Domains, Planes or Regions) of spiritual ascent explained in *Japji,* Guru Nanak's masterpiece.

Lekh, ਲੇਖ : the eternal writ.

Lekha, ਲੇਖਾ : account (of deeds), reckoning.

Lok, ਲੋਕ : a sphere ; three worlds (heaven, earth, under-world).

Man, ਮਨ : mind ; heart ; psyche.

Manmukh, ਮਨਮੁਖ : i.e. turned to self (cf. *Gurmukh* i. e., turned to God or Guru), self-willed, egocentric, one who follows his own self-centred impulses; irreligious; unspiritual; astrayed from the divine path.

Maya, ਮਾਯਾ, ਮਾਇਆ : material wealth ; world-stuff ; the corruptible and corrupting world ; delusion; phenomena ; cosmic illusion.

Mukti, Mokh, ਮੁਕਤੀ, ਮੋਖ : salvation ; deliverance, release ; liberation, emancipation.

Mullah, ਮੁੱਲਾਂ : a teacher of the law and doctrine of Islam.

Nad, ਨਾਦ : sound; subtle and sublime music said to be heard by the Yogis in their trance.

Nadar, ਨਦਰ : sight, glance ; glance of God's grace ; the divine Yogis grace.

Nam, ਨਾਮ : Name, the Divine Name ; the Name of God, Neumenon ; the Word ; God's spirit embodied in the Word ; *logos* .

Nath, ਨਾਥ : master ; a Yoga sect of considerable influence during the time of Guru Nanak.

Odhu, ਓਧੂ : an ascetic who renounces all worldly attachments.

Pakhandi, ਪਖੰਡੀ : a Hindu sect whose followers deliberately observe dubious code of conduct in order to evade the notice of others.

Panch chor, ਪੰਚ ਚੋਰ : i.e. five thieves, viz. *kam* (lust), *krodh* (wrath), *lobh* (coveteousness), *moh* (attachment) and *ahankar* (pride).

Pandit, ਪੰਡਿਤ : an educated, learned, erudite or wise person; teacher, master ; philosopher ; a title of respect or mode of address used for those Hindus who are learned in the Brahmanical theology.

Puranas, ਪੁਰਾਣ : eighteen acknowledged sacred works, comprising the whole body of Hindu theology and mythology.

Qazi, ਕਾਜ਼ੀ : a Muslim judge, administrator of Islamic Law.

Rag, ਰਾਗ : musical mode, motif or fundamental air. The hymns of Guru Granth Sahib, including those of Guru Nanak, which have been classified according to 31 ragas.

Sabad, ਸਬਦ, ਸ਼ਬਦ : Word, the all-pervading eternal Word ; the Divine self-communication ; a hymn of Guru Granth Sahib.

Sach, ਸੱਚ : Truth.

Sahaj, ਸਹਿਜ : equanimity ; equipoise (mental and spiritual), serenity and tranquility attained through spiritual perfection ; the ultimate state of mystical union ; the condition of inexpressible beautitude.

Sangat, ਸੰਗਤ : holy gathering, communion with holymen, congregation.

Sanyasi, ਸੰਨਿਆਸੀ : one who has abandoned all worldly affections ; an ascetic ; one belonging to the fourth stage of the Hindu four-fold way of life.

Satguru, ਸਤਿਗੁਰੂ : the true Master or Enlightener or Preceptor; the perfect eternal Guru, i. e. God.

Satsang, ਸਤਿਸੰਗ : the fellowship of the faithful, holy congregation.

Siddh, ਸਿੱਧ : hermit; 84 exalted personages said to have attained immortality and miraculous powers through Yogic practices.

Sir-khuthe, ਸਿਰ-ਖੁੱਥੇ : refers to the Sarevaras, a sect of the Jains who in their passion for non-violence would pluck their hair with their hands for fear of injuring microbes and would even avoid water for bathing purposes and thus remain unclean.

Tagg, ਤੱਗ : sacrificial or sacred thread worn by the Brahmanical order among the Hindus.

Tikka, ਟਿੱਕਾ : the frontal mark, a small round mark on the forehead intended for secterial distinction. It is also applied at certain ceremonies or when one is setting out on a pilgrimage, etc.

Tirath, ਤੀਰਥ : a sacred place, a place of pilgrimage.

Tri-bhavan, ਤ੍ਰਿਭਵਨ : the three worlds (heaven, earth and the lower regions), the universe.

Tri-gun, ਤ੍ਰਿਗੁਣ : the three vital qualities, cosmos. or constituents of Nature and every existing thing which by their varying proportion determine the nature of all that exists.

Udasi, ਉਦਾਸੀ : the recluse, a class of religious mendicants.

Vedas, ਵੇਦ : four well-known sacred scriptures of Hindus, believed to have been revealed by Brahma; holy books of highest order.

Yam, ਯਮ : the god of the dead ; the regent of death.

Yamdut, ਯਮਦੂਤ : the messenger of the god of death.

Yogi, ਯੋਗੀ, ਜੋਗੀ : one who performs Yoga ; a contemplative saint ; an ascetic, a hermit ; one supposed to have obtained supernatural powers.

Yug, Jug, ਯੁਗ, ਜੁਗ : cosmic era, cycles or ages said to be four : Satya, Treta, Dvapar and Kali.

BIBLIOGRAPHY

ਪੁਸਤਕ-ਸੂਚੀ

1. Arjan Dev, Siri Guru, *Sri Guru Granth Sahib*, Amritsar – 1604, S.G.P.C. impression, Amritsar.
2. Badan Singh, Giani and Sumer Singh, Baba, *Sri Guru Granth Sahib Stik*, 4 Vols., Faridkot – 1906; 2nd. ed. – 1924.
3. Bala, Bhai, *Janamsakhi Siri Guru Nanak Dev Ji*, Lahore – 1922.
4. Bishan Singh. Giani, *Tika Guru Granth Sahib*, various volmes, Amritsar –1926-36.
5. Gopal Singh, Dr., *Sri Guru Granth Sahib*, 4 Vols., Delhi– 1960-62.
6. Gurdas, Bhai, *Varan* (ed. by Giani Hazara Singh & Bhai Vir Singh), Amritsar - 1911; 6th ed.–1951.
7. Hazara Singh, Giani, *Sri Guru Granth Kosh*, 3 vols., Khalsa Tract Society, Amritsar–1899; reprint –1950.
8. Kahan Singh, Bhai, S. B., *Gur Shabad Ratnakar Mahan Kosh*, 4 Vols., Patiala -- 1931; 2nd. edition, Patiala –1960.
9. Kaur Singh, Akali, Nihang, *Sri Guru Gian Ratan Parkash*, Peshawar–1923; 2nd. ed. Patiala –1963.
10. Kirpal Singh, Giani (Mahant), *Sampardai Tika Sri Amir Bhandar*, i.e. *Sri Guru Granth Sahib Ji Stik*, Amritsar – 1961.
11. Macauliffe, M.A., *The Sikh Religion*, 6 Vols., Oxford – 1909.
12. Manmohan Singh, Advocate, *Sri Guru Granth Sahib*, 8 Vols., Amritsar –1962-69.
13. Mayya Singh, Bhai, *The Punjabi Dictionary*, Lahore– 1895. reprint, Patiala – 1961.

14. Meharban, Sodhi, *Janam Sakhi Sri Guru Nanak Dev Ji* (ed. by Dr. Kirpal Singh & S. Shamsher Singh Ashok), Amritsar – 1962.
15. Monier-Williams, Sir, *A Sanskrit-English Dictionary*, new edition, oxford – 1899.
16. Narotam, Pandit Tara Singh, *Granth Guru Girarath Kosh*, Patiala–1895.
17. Platts, J. T., *A Dictionary of Urdu, Classical Hindi and English*, Oxford—1889; reprint—1960.
18. *Puratan Janamsakhi* (ed. by Dr. Bhai Vir Singh), Amritsar – 1926; 3rd. edition – 1948.
19. Roget, P.M., *Thesaurus (of English words and phrases)*, Aylesbury – 1852; impression-1953.
20. Sahib Singh, Prof., *Sri Guru Granth Sahib Darpan*, 10 Vols., Jalandhar – 1962-64.
21. S. G. P. C., Amritsar, *Varan Bhai Gurdas*, Amritsar – 1952.
22. Steingass, F., *A Comprehensive Persian – English Dictionary*, London – 1892.
23. Teja Singh, Prin. and his colleagues, *Shabdarath Sri Guru Granth Sahib*, 4 vols., Amritsar – 1936-41; 4th reprint – 1964.
24. Teja Singh, Prin.. *Anglo-Panjabi Dictionary*, Ludhiana – 1955.
25. Trilochan Singh, Dr. and his colleagues, *Selections from the Sacred Writings of the Sikhs*, London – 1960.
26. Trumpp, Dr. E., *The Adi Granth*, London – 1877.
27. Turner, Sir R. L., *A Comparative Dictionary of the Indo-Aryan Languages*, London – 1966.
28. Vir Singh, Dr. Bhai and Balbir Singh, Dr., *Santhia Sri Guru Granth Sahib*, 7 Vols., Amritsar – 1958-62.

